ѲРЕКАРІѢЛ

КѢПРІНЗѢТОРІѢ DE

ХРІСОАВЕ, ФІРМАНѢРЇ ШІ АЛТЕ АКТЕ А ЛЕ МОЛДОВЕЇ.

DIN СѢТА XIVа пѣнѣ ла а XIXа.

СѢБ РЕДАКЦІА

ЛѢЇ

ТЕОДОР КОДРЕСКУ.

ПАРТЕА А ТРЕІА.

Тіпографіа Ѣѣчѣмѣлѣї Романѣ

1853.

www.dacoromanica.ro

Черчетатѣ de Секретаріатулъ de Статѣ
ал Молдовіі.

www.dacoromanica.ro

DOCTORIA SUFLETULUI
J. POPESCU BAJENARU
AUTOR Th. Codrescu
VOL Uricariu P. - Partea III. Ed. I.
№ ANUL 1853

ЛІСТА МАТЕРІЛОР

Кѣ дата хронолоцікѣ, кѣпрінсѣ лн Партеа а треіа а Ѹрікарїѣлеї.

ФЕЛЇѸРІТЕ ХРІСОАВЕ.

Анії.			Пацина.
1335	(6944).	Сѣретѣ de ла Ілие ВВОD. - - - - - - -	109.
1656	(7164).	Сѣретѣ а Домнѣлеї Георие Стефан ВВ пентрѣ лнзъстрѣреа скоалелор кѣ треї моніі: Рѣкітеніі, Тѣтъшъніі ші Ізраніі. - - - - - - -	279.
1698	(7206).	Хрісовѣл datѣ monactireї Капріана de Антіох Кост. Кантемір ВВ. - - - - - - - - - -	270.
1717	(7225).	Хрісовѣ de ла Міхаіл Раковіцъ ВВ. пентрѣ мілѣірea Мъпъстіреї Четъцѣіа лн каре с'аѣ адъпостітѣ ачестѣ Домнѣ лн бътъліа кѣ Немцїі, сѣѣ команда лѣї Фрънцъ Канітанѣл. - - -	49.
1718	(7226).	Хрісовѣ de ла Міхаіл Раковіцъ ВВ. атінгъторіѣ de диспъгѣвірea лѣї Іорданї Рѣсет Жірнічерѣл de ла Постел. Некѣлаї Шолдан, тъмплатъ лн тімпѣл пъвъліреї Немцілор лн Молдова. - -	51.
1747	(7255).	О Карте de Мъртѣріе. - - - - - - - -	277.
1763	(7271).	Карте de ла Грігорие Іоан ВВ. пéнтрѣ мілѣірea Монаст. Галата. - - - - - - - - - -	55.
—		О Анафора кѣпрінзъторе ашеземънтѣлеї Скоалелор лн 9 канте din тімпѣл Мітрополітѣлеї Іаковѣ, Фъръ datъ. - - - - - - - - - -	12.
1799		Хрісовѣ de ла Александрѣ Інсілант ВВ. пентрѣ лнфіінцареа кѣтіеї мілілор ші мізлоачеле лнтреціпереї еї. - - - - - - - - - -	1.
1803		Хрісовѣ de ла Алек. Кост. Морѣзѣ ВВ. атінгъторіѣ de стареа Скоалелор ші лнфіінцареа лор пе ла маї мѣлте цінѣтѣрї, кѣпрінсѣ лн 20 de пѣнтѣрї. - - - - - - - - - - - -	22

www.dacoromanica.ro

Анй.		Пагіна.
1803	Хрісовъ de ла Алекс. Кост. Морузъ ВВ. пентрв дпфіінцареа Ceminapieĭ дп Сокола. - -	37.
1804	Анафораоа Боерілор църеї ші дпкзвіінцареа Domnзлзї Алек. Кост. Морзъ stinrъtoape de дпфрънареа зпора че аъ фъкзтъ ніще catipe, асзпра а къціва боері. - - - - - - - -	57.
1806	Хрісовъ de ла Алекс, Кост. Морзъ ВВ. пентрв мілзірea Ceminapieĭ Соколеї. - - - -	40
1814	Хрісовъ de ла Скарлатъ Алекс. Калімах ВВ. пентрв мілзірі а Ceminapieĭ din Сокола. - -	46.
1823	Каптеа Domnзлзї Іоан Candъ Стзрza ВВ. дптъріtoape прівілеціілор date de маї мзлцї Domnї жідовілор пъminteni din Іаші. - - -	275.
1828	Анафораоа Епітропіеї Скоалелор ші дптъріtзра domniaскъ прін каре се ctatopnічеще Скоалъ дп Ґреї-Ерархї, дп лімба національ.	30.
1828	Каптеа Domnзлзї Іоан Candъ Стзрza totъ пентрв кзтіа мілілор. - - - - - - - - - -	10.
1844	Хрісовъ de ла Міхаї Гр. Стзрza BBD. пентрв скімбзл Скітзрілор Рафаіла ші Дзка, че с'аъ фъкзтъ пропріета а Ceminapieĭ. - - - - -	41.
1852	Хрізовзл лзї Грігоріе Алек. Гіка ВВ. пентрв скімбзл фъкзтъ de Комзнітатеа Поліціеї Romanъ кв Епісконіа de аколо, дъндв'ї мошіле: Kopdeniї ші Гошманії. - - - - - - -	241.

АКТЕ ІСТОРІЧЕ.

I. ші II.	Анзл 1388. Іанзаріе 27, ші Февръріе 10 Дпскріселе: А). а рецелзї Полон Владіслав Іагело Олгердовічї, кв Воеводзл Молдовії Петрв, пентрв лъсареа політіеї Галічї дп стъпъніреа ачестзї din зрмъ, дрентъ сігзранцъ пентрв знъ дмпрзмзтъ бънъскъ ші Б). а Воеводзлзї Молдовії Петрв кв рецеле Владіслав пентрв дареа а треї мії рзбле арцінтъ дмпрзмзтъ ачелзї рецe, черъндъ знъ ноъ дпсрісъ пентрв дънселе. - - - - - - -	65.
III.	Анзл 1395. Дпскрісзл de кізъміе а боерілор Молдовії кв рецеле Полон Владіслав	

www.dacoromanica.ro

Anii.		Pagina.
	пентрѫ гътіреа Воеводѫлѫї ші domnѫлѫї лор Стефан спре аї денѫне цінѫръмъніѫ de credinцъ, дѫпъ есемплѫл antiчесорілор сеї. - -	67.
IV.	Анѫл 1407. Лнскріс ѫл de armicicie a domnѫлѫї ші Воеводѫлѫї Молдовіі Іліе Александровічї кѫ мареле прінчіне ал Літваніеї Сіricмѫнд Кестѫтіевічї, прін кареле се лндатоpeще а пѫ фаче ресѣл лн контра Полоніеї.	68.
V. ші VI.	Анѫл 1442 Февръаріе лн 9 ші Іѫліе 8. Лнскріселе de конвенцie a domnѫлѫї Молдовіі, Воеводѫл Іліе Александровічї ші ал мареліѫї прінчене ал Літваніеї Казімір. - - - -	69.
VII.	Анѫл 1447 Іѫліе 25. Лнскріс ѫл de конвенцie a domnѫлѫї Молдовіі, Воеводѫл Стефан кѫ мареле прінчіне ал Літваніеї Казімір. -	73.
VIII.	Анѫл 1498—1499. Кѫвінте de соліе a domnѫлѫї Молдовіі Воеводѫл Стефан кътрѫ мареле прінчіне ал Москвеї Іоан Васіліевічї, прін каре ѫл лндѫплікѫ съ се лнпаче кѫ цінереле съѣ domnitopiѫл Літваніеї. - - -	75.
IX. ші X.	Анѫл 1498—1499. Кѫвінте de соліе a mareліѫї прінчіне Александрѫ ал Літваніеї, кътрѫ domnѫл ші Воеводѫл Молдовіі Стефан, прін каре'л поштеще de a лѫа парте лн ресѣелѫл de фацъ кѫ сокрѫл лѫї мареле прінчіне ал Москвеї, ші респѫнсѫл лѫї Стефан ВВ. кътрѫ Александрѫ лн каре се лътѫреще кѫзеле лндемнътоаре a ресѣелѫлѫї din partea domnitopiѫлѫї Москвеї. - - - - - - -	77.
XI.	Анѫл 1498 Іѫніе 18. Лнскріс ѫл цірковларѣ a mareліѫї прінчіне Александрѫ ал Літваніеї кътрѫ Воевозіі, старостіі ші локоцiітопіі сеї, спре a пѫ опрі мерцереа солілор молдовенї ла Москва, ші деаколо лн дърънтѣ. - - -	82.
XII.	Анѫл 1486 Іѫніе. Соліа рецелѫї Полон Казімір кътрѫ мареле прінчіне a Москвеї Іоан Васіліевічї прін каре'л лндеамнѫ a da аціѫторіѣ лѫї Стефан domnѫлѫї Молдовіі лн контра Сѫлтанѫлѫї Тѫрческѣ ші о тѫнгѫіре пен-

www.dacoromanica.ro

Anii.		Pagina.
	tръ atakъріле зпор лъкъitorї de кътръ Litванії мърцineї, ші respнnсъріле date солілор din partea вътndъpop domnitorілор. - - -	83.
XIII.	Teodop Mancъpов съ dъкъ ачеастъ соліе de ла тареле прінчіпе рецелъї Полоніеї. - -	84.
XIV.	Resпnнсъл datъ din partea рецелъї лъї Teodop Mancъpов. - - - - - - - - - -	86.
XV.	Anъл 1648 Іъліе 3 Варшава. Скрісоареа лъї Mateiъ Лівъенскі архіепіскопъл de Гнезнен кътръ domnъл Молдовії. - - - - - -	87.
XVI.	Конреспъndенцїї дntre Царіъл Москвеї Іван Васіліевічї къ солії съї de ла Крътм, къ Съltanъл de Кафа ші къ Ханъл Менглігереїъ. -	88.
XVII.	Царіъл Іван Алексіевічіъ дъ instръкцїї солълъї съъ Алексandръ Голохвастовъ че съ факъ дп Кафа, ші че съ ворвіаскъ Съltanълъї de аколо Maxmetъ Шіxzada. - - - - -	89.
XVIII.	Скрісоареа лъї Алексandръ Zaболотскі, солъл ръсіенескъ ла Крътмъ кътръ Царіъл Ръсіеї. - - - - - - - - - - - - -	89.
XIX.	Скрісоареа Царіълъї Іван Васіліевічіъ кътръ солъл съъ de ла Кафа. - - - - - -	91.
XX.	Скрісоареа Царіълъї Іван Васіліевічіъ trimiсъ къ кадъшъл кътръ Шіxzada Съltanъл de Кафа. - - - - - - - - - - - - -	93.
XXI.	Скрісоареа Bizірълъї Azzem Mохamетъ Паша кътръ Xatmanъл Bordan Хмелніцкі. - - -	95.
XXII.	Скрісоареа лъї Ракоцї кътръ Xatmanъл Bordan Хмелніцкі. - - - - - - - - -	96.
XXIII.	Скрісоареа лъї Іван Віговскі, Секретаріъл оцїї Zaпорожене, кътръ Nікоп Патріархъл Ръсіеї. - - - - - - - - - - - - -	100.
XXIV.	Конреспъndінцъ дntre Васіліе Іванович тареле Кнеазъ ал Москвеї ші дntre прінцъл Петръ Рареші. - - - - - - - - - -	101.
XXV.	Рецістръ de лъкрълиле Tипографіче trimice din Ръсіа дп Молдова Mitрополітълъї Docітеіъ.	102.
,,	Dовадъ історікъ къ літера latinъ аъ fiинцатъ дп царіле ромънецї нъпъ дп secta a 12-a, іаръ пъ пъпъ ла Єinodъл Флорентінъ. - -	105.

www.dacoromanica.ro

Anii.		Pagina.
"	Скрісоареа боерілор че аѣ мерсѣ ла Konctantinopoli кѣндѣ с'аѣ рѣндѣітѣ Ioan Candѣ Cтѣрza Domnѣ Молдовеі. - - - - - - -	111.
"	Традѣчереа ѣнѣі дѣкрісѣ de пе о тіатъ de ла Ресѣоені, din timпѣл лѣі Cтefan Bodъ. -	281.
"	Notiţie despre сѣнка Сорочеі. - - - -	282.

АКТЕ DIПЛОМАТІЧЕ.

	Тълмъчіре de пе дѣмпърътеcкѣл Xatixѣmaiѣm кѣпрінзъторіѣ de оаре каре dicnoziţii а ле църіі Молдавіеі. - - - - - - - - - - -	113.
	Фермапѣ кътръ Koctantin Морѣzѣ BB. - -	125.
1781	Тълмъчіреа ачеі despre пaрtea челор din Бендер, Гѣрле-Агалар, скрісѣ mitкѣпѣ. - -	127.
	Фермапѣ прін каре се коп сакреazъ datina do а се алеце Mitropolitѣ ла Молдова пѣмаі din пъмъntenі. - - - - - - - - - - - - -	129.
	Фермапѣ дѣмпърътеcкѣ кътръ Алecandрѣ BB. кѣпрінzъторіѣ de dicnoziţii Феліѣріте. - - -	131.
	Фермапѣ дѣмпърътеcкѣ кътръ Алecandрѣ Калімахѣ BB. - - - - - - - - - - - -	144.
	Тълмъчіреа Каїмелеі преа дѣпалтѣлѣі Bizipѣ кътръ Domпѣл Молдавіеі. - - - - - - - -	150.
	Традѣчереа Мехтѣпѣлѣі дѣпалтѣлѣі Bizipѣ totѣ кътръ Калімах BB. . - - - - - - - - - -	154.
	Тълмъчіреа дѣпалтѣлѣі Xatixѣmaiѣm пентрѣ nizamѣл Сѣдецілор. - - - - - - - - - -	156.
	Хотъріторра despre Бѣцеаръ. - - - - -	162.
1799	Дѣпалтѣ Бера ѣ а Дѣмпъръцієі Otomane ла рѣндѣіреа дѣп Domnie a M. C. Koctantin Алексandрѣ Inciлant. - - - - - - - - - -	164.
	Фермапѣ de Domnie a Domпѣлѣі Алексandрѣ Konctantin Морѣzѣ BB. - - - - - - - -	168.
1802	Фермапѣ кътръ Алecandрѣ Морѣzѣ BB. дѣпъ marzарѣл че с'аѣ trimісѣ ла Поартъ de боері.	173.
1804	Хатішеріфѣ дѣпъ Арzѣл боерілор. - - - -	176.
	Хатішеріфѣ кѣпрінzъторіѣ ѣнѣі Ашъzъмъntѣ ал Молдовеі. - - - - - - - - - - - - - -	181.
	Арzѣл боерілор кътръ Поартъ пентрѣ Мѣcait Къшласі. - - - - - - - - - - - - - -	206.

www.dacoromanica.ro

Anii.		Pagina.
	Manifestul Împăratului Alecandru, cetitu în Divanul Principatului Moldovii. - - - -	210.
	Fermanu către M. S. Scarlatu Alecandru Kalimax BB. mulțumitoriu pentru pișe zaxerea.	212.
	Xatixumaium către Domnul Scarlatu Alecs. Kalimax BB. - - - - - - - - - - -	215.
	Marzaru mulțumitoriu pentru Fermanurile trimise Domnului Scarlatu Alek. Kalimax -	219.
1821	Scrisoarea Seraskierului către lăcuitorii Moldoveĭ. - - - - - - - - - - - - -	223.
1821	Fermanu Împărătescu. - - - - - -	224.
	Fermanu către Domnul Ioan Candu Ciurza BB. - - - - - - - - - - - - - -	226.
	Fermanu rîndurile lui Ioan Candu Ciurza de Domnu Moldovii. - - - - - - - - - -	235.
	Scrisoarea Domnului Ioan Candu Ciurza BB. către boerii privelișii în Cernăuți și Suceava.	239.

www.dacoromanica.ro

КЪ МІЛА ЛЪЇ DЪMNEZEЪ NOЇ АЛЕКСАНДРЪ ІПСІЛАНТ ВВД DOMN ЦЪРІЇ МОЛДОВІЇ.

Din чеасъл че din Dъmnezeаска проніе с'аъ інкredinцat în тъіпеле поастре окъртъіреа църіі ачещіа а Молдавіеї, сокотind неапърата datoріе че аре ъп стъпънітор а прівігеа спре челе de требъінца общіеї, тот скопосъл ші кацетъл domніеї теле аъ фост ші есте de a гъсі кіпърі ші a пъне în лъкраре ші ла бъпъ рънdъіалъ тоате ачеле че ее кеbіне, спре інтемеереа ші одіхна тъторор сънъшілор поцрі, ші маї алес пентръ каселе скъпътате ші съраче de але се гъсі кіп de аціъторъ спре інлеспіреа ші ъшъраreа петречерії. Ші възind къ de кеm am інтрат ла Фокшанї în хотаръл марценіі църіі неаъ інтъмпінат мъліме de жалобе de ла касе скъпътате ші вredніче de мілъ, dъпъ че къ аціъторіъл мілостівъліі Dъmnezeъ am аціънсъ ла domneскъл ші пъріntескъл поастръ скаъп, маї інтъї de кът тоате алтеле інтрънd în черчетаре пентръ venітъл кътіеї de мілостеніе че с'аъ ашезат маї de наінте de кътръ алцї лъмінацї domнї, прін хрісоаве Господ am гъсіт venітъл кътіеї къ о сотъ фоарте пъцінъ, din каре нічі пот a се кънпінде тоцї ачеіа че сънт съраці скъпътацї ші вredнічі de мілъ, нічі ачеї че сънт хотъръцї de іеъ мілъ, пъ есте de ънde a лі се da dъпъ требъінцъ ші пе кът се каде a аціъторa ла greъtatea лінсії în каре се афлъ ші ка пентръ ъп лъкръ кеbіінчос, ші de мape требъінцъ че есте спре кънпіndереа челор лінсідї ші вredнічі de мілъ, воіnd domніеа mea din тоатъ рънна, спре a се маї adaoці venітъл кътіеї, п'am лъсат de a пъ черка тоате кіпъріле în кът с'аъ пъіст спре adъоціреа venітълъї къ-

www.dacoromanica.ro

tieĭ, ші аѣтѣ челе маї de nainte вениѣрї че с'аѣ афлат ашezate ла кѣціе черчетѣндѣсе с'аѣ статорнічіт, маї спорindѣсе о сотъ de вениѣрї кѣ чеіа че с'аѣ сокотіт, кѣт ші алеле кѣте с'аѣ сокотіт ші с'аѣ гъсіт кѣ кале акѣт а се маї адаоці пеcte ачеле маї de nainte, ѣниindѣсе тоате ла ѣн локѣ, іатъ прін ачест хрісов а domnieĭ меле се арать анѣме: întĭĭ вениѣріле че маї de nainte аѣ фост ашezate ла кѣтіі кареле întъріт ші domnieа меа. Адекъ: Преосфінціеа са пъріинтеле митрополітѣл din вениѣріле че аре Сфънта Митрополіе съ deie кѣте чінчї сѣте леї пе ан ла кѣтіеа мілії, осъвіт, кънd dѣнъ време се ва întъмпла съ се факъ митрополіт поѣ съ deie ла кѣтіеа мілії ѣна міе леї, Епіскопііле църіі съ deie пе фіеще каре анѣ, інсъ: треї сѣте леї Епіскопіеа Романѣлѣї, ші доѣъ сѣте леї, Епіскопіеа Хѣшѣлѣї, осъвіт кънd dѣнъ времї се ва întъмпла съ се факъ вре ѣн епіскоп поѣ, съ deie ла кѣтіеа мілії Епіскопѣл чінчї сѣте леї, кѣт шї мънъстіріле че сънт în мънъстѣл Молдовеї, фіind къ ктіторії ачелор сфінте мънъстірї în време че аѣ афіерocit акаретѣрї ла мънъстіре indatopeск пе Егѣменії че вор фі dѣнъ времї ка din вениѣл ачелор акаретѣрї съ мъріте фете съраче, се адіѣторeze касъ скъпътате, ші съ мілѣеаскъ сърачії, ші че ва маї прісоcі съ трімаѣ ші ла мънъстіріле ѣнde сънт інкінате, ші фіind къ нічї ѣнеле dintр'ачесте акѣт пѣ се пъzeскѣ, пентрѣ ка съ фіе іннъртъшіцї ачеї ктіторї кѣ помenipe de мілостівіре dintр'алор, хотърът ка съ се indatopeаскъ ші пе мънъстірї а da пе тот анѣл ла кѣтіеа мілелор,ince мънъстіреле Сфънтѣлѣї Мортънт съ dee чінчї сѣте леї, ші Егѣменії съї аналогіаскъ dѣнъ кѣт вор сокоті. Мънъстіреле Сфънтѣлѣї Мѣнте съ deie

www.dacoromanica.ro

чінчї сѫте леї, ші іарѣш съї аналогісаскъ Еѫтенії, тѣнѣстіріле Сінаіѫлѫї съ deie ѫна сѫтъ чінчїсѫте леї, ші іарѣшї Еѫтенії съї аналогісаскъ, тѣнѣстіреа сфѣнтѫлѫї Спірідон съ deie ѫна сѫтъ чінzечї леї, тѣнѣстіреле Молдовеї съ dea чінчїсѫте леї, adekъ ѫна сѫтъ чінчїzечї леї Слатіна, ѫна сѫтъ леї Аганіеа, опѫzечї леї Бісеріканії, шасъzечї леї Пѣнгъраціі, шасъzечї леї Bordana, doѫzечї ші чінчї леї Флорещії, doѫzечї ші чінчї леї Должъщії, боерії че ворînвръка Кафtan în ziѫa че ваînвръка кафtanѫл, de ла Dлѫї вел Логофѣт, пър ла вел Ворнік de Апрозї, съ dea фіеще каре боеріѭ кѣte чінzеї леї, ші de ла вел Спат. пър ла вел Камінар, съ dea кѣte treїzечї ші чінчї леї, ші de ла вел Пахарнік, пър ла вел Шат. съ dea кѣte doѫzечї ші чінчї леї, ші тоцї алцї боеріпаші че се ворînвръка кѫ кафtan съ dea кѣte zъче леї, Іспрaвнічії че се вор фаче пе ла цінѫтѫрї, фіеще каре Іспрaвнік în ziѫa че се ва фаче ші се вор da кърціле de Іспрѣвнічіе съ dea кѣte патрѫzечї леї, de ѫн Іспрaвнік ла кѫtie афаръ de Гречіна і Кодрѫ і Хотѣрніченії, каре ачещіеа кѣnd се вор фаче съ dea de ѫн Іспрaвнік doѫzечї леї; ші Херца ші Кърлігътѫра, вор da de ѫн Іспрaвнік кѣte treїzъчї леї, осѣбіт съ се маї dea ла кѫtiea міліі, ші din рѫсѫтаѣріле пътъѣтѫлѫї чінчї сѫте леї, din вамъ чінчї сѫте леї, din Окнъ чінчї сѫте леї, din гощінъ чінчї сѫте леї, din десѣтінъ чінчї сѫте леї, de вѣдрѣріт, ші кѣnd ачесте слѫжбе, пѫ се вор binde ші се вор стрѣпце în кредінцъ съ се dea банії ла кѫtie din Bicтepie, ші de ла кѣтара Господ, іарѣ кѣnd се вор binde слѫжбеле съ аївъ аї da кѫтпѣрѣторії слѫжбелор de ла cine афаръ de сѫта кѣтпѣрѣтѫрії. Din лефеле че се даѫ de

www.dacoromanica.ro

ла каса ръсѫрілор ші есте хотъріт де се опреск
кѫте доѫъ парале ла леѫ афаръ де чеї че прін ці-
дѫла domnieї меле се арать ка съ пѫ лі се о-
преаскъ, де ла тоцї чеалалцї ачеле кѫте доѫе
парале съ се dea ла кѫtiea мілелор. Дѫпъ ачеаста
рѫndѫім ші ачеле каре акѫт де кътръ domnieа
mea саѫ гъсіт кѫ кале, ші спорindѫсъ с'аѫ аше-
zat ла каса кѫtieї, adeкъ: mezілцїї че вор лѫа
треаба цінереї menzілѫрілор асѫпръ съ dea de ла
cine чінчї сѫте леї не an, ла кѫtiea мілїї кѫnd
лі се вор da nonтѫріле, іар de се вор цine men-
зілѫріле інкрedinцъ de domnie съ се dea de ла
Bicтepie ачецї банї, Cainцїї че вор лѫа асѫпръ
треаба стрѫпцерії оілор тѫтѫаелеї імпърътецї ін
фіе каре an, съ dea чінчї сѫте леї ла кѫtie ін време
кѫnd лі се вор da кърціле пентрѫ стрѫпсѫл оілор.
Mazілїї і рѫntaшїї і рѫnteле Bicтepieї че сѫnt кѫ
dażde ін Bicтepie съ dea кѫте ѫнѫл леѫ de крѫче не
an, ла кѫtie, каре банї ъї вор da de доѫъ орі не
an, adeкъ: доѫъzечї парале ла сфѫнтѫл Geopгie,
ші доѫъzечї парале ла сфѫнтѫл Dimitpie, фъръ
de ръсѫре, ші стрѫпгѫndѫсе банїї de кътръ Іс-
правнічї, съї tpimaтъ ла Bicтepie ші Bicтepieа съї
dea ла каса кѫtieї. Neгѫцitopїї din Іашї, ші de не а-
фаръ че сѫnt легацї кѫ dażde ін Bicтepie прін
хрісоаве Господ, вор da кѫте доїлеї de пѫme не
an ла кѫtiea мілеї, інсъ ѫнѫл леѫ, ла сфѫнтѫл
Geopгie, ші ѫнѫл леѫ ла сфѫнтѫл Dimitpie, фъръ
de ръсѫрі, каре банї съ се стрѫпгѫ іар de Ісправ-
нічїї цінѫтѫлѫї, інпреѫнъ кѫ дъжделе, ші tpime-
цindѫї ла Bicтepie, съ се dea ла каса кѫtieї. Ne-
гѫцitopїї din Іашї, ші de не афаръ че аѫ хрісоа-
ве Господ, de апъраре de dażde ші алте прівi-
легїї съ dea кѫте патрѫzечї леї не an de пѫme

www.dacoromanica.ro

ла кѫtie, încъ doѫzeчї леї, ла сфънтѫл Georгie, ші doѫzeчї леї ла сфънтѫл Dimitрie, ші banіїînplininduѫcъ de ла дъншії прin марафетѫл Bicteрieї, съ се dea ла каса кѫtieї, кѫ izbod anѫme. Кръшмеле din орашѫл lашії че се вор скѫti ла слѫжба аѫtoрinції кѫ хрісоаве Господ, ші алте кръшме, че се вор лъса de кътръ Bicteрie саѫ de кътръ аціі de a nѫ întра în табла слѫжбеї аѫtoрinції, вор da фіеще каре кръштъ кѫte поѫzeчї леї пе an, ла кѫtia міелор, каре banї съ сеînplineaскъ прin D.лѫї вел Агъ, de ла кръштарі, în времеа слѫжбії аѫtoрinції ші кѫ izbod anѫme іскълit de D.лѫї дъndѫї ла Bicteрie, съ се dea ле каса кѫtії. Kazanѫріле, і кълдъріле din toatъ цара кѫ каре фак ракіѫ de тесковіне, ші de поаме че ера овічнѫite de da banї ла аѫtoрinцъ, вор da ла кѫtiea мілії, încъ кѫte ontѫ леї пе an, de кълдаре маре че ва фі de ла шасъ ведрі în сѫс, ші кѫte патрѫ леї de кълдаре de міжлок че ва фі de ла шесъ ведре în цос, пър ла doѫe, ші кѫte ѫnѫл леѫ, de кълдаре, мікъ че ва фі de ла doѫe ведрі în цос, каре venit съ се вънdъ de кътръ каса кѫtieї ла чіне се вор гъсі съ dea маї mѫlt, ші кѫmпъръtорії съші стрънгъ banії de ла фіеще каре dѫnъ рънdѫeала че маї сѫс се apatъ дъndѫлісе ші кърцї Господ, фърь а прічінѫі кѫіва чеа маї мікъ асѫnріре necte хотъріреа че се apatъ; іар nentрѫ аѫtoрinца че da нъръ акѫmѫ съ nѫ фіе сѫнъраці de кътръ Іспрaвнічї de акѫm înainte кѫ лѫare нічї de ѫn ban nentрѫ кълдаре, de време че nentрѫ аѫtoріѫл кѫtieї саѫ рънdікat de banії аѫtoрinції скоцindѫсе ші din табле Bicteрieї, ші рънсѫрі пе ачещї banї nѫ вор da, че nѫmaї banії че се apatъ, ші кѫmпъръtорії ачестѫї venit съ аївъ

www.dacoromanica.ro

аш стръпце banii în patru luni, Decembrie, Genarie, Februarie, ші Martie, iar banii la casa kutiei съ aibъ ai da putъtate întъi kund va kutnъra ачест benit, ші putъtate la сфършітul luniї luї Mart. Badra стъростеаскъ че се ва de la podgoriile din ţinutul Iutniї, de kътръ старостії de Iutna de la лъкъitorii че aŭ vii ші плътескŭ въдръpit, sokotindusъ de kътръ domnieа me саŭ dat ka съ фіе benit iarъш a kutiei, каре benit каса kutiei съ aibъ al vinde kui va da mai mult în vremea вънzърії въдръpitului, ші kutnъръторілор dъndulісъ карте Господ, съ aibъ al стръпце ші a ва badra de tot nъmele че va ave vii, în фіеще каре podgorie, каре плътескŭ въдръpit, încъ съ nu ea vin, че съ ea bani pentru badrъ dъnъ kum se va rumpe preţul vinului la фіеще каре podgorie, ші старостії nici în tr'un kin, съ nu se mai amestече la ачест benit. Iar katahrisic, че се обічнuісъ a se urma пънъ akum ku luare de trei patru vedri de la un om че ave la o podgorie în trei patru locuri бъкъцеле de vie, ачеasta ku totul съ lisaскъ, че pentru ori къте бъкъţі de vii va ave un om la o podgorie, съ se ea numai o badrъ de nume, iar numai mult, къ de va îndръzni kutnъръторіul a urma împotivъ, nu numai къ va da înainoi îndoit че va luа mai mult, dar se va ші pedenci de kътръ domnieа mea. La служба въдръpitului fiind къ пънъ akum обічнuіса samenii de luа de la чеї че плътескŭ въдръpit къте dosъzeчі bani, la suta de vedri mai mult necte ponturi фъръ de поронкъ pentru a лор фолос, саŭ sokotit iarъш de kътръ domnieа mea ші саŭ хотърit ka de aiче înainte съ se ea de la toţі ачеї че плътескŭ въдръpit къте nosъ bani noi de badrъ, ші un ban

www.dacoromanica.ro

a міліі, de каре domъzечі banі ла сѹta de bedpi съ аїбъ аї лѹа іаръші каса кѹtieї, bez ontŭ banі bekі, de badpъ че аре аї лѹа Bicteріea, ші ѹnѹл бап ал міліеі каса ръсѹрілор, ші ачеї domъzечі banі съї трагъ каса кѹtieї de ла кѹtnъръtoрії въdpъpiтѹлѹї не coma de bedpi че се ворînбръка асѹпра banілор че ва аѹѹнце фіеще каре ціnѹt, ла стрігареа чеа de не ѹрітъ. Іар кънd піскаїва ціnѹtѹрі вор ръtъне ла въnzарса слѹжвеї, de се вор кънtaînкredinцъ, аtѹnче каса кѹtieї съ аїбъ а лѹа ачеї кънte domъzечі banі, ла сѹta de bedpi de ла Bicteріe сокotindѹсъ не coma таблілор че вор da слѹжбашії рѹndѹіцї în Bicteріe. Боерії ші алції че аѹ хрісоаве ка єъ скѹteаскъ боі de негоцѹ de вамъ ші de корпъріt, іаръші вор da ла каса кѹtieї кънte ontŭ парале de ѹn боѹ не an, каре banі кънd лі се вор da ръваше de кътръ вамешї пентрѹ скѹteала боілор, съ аїбъ аї лѹа вамешії de ла фіеще каре ші съї dea ла каса кѹtieї, іар фъръ а nѹ da banії ръваш de скѹteала боілор нічі інtр'ѹn кіп съ nѹ dea, кънчі de вор da ръвашŭ не лѹъnd banії аtѹnче вамешії вор авеа а ръспѹnde ла плата banілор. Ворнічеії de не ла cate din toatъ цара, іаръші съ аїбъ а da ла каса кѹtieї не tot anѹл, чеї de ла cateле челе маї марі кънte чінчі леї, ші чеї de ла cateле ал doілea кънte treї леї, ші чеї de ла cateле челе маї мічі кънte doї леї, інсъ banії съї dea de doѹe орі не an, adекъ: цѹmъtate ла сфънtѹл Георріе, ші цѹmъtate ла сфънtѹл Dimitріe, dѹnъ izвoadeле че се вор фаче din Bicteріe кѹ печеtea domnieї меле de стъріле фіеще кърора ворнічії кѹ banії че вор фі съ dea ші съ вор trimete ла Іспрaвнічії ціnѹtѹрілор, пентрѹ плініреа banілор, шіînплініnd Іспрaвнічії banії, съї trimaтъ ла Bicte-

www.dacoromanica.ro

pie, ші Bicterіea ъї ва da ла каса кѹtіеї. De ла хрісоавеле че се вор фаче de ла Bicterіe, орї de izпоавъ, орї de се ворînoi алте хрісоаве, ачеї кѹ хрісоавеле се dea кѣte zъче леї de хрісов ла каса кѹtіеї, афаръ de алте хаваетѹрї че сънt рънdѹite съ се dea, каре банї съ аїбъ аї лѹа Bicterіea în вретеа че ле ва da хрісоавеле, ші съї dea ла каса кѹtіеї кѹ izвod анѹте. De ла кърціле de апъраре de dажde саѹ кѹ алтъ кѹпрідере de мілъ че се вор фаче din поѹ de ла Bicterіe de акѹm înainte, орї челе че се ворînoi, ачеї кѹ кърціле се аїбъ а da, іаръшї ла Bicterіe кѣte treї леї de карте, афаръ de алте хаваетѹрї; каре ші ачещії банї стрънгънdѹсе de кътръ Bicterіe кънd лї се вор da кърціле, съ се dea ла каса кѹtіеї іаръшї кѹ izвod анѹте. Ші макар къ domnіea меа am черкат toate кіпѹріле спре адъоціреа venітѹлѹї кѹtіеї, каре прекѹm саѹ гъсit кѹ кале саѹ ші adaoc, ші с'аѹ пѹс ла рънdѹеалъ dѹпъ кѹm маї сѹс се apatъ, dар пентрѹ ка съ аїбъ каса ші маї мѹлтъ îndeсtѹларе, спре кѹпрindереа tѹtѹрор ачелор че ле требѹе ацѹtор, осъвit de челелалте venітѹрї, че саѹ пѹс ла кале ші саѹ рънdѹit ла кѹtії, хотърім ші рънdѹim domnіea меа ка ші din дрепцї банії кътърії domnіеї меле, din слѹжба вътеї съ се dea ла кѹtіеа мілелор кѣte чінчї мії леї пе tot анѹл, орї în вънzape de ва фі слѹжба, орї în кредінцъ, de се ва стрънце ачещї банї съ се dea din дрепцї банії кътърії, іар пѹ de кътръ кѹтпъръторї, каре банї съ се dea de кътръ ватешї кѹ чфертѹрї кѣte патрѹ сѹte шесъспрезече леї опtѹzъчї банї, пе фіеще каре лѹпъ ла каса кѹtіеї, dѹпъ ціdѹла domnіеї меле, че се ва фаче кътръ ватешї. Ші пентрѹ ка съ се поатъ кѹпрінde пе

www.dacoromanica.ro

тѹлцї dintp'ачеї вredпічї de тілъ че лі се каde аѹѹ-
top, хотъріт domnieа me ка орї ла че образ, ші
орї ла че касъ скъпъtatъ съ пѹ се поatъ da de
ла кѹtie пічї кѹ ѹп кіп маї тѹлtъ сотъ de banї
de кът de ла чіпчї леї пъпъ ла patрѹzъчї леї пе
лѹпъ, ла локѹріле че се ва сокоtі къ ecte tre-
бѹінцъ а се аѹѹta. Пофtim dap domnieа mea пе
алцї фрацї лѹminaцї domnї, пе каре Сфънtѹл Dѹm-
nezeѹ ьї ва орѹndѹі în ѹрma поactръ ла domnieа
ачещії църї, съ пѹ cтріче ачеactъ орѹndѹіалъ, че
маї въртос съ adaогъ ші съ întъреаскъ пentрѹ
a domniilор сале вечнікъ поmenipe, ші спре ачеа-
cta ecte кredinцa a încѹmї domnieї меле, Koctan-
din Алексandрѹ Incilant Boeвod ші кredinцa a
пре іѹвіцї фіілор domnieї меле, Алексandрѹ Boe-
вod, Dimitpie Boeвod, Георгіе Boeвod, Nекѹлаї
Boeвod, ші търтѹріеа a чінcтіцї ші кredinчошї боe-
рії діванѹлѹї domnieї меле, Dлѹї Nекѹлаї Pocet,
бів вел Логофът, Enictat Логофецієї de цара de
цос, Dлѹї Міхалакі Cтѹрza вел Логофът, de цара
de сѹс, Dлѹї Іordакі Балш вел Bicт, Dлѹї Іor-
dакі Маврокordat Xat. ші Пъркълаб Сѹчевеї, Dлѹї
Teodop Балш вел Bopnік de цара de цос, Dлѹї
Manoлакі Konакі бів вел Bopnік de цара de цос,
Enictat Bopnічієї de Апрozї, Dлѹї Koctandin Паladi
вел Bopnік de цара de сѹс, Dлѹї Koctandin Балш
вел Bopnік de цара de сѹс (?), Dлѹї Koctakі Karaцe
вел Пост, ші кredinцa tѹtѹрор боерілор domnie
меле. Скрісѹс'аѹ хрісовѹл ачеcta ла скаѹпѹл dom-
nieї меле în орашѹл Іашії întpѹ чеа din tъї dom-

www.dacoromanica.ro

nie a поастръ ла Молдавіеа în anвл din tъї de Коctandin Веїса Diак de Віctepie.

Ла лет 1799. Івnie 18. (Л. П.)

(*Іскъліт*) *Noї Александрв Іпсілант Воевод*,

Іордакі Балш вел Віctepnік Прочітох.

С'аў треквт ла кondіка Віctepіеї.

Конст. Веїса от Віctepie.

Оріціналвл ачестъї хрісовў се афлъ ла Архіва Departt. Бесеріческў. Т. К.

КЪ МІЛА ЛЪЇ DЪMNEZEЪ NOЇ IOAN CANDЪ СТЪРZA BBD. DOMN ЦЪРІЇ МОЛДОВІЇ.

Преосфінцite пъріnte Mitpoпoлitъл Молдавіеї, Кіріо Кір Beniamin, чinctit ші ал поcтрв credinчїoc боер, Dta Александрв Гіка Хат. Фіind къ dвnъ хотъріреа че с'аў фъквт прin общеаска апафора, інтъріtъ ші de къtръ noї, de a ce ашъza ші каса квtieї мілілор, свnt осъвіцї enitroпї, преквт челелалте общецї касе, ші преквт ачеаста с'аў фост хотъріt ші din времеа прокатохвлвї поcтрв Domn, Скарлат Bodъ Калімах, ші în коаче, ръtъind чел dвnъ време Воpнік de общіе, а къвta пвmaї de челелалте trebї, atingъtoare de ачеле маї свс.

Іатъ съвършindвсъ ші черчетареа і лімпезіреа ізвodвлвї лефілор ачецїі кътїї, преквт аре а врma dareа лефілор пе фіеще каре лвnъ, de къtръînadinші боерї ръndвіцї свnt a Dлорсале іскъліtврї, інтъріt ші кв domneaска поcтръ печете, în інсвші глъсвіреа а ачееаш общецї апафорале, інсърчіnъm асвnра Преосфінціілор воастре, ші асвnра Dtale ctaтopніка enitroпіеа ачеаста а квtieї мілілор, de ла 1 іў а вртъtoareї лвnї Генаріе анвл 1828, în toatъ інкрединцареа dectoінічіеї чеї mo-

www.dacoromanica.ro

ралічеці а амъндвроп інтрв aceminea ціпгашъ епітроніе двпъ ціста ші доведіта чінсте, съргвінца ші патріотісмвл че авеці. Аша дар, пріімінд де ла Дилї вел Ворнік ал обшіеї, Іордакі Дрътічї, хрісоавеле, документврі а ачещії касе, і обшещеле анафорале, квпрінзъторе де спорвл іратвлві ачещії квтії, ші де ашъзъмънтвл еї, сънт осъбіці епітропі, квм ші изводвл лефілор, маі сус номенит, ачел ад къ че аквм с'ав літнезіт де къръ боерії ръндвіці ші с'ав інтърит кв печетеа Господ, преквм асеменеа ші екстракт де тот венітвл вної ан а ачещії квтії, съ въ інвръкаці кв слвжба. лвкръндво, ші інтребвінцъндво, ін інсвші глъсвіреа документврілор еї, ші ін тоатъ вена кввіінцъ че о ащентъм де ла амъндої, кв стръпцереа венітврілор ла време, ші фър чеа маі мікъ пъгвіре а касеї, і кв слобозіреа лефілор сърачілор квпрінші ін извод, ін фіеще каре трі-мініе двпъ невоеа ші стръмторіреа лор. ка съ нв сътъ чеа маі мікъ пъгімре, ші ашъзінд ші сатеш ачещеї епітропії, от іаръші дестоїнік лвкрвлві, ін сфера са, кв обічнвіта леафъ а ачещії сътіші, din інсвші іратвл кътіеї, къте 300 леї не лвпъ, кв 50 леї, келтвеала канцелеріеї, къртеа двпъ арътареа че не веці фаче, і се ва да ші ціделъ Господ, де ръндвіре, двпъ обічеівл пъзіт, ші аша пъзіндвсъ інтрв тоатъ вртареа, се ва алкъті ші сатъ не фіеще каре ан, де тот іратвл ші мастрафвл, каре се ва інфъцоша, ін черчетареа обшещеї адвнърі, ші ін інсвші а поастръ ведере, спре інтъріре, двпъ інсвші глъсвіреа іаръш а обшещелор анафорале. Іар аної пентрв рътъшіца че ва аве каса ачеаста, атът де лвat din іратвріле анвлві треквт пъпъ ла 1 Генарі, кът ші de dat din лефіле изводвлві пъ-

www.dacoromanica.ro

пъ ла ачеастъ епохъ, порончіндесъ Дсале вел Ворнік ал общіеї де а да ла ачеастъ епітропіе изводе лътъріле, ші пентрв зна ші пентрв алта, свнт а са іскълітвръ. Ва фіînгріжіре епітропіеї де аквм, ші пентрв адвнатвл рътъшіцеї іратвлвї, ші пентрв плата деплін а квсврвлвї лефілор апвлвї треквт, спре анв врта доме лвкрврї, ші спре квртареа а тот схесіс а Ворнічіеї общіеї кв ачеастъ квтіе.

Ші спре întокмаї врмаре кв пестрътвтаре, се întъреще цідвла ачеаста кв інсвшї а поастръ Домнеаскъ іскълітвръ ші печете.

1828. Генарі 1. (Л. П.)

(*Іскъліт*) *Noї Іоан Сандв Стврза Воевод.*

Оріцінальл ачеста се афлъ ла Архіва Департаментвлвї Бісеріческв. Т. К.

ПРЕА ЛЮЛЦАТЕ DOAMNE.

Прін ачеастъ а поастръ плекатъ скрісоаре арътъм Лвнъцімії тале, къ двнъ лвміпатъ порсінкъ адвнъндвне ла сфъпта Мітрополіе ші черчетъпд тоате съміле де venit ші де келтвеала шкоалії, не ам съліт а афла пентрв стареа ші спорірea еї шіînoiреа, ші не къ ам пвтвт сокоті челе требвінчіоасе ші фолосітоаре, спре маї бвнъ стареа ші статорнічіеа ачествї де общіе фолосітор лвкрв, ам гъсіт кв кале ка în кіп де понтврї інсъмнъндвле съ ле арътъмînъцімії тале.

Кап. 1. пентрв zidirea шкоалелор. Шкоала ачеаста, пре кареле пв пвтаї din темеліе аї ръdікато ферічітвл інтрв поменіре домнвл Грігоріе Гіка Воевод, че ші кв венітврї, ші кв пропомії о аїînзъстрато, ші кв пвме де академіе о аї чін-

www.dacoromanica.ro

ctito ші кѹ dascaлї de mѹлte Фелїѹрї, ші кѹ орънdѹелї вѹne o aѹînnodoвito, ші кѹ хрісоаве Господ o aѹînteмeeto ne локѹл че саѹ кѹтпърат пентрѹ ачеастъ treвѹinцъ de кътръ ферічітѹлînтрѹ nomenipe Гавріил Mitropolitѹл кѹт сеînцълеце din zaniсѹл de кѹтпъръtѹръ че ecte din велеat... ші ne алт лок че aѹ maї dat iaръш Ферічітѹлînтрѹ nomenipe Гавріил Mitropolitѹл din локѹл Mitropoлieї (каре ачест лок atѹnчea c'aѹ фост сокотit a фі în dectѹл nentrѹ лърцітea школалілор, dap акѹт фіind treвѹinцъ de a се пріфаче ші a се adѹче în ctape dѹnъ чinctea ші nѹmipea eї,înzъctpatъ фіind кѹ пропомії, ші кѹ nѹme de Академіе чinctitъ, nѹ ecte îndectѹл nѹmaї кът лок се aфлъ акѹтînгръdit кѹ гарd.) Школа ачеаста zik, nentrѹ ctръmtoapea локѹлѹї, фіind къ nѹ аре кѹвіінчоаса лърціme ші îndectѹларе, Преаосфінціea са пърinteле Mitropolitѹл църії, Kipio Kip Іаков aѹ пріimit съ maї dea din dpent локѹл сфінteї Mitropolії, o вѹkatъ de лок decnpe сфъntѹл Geopгieînчепъndѹсъ тъсѹра лѹї din marцinea школалеї de ла вале, ші алътѹреа кѹ zidiѹл Mitropoлieї мергъnd decnpe школалъ къtръ сфъntѹл Geopгie ....ctжnжinї, ші de аколо dpent ла zъnlazii dѹrenilор Mitropoлieї, .. ctжnжinї ші de аколо алътѹреа кѹ zъnlazii dѹrenilор Mitropoлieї пъnъ în локѹл школалелор,... ctжnжinї, ші de аколо алътѹреа кѹ локѹл школалеї ла вале, пъnъ în zidiѹл Mitropoлieї de ѹnde саѹînчеnѹt... ctжnжinї, ші аша локѹл ачеcta кѹ чел de maї nainte, noate фі îndectѹл nentrѹ treвѹinчоаса лърціmea школалеї, iaръ хотърipea nentrѹ ачеаста кѹт ші nentrѹ кінѹл nѹnepii ла вале спре лecnipea zidipeї, ръtъne лаînaлtъînцълеnчіѹnea Мъріеї tale.

www.dacoromanica.ro

Кап. 2. пентрѫ венитѫл ші келтѣеле школиї. Венитѫл школеі есте хотѣрит а се стрѣпце де ла преоцїї і діаконїї че сѫнт în епархіеа Мітрополіеі, ші а Епісконїілор, каре еѫ сѫ плѣтеаскѣ не стрѣтѣтат фіеще каре преот і діакон, (без сѣрачїї ші невоінічїї), кѣте патрѫ леї не ан, ші кѣте патрѫ парале ла леѫ рѣсѫрѣ, каре ачесте парале се даѫ пентрѫ остенеалѣ Протопопілор че стрѣнгѫ ачещї банї, іар патрѫ леї се даѫ în венитѫл школелор. Ачещї банї сѫ стрѣнгѫ де доѫе орї інтр'ѫн ан, інпреѫнѣ кѫ обічнѫітѫл поклон ал Мітрополіеї, адекѣ дої леї ла сфѣнтѫл Георгіе, ші дої леї ла сфѣнтѫл Димітріе, іар Епісконїї фіеще каре стрѣпце інсѫші ла епархіеа са, ші адѫнѣндѫсѣ її трімит ла дої логофецї че сѫнт орѣндѫіцї асѫпра венитѫрілор ші а келтѣелілор школелеї, ші din венитѫл ачеста сѣ плѣтескѣ ші лефіле а тѫтѫрор даскалілор де общіе че сѫнт în тоатѣ Молдова, адекѣ де ла школеле din епісконїї, атѣт де лімба Елінеаскѣ, кѫт ші де Молдовінеаскѣ. Венитѫл ачеста дѫнѣ стареа школелор де акѫт, ші дѫнѣ лінса даскалілор каре есте не афарѣ поате фі де аціѫнсѫ.

Іар келтѣеліле школелеї пѫ пѫтаї ле вор інсемна ачеї дої логофецї, дар інкѣ ші фѣрѣ воеа епісконілор, нічі ѫн ban пѫ се ва келтѫі, че ші ел се ва тече în кондіка чеа кѫпрінзѣтоаре де тоате келтѣеле школелеї; доѫе кондіче вор фі де венитѫрі, ші де келтѣеле, інтрѫ каре се ва кѫпрінде ші тоатѣ алтѣ прічінѣ а школелеї, ші афарѣ де ачесте нічі о сокотеалѣ саѫ іѫвод пѫ се ва цінеа în сатѣ; се вор інкеса семіле де логофецї ачещіа ла шасѣ лѫні, ші се вор іскѣлі де кѣтрѣ Епісконї прескріиндѫсе în кондіче, школа аре ші пентрѫ

www.dacoromanica.ro

лемпеле de necte an, treĭzeчĭ скѫтелнічĭ, карії съ скѫтескѫ de вір, ші de toate хавалеліле.

✝ **Кап. 3. пентрѫ даскалії Елінещі.** De време че школа ecte ѫн лок оръндѫit de общіе, ѫnde копіії мергѫnd adecъînвацъ кѫвіінчоаселеînвъцѣтѫрі, din каре пѫ пѫтаї къ фріка лѫі Dѫmnezeѫînвацъ ші dormiле православієї credinцe, dap се фак ші требѫitorĭ патріеї, ші претѫtindenea слъвіцї, ші нікъіреа пѫ сънт лінсіцї de челе требѫінчоасе, dpeнt ачеea dap се ведеѫкъ локѫл ачеста ecte маї требѫінчос de кѫт мѫлте алте zidirĭ a політієї, ші пентрѫ ачеаста атѫт domniї кѫт ші тоцї лъкѫitorii, чеа маї маре пѫртаре de гріжъ аѫ пентрѫ дъпсѫл, пентрѫ ачееаш dap съ ші zideck zidirĭ марі, ші съ стрінгѫ ші venitѫрі марі, ші плъцї марі ла мѫлте феліѫрі de даскалї съ даѫ, ші пентрѫ toate челе фолосitoape лѫі în мѫлте феліѫрі съ поартъ de гріжъ. Dечі фіind къ чел маї dintъї, ші маї требѫінчос лѫкрѫ a ѫnop zidirĭ ка ачеста ecteînвъцѣтѫра лімвії, къ прін ачеea пе дъм щіинцеле ѫнѫл алтѫеа, ѫрмеазъ dap ка даскалії лімвії Елінещі маї мѫлт сънт datori a съ сълі пентрѫ слѫжба лор, ші евангелиа даскалілор ші datoria лор чере сълінца пентрѫ ѫчепічї, спре але парадосі лорînскѫрт,înцълеперея matimілор, ші пре чеї nedѫмеріцї съі intimпене кѫ ръѫdape, ші кѫ лініщітѫл ръспѫнс алînвъцѣтѫрії, пелепівіреа лаînвъцѣтѫръ, бъна орънd еалъ, ші подоава ѫчепічелор, ші маі мѫлт de кѫт toate чеа маї бѫнъ ші ѫна міжлочіре, прін каре în toatъînвъцѣтѫра спорім de ла челе щіѫte мергѫnd ла челе пещіѫte, іар пѫ кѫînтѫнекаре din челе пещіѫte ла челе пещіѫte, dѫнъ кѫт пънъ акѫт în школеле поастре сеînвацъ кѫ пѫтірі, ші кѫ

www.dacoromanica.ro

канoанc, ші кѹ тѹлціте de кѹвінте, інсърчінъnd mintea ѹченічілор, ші поропчіndѹле ачеле пѹтаї date лор съ четеаскъ ші ка папагалії съ ле інвеце de-рост, нетікъ, кѹ totѹл щіind саѹ інцълеcъnd din челе че інвацъ, din каре прічінъ маї ші zече ші доїспрезече анї, інбътрънескѹ în грaматікъ ѹченічії, în време кънd неатѹріле Европії, tot ачеастъ лімбъ, такар de ші ле ecte cтрeінъ, dap ка пре ѹна че ле ecte Фоарте трebѹіtoape атът маї кѹ леспіре о інвацъ de кът поі, інкът în чінчї анї, пре чеї маї адънчі сінграфї преа кѹ атърѹнтѹл її інцълег. Дрept ачеea dap съ поропчеще daскалілор de маї ноc ачеастъ ѹрінъtoape орънdѹеалъ de napadocipe, adeкъ: dѹнъ че ва інвъца копілѹл оареш че грaматіка, і се вор napadoci mitії лѹї Есоп, пекріка diaлогіе, cтpaтiгimata лѹї Поліен, ші къте алтеле сънt ка ачecte ѹшоаре ші фолocitoape інченъторілор ѹченічї, къtръ каре погорънdѹесъ оареш кѹт daскалії, ші фъкънdѹce ші еї ка дъпшії інченъторї metaxipiceск minціле ѹченічілор ка ніще трente, ші аша merг інainte, de ла челе щіѹte ші'ї інвацъ пре челе пещіѹte, іар dѹнъ че вор ацѹнце ла челе маї марї matimi, aтѹнчea daскалѹл че ecte інnodoбit кѹ toaтъ інвъцътѹра, ші пѹ ка чеіалалцї кѹпрінc пѹтаї în кърцеле че ръѹ ші фърь кале съ пѹтъскѹ tomѹрї a енкіклопedіеї, нічі съ razъmъ спре трътажії лѹї, каре чеї маї тѹлцї авъndѹле ка ніще пѹртътoape de орбѹ, da matimiле лор кѹ ачecт феліѹ de віклешѹг, ачecт феліѹ de daскалї zік, пѹ ва маї індemna пре ѹченічі съ інвеце de poct кѹ анії, класѹрї, cізігі, ші къте алтеле ка ачecte технологічещї бърфелї, че cокotind къ de прісоc ecte ачеастъ грaматічеаскъ ръсѹфлатъ ворбъ, ка-

www.dacoromanica.ro

pe ші маї greа o apatъ пе лімба ачеаста, ші mintea вчепічілор o тъмпеще, пріфъкъnd ші стрікъnd ціудеката еї, віне ла лъкраре адекъ ла четіреа de сінграфії, ші ла чеа лъмъріть тълмъчіреа лор прін міжлочіре че саѣ zic, тълмъчіnd кувінтеле пъ din лексіс în лексіс, дъпъ векіъл обічеіѣ, че дъпъ поітъ, ші фъръ а скріе ексіграсіс вчепічії, ші фъръ псіхагогіці кум се ziче, че пъmaї din tematografіеа чеа din toate ziлеле ші пехотъръть (каре есте афаръ de inde?) ші din тълмъчіреа чеа din toate ziлеле, ъїînвацъ пре вчепічї орѳографіа ѳерінduсъ întръ toate ачесте съ пъ întreвze mintea лор къ мъліmea matimii, че tot deaвna съînчетезъ în време кънd еї ар маї пъteaînкъînцелеце, пентръ ка съ поатъ сї a doazi a сиune toatъ тълмъчіреа ші префачереа matimii de ерї къ атъръnтъл, кънчї кънd маї пъцін octeneще цінереа de minte, atъnчеа дъпъ odixnъ маї mape съ apatъ ші маї пъtepнікъ. Фіind къ denpindeріле се фак ла om прін чеа пеконтенітъ ші de мълте орї лъкраре a лор, віdepat есте къ пеконтенірeaînвъцъtъpii фаче десъвършітînвъцаці пре вчепічї, іар вакацціile че се zік de a мерце adece вчепічії ла школалъ пъ прічінъеск алтъ, фъръ пъmaї ъї фак съ віте ші челе че аѣînвъцат, кънчї toatъ denpindeрea, din пе лъкраре се стрікъ, ші de ictoв съ пръпъдеще. Dpent ачеea dap афаръ de Dъminiчї ші de праzниче стъпъпещї, în toate челелалте ziле слоbozenie пъ се фаче, афаръ пъmaї de трії zeчі ziле o datъ întp'ъn an кънd сънt аршіціле соарелъї.— Дасклъл цъdекъ пре вчепічї пентръ віновъцціile лор, ші de есте грешала мікъ nedenceще ел пре віноватъл, іар de есте грешала маї mape de кът копілъреаскъ, ъл apatъ ла епітроні.

www.dacoromanica.ro

Кап. 4. пентрѹ даскалії Епістімѹрілор. Щівѣ есте тоатъ інтречіреа, кѹ каре інтрече ѹн неам пре алтѹл, ші ѹн ѳраш пре алтѹл, пентрѹ Епістімѹрі ші алтеле, мешешѹгѹрі ка ачесте ші відерат інкъ есте къ о Академіе фъръ Епістімѹрі есте ка о касъ фъръ ферещі, ші школа ачеea ѹнде пѹ есте нічі ѹн лок деосъвіт пентрѹ геометріе нічі школалъ кѹ дрептате пѹ се пѹмеще, че індеслетнічіре де пъреріі а інвъцѣтѹрії, кѹм дар сфінцітеі філософії, ші ла матіматіка ачеаста, каре есте адевърат о Дѹмнезеескъ інвъцѣтѹръ (дѹнъ кѹм вечнік геометрѹ пре Дѹмнезеѹ Платон ъл пѹмеа) кѹм зік, пѹтеам се інкідем ачестора інтрареа ін школалъ, дар сънт ѹнії каре зік, віне, съ адѹчем епістімѹріле, інсъ ін лімбіле Европіенещі, дар еѹ інтімнін пре ачещіа прін пѹціні, къ даскалії де ла Академіеа din Гетінгѹ, дѹнъ кѹм зіче слъвітѹл Евгеніе ін локѹл лімбії латінещі съ сфъдѹеа съ пѹе пре лімба Елінеаскъ асѹпра парадосіпії епістімѹрілор, ші ачеаста пентрѹ къ нічі о лімбъ алта пѹ поате ка дѹнса, аша потрівіт, ші лѣмѹріт съ тѣлмъчеаскъ челе че съ парадосеск ін епістімѹрі, ші ін мешешѹгѹрі, пѹтаї зікѹ къте алте пентрѹ лімба ачеаста атъца ші атъцї інцъленцї мъртѹрісеск, дар ші Кікерон ачела тот пре ачеастъ лімбъ преа лѹдѹндѹо зіче: Зефс, де ар фі врѹт съ ворбеаскъ, пѹ ар фі ворбіт амінтереа фъръ пѹтаї кѹм аѹ скріс Платон, ші алтѹл іарѣш, зіче, къ ші інсѹші фіреа де ва ворбі кѣндва ка съ арѣте челе че се лѹкреазъ інтрѣнса, пѹ ар ворбі ін алтъ лімбъ, фъръ пѹтаї ін чеа Елінеаскъ. Дрепт ачеea дар ші даскалѹл Епістімѹрілор се чере а фі Елін. Іар не фіінд ачест феліѹ дѹнъ кѹм кѹ адевърат се чере, атѹнче фіе ші де алтъ

www.dacoromanica.ro

лімвъ філософвл, парадосінд пе лімва Францвзаскъ іар даскалвлвї де маї наинте кір Епакі ъї дъ школа пвцінъ оарешкаре храпъ бътръпецілор адекъ къте довъзечї де леї пе лвпъ, інсъ кв фъгъдвінцъ къ ші Длвї ва ръсплъті мвлцъміреа школалії сълindвсъ квт маї інграбъ а съвърші лексіконвл лвї Стефан, каре де мвлт аї інчепвт алтълтъчі, ші ал маї адаоці.

Кап. 5. пентрв даскалії лімвії Латінещї. Двпъ квт зіче адъпквл Монтескіє, тоате челе че сънт аї правіле. Двмнезеїреа аре правіліле сале, лвмеа ачеастъ матеріалнікъ аре правіліле сале, мінціле челе престе оменіре аї правіліле лор. Довітоачеле челе кавънтъторе аї правіліле лор, ші отвл аре правіліле сале, пре каре ші свфлет а політіеї ле пвмеще Двмнезеесквл Платон. Сънт дар требвіторе оменілор спре інпъртъшіре правілілор, іар інвъцъторе правілілор есте асквлъторе, ші греа ла парадосіре. Дрепт ачеса дар есте требвінцъ съ фіе ші даскал де правіле ін школалъ. Апої чіне пв ціе къ спре інцъленіреа правілілор, есте требвіторе лімва латінеаскъ, ші мвлт маї вътрос ші спре інцъленіреа сфінтеї скрінтврї, ші а біблієї, ші інкъ ші спре індрептареа ші інподобіреа лімвії Молдовінещї, дечї дінтре ачесте тоате съ інцълеце къ ші даскалвл де лімва латінеаскъ а фі ін школалъ есте атъта де требвіторіє, інкът фъръ дъпсвл пв се поате

Кап. 6. пентрв даскалї де геометріе де практікъ. Фіind къ пре чеї фъръ тещешвг, пвмаї пътънтвл ъї хрънеще, ші маї вътрос пре чеї маї мвлцї аї Молдовеї пътънтенї, din каре прічінъ ръсар ші челе din тоате зілеле сфезї, ші ціидекъцї пентрв хотаръле мошіілор, вртеазъ

www.dacoromanica.ro

dap къ de ѩ ар фі афлат маї наінте reometpiea Еринтенії тот пентрѫ ачеасташ тѫлвѫраре, негрешіт требѫеа съ о афле Дакії, ка съ хотъраскъ дѫпъ регѫлъ пътъптѫріле лор. Дрепт ачеea dap аѫ требѫінцъ de ѩн хотарнік дѫпъ мещешѫг, ші ачеста есте даскалѫл de reometpiea чеа de практікъ, пре кареле Францозії ъл пѫтъск інцінер, ші кареле требѫе негрешіт съ се ашъze în Akademie, парадосъnd енictimie ачеаста în лімба Францѫzaскъ, пъпъ кънd чеї че ворînвъцао съ оіе не лімба лор.

Кап. 7. пентрѫ ѫченічї. Ѫченічії дѫпъ драгоstea че требѫі съ аїбъ кътръ даскалї, чіncte, ші сѫпѫпереа, сънt datopї întъї съ се сілеаскъ, съ їеа aminteînвъцътѫріле, ал doілеа съ аїбъ бѫпъ орънdѫеалъ, ші лініще, ал treілеа съ аїбъ ѩніре între дъпшії ші съ мелетіссаскъînпреѫпъ, datopїînкъ нічї съ се скоале de лаînвъцътѫръ пъпъ пѫ ле вор da вое даскалії, нічї съ еасъ din школъ афаръ, фъръ вое ші щіре ѩnde съ меаргъ. Доъzъчї ші патрѫ de ѫченічї карії шъdѫ în школъ, ші сънt скріші în izвod, вор лѫа леафъ пе toatъ лѫна ѩнії къte чінчї алції къte zъче леї, іар къцї вінѫ de афаръ не toatъ zіѫа, пѫ се скріѫ în izвod, ші нічї леафъ пѫ еѫ. Іар din чеї че шъd in школъ къцї вор фі леніші ші неіѫвіторї deînвъцътѫръ, съ скот афаръ, ші съ пѫп алції în локѫл лор фъръ фъцърії, кънчї нічї odatъ школа пѫ есте хрънітоаре de сърачї, че хрънітоаре deînвъцътѫръ, ші пентрѫ ачеаста пре чел че аре требѫінцъ deînвъцътѫръ ъл ші хрънеще пъпъ ла о време, ші'л шіînвацъ, іар пре чел че аре требѫінцъ пѫтаї de мілъ, ъл тріімет ла бѫтіеа мілілорѫ Господ. Кътъ време аѫ съ шадъ ѫченічії че еѫ леафъ în школъ, есте хотъріт, адекъ шасъ анї пот съ іее леафъ,

www.dacoromanica.ro

iap dвпъ ачеea трebвe съ iacъ din шкоалъ саѝ în-
вацаці, саѝ неînвъцаці непtрв лепевіреа лор, ші
ачеаста съ фаче непtрв къ шкоала ecte datoape
съ пріітаскъ ші пре алці нетерпічі. Іар къці вор
ешіînвъцаці adевърat, еі вор лва ші dарврі іар
черкареа, ші черчетареа ачесторя се ва фаче din
шасъ în шасъ лвні. Іар пре вченічіі че се вор
болнъві în шкоалъ тоці doфtoріі politieі dвпъ da-
topie ъі вор къвta фъръ платъ, іар de ва фі па-
tima аколіcitoape ва tpiimete фъръ îndoeалъ ла
спіталвл de общіе-пънъ се ва încъпъtоша, ші съ
ва întoapче іаръш ла шкоалъ. Nічі вnвл de аі шкоа-
лії, нічі daскал, нічі вченік nв се nвnв ла вір,
нічі ла опреалъ, че прінzъndвсъ кънdва фъръ о-
рънdвеалъ ътблънd саѝ noantea, съ tpiimete Е-
nitropieі ші ачеea ъл ціdекъ ші dвпъ кввіінцъ ъл
nedeпceск, іар карії din вченічі маі ла вртъ ъш ва
лва îndecтвла саînвъцътвръ, ші ва еші фъръ рв-
шine din шкоалъ, трebвe съ'шї їеа ші мърtвріе de
ла daскалії съі непtрв nвtepea са deînвъцътвръ,
іар amîntepea се ва сокоti de amъціtoріѝ.

Кап. 8. непtрв enictatвл ші пъzitoрівл кърцілор. Enictatвл ші пъzitoрівл кър-
цілор школеі ecte îndatopit negpeшit съ аїбъ пвр-
tape de гріжъ непtрв бвпа орънdвеалъ, nodoaбъ,
іконоmie, dpeціpe, ші кврънцъніе atoateі огръzі а-
рътънd, ші adвкънd aminte enitropілор непtрв
toate челе-трebвінчоасе, ші ва пъzі ші кърціле
înкъ întpeці ші фъръ лipcъ dвпъ izвod щіind къ
нічі odatъ карте афаръ din шкоалъ nв се скоate,
афаръ nвmaї прin încemnapea enitropілор, ші zа-
пісвл челвї че о ва лва. Іар de nв, аноі ва плъті
прецвл піерdвтеі кърцї din леафа са, ші ва nвne
алта асеmiнea în локвл еї.

www.dacoromanica.ro

Іар спреînпodoвіреа ші вып пвте ачещії бібліотікі нічї вновл din пегвціторї пв ва adвче în пътъпtвл ачеста карте повъ ші de кврънd ешітъ ла лвmінъ, пъпъ пв ва da вна din тръпселе съ се пвіе în бібліотіка ачеаста de общіе, іар de ва фі картеа таре ші de твлт преці, atвнчеа і се ва da прецвл пе ціетъtate.

Кап. 9. Іар пвртъторії de гріжъ ші епітропії Академієї, прівіріndă ші авънd пвртаре degріжъ Фъръ івбіреа de къщіг, ші фъръ фъцъріе пентрв ачест de общіе фолоситорів лвкрă ал патріеї, ші лві Dвmnezeă плъквt, нічї odatъ пв вор свфері нічї de вп ban пъгвбіре съ се факъ de къръ чінева, dар нічїînсвш еї пв вор лва нічї о ръсплътіре матеріеалнікъ пентрв остіneала лор, îndeсtвлъ авънd плата чеа череаскъ. De ачест феліă съnt ачеле къте чере о шкоалъ че ва аве бвпъ орънdвеалъ, іар къте афаръ de ачесте алте кввіінчоасе, паă треквt прін квцетвл пострв, ші пв саă сокотіt, ачеле Лпълцітеа таînцълегънdвле ва порончі, ші се вор adaоці.

Къръ Domnвл Стерit рвгъторіă.

Іаков Мітрополіт Молдавієї.

Пре плекате слвці

Denacte вел Логофът. Скарлат... ші вnă Вісtерпік.

Ашezетънtвл ачеста скрісă пе хъртіе лп алътвраре кв текствл Греческă, se пъстреазъ лп Архіва 'Denapтamenтвлві Бісеріческă Data пв o are. Т. К.

КВ МІЛА ЛВЇ DВMNEZEĂ NOІ АЛЕКСАNDРВ КОNСТАNТІN МОРВZ ВВD DOMN ЦЪРІЇ МОЛDАВЕЇ.

Nічї zidіврї тарї, нічї богъціе кв сквтпе desфъіврї поате фаче віпе пъzit ші ферічіt пе вп о-

www.dacoromanica.ro

раш, кънї четъціле ші прін тещершъціре ші прін
вънzаре се not лъа, ші тъпърї слободzindъсе ле
not сфърта întр'о клінаръ de окї апрінzindъле,
іар богъціа пъ пъмай къ пъ фолосеще пе орашъл
каре о аре, чеînкъ de мълте орї ъл adъче ла
чеа маї desпъдъждъіть старе, кънї îndatъ къ ръ-
пежъне ка ъп пъръ къргъnd întръпсъл, ші по-
тонind, сърънія чеї есъ înainte къ кръzie о не-
чінцеще ші de кътръ дъпса се întъмпінъ din za-
biciie, не дъndъї лок кът de пъціи че къ toate пъ-
теріле сале înпротівindъсе înкът despre amъndoъ
пърціле, ка о корабіе асъпра ъмфлателор валърї
къ тарї вънтърї тъвъlindъсъ орашъл îndъръnţ се
înneакъ ші съ прънъдеще. Пентръ ачеаста dar
ші Лікърг, къ бъпъ аціъпцере de minte, сокотind
ші нічї de кът неврънd а лъа пілдъ de ла аъ-
пітъл ораш Мікіне, despарте de ла Спарта ronind бо-
гъціе, къ totъл аъ dizръдъчінato ші къ пъціи а
тръї despінzind не Спартіецї іаъ фъкът а фі дъш-
манї пре грознічї, ла прietінї пре дрецї, ші фе-
річіре орашълъї, dar не ъртъ богъціеа ка dintръ
о гоапъ întoркъndъсе ла Спарта, ші не аскъпс în-
тръnd, аъ прънъdit къ totъл ші орашъл ші оръ-
штъніі. Че dar întръ adeвър ферічіт ораш есте, пъ
ачела че се întъреще къ zidiърї ка а Семіраміseї,
нічї ачел каре къ о сътъ de порцї, аре атъте лъ-
крърї кът терце ла Орхоменос, че ачел каре în-
товъръmit фіind къînвъцътъра ші імпрегъпъ лъкъind
довъndeще челе маї бъне щіінце, кънї ачесте în-
въцъnd а înцелеце ші біне а сокоті челе маї de
фолос ла adъпареа оаменілор, паще în ораш дрep-
тате ші бърбъціе, ші къînвъцътъра макар ші къ
totъл de се вор апсрісі правіліле, de общіе тоцї
асеміне вор вецъі фъръ а пътіmі нічї ъп ръъ, ші

www.dacoromanica.ro

фърь а фаче рѣй вивл алтвеа; Фърьînвъцътвръ кв toate правіліле, фърь а сінці оаменіі вор кѣde în челе маї пеквіоасъ фанте къчї tot отвл фърьînвъцътвръ ші фърь квъntape дъndвсъ кв totвл natemілор, се фаче маї сълвatik de кът toate фіарале, іар чел квînвъцътвръ, вне орї слобozind, ші алте орїînфрънъnd natimіле сале, ле пвне ла бвна орънdвеалъ ші în лвкрape спре вine în време вine кввіінчоасъ; ачесте dap сънt фолосврілеînвъцътврії ла фанте.е отвлві, іаръ фолосвріле minції оmінещї dinînвъцътвръ, toate сънt пре бвне ші Dвmnezeeщї, nentрв къ nвmaї еа щіе de вndeînфрвтвсецаze, аша алкътвindвсе toate трвнвріле черещї кв орънdвсалъ nestрътвtatъ, се мішкъ, ші се поартъ ші нічї ка квт перъзътънdвсъ în вmeріле лві Atлас, чеînвъдndві,înвъртindвсе, пв саѣînтъмплат нічї съ се ловаскъ аqвнгъdвсъ вnвл кв алтвл, нічїînninгъndвсе се кадъ, че dap ачест фелїѣ de лвкрврї nentрв трвнвріле черещї,înвъцътвра deскопеpind ла аї сеї вчепічї, пе вртъ погорънdвсъ din върфвріле Олімпвлві, інчене de ла лвкрвріле ачесте вретелнїче че сънt пре пътънt, вnde тълтъчind кв deплінъînцелецере deосъвіреа ші асетънареа стіхіілор, аратъ квт съ zideck dobitoачеле ші квт сеînкінвеск zidiріле ші квт се аmeстікъачеле че съ сапъ din пътънt, ші квт съînфокаze авврії, ші квт се адвнъ пворії. ші квт стрълвчеще фвлцервл, ші квт сеînпращіе твnetвл ші квт се ръварсъ плоіле ші челелалте. Dpent ачеea ші пої din копілъріе іввindînвъцътвра, ші фоарте аqвтъnd toate лвкрвріле че сънt спре întemepea са, фіind къ din tot квnetвл іввim ферічіреа свнвшілор пощрі, ші пе dвнші ъї вidem къ кв філотіміе съ траг спре дъnса.— Andatъ

www.dacoromanica.ro

че неат сѫіт în сказѫвл domniеї ачещії церї а Молдовії шї toate кавтъ спре наza шї адъоціреа еї кѫ бѫнъ сокотеалъ лъѫндѫле сата хотърът шї рѫндѫіт. . . . . 1. Пелъпгъ шкоала че есте în Іашїînкъ алте патрѫ шкоале de лімва Елінеаскъ шї Молдовінеаскъ, адекъ ла târgѫл Фокшанії і Бърлад, і Галацїї шї Кішінъѫ, шї кът пентрѫ шкоалеле de ла челелалте târgѫрї съ фіе ѫнде се ваînтъмпла, іар шкоала din Галацї поропчім съ фіе în тъпъстіреа Мавромолѫ, дѫнъ кѫт шї маїînainte, шї тъпъстіреа ачеаста о дѫм în пѫрtаре de грїжъ tot a Епітропілор ачеї шкоале„ 2.înтърім челелалте 2 шкоале tot кѫ ачелеînвъцъторї а Епіскопілор Романѫлѫї шї Хѫшії, пе каре шкоале леат фост орѫндѫіт domnieа meînкъ dintрѫ чеа din тъї domnie a поастрѫ. . . . 3. Дпфіеще каре din шкоаліле ачесте, дѫнъ кѫт пе пътъпtенї асемине шї пе чеї че стреінї ѫчепічї пріімім, кънї рѫвърсъпd поі дарѫл, пѫ опрім нічї пе ѫнѫл dintрѫ ачіеа че вор съ сеînпъртъшаскъ de дъпсѫл. . . . 4. Орѫндѫім venit пентрѫ плата дасклілор шї пентрѫ тревѫінцїле ѫчепічілор, шї а шкоалілор челе че аѫ фост ашезате маї de наінте адекъ de ла преѫцї шї diaконї a toatъ Молдова de ла фіеще каре къте патрѫ леї пѫоі шї къте опѫ парале de леѫ ръсѫраînсъ în доѫъ рѫндѫрї, цѫтъtate ла сфете Georгie шї цѫтъtate ла сфете Dimitрie, каре банї съ се стрънгъ de къtръ Протопопії фіеще кърсеа ціпѫt, шїînвретеа ачеї дърї de банї съ се порѫнчеаскъ de къtръ domnie Іправнічілор, ка съ факъ катаграфіе кѫ атърѫнтѫл de тоцї преѫцїї шї diaконії, а фіеще кърсеа cat, шї се трімать тъбліце ла Вісtерie, de ѫнде Длор боерії Епітропї ле вор лѫа,înсъ нічї ѫнѫл din преѫцї

www.dacoromanica.ro

саѣ diakonĭ се пѣ поатъ фі скѣtit такар ші кърцї Господ, de скѣteалъ de вор аве саѣ а Mitropoлieĭ, саѣ а Епісконіілор че кѣ тоцїї съ фіе сѣнѣшї ачещїї дърї . . . 5. Не лъпгъ арътатѣл venit маї adъогъnd domnieа meaînkъ ѣna mie onts cѣte леї не tot анѣл, порончім съ се dea не toatъ лѣна кѣte ѣna сѣтъ леї din Bicterie Господ, ші кѣte чіпчїzечї леї de ла каса ръсѣрілор. . . . 6. Пatрѣzечї ші чіпчї скѣteлнічї съ аїбъ школа пentрѣ каре порончім ка съ се dea banї din Bicterie, каре banї Dлор боерії Епітроні съї орънdѣeaскъ ка съ се кѣтнере летне de фок съ фіе indectѣл ла toate одъіле dаскалілор, ші а ѣченічелор. . . . . 7. Тоцї banії школілор, атът de не ла Епархії кът ші ачещї omie onts cѣte леї че am adaoc domnieа mea ка съ се dea din Bicterie ші din banії ръсѣрілор, кѣm ші banії скѣteлнічілор, съ аїбъ аї стръпце сатешѣл школеї.... 8. Dѣnъ кѣm школеї din Iaшї аша ші школелор de не ла târгѣріле de не афаръ съ се рънdѣeaскъ de кътръ domnie боерї ші negѣцitorї епітроні, ші боерії съ фіе datorї ашї da сама ла domnie, iар negѣцitorії ла боерї: . . . . 9. Кът пentрѣ лефіле dаскалілор школілор de не ла Епісконії, орї кът вор фі, съ ле плътеаскъ iѣbitorії de Dѣmnezeѣ Епісконї de ла cine, iар лефіле че вор фі ла школа din Iaшї съ аїбъ Преаосфінціеа са пъріnтеле Mitropoлitѣлînпрезнъ кѣ Dлор боерії епітроні але орънdѣі ла кънцї dаскалї ші кѣte кът съ се dea фіецце кърѣе dѣnъ cтарea ші пѣтерea matimії че ва фі вrednik съ парадосаскъ, ші dѣnъ кѣm се вор пѣte токмі шіînвоі, каре sъ се dea de doѣъ орї не an кѣ cineтѣрї, ашіждере tot din venitѣл аченеста ал школелор, орънdѣім съ се dea mante

www.dacoromanica.ro

сѹте чінчїzечї леї не ан în доѹъ рънdѹрї пентрѹ лефіле dаскалїлор атъndѹрор лїмвїлор ла фіеще каре din ачесте маї сѹс номенite патрѹ школе, dар dакъ ачещї banї nѹ вор фіîndecтѹл, боерії і негѹцїторії de не ла арътateле търгѹрї, акърора конії ворînвъца ла школе се плътеаскъ къцї banї nѹ вор аѹѹнце. . . . . 10. Трії мії чінчї сѹте леї tot din venitѹл школелї орънdѹїм ка съ се de не tot анѹл ла патрѹzечї de ѹчепічї сърачї din чеї че шed ла школа Іашѹлѹї, пентрѹ храпа лорînпърцindѹлісе къте кът лї са къde фіеще кърѹе dѹnъ стаpea са, іар нѹтаї тѹлт фъръ поронкъ Господ. 11. Ѹчепічії ачещії маї тѹлт de кът шасъ анї, съ nѹ аїбъ воe се шадъ ші съ се хрънеаскъ ла школъ, кънї de nѹ ле ва фі de аѹѹнс вретеа ачеастъ пентрѹ прокопсала лор, нічї tot веакѹл nѹ ле ва фіîndecтѹл. . . . 12. Преосфінціеа са пъріnтеле Мітрополітѹл і Dлор боерії Епітропї ла сфършітѹл а фіеще къріе лѹнї adѹнъndѹсе ла школъ се черчеteze фоарте кѹ атърѹнтѹл але dаскалїлор сїлінце, ші de вор кѹноаще къ'шїînпліпеск datoріile лор біне ва фі, іар de nѹ, се факъ арътаре ла domnie ка съї лїнсаскъ, ші се пѹе алцїї în локѹл лор. Асемінe черчетаре ла фіеще каре шасъ лѹнї съ се факъ, ші пентрѹ ѹчепічії de маї сѹс номенїцї, ші ачелор че се вор прокопсі съ лї се de dарѹрї, іар не чіелалцї съї сїлеаскъ ші de nѹ вор фолосі нічї аша, съї dеа афаръ, ка не ѹнїї че цїн локѹл Фърътреавъ, ашіждере ші din dаскалї, din ѹчепічї къцї ші кѹ алте грешале се вор афла іаръшї Dлор съїînфрънеже. . . . . 13. Кѹт ші не ла челелалте школе, tot не ла ваделіле арътate, се черчеteze епітропії не dаскалї і не ѹчепічї, ші прекѹт ъї вор афла, сеînцїінцеze епітропілор

www.dacoromanica.ro

школії din Іашї.- 14. Щіинца че деплінъ а фіекъріеînвъцъторї, се паще din неконтенita сілінце, іар din сілінца че се фаче рънdорї рънdорї се паще витаре, пентрв ачеа•пв есте вое аînвъца кв контенipe, de кът пвмаї Dвminiчіле і алте празнічеînпъръtещї, ші în времеа аршіцілор кънеще. . . 15. Атът платаداскалілор, келтвеала вченічілор, кât ші але келтвеле а школелор съ се факъ прін іскълітвріле Dлорсале боерілор епітропї, іар фъръ de іскълітвріле Dлорсале, нічї такар вн бан се пв келтвеаскъ . . . 16. Преосфінціеа са пъринте ле Митрополітвînпрезвнъ кв Dлор боерії епітропї de довъ орї не ан лвънd сама venitвлвї ші келтвелії школелор,înкеind семіле ші іскълindвле съ ле арвте domnieї ка сеînтъреаскъ кв печете Господ, іар къцї банї вор прісосі, съ се келтвеаскъ ла кватърареа требвінчоаселор кърцї, ші а матиматічещілор інстрвментврї, ші ла але требвінце.... 17. Тоцї داскалії ші вченічії de прін арътателе школе съ фіе апъраці de бір, ші de орї че алеînтъмплъtoape общещї свнъръї.... 18. Къцї din вченічїînвтерпічіndвсе лаînвъцъtвръ, вор вре съ еасъ din школъ, съ аїбъ а лваînкредінцаре de ла داскалї пентрвînвъцъtвра лор, іар інтр'алтв кін de ва врма атвнче deînтъмплъtорів съ се пвтаскъ.... 19. Доftоріі общеще сънтвînداtоріцї съ кавте пе вченічї, іар доftоріиле кв черчетареа боерілор епітропї din venitв школелор съ се плъteаскъ.... 20. Бібліотікарівл, пв есте волнік а скоате din школъ вре о карте din бібліотікъ фъръ цідвла епітропілор ші фъръ cinet de ла ачел че ва лва карте, кънї de се ва піерде вре о карте ел варъспвnde. . . . . Ачесте داр гъсъndвле кв кале пентрвînвъцъtвра свпвшілор, ші рвгъndвле de ла Dвm-

www.dacoromanica.ro

nezeŭ ферічіре че се пацце до ла дъпса, кѹ ачест ал пострѹ domneск хрісов întъpindѹле, поftim не лѹminaţiĭ domnĭ че în ѹрта поастръ се вор înpednічі ла скаѹнѹл domnieĭ церіі ачеціеа ка съ întъreaскъ ачесте de маї сѹс, fiind фолосітоаре обціеї, atât ла стъпъніторі кът ші ла сѹнѹші ші спре ачеаста este кредінцаînсѹмї domnieĭ меле de маї сѹс скріс Noĭ Александрѹ Konctandin Морѹz Воевода, ші кредінца а преа іѹбіцї fiilor domnieĭ меле, Konctandin Воевода, Dimitrie Воевода, ші Nіколаї Воевода, ші кредінца а трії Архіереї аї търсї Преаосфінціеа са Kir Biniamin Mitropolit Молдавієї, і іѹбіторіі de Dѹmnezeŭ Епіскопі de пе ла скаѹне Kir Герасім Епіскоп Romanѹлѹї, Kir Мелетіе Епіскоп Хѹшѹлѹї, ші кредінца а чінстіцї ші кредінчошї боерії діванѹлѹї domnieĭ меле, Dлор Konctandin Балш вел Логофѣт de цара de цос, Міхаї Стѹрza вел Логофѣт de цара de сѹс, Teodор Балш вів вел Ворнік de цара de цос Епіstat Аціеї, Васіле Костакі вел Ворнік de цара de цос, Konctandin Балш вел Ворнік de цара de цос, Konctandin Палаde вел Ворнік de цара de сѹс, Лѹпѹл Балш вел Ворнік de цара de сѹс, Маполакі Dimakі вел Ворнік ал обціеї, Dimitrie Манѹл вел Пост, Candѹл Стѹрza вел Віст, Padѹканѹл Росет Хат і Пъркълаб Сѹчевії, Костакі Стѹрza вел Ворнік za Апрозї, Александрѹ Караце вел Спат, Васіле Росет вел Бан, Dimitrte Гіка вел Коміс, Александрѹ Маврокордат вел Камараш, Маполакі Вардалах вел Каminар, ші кредінца тѹтѹрор боертлор domnieĭ меле, а марї ші а мічї. Скрісѹсаѹ хрісовѹл ачеста ла скаѹнѹл domnieĭ меле în орашѹл Іашії întрѹ ал доілеа domnie а поастръ ла Молдавіса, în анѹл din тъї de

www.dacoromanica.ro

credinчос воерівл пострв Шерван Botez вів вел Сѫлцер Логофѣт de taïnъ, în anii de ла Мънтѫіторівл Христос.

1803. Маї 24. (Л. П.)

(*Іскѫлит*) *Noї Constandin Александрв Морвъ Воевод*, Constantin Балш вел Логофѣт Прочітох.

С'аѣ трекѫт ла condікъ
Маполакі Costin Comic.

Хрісовѫл ачеста скрісѣ de o парте ші дн гречеще пе пергаментѣ дн лѫнціме de патрв коцї; се пъстреазъ дн Архіва Departt. Бісеріческѣ ші ал дивъцътѫрілор; de ачестѣ хрісовѣ este aninatъ o печете таре de арджінтѣ Т. К.

КѢ МІЛА ЛѢІ DѢMNEZEѢ NOЇ IOAN CANDѢ СТѢРZA BBD. DOMN ЦЪРІЇ МОЛДОВІІ.

Четиндвсе ачеастъ анафора а Преаосфінціеї сале пъріпителвї Мітрополітвл, ші а Длорсале воерілор епітропі а школелор націонале а Молдовії, неам інкредінцат къ а еї кѫпріндере este інтрв toate потрівітъ кѣ общескѫл фолос, ші кѣ пъріпteаска поастръ плекаре спре проповедѫіреа, ші інаінтіреа бѫнелор інвъцътѫрї, не ачестѣ фолоситор ашъзъмънт, din інвекіме сѫнтѣ нѫмірс de Академіе інзестратѣ кѣ хъръзірї ші пропомії, dopind noї не totѣ деавна ал адѫче în старе інтемеетъ ші інфлорітъ пентрв дреантъ лѫмінареа неамвлвї, прін парадосірса тѫтѫрор класелор інвъцътѫреї, ші а фолоситоарелор спістімії în лімба Ромънеаскъ, ші інкредінцінднне,. къ venitѫріле челе de астъзї а школелор нічї ла ѫна міе галбінї пѫ се сѫе кареле пѫ пот аджѫнце ла келтѫелеле требѫінчоасъ інтрв сімбріїле професорілор, кѫтпъ-

www.dacoromanica.ro

рать л кърцілор, а тъестріілор, ацъторіъл съра-
чілор din вченічї, ші алтор не апърате întimпінърї,
am гъситъ фоарте къвіінчоасъ ші dреантъ сокотінца
кънпрінсъ întръ ачеаетъ анафора, de a се în-
дъмъна школаеле общещї прін спорірea дърії че
се лъа din venitъріле мошіілор тънъстірещї de
аічеа, înkinate ла ачеле de цїос. Ачесте venitърї
прін стъръірea ші окротірea пътъntenілор adъо-
гъndъce de чінчї орї не атъта necte чеea че era
кънd с'аъ аиezat ачесте тънъстірї a da школаелор
къте чінчї мії de леї не an, фоарте тъсъратъ а-
цъторіъ съ поате сокоті a се лъа din venitъріле а-
чесстор тънъстірї, doъzечї ші чінчї мії леї не
an, пентръ întimпінареа келтъелії школаелор спре
înвъцътъра тіперілор ачещії патрії, de ла каре тъ-
нъстіріле аъ авътъ ші аъ алор фіінцъ ші не кър-
матъ фолосъ, маї алес къ стръмошії пощрі, кті-
торії ачелор тънъстірїînzъстръndъле, прін алор
doкъmentърї глъсъескъ воінцеле сале, ка съ фіе
алор danії ші спре ацъторіъл челор плъкъte лъї
Dъmnezeъ, ші челор de общіе фолосітоаре ачестъї
пътъntъ. Dреntъ ачеea, фіind къ школаеле сънтъ
къ netъгъdъіре бнеле din челе маї фолосітоаре
общещї ашezътънтърї, не каре ziceле тънъстірї
сънтъ îndatopite але ацъta, хотъріnъ domnica mea
ка Преосфінціеа са пъріnteле Mітрополітъл, ші
Dлор боерії епітропї а школаелор національе, dъ-
пъ аналогіа venitърілор ачелор тънъстірї, съ тра-
гъ не фіеще каре anъ къte doъzечї ші чінчї мії
леї, în къщърї, din каре ачел în тъї се ваînчепе
акът, de ла сфънтъл Georгie ачестъї anъ 1828.
Апріл 23, ші се ва ърта къ нестръмътаре пъпъ
кънd adъкъndъce doкъmentъріле кtіторічещї, але
тънъстірілор, се ва пъне ла кале о adъоціре ші

www.dacoromanica.ro

маї фолосітоаре пентрѹ ачесте школе. Асемінеа întărim шї хотărіреа а Ферічітѹлѹї întрѹ вечніка поменире домнѹлѹї Григоріе Воевод, че се арать прін хрісовѹл съѣ din 15. Новемвріе 1775. шї хотărім: ка де акѹма несте чінчї анї, тоцї тінерії пътъптенї че вор петрече кѹрсѹл пѹблік а школелор націонале, шї вор аве бѹне атестатѹрї despre а лор лѹдате пѹртărї шї întвъцътѹрї, съ се протімісаскъ а întра în канцелеріїле пътъптещї, спре але фі ка о дреаптъ тѹлцъмітъ а остенелілор сале, шї о întлеснїре ла întплінїреа слѹжвелор.

Дисфършіт хотărімѹ: ка în тъпъстіреа сфінцілор Трії Іерархї ѹнде деапѹрѹреа аѹ фост о школъ пентрѹ întвъцътѹра тінерілор ашезатъ де întсѹшї ктіторѹл ачещії тъпъстірї, ферічітѹл întрѹ вечніка поменире домнѹл Василіе Воевод, фърь кътѹ де мікъ întărzіере, съ се întокмаскъ кѹ келтѹеала ачеї тъпъстірї тоатъ каса че се афлъ despre амеазъ zі а бісерічії, пентрѹ ка съ фіе акѹм спре ашезареа шї ѹртареа întвъцътѹрілор пѹпъ кѹnd се ва інкінѹі о маї індемътатікъ zідіре пентрѹ Академіе, іарь апої съ слѹжаскъ не тот делѹна ачеастъ касъ пентрѹ школе інчепътоаре. Аша дар спре întокмаї шї пестрътѹтатъ ѹртаре са'ѹ întărітѹ ачеастъ апафора кѹ а поастрь домнеаскъ іскъліторь шї печете.

Іашії. 1828. Мартіе. 28.

(Л. П.)

(*Іскъліт*) *Ноі Іоан Сандѹ Стѹрза Воевод*

Ве.л Логофът. Прочітох.

Ѹртеазъ шї текстѹл Апафоралеї не каре с'аѹ пѹсѹ Резолѹціеа де маї сѹсѹ.

www.dacoromanica.ro

ПРЕА ДЪНЪЛЦАТЕ DOAMNE.

Бъпелеînвъцътърї съпт пепtръ отъл чел къцетъторіѝ о віеацъ съфлеteаскъ пре пътъпт, прiп еале пъмаї mintea съ поate лъmina de Dъmnezeeщіле скрiптърї, ші сфiпteле сале порънчї, прiп еале віецъеще отъл în міжлокълînтъмплърілор de ла zidiреа лъмії, вечiп съ фаче ачелор de океап despърцiцї лъкъiторї, сеînaлцъ пъпъ în сферіле търіеї, черчеteazъ мърънтъіле пътъптълъї, ші кълегънd din toate фолоcitoape кънощiнцї,înдъмъпеazъ отълъї ші мъпгъе траіъл съѝ чел трекъторіѝ, în каре плiпind datopiiле сале прiп фапте лъъdate, ъї къщігъ мънтъіре. De ачесте adeвърърї пътръпсе фiind мъте пеатърї, пъ кръцъ жъртве спре а пъtea плiпi ачел скопос, ші атът окъртъіріле, кът ші персоапеле аѝ dezвълit ъп zілос кареле спорind din zi în zi, аѝ adъc actъzї пе omenipe in treanta adeвъrateї сале кіемърї, adекъ a фiiнцiї чеї къцетътоape, de ъnde саѝ пъскъt орънdъeала, леціле,îndъctріеа ші лъminapea веакълъї, каре ла ъп лок алкътъеск a соціетъції Ферічіре; къцетъnd ла ачесте пе amînкредiнцat, къ Бъпелеînвъцътърї орънdъite къ сфънta леце dpent кредiнчоасеї бісерічї, пъind în iniміле цiъnimeї пътъптепілор семiнце алесе, ар паще пре лънгъ крещiпсаска ші Ферічіреа ачеа оръшъпеаскъ, спре акърора doбъndipe цiнтеще toatъ a поастръ сіргъiнцъ. Dpent ачеeaînпъртъшind aceminea скопосърї, поі тоді enitponii аі схоалелор пацiонале спре aînплiпi лiпса прічiпъiтъ de трекъteлеînтъмплърї în ачест пътъпт, de къвiiнцъ am сокотit a пъ лъса съ ръсаръ спiнї ші пълъmidъ пре кътпъл чел тъпос, че поate пащеînбелшъгате

www.dacoromanica.ro

podърї, ка съ се adъкъ din tъїъ пъргъ dътъторіълъї de toate челе бъне, ші съ сеînnapтъînтре neamъл кареле de ла noї ащeanтъ a ca îndectъларе.

Прівind încъ къînтре челелалте непорочірї de каре с'аъ чертат орашъл ачеста, ші фокъл din вара требътъ аъ арс ші аъ сърпат каса схоалеї domneщї, ші neiertъndъne нічї venitъріле, нічї timпъл de a пъtea фаче акът o поъ zidipe, dpent ші de къвіінцъ am сокотit, ка în мънъстіреа сфінцілор Треї-Іерархї, анъте în каса ші не ашezemъntълînвекіт a Ферічітълъї înтръ вечніка nomenipe Domnълъї Васіліе Воевод, ъnde de къnd ne adъчем aminte аъ ърmat o схоалъ общеаскъ, съ се ctaторнічеаскъ în ачеа касъ o схоалъ порталъ ші o Gimnazie, ътбе notрівіте къ скопосъріле noaстре ші къ требъінца общіеї, кътръ каре маї în ърmъ съ се adaoгъ ъn кърс de філософіе ші de правіле. Dap nentръ ка цос арътателеînвъцътърї чер маї мълте anapтamentърї, аша dap спре a пъteaînкъпea toate a сале класърї ші a îndътъпа лъкъінца Професорілор, сокотim съ се întoкmaскъ, ші съ се акопере toatъ ачеа zidipe къ venitъл схоалїї, nentръ времелнічеаскъ ашъzape, пъnъ і се ва пъteaînлесні o ctaторнікъ касъ, къnd аноі ар ърma ла Треї Іерархї пъmaї схоалъ порталъ.— Ачеастъ схоалъ порталъ ва фі nentръînвъцътъра лімбеї Ромънещї къ Грамatікъ, Каліграфіе, Katixicic, Apitimetікъ ші къ піскаіваînчепътoapeînвъцътърї каре toate съ се netреакъînкърс de doї anї.

Кърсъл de Gimnazie съ ціе natръ anї, ші în ea съ сеînveце къ denлінътate лімба Latineaскъ маїкъ лімбеї noaстре, каре ші de кътръ neamърї сеînвацъ, че пъ аъ алтъ легътъръ къ ea, de кът a temелнічілор сале щіінце, прекъm ші ла toatъ те-

www.dacoromanica.ro

ціешіта Росіе ші цара Ромъпеаскъ се ѹрмеазъ; іар în лімба Ромъпеаскъ съ се înвеце Релігіа, Філологіа, Біографіа, Логіка, Реторіка, Поезіа, Історіа, Матіматіка, Моралѹл, Ікономія Пътъпteаскъ ші Політічеаскъ, Історіа Natѹралъ ші Архіологіа. Авънд пентрѹ помениteлеînвъцътѹрі вредніче професорі Ромжні пътъпteні адекъ пе пъріпціі Ікономѹл Konstantin, ші пе Іереѹл Іоан, пе Длѹї Васіліе Фабіан, ші Длѹї Георгіе Съѹлескѹл, шіînкредінцінд прівігереаînвъцътѹрілор Дсале Агъї Георгіе Асакі, îndatoріндѹл а не рапортѹі споріѹл ші неацѹнеѹріле схоалії, пентрѹ каре ъл îнсърчіпъм кѹ нѹме de Референдаріѹînвъцътѹрілор пѹбліче.— Пре лъпгъ ачесте се ваînвъца ші лімба Елінеаскъ, îndatъ че се ва маї ѹшѹра каса схоалеї de сарчіна келтѹелелор.— Іар кът пентрѹînвъцътѹра лімбілор стреіне, съ фіе професорі, пе алкътѹінд îнсъ ачестеа ѹп рам пеапърат аînвъцътѹрії общещі, ші пентрѹ къ venітѹл схоалеї пѹ не іартъ а фаче асеміпеа келтѹелі, съ фіе îndatoріцї схоларії че вор воі съînвеце ачеле лімбі съ плътеаскъ оаре каре сѹмъ спре îнтімпінареа сімбріеї ачелор професорі, фіінд маї требѹіtоаре кѹлтѹра лімбеї ворбіреї неамѹлѹї în каре съ фак сфінteле рѹгъчіѹні, съ трактаріческ toate прічіпеле, ші каре есте чеа маї пѹтерпікъ легътѹръ спре пъстрареа шіînвѹнътъціреа неамѹлѹї, шіînсѹфлецірea de драгосте кътръ патріе: кѹнд despre алтъ парте о сатъ de кърцї стреіне сънт пентрѹ тіперії непрактіціцї, ка о кѹрсъ înшълътоаре, пентрѹ каре îнгріжірea поастръ ва прівігеа а пѹ се înвъца în схоалъ, нічі а се тіпърі вре ѹп лѹкрѹ непотрівіт кѹ а сфінteї бісерічі ші кѹ а статѹлѹї ашъзъмънтѹрі.

www.dacoromanica.ro

Преаînълцате Doamne!înкredinдацї фiind de пъpinteаска îнгрiжiре a îнълцiмеї воactре, îнтрв челе че прiївъск кътръ вiнеле пътъnteнiлор свввшї, nв не îndoim de nвterпiка îнврълцошаре шi сквtiре ачествї скопос, ка съ се ашezъ în ziлеле îнълцiшеї Воactре domnвлвї пътъnteаn, o схоалъ пътъnteаскъ, спре Фолосвл пекврmat ал общiеї, шi съ се поatъ алкътвi o вiблioтiкъ пацioналъ, inстрвmentврї, шi adвnaрea вneалтелор nentрв спорiвл îнвъцътврiлор, nentрв каре не рвгъm îнълцiмеї Воactре, ка dвnъ nилda прокatoхiлор domnї, съ се спореаскъ вenitврiле схоалеї, прin хъръziреа ctatopнiчiлор мiле domneщї, шi прin кinzвiреа a се înmвлцi шi dърiле че ера îndatopite a фаче мъnъctiрiле inкinate локврiлор de цос, în време че înmвлцindвсъ шi a лор вenitврї, кв dрent шi Фъръ îнгреvере not înnлini спорiвл ачелвї аналогоn, пре лъngъ каре не маї рвгъm съ хотърiцi шi съ întърiцї îнълцiмea Воactръ, ка în вртареа ашezърiї ферiчiтвлвї întрв вечнiка nomenipe domnвлвї Грiгорiе Гiка Воевод, dîn анвл 1775. Noeмврie 15, dвnъ кврсвл de чiнчї анї, de ла îнчепереа ачестор схоале, тоцї тiнерiї че вор нетрече кврсвл îнвъцътврiлор шi вор аве бвне atectatврї съ се nrotimicaскъ a întра не ла dрегътoрiile, Diванвлвї, Bicтерiеї, шi a канцелерiилор пътъnteщї, спре але слвжi ачеа cta de ръсплътiре, шi алтора спре маї мвлт îndemn. Лn вртъ не маї рвгъm кв вмiлiцъ съ се dea шi o цidвлъ domneаскъ порончitoаре a се înтокмi шi a се акопері în трebвiнца схоалiї кв a еї кел-твеалъ toatъ zidiреа арътатъ în мъnъctiреа сфiнцiлор Треї Iерархї, фiind ачеастъ фанъ вна din

www.dacoromanica.ro

челе маї трайніче помепіре. спре лавда петвріторе аînцлцітеї Воастре. 1828. Генаріе 1.

Стерît рвгвтор.

Beniamin Mitropolît Молдавії.

Плекацї слвцї

Коста́кі Маврокордат.

Міхалакі Ствръ Ворнік.

Г. Асакі Агъ.

Оріцінаалвл ачестеї апафорале пе каре есте ші резолвція домнеаскъ дн фрвнте, се пъстреазъ дн Архіва Departamentвлвї Бісеріческъ ші ал дивъцътврілор. Т. К.

ХРІСОВЪЛ DOMNЪЛЪЇ АЛЕКСАНДРЪ КОНСТАНТИН МОРЪZ ВВД.

Дакъ чеа маї мікъ вътъмаре а съпътъцїї, фаче не от а нвї плъче, нічї бвнъцъцїле трвнвлвї, нічї але порочіреї, кв кът маї алес чеа маї мікъ вътъмареînтрв челе дъховнічещї адвче чеа маї маре бътае а кацетвлвї, ла ачеї че сънт біне кредінчошї домнї ші Окъртвіторї порочаделор. Днтре алте домнещї ші пъріntещї а домніеї теле прівігерї, пентрв індестълареа бвнеї вецвірї а сънвшілор, нв ам треквт кв відерea ші ашъzареа din нов а школеї де ла мънъстіреа Сокола, каре акум с'аї алкътвіт спреînвъцътвра, індрептареа ші десъвършіта катіхісіе ачелор карії се ворînфедмчі прін бісерічещіле капоане а се хотърж въ прімеаскъ дарвл чінвлвї Преоцієї, карії маї снаінте лінсіцї фіind де ачеастъ маї інтъї требвітоаре ла дъпшіїînвъцътвръ ші щіинцъ, ера въzвтъ грешіреînтрв челе дъховнічещї ,ші сокотітъ

www.dacoromanica.ro

вътъторе, dвпъînсвші арътареа Преосфінцітвлві dвховническвлві пострв пъринте Мітрополітвлві църеї.

Спре ачеаста dар пентрв ка съ поатъ аве ші челе требвінчоасе а петречереї віецеї, кв тоатъ îndествлареа ші твлцъміреа, ачеї карії вор фіînвреднічіцї а прімі ачел dар, ші маїînainte вор фі орънdвіцї спре катіхісіеînвъцътвреї ла ачеастъ школъ, de la нвмita тънъстіре Сокола, іатъ віне воind domniea me, прін ачест ал пострв domneск хрісов, рънdвім не лънгъ челелалте venітврі а нвмітеї тънъстірї, съ се деіе din domneаска постръ Вісторіе къте дове міі чінчї свте леї не тот анвл, лвънdвсе къте о а natra парте не тот чфертвл, преквм înînтъріtвра апафоралеї de общіе de a вірвлві пре ларг се аратъ. Ші хотърът Епітропіа чеа десъвършіт ла Преосфінцітвл алесвл de Dвmnezeв dвховническвл пострв пъринте Кіріо Кір Beniamin Мітрополіт Молдавієї, не каре пв нвмаї ъл îndatopim ка съ прімеаскъ banії ачещіа не стрътвtat не тот чфертвл din domneаска поастръ Вісторіе; dар осъвіт съ сеînгріжаскъ кв не анърата dатопіе ші кв рънвпъ осърdнікъ пентрв бвнаînвъцътвръ ші кв deплінъ щіінцъ а катіхісіе інтрв челе вісерічещї а нвміцілор алешї ші рънdвіцї кътръ ачеаста, кът ші пентрв але віецвіреї лор требвінчоасъ, ка петрекънd кв îndествларе în времеаînвъцътвреї, ші ешind дествінічї darвлві, се нвînчетезъ пврвреа а рвга пре dъtъторівл віелор Мілостіввл Dвmnezeв, пентрв ачеастъ царъ, ші пентрв чеї че локвек інтрънса.

Ачестеа рънdвіndвсе ші хотърънdвсе с'ав dat ші domneсквл пострв хрісоввл ачеста, інтърит кв а поастръ domneаскъ іскъліtвръ ші печете, кв кре-

www.dacoromanica.ro

dinца'преа іѹвіцілор поцрії фіі лѹminателор Беїzadeле, Konctantin ВВ, Dimitpie ВВ, ші Nіколаї ВВ, ші търтѹріа Преосфінцітѹлѹї Mітрополіт ал Молdaвіеї Кіріо Кір Beniamin ші а іѹвіторілор de Dѹmnezeѹ Кір Герасім Епіскоп Ромапѹлѹї, Кір Мелетіе Епіскоп Хѹшѹлѹї, ші а чінстіцї ші credinчоші боерілор діванѹлѹї domnieї теле, Dлор Костакі Гіка вел Логофът de цара de ţос, Іапкѹл Razѹ вел Логофът de цара de сѹс, Nіколаї Балш вел Ворнік de цара de ţос, Алексandрѹ Іапкѹл Лео вел Ворнік de цара de ţос, Гавріїл Копакі вел Ворнік de цара de сѹс, Dimitpie Стѹрza вел Ворнік, de цара de сѹс, Dimitpie Гіка вел Ворнік ал общіеї, Лѹкакі Аргіропѹло вел Постелнік, Алексandрѹ Маврокорdat Xatman, Nіколаї бів вел Постелнік, Епіstat кътъреї, Іорdакі Pocet вел Вістернік, Алексandрѹ Балш вел Агъ, Грігоріе Гіка вел Ворнік de Апрозї, Dimitpie Бordan бів вел Спатаріѹ Епіstat Комісіеї, Nіколаї Балш вел Спатаріѹ, Васіліе Pocet вел Бан, Nіколаї Dimaкі вел Каminaріѹ ші а тѹтѹрор боерілор domnieї теле марї ші мічї. Пофтім фръцъще domnia me ші пе алцї лѹminaцї domnї, карії în ѹрма поастръ вор прімі din проніа череаскъ окъртѹіреа ачещії de Dѹmnezeѹ пъzite църі кѹ крещінеск кѹцет, пентрѹ а domniilор сале славъ ші вечнікъ помепіре, съ adaогъ ші съ întъреаскъ ачеастъ мілъ каînвечї пестръмѹтатъ съ се пъzaскъ. С'аѹ скріс ла анії de ла Хс. 1804. întрѹ a доѹа domnie a Молdaвіеї ла анѹл ал треілеа în лѹна лѹї Октомврие întрѹ ал пострѹ domneск скаѹп în Іашї.

(*Іскъліт*) *Noї Александрѹ Konctantin Морѹzѹ ВВ.*

(Л. П.)

Оріціналѹл се пъстреаzъ ла Архіва Семінаріі Сокола. Т. К.

www.dacoromanica.ro

ХРІСОВУЛ DOMNУЛУІ АЛЕКСАНДРУ КОНСТАНТІН МОРУЗУ ВВ. DIN АНУЛ 1806. АВГУСТ. 3.

Кацетул пъріинтеск чела че dintруînчепут аў deскіс ръвна domnieĭ теле спре а пune în лукраре ші în буна алкътуіре фолосінцаînвъцътурілор общіеĭ în пътънтул ачеста, прін ашезареа шкоалелор че с'аў фъкут пе ла унеле din търгуріле de пе афаръ ші аіче în ораш. Ачелаш кацет неаў îndemnat a сокоті нумаї націн кувіінчоасъ шіînвъцътуріле челе duховнічещі ачелор че се adук în службеле челе сфінте, прінînпреднічіреа чінулуі превческ, ші пентру ачеаста ка пентру чеа че есте ші спре прослъвіреа луі Dumnezeў ші спре чінстеа патріеĭ am пусе în лукраре de с'аў фъкут шкоалъ din поў în мънъстіреа Сокола, орънduіндусъ ші даскалї dупре кувіінцъ ші фъкъndусъ ші venitînкът с'аў нутут спре ацісторіулînтемеереĭ ші статорнічіеĭ еĭ, dунъ кум прін осъбіте хрісоаве a domnieĭ теле чес'аў dat маїînainte съ аратъ. Че dap сокотind domnieа me ші біне воind спре а се adуче шкоала ачеаста în че маї буну старе, пентру ка ші podiреаînвъцътурелор еĭ съ фіе нурерea în буну спорірe, dунъ рагъmintea че ні аў фъкут прін жалобъ пре кувіошіа са Кір Софронie Архімандрит сфінтеĭ Митрополіі ші Ігуменул мънъстіреĭ Сокола, ка съ се маї ацістоpeze нумita мънъстіре ку оареш каре мілуіре, N'am трекут ку віdереа, че прін хрісовул ачеста a domnieĭ теле, хотърът ка пеcте алте міле че аре, съ маї аібъ нумita мънъстіре ші ачеастъ мілуіре, adекъ ла вретеа службеĭ въdрънітулуі съ аібъ a скоті тот вінул че ва фаче din шесеспрезече погоане віе, че ва аве нумita мъ-

www.dacoromanica.ro

пъстіре Сокола, în nodropia цінутулуї Іашїї de въдрърїт, кум шї тот вінул че ва еші de дежінъ din віїле че сънт не мошїїле мънъстірей, Сокола шї Еzъренїї, іарръш съ фіе скутит de въдрърїт, нїмърне нїчї ун бан съпу деіе, нїчї съ се сунере de de кътръ службашїї въдрарї în пруна nimікъ. Deчї порончїм domnia me службашїлор въдрарї de ла цінутул Іашулуї, въzind хрісовул ачеста a domnieї меле, съ авецї a урма în токма, прекум маї сус се арать. Поftім дар domnia me шї не алцї фрацї луміпацї domnї, не карії Сфънтул Dumnezeў ъї ва орънduї în урма поастръ ла domnia ачещїї църї, съ пу стріче ачеастъ мілуіре, че маї въртос съ în търеаскъ пентру a domniїлор сале вечнікъ помenіре. Скрісусъ'аў хрісовул ачеста ла скаунул domnieї меле în орашул Іашїї, în тру a доua domnie a поастръ ла Молдавіа, în anul al patрулea.

Ла anul 1806. August 3.

(*Іскъліт*) *Noї Александру Constantin Морузў BB.*

(Л. П.)

ХРІСОВУЛ DOMNУЛУЇ МІХАІЛ ГРІГОРІУ СТУРZА ВОЕВОD, DIN ANУЛ 1844. IANУАРІЕ 28.

Епітропіа Семінарієї Веніамине прін апафораоа din 15 Декемврие anul трекут 1843. ку No. 152, adукънd ла щїінца domnieї поастре, къ еа аў cocit съ în плінеаскъ una din челе маї сфінте але сале datорії, прін спріжінірea шї окротірea дрептурілор ачестуї ашъzътъні, неаў рugat a în тоарче пъринтеаска луare аминте асупра дрітурілор че are Семінарія, шї a ле da o domneaскъ în търіторъ. Сунindune уртътоарелор în пренерърї: къ фостул Мітрополіт Веніамін, аў хъръzit пентру цінерса

www.dacoromanica.ro

Seminariеĭ скітъл Рафаіл кв тошіа са, дъпре кътъ се адевереазъ din хъртіиле întъpite ші de кътръ пъмітъл дъпъіторіъ, ъна din анъл 1837. Маї 1. ші алта din 8. Centвр. 1840. (че не лъпгъ анафора ні с'аъ шіînфъцошат) ші din трътдареа доквментелор ачелъї скіт în denlina пропрietate a Seminariеĭ, не каре ші actъzї ле аре în a са стъпънire ші къ сънт tot ачеасташі кондіціе фостъл Mitropolit Beniamin аъ хъръzit Seminariеĭ ші скітъл Дъка кв тошіа са, дъндъї ші доквментеле în стъпънire,înкъ de лаînчепътъл Seminariеĭ ші пъпъ actъzї; хъртіеа de дъпъіреînсъ, din прічіна мъltора префачерї ърмате în Seminariе, непътъндъсе афла, чі пъмаї доквментеле toate, апоі къ стъпънind ачеастъ касъ ачел скіт о време ка de доъezечї de анї, кв бъпъ креділцъ, дъпре леціі се сокоate denлinъ пропрietaръ ші а ачестъї скіт, каре ачеаста се noate доведі din контрактърілеînnoсесъіреї че tot деавна с'аъ фъкът не пъмеле Seminariеĭ, къ дъпъ toate ачестеа ръмъне дрept ші адевърат ъртъторіъл прінчініъ Іъpidік, къ о дъпъіре прін трътдареа лъкрълъї дъпъіт се десъвършъщеînкът нічї odinioaръ ші сънт нічї ъп кввънt пъ се noate стріка. Dap апоі прекъм рostіреа ачестор дъпъірї de aceminea ші леціеле църеї чере, ка Seminaria съ аїбъ întъpitърї domneщї întрв ачеаста; кв тоартеаînсъ а ръпосатълъї Archimandрit ал Seminariеĭ Icaia,înчетъnd ъртареа лчещії лъкрърї пъпъ акъм, ші enitроніа въzind къ venitъріле кліросълъї аъ în кврънd а лъа новъ префачере, спре а пъ ръмъне несфършіте ші нехотъръте ніще aceminea дрітърї a Seminariеĭ че аре ъпînсъмnat аqъtoріъ de ла ачеле скітърї, ші фърь каре нічї сар пъte întimnina келъеліле а-

www.dacoromanica.ro

честе́ї касъ, с'аѹ рѹгат domnieĭ noastre, ка съ дъм ачестѹ ашъзъмъпт бісеріческ хрісов domneск, пентрѹ пестрътѹтата стъпъніре ачелор нѹмите скітѹрі не вііторіме. Асѹпра къріа апафорале domnia noastръ ла 20. Декетврie, 1843. сѹпт No. 188, încъмпъnd резолѹціа ѹрмътоаре „Длѹї Логофътѹл Дрентъцій: прін хрісовѹл пострѹ съ ва întърі вечніка проприета а Ceminaріеї скітѹрілор Рафаіла ші Дѹка кѹ тоатъ авереа лор мішкътоаре ші нетішкътоаре"; Епітропіа номенітъ аѹ îmпъртъшіт ачеа апафора Логофътѹлѹї дрентъцій, не лъпгъ адресѹл еї кѹ No. 165. din 27. Декетврie 843. în алътѹраре ші кѹ тоате документѹріле че пъстреазъ мънъстіреа Сокола асѹпра фондосѹлѹї арътателор скітѹрі кѹ мошіле лор; din поводѹл кърiea черіре а номенітеї епітропії ші în ѹрмареа резолѹціеї noastre прескрісъ маї сѹс, Логофіціа п'аѹ лінсіт маї întъї а черчета кѹ пътрѹнзътоаре лѹаре аминте арътателе маї нос документе, не каре епітропіа дѹпре опісѹл алътѹрат не лъпгъ апафораоа еї і леаѹînфъцошат ші анѹме: А). Пентрѹ скітѹл Рафаіла. І). Лп копіе жалоба Архімандрітѹлѹї Соколеї Ісаіа, din 1837. Маї 1, асѹпра къріа, фостѹл Мітрополіт Beniamin, în ачееаш zi ші лѹпъ аѹînсъмпат ѹрмътоареа резолѹціе „Лпнрівіреа челор „кѹпрінсе прін ачеаста, хотърім: къ de ші între„кѹцій анї пентрѹînлеспіреа келтѹелеї бісеріче „din поѹ се ръдікъ, venітѹл номенітѹлѹї скіт се „лѹасъ, încъ акѹт прівind ші ла стареа Cemina„рівлѹї че de iznoавъ с'аѹ рестаторнічіт, de ла сф. „Георгіе вііторіѹ, съ треакъ еаръш къtръ Cemi„наріс, дѹндѹсъ de къtръ економічеаска noastръ „окъртѹіре мънс. de акѹт ші документѹріле но„menітѹлѹї скіт, ѹрмъnd асеміпеа кѹ дареа че прін

www.dacoromanica.ro

„dъпвіерea ръпосat. Логофът Konctantin Бъло-
„швкъ, афіеросеще a се da Ceminaріблві пе
„фіеще каре an, къвітъndвсъ întokmaї dвпъ глъ-
„свіреa еї, преквт ші кв îndatopipea ръпо-
„catвлві Столнік Гевка, че ласъ aceminea dв-
„пъ moaptea ca Ceminaріблві, пе каре temeiв
„съ ші фак Ceminaріблві întъpitвpї domnещї,
„nentpв nectpъmвtape пе віitopime.“ II). О алтъ
de aceminea жалобъ în opiginal din anвл 1840.
Centembpie 8. пофtopitoape чеї întъї, aсвпра
върія Mitpoполітвл în aчеeaш лвпъ ші zi aв în-
съmnat вртътoapea pezoлвціе, notpівїт хотъръреї
noactpe din anвл 1837. економічеаска окъртві-
„pe ва врта ші кв dapea banілор хотъръцї прin dъ-
„пвіре ші a dokвmentвpілор спре înainte лвкраре
„din naptea Ceminaріеї, nentpв ctatopnічіа пе віі-
„topime, ші съ kontineaскъ ачеаст periniскъ.“
III). Чінчї хрісоаве de ла deосъвіцї domnї nen-
tpв deосъвite пърцї de пътънt, din каре сеînжге-
beazъ тошіа скітвлві Рафаіл ші anвme: 1. вн хрі-
сов de ла domnвл Моїсі Мовіла din anвл 7140.
Октомвріе 8.— 2. Вн хрісов de ла Васіліе Водъ
din anвл 7144 Івліе 9,— 3. Карте de întъpitвръ
a domnвлві Стефан din anвл 7168. Авгвст 30,—
4. О карте de сквtipe de ла domnвл Konctantin
Nіколаї din anвл 7243. Маї 17.— 5. О алтъ de ace-
minea карте de ла domnвл Konctantin Dimitpie
Morвz din anвл 1781. Маї 30.— IV, Ноъ върцї
de danie nentpв маї mвлte пърцї de пътънt din
каре de aceminea сеînжгебеazъ тошіа скітвлві
Рафаіл, dъпвite de кътръ deосъвite nepcoane ші
anвme: 1. Мъртвріа маї mвлtop ръзъші din catвл
Ошъщії din anвл 1778. Івліе 8. nentpв dania лві
Григораш Nobp,— 2. Dania Monaxвлві Daniil ші a

www.dacoromanica.ro

фрателуй сеу Іордакі din анул 1806. Noembrie 28.— 3. Dania Іеромонахулуй Софронie din анул 1780. Августъ 10.— 4. Dania Монахулуй Daniil Dodiцъ din анул 1799. Маї 10.— 5. Dania Monahieї Kacieana din анул 1800. Noembrie 21,— 6. Dania луй Іліе Dodiцъ din анул 1800. Noembrie 23.— 7. Dania Преотесеї Іоана ші а фраціло̂р еї, din анул 1801. Маї 10.— 8. Dania луй Гавріїл Алексandru din анул 1806. Іануарie 2.— 9. Dania Dokiцiї соціа ръпс. Іордакі Dodiцъ din анул 1826. Маї 4.— V. Шенте кърцї хотарніче пентру мошіа скітулуй Рафаїл ші анume: 1. Хотарніка Ворнікулуй de Поартъ Іоан Ралеа din анул 1780. Маї 30.— 2. Хотарніка луй Dimitrie Іакодім логофътул de taïnъ din анул 1799. Маї 12.— 3. О алтъ хотарнікъ tot ачелуй боеріу din анул 1798. Noemв. 22.— 4. Хотарніка фъкутъ din поронка domnulуй Скарлат Калімах din анул 1817. Маї 2.— 5. Хотарніка Постелнік. Іоніцъ Пъпческу din анул 1826. Іуліе 4.— 6. Хотарніка din анул 1827. Іуліе 11. іскъліту de маї мулцї ръзъші ші adeverіту de Вор̂нік. Іоніцъ Пъпческу,— 7. Хотарніка Вор̂нік. de Поартъ Іоніцъ Пъпческу din анул 1827. Іуліе 14.— b). Пентру світул Дука: I). Доме Іспісоаче domneцї ші анume: Ун̂ул de la domnul Міхаїл Раковіцъ din анул 7226. Decemвріе 12. ші алтул de la domnul Грігоріе Гіка din анул 1777. Cent. 24. II). Треї хъртії дъзuitoape de la deoсъвite феце ші анume: 1. Dania фъкутъ скітулуй Дука, пентру ніще пърцї de лок de кътръ ръзъшії меціеші din анул 1796. Октомв. 18.— 2. Dania луй Танасіе ші а соціеї луй, 3. Zanісул de вънzare а луй Ніколаї сън Andreї ші а соціеї луй din анул 1754. Іуніе 29. III). Хотарніка фъкутъ în

www.dacoromanica.ro

вртареа поропчеї domнвлві Іоан Стврza de къ-тръ Логофътвл Konctantin Катарціў din анвл 1826. Октомвріе 20.

Дрепт ачеea domnia поастръ în прівіреаînпрецврърілор маї свс прескрісс ші пе temeівл до-квmenтелор арътate прin ачест хрісов, кв a поастръ domneaскъ іскъліtвръ ші нечете, întъріm în вечніка проприета a Ceminapieї світвріле Рафаіла ші Dвка кв toatъ авереа лор тішкъtоаре ші не-тішкъtоаре, спре вечнікъ ші пачнікъ стъпъніре, ка вна че ле аре добъndite кв ввпъ крединцъ.— Скрісвс'аў хрісоввл ачеcta ла скавнвл domnieї în орашвл Іашії în анвл ал zечелеа ал domnieї поастре.

(*Іскъліt*) *Noї Міхаіл Грігоріў Стврza BB.*

(Л. П.)

ХРІСОВВЛ DOMNВЛВЇ СКАРЛАТ АЛЕКСАNDРВ КА-ЛІМАХ BB, DIN ANВЛ 1814. ІВNIE 20.

Се фаче щіре прin ачест хрісов ал domnieї ме-ле пентрв тъпъстіреа Сокола de лъпгъ Іашї, вn-de с'аў ашъzat ші школъ пентрв катіхісіе ache-лор че вор съ прітеаскъ darвл преоціеї, къ прin жалоба че пеаў dat кввіошіа са Ісаіа Архіman-dpit Ігвmen, аў арътat къ ачеастъ тъпъстіре аре оареш каре квпрindepe de мілвіре de ла лвmina-ції domnї de маїînainte пентрв în леспіреа челор требвінчоасе але вісеріческї ші deосъвіт пентрв а-цвторівл ші întemeереа школеї nomenite че с'аў алкътвіт ла ачеастъ тъпъстіре, і с'аў фъквт кв-прindepea de мілъ прin хрісоввл лвminaтвлвї domn фрателві поstрв Алексandрв Морвz Воевод, ка съ аївъ a сквti de въдрърit ші tot вінвл че ва фаче тъпъстіреа din шесеспрезече погоане віе, преквт

www.dacoromanica.ro

ші вінъл че ва лъа дежтъ de пе тошіле тъ-
пъстіреї. Ръгъндъсе ка съ се întъреаскъ ші de-
кътръ domnia me ачесте мілъірі, фъкъндъсъ ші оа-
реш каре споріре, къ каре съ се поатъ аръта
тъпъстіреа ші школа ла грестатеа че întimпінъ
în требъінціле сале. Дечі дъпъ жалоба че пе аъ dat,
възind хрісоавеле de мілъіре че аре de ла лъмі-
націй domnі de маїînainte шіînkpedinţidъne къ
ачеастъ тъпъстіре, іар маї въртос а зіче, школа
ашъзатъ пентръînвъцътъріле de катіхісіе, пъ се
поатеînлесні къ venitъл че аъ авът спре а се пъ-
зі întръ чеа дъпре къвіінцъ старе ші în бъпъ спо-
ріреаînвъцътърілор, am сокотіт ші бине воind a
adъче întръ întemeереа ачеастъ школалъ атât de
требъінчоасъ ші фолосітоаре. Іатъ прін ачест ал
постръ domneск хрісов întъріт, ші къ adъоці-
ре хотърът пъмітеї тъпъстірі, ачестеї тъпъстірі,
adекъ: съ аїбъ а лъа пе тоатъ лъпа къте зечелеї,
мілъ din ватъ, къте патръ окъ ъпт de лемн, па-
тръ окъ лъмінърі de чеаръ, ші ъна окъ тъмъе іа-
рътъ din ватъ не фіеще каре лъпъ. Ашіждереа
ші ла слъжбеле ръсъматърі a Вісторіеї съ аїбъ a
скъті шесе съте оі de гощініцъ, доъе съте стъні
саъ сфіні de десътінъ, пе каре бъкате авъндъле
тъпъстіреа дрепте a сале съ пъ фіе съпъратъ de
кътръ слъжбаші нічі къ о черіре de платъ. Deo-
събіт ші тот вінъл че ва фаче din шесеспрезече
погоане віе дрепте але тъпъстіреї, прекъм ші
вінъл кът ва лъа дежтъ de пе тошіле тъпъсті-
реї съ фіе скътіт de плата въдръріталъї; іар пе лъ-
пгъ ачесте маї адъоцімînkъ domnia me, ка гъ-
cindъш тъпъстіреа ші треїзечі лідії, оамені стръіні,
adъші de акъмînainte de necte хотар фъръ вір
ші фъръ нічі ъп аместек къ лъкъіторії църеї аче-

www.dacoromanica.ro

ціа, карії съ фіе адеверіцї ші прін търтвріа дрегъторілор марцепеї не вnde ъї ва treче къ сънt стръінї преквт се хотъръще, съ рътъе апъраці ші сквціцї de вірвл Вісtерісї ші de toate але дърі ші хавалеле че вор фі асвпра алтор локвіторї. Ка съї аїбъ тъпъстіреа нвтаї спре ацвторвл слъжвелор ші а trebвінцелор сале, ші школа съ се пъzаскъ інтрв. чеа маї інкввіінцатъ старе, спре ввпъ споріреа інвъцътврілор. Дрент ачеea порончім domnia me D. Воастре дрегъторі, і Dтале ватеш de карвасара, преквт ші слъжбашілор гощінарії десъtінеї ші въдрарі ші tвтвror алтор zапчії съ авецї а вrта інtокта двпъ хотъріреа хрісоввлві ачествеа а domnieї меле; іар не чеї din вrта поастръ лвміпацї domnї фрацїї пощрі карії din пронія череаскъ се вор орънdві ла domnia църеї ачещіа, пофtім, пв нвтаї съ пв стръмвте ачеастъ квпрindere de мілвіре, че маї въртос съ інтъреаскъ ші съ adaoгъ челе двпъ кввіінцъ пентрв a domniilor сале чіncte ші вечнікъ поменіре. С'аї скріс ла скавпвл domnieї меле în орашвл Іашії інтрв а дова domnie a поастръ ла Молдавіа în апвл ал doілеа.

(*Іскъліт*) *Noї Скарлат Александрв Калітах ВВ.*

(Л. П.)

Хрісоавеле дппрекпъ кв. Апафоралеле de ла фаца. 37. пъпъ ла. 48. се афлъ дп Оріціпал дп Архіва Мъпъстіреї Сокола, de вnde ле ат лвat спре тіпъріре. Т. К.

---

www.dacoromanica.ro

NOĬ MIHAIL RAKOVIȚĂ VOEVOD, BOȘNIO MILOSTIO GOSPODAR ZĂMLII MOLDAVSKOĬ.

Фачем щіре кв ачеастъ карте а domnieĭ меле, твторор кві се каде а щі, пентрв сфънта мънъстіре Четъцвеа, вnde este храмвл а сфинцілор ші інтрв tot лъвдацілор Верховнічі Апостолі Петрв ші Павел. Фъквtam domnia mea ачестъ testamentъ, сфінтеі мънъстірі, інтрв вечніка поменире, ка съ фіе ертатъ de toate дъжделе еі, че аъ фост дъnd пънъ актв кв рвnta. De време къ аъ мілвit Dвmnezeъ, de с'аъ тъмплат інтр'ачестъ анъ, ла велеат 7225. Генар. 10. de аъ trimісъ Nemціі не Фрънцъ Кънitanвл, ші аъ venit кв Nemціі ші кв Katane, ка съ ні еа пре noĭ, преквт аъ лвat пре domnвл мвnteneск, de ла скавнвл съъ, din Бвкврещі, пре domnia са Nіколаі Маврокордат, ші не аъ ловit ноі ла 8 чеасврі de zі, ші ловindвне фъръ весте în кврте кв ръzвоіъ, анърънdвне ам терсъ пънъ ла мънъстіре ла Четъцвеа, ші în мънъстіре інквнцврънdвне не ам бътвt, ші тъмплънdвсъ ші о самъ de Тътарі, ла сфънта мънъстіре ла Арон Vodъ, аъ venit ші еі інтр'ацвtор, ші am ешit ші noĭ din мънъстіре, ші dвnd ръzвоіъ Nemцілор, кв пвtереа лві Dвmnezeъ, ші кв ацвtорівл сфінцілор Апостолі Петрв ші Павел, iam інфрънтъ, ші о самъ din тръншіі аъ къzвt ла робіе, iар о самъ аъ періт ла ръzвоіъ, каре трвнвріле ачелор періці, с'аъ фъквt товілъ, інтрв поменире вечнікъ deасвпра трвнврілор ачелор періці în каре товілъ este ші Фрънцъ Кънitanвл, інпрезвнъ кв алте трвнврі, dpent ачеea ші domnia me de време къ не am сквtit кв віiацъ, кв сфънта мънъстіре Четъцвеа, ші кв ацвtорівл сфінцілор Апостолі Петрв ші Павел, am

www.dacoromanica.ro

фъкѹт ачеастъ мілъ де ла поі сфінтеі мънъстірі, съ фіе еptатъ în вечі de дажде мънъстірса, ші de десътінъ de стѹні, ші de гощінъ de маскѹрі, ші de оі, ші deînпрѹмѹте ші de алтеле de тоате, орі къте с'арînтъмпла, съ сасъ пре алте мънъстірі а Іерѹсалімѹлѹі, ші орі ла че греѹ ар сосі пътъпѹл пострѹ, іар ачеаста мънъстіре съ фіе în паче, ла немікъ съ нѹ се аместіче, кѹ алте мънъстірі, ашіждереа ші пентрѹ патрѹзечі de оамені послѹшнічі а мънъстіреі, маі мѹлт съ п'аібъ а да ла Бістерие дареа лор, фъръ кът патрѹ чфертѹрі întр'ѹн ан, прекѹм сънт токміці de ом, дѹнъ легътѹра testamentѹлѹі че аѹ de ла domnia mea маі de demѹлтѹ, ашіждереа ші десътіна de стѹні, ші гощіна de маскѹрі, ші de оі, алор съ аібъ аш да ла Егѹменѹл лор, іаръ десътнічіі ші гощінарії чеі de царъ съ п'аібъ треабъ, ашіждере съ фіе în паче, ші de сѹлцѹ, ші de кіле, ші de іаловіце, ші de бербечі, ші de кіле ші de копаче, ші de подвозі, ші de каръ de Браніще, ші de каіînпъръцещі, ші de каръ de оасте, ші de каі de олак, de тоате съ фіе în паче ші нime întрѹ німікъ съ нѹ се аместіче, нічі ла о сокотеалъ кѹ алтъ царъ, че прекѹм скріім маі сѹс, аша съ стеа неклътіт, кънчі ачеастъ ашъзътѹръ, кѹ маре блъстъм с'аѹ легат, ка съ фіе în вечі неклътіт, пентрѹ а поастръ вечніка мънтѹіре. Пентрѹ ачеса ші în ѹрма поастръ, не карії ва мілѹі Дѹмнезеѹ кѹ domnia църіі поастре а Молдовеі, пофтім съînтъреаскъ сфінтеі мънъстірі, пре ачеастъ ашезаре асеминеа, пентрѹ а са вечніка помenіре, ші пентрѹ бѹнъ старе, ші окъртѹіреа сфінтеі мънъстірі, іар карії с'ар лъкоті, ші ар стріка ачеастъ пацінъ мілъ, чеam фъкѹт сфінтеі мънъстірі ші послѹшнічілор еі, ѹнеі

www.dacoromanica.ro

ка ачеіа съ фіе пеертацї, ші блъстъмацї de Domnezeŭ, ші de Маїка Пречіста, ші de 12 Апостолї Върховнічї, акърора есте храмъл, съ ле фіе еї пъръш ла страшніка цъдекатъ, ші în чеа de апої съ фіе анафтіма, ші ертаре съ пъ афле, ка съ лі фіе парте къ Іъда, ші къ треклетъл Аріе, ші къ тоцї пекредінчошії, în вечніка мъпкъ Amin. Ъ Іас леат 7225.

Ші ачеастъ інтъмпларе с'аъ тъмплат ла а треіа domnie a domnieї меле.

Треатаго Господва.

(Л. II.)

(*Іскъліт*) *Міхаіл Раковіцъ Воевод.*

Аксінте Ърікарієв.

Оріцінаалъл ачестъі хрісовъ ъл воіъ depъne ла Архіва Статълъі. Т. К.

NOÏ MIXAIL РАКОВІЦЪ ВОЕВОД, БОЖІО МІЛОСТІО ГОСПОДАР ZЪМЛІЇ МОЛДАВСКОЇ.

Фачет щіре къ ачеастъ карте a domnieї меле, тъторор къі се каде a щі, іатъ аъ venit înaintea domnieї меле, ші dinaintea a tot сфатъл пострв, боерї Молдовінещї, а марі ші a мічї, Боерінъл пострв Іордакі Росет бів вел Жігнічеріъ, ші аъ фъкът маре жалобъ de фацъ, асъпра лъі Ніколаї Шолдан бів вел Пост. пентрв мълт жак ші прадъ, че іаъ фъкът Ніколаї Шолдан ла вретеа кънд аъ venit în царъ Кътанеле, арътънд Іордакі Росет Жігнічер, ші izbod de toate anъme скрісъ, de кънд л'аъ жъкъіт Некълаї Шолдан, мергънд къ cteaгъл de стръпсъръ, маї мълцї din чеї de царъ, Рокошълнічї, de кът de кътане, de іаъ прътат касъле лъі Іордакі Жігнічеріъ ла сат ла Мърцінені. Каре dintр'ачеа

www.dacoromanica.ro

прадъ ла мълтъ скъпъчіунс аў ръмас Длуї Іорданї Рscet Жігнічеріў. Dечї domnіea meaînпреунъ кв tot ал пострв сфat, аша am цвdекat кв цвdецў dpent, ші лат dat ръмас ші платнік, din toatъ леце а църеї, не Некулаї Шолdan, ка пре вн Рокошълнік, ші ръdікъторіў de ръскоалъ, кънї dintр'ачелеа а лві фante ръле, аў кънзвt маї toatъ цара ла ровіе, ші ел фіind фічор de боеріў, ші пътънteanў ка ші алцї лъкзіторї, пв і с'аў кънзвt, съ се факъ кап, de аў îndemnat ші пре алцїї фъкъndвсе кътane, acemine ка дънсвл, de аў жъкзіт, ші аў пръdat касъле боерецї, ші тънъстіріле, ші пре алцї пътънtenї, ші ачеї de пътънt рокошълнічї, маї кзмплїцї жакъшї ші пръdъторї аў фост, de кът Nemцїї, ші Кътaneле, кънї жъкзеа пре тоцї фънъ de нічї о мілъ, de н'аў пзтзт скъпа нітънзї німіка, нічї din челе сзнвсе ші мictзite în пътънt ші nin кодрі, ші ровіа ші пре Тзрчї negzцitorї de прin тънгзрї. Каре фanteînцелегъnd стъпънії пощрі, н'аў пзтзт свфері, че кв ръ зрціе, с'аў фост скънрбіт асзпра цереї поастре, кът ера съ се dea toatъ цара în ровіе, ші în сабіе,înкъпъnd ші domnіea mea ла препзс, кзт къ ші поі am фост аціснші кв дъпшії, пзтаї Dзmnezeў врънd съ десконере dpentatea поастръ, ші пв цъпъînсфърміт съ се прънъdeаскъ ачест пътънt, кънї кв сфатвл ачелор віклені боері, ші mazілї, ка ші Некулаї Шолdan, с'аў ръdікат кв подреазврї de аў ловіт nin царъ, ші вн подреазў аў venit ші асзпра поастръ кв Францоz Кант. din четатеа Неатцулві, кв алцї mazілї боерепашї аічеа în Іашї, съ це еа ші пре поі în ровіе, ші пре боерї каре се афлъ не лъngъ поі съї отоаре, ші касъле лор съ ле жъкзіаскъ ші съ'ї ровaевъ кът ші сфіn-

www.dacoromanica.ro

теле мъпъстірі ші пре негуціторі, съ'і жъкъеаскъ пъпъînсфършіт, ші în време че не аўînкъпцъ-рат ачел подреаз, întрачеа ъна време, не аў cocit ші о самъ de Татарі întр'ацъторіў ші къ ацъ-торіъл лъі Dъmnezeў вірвindъі, прекъм с'аў ші въ-зът, къ ші Францоz Кънitan аў къzът ла мъна поастръ, атъпче am ешіт ші noі dintр'ачел препъс de бътръ стъпъні, пъмаі dъпъ izвъnda че am фъ-кът, порпindъне къ Татарії ка съ ле спарцем ші къівъл din четатеа Неамцълъі, ші макар къ л'am ші спарт, къ ацъторіъл лъі Dъmnezeў, іар Тътарії кът аў трекът Сіретіъл, аў шіînчепът а пръда ші а робі цара пъпъ în мънте, каре прадъ ші робіе пъ се ва пъте ъіта în вечі. Дечі ачест indemn аў фъ-кът ачії рокошелнічі mazілі, боерії, църеі, къ zap-ва лор че несокотіть. De каре лъкръ dobidindъсе ші асъпра лъі Некълаї Шолdan Пост. бът аў фост ші ел кап ла жакъл касъі лъі Іорdакі Ръсет Жіг-нічер, л'am dat къ Діванъл платнік.

Дечі не авънd ел алтъ къ че плъті, цъdекатам domnіеа меа съ плътеаскъ къ мошііле сале. Лп-тръ ачеea авънd ел ъп cat de мошіе анъте Дъл-чещії, ла цінътъл Неамцълъі, л'am dat ачел cat къ tot сфатъл постръ, ка съ'л стъпъпеаскъ Длъі Іорdакі Ръсет Жігнічеріў, пентръ аче пагъбъ а domnіеі сале, къ кърцї ші къ бісерікъ de неатръ, къ хелещіў къ тоарь, ші къ вечіні, ші къ toate хотарьле ачелъі cat.

Дрент ачеea ка съ'і фіе ші de ла domnіеа me дреантъ очінъ ші мошіе ші ърік стътъторіў къ tot venitъл în вечі de вечі. Іар Ніколаї Шолdan ка ъп жакъш че аў фост, ші рокошълнік пътъпті-лъі сеў, съ фіе лінсіт de ачест cat, ші съ'ші în-требе къ ачеea не чіне ва щі ел, къ аў фост în-

www.dacoromanica.ro

соцїт кѹ дѣпсѹл ла жакѹл касѣї лѹї Іордакі Рѹсеі Жїгнічерілѹл.

Дрент ачеea ші în ѹрмареа поастрѣ пре карелѣл ва мілѹї Домнѹл Дѹмнезеѹ, кѹ Домніа цѣреї поастре а Молдовеї, пофтім ка сѣ пѹ стріче ачеастѣ ашазаре а поастрѣ, че маї вѣрток ка сѣ аїбѣ а да, ші а întѣрі асемине, пентрѹ а са вечнікѣ помене, ші Дѹмнезеѹ сѣ'ї întѣреаскѣ домніеа în мѹлцї анї, кѹ лініще крѹцатѣ, пентрѹ кѣчї ші întр'алте времї маї де демѹлт, ла зіліле алтор лѹмінацї ші рѣпосацї домнї, чіне с'аѹ рѣдікат din боерї, саѹ din мазілї, саѹ ші dintre алцї лѣкѹіторї, асѹпра домнѹлѹї ші а цѣреї кѹ сабіеа, фіеще кѣнд ѹнїї ка ачещіа віклені, шаѹ пердѹт мошіиле în вікленіе, саѹ аѹ плѣтіт пентрѹ віна са кѹ капѹл. Даръ ѹнѹл ка ачеста не авѣнд нічї о невое, de кѣтрѣ домніеа меа, че пѹтаї жмплѣндѹсе de гѣндѹрї реле, асѹпра домніеї меле, ші асѹпра цѣреї, ші кѹ фанделе лор челе песокотіте, аѹ фѣкѹт маре стѣпцере пѣмѣнтѹлѹї пострѹ, кѹм саѹ помепіт маї сѹс: Дрент ачеea с'аѹ дат рѣтас ші платнік. Іар чіне с'ар іспіті сѣ сѹрпе ачеастѣ ашѣзаре, ші întѣрітѹрѣ, сѣ фіе трекліт ші блѣстѣмат de Дѹмнезеѹ, ші de Маіка Пречіста, ші de 12 Апостолї Верховнічї, ші апафіма, ші пѹрѹреа сѣ фіе ронит de рѣкошѣлнічї, ші ептаре се пѹ аїбѣ, ачеаста ам întѣрит, ші алтѹл се п'аїбѣ а се аместека. Ѹ Іас леат 7226. Март. 23.

(*Іскѣліт*) *Ноі Міхаіл Раковіцѣ Воевод.*

Аксінте Ѹрікаріѹ.

Оріцінаалѹл ачестѹї хрісовѹ се пѣстреазѣ de D. Логофѣтѹл Г. Стѹрза, Дѹлческѹ, de ѹнде л'ам лѹат спре тінѣріре. Т. К.

www.dacoromanica.ro

КЪ МІЛА ЛЫЇ DЪMNEZEЪ NOЇ ГРІГОРІЕ IOAN BBD. DOMN ЦЪРІЇ МОЛДОВІЇ.

Фачет щіре кв ачестъ хрісовъ а domnieї mele твторор квї се каде а щі, de време че ла сфъnta ші Dвmnezeeаска мънъстіре Галата, каре есте афаръ din орашвл Іашії, вnde се чінстеще ші се прънвеще храмвл Лнъцъреї Domnвлві ші Мънтвіторівлві пострв Іс. Хс. с'аъînтъмплатînъвnтрвл бісерічеї ардере de фок, de аъ арсъ атът каталіteazma de свс ші пънъ пос, кът ші toate сфінteле васе, ші вешміnteле че аъ аввтъ, кв totвл с'аъ tonit de ардерea ачелві фок. Ші nеnтрв ка съ пв фіе сфъnta мънъстіре голітъ de nodoaba ші кввіінца каталетезмеї че і се кввіне, квт ші de челелалте бісерічещї сфінteле васе ші вешміnte, с'аъ фъквт toate, ші предеплін іаръші двnъ квт аъ фостъ,înфрвтвсъцindвсе сфъnta мънъстіре кв toate челе че і с'аъ къzвтînъвnтрв. Дар пънъ а лва сфършіт маре ші мвлтъ келтвеалъ с'аъ фъквт, шіînкъ аъ întрат сфъnta мънъстіре ла о греа ші несвферітъ datoрie, двnъ квт не am адеверіт domnieа me, ші не amînкредінцат, ші de ла Преакввіосвл întрв Іеромонашї, Кір Прокопіе Архімандрітвл, ші Ігвменвл ачещії сфінte мънъстірї, ші не авъndъ кін, саъ пвtінцъ ка ачеea мънъстіреа ка съ плъteаскъ datopia; din Dвmnezeаскъ ръвнъ, ші квцетвл чел ввn a domnieї mele, am dat ші am мілвіт ачеастъ сфъnтъ мънъстіре, кв ачестъ хрісов а domnieї mele, ка съ аїбъ а лва пе tot анвл, вата de ла скелеа Галацілор, din вenітвл domneckъ каре съ пвтеще—Mazapie— каре deанврвреа съ фіе мілвіре de ла domnieа mea мънъстірії de маї свс арътате. Ші нічї вnвл din ватешії, саъ Пъркъ-

www.dacoromanica.ro

лабії de Галаці че вор фі дъпъ време, саъ алції съ пъ аїбъ а съпъраре, саъ а се атестека ла міла ачеаста, че ам фъкът domniea mea, къ сфъпта мъпъстіре de маї със nomenitъ, че пъмъї мъпъстіреа съ аїбъ треабъ, ші съ їеа ачестъ venit. Дечї ші пъріпції кълъгърї карії се вор афла петрекъторї, ші актъ, ші дъпъ време,înкъ съ фіе datorї, деапъраре ші-пеконтенит, а ръга пре міло-стівъл Dъmnezeъ, пентръ ертареа пъкателор а преаînпъдецілор пощрі пъріпції ші а поастре, кът ші пентръ бъпъ стареа ші întemeереа а креціпескълъї пород, карії се афлъ întр'ачеастъ de Dъmnezeъ пъзітъ царъ, ші не ърта поастръ пре чіне ва алеце Domnъл Dъmnezeъ, ка съ фіе къ стъ-пъпіреа ла пъріпteскъл ші domneскъл постръ скаун а Молдовії: Пофтім domniea mea ка съ фіе ърмъторилор лъкрърілор челор бъне, съînтъреаскъ міла ачеаста, іар се пъ о сърпе, пентръ а лор бъ-пъ старе, ші вечнікъ помепіре, ші спре ачеаста ecte credinца domnieї меле. Noї Грігоріе Іоан Воевод, ші credinца а преа іъбіт фіілъї domnieї меле, Іоан Воевод, ші credinца а чінстіцї ші credinчошї боерії чеї марї аї діванълъї domnieї меле, Длор, Маполакі Костакі вел Логофът, і Міхалакі Стърza вел Ворнік de царa de ţос, і Лъпъл Балш, вел Ворнік de царa de със, Васіліе Razъ Хатман, і Пъркълав Скчевеї, і Петракі Гіе-ракі вел Пост, і Іоніцъ Паладе вел Віст, і Александръ Моръz вел Спат, і Васіліе Костакі вел Бан, і Костакі Копакі вел Пах, і Георгіе Стърza вел Столнік, і Скарлат Карацеа вел Комис, і Глігораш Хрісоскъ Лео вел Каминар. Ші саъ скріс хрісовъл ачеста de Георге В. Логофът, ла анії 7271. Октомвріе 19.

Георгіе Вторіе Логофът Прочітох.

Саъ трекът ла кондікъ de Васіліе Артъшъскъл.

(Іскъліт) Noї Грігоріе Іоан Воевода. (Л. П.)

Оріґіналъл се афлъ скрісъ пе хъртіе. Т. К.

---

www.dacoromanica.ro

КЪ МІЛА ЛЪЇ DЪMNEZEЪ NOI АЛЕКСАNDРЪ KONCTANTIN МОРЪZ BBD DOMN ЦЪРІЇ МОЛDАВЕЇ.

Кътръ а поастръ domneaскъ віdерать общеаскъ фіінцъ, în Спътъріе інтрь аъзъл ші adъпареа тъторор, саъ четіт анафораоа ачеаста а Преаосфінцітълъї Мітрополітълъї, ші а тот сфатъл боереск, каре прін існітъ арътъпdъсъ а фі інтемеет асъпра темеліілор челор маї інпъторнічіте, ші пеклінтіте а кредінціі ші а сънъперіі, ърмътоаре сътнілор de бъпъ къвіінцъ а інтреціі ші мънтъітоаріі віецъірі, інфрътъсецать ші къ лъъdателе інкінъірі а адевърълъї ші а дрептъціі, біпеплъкъть с'аъ арътат ші domnieї меле, ші adeверіndъо о інтъріт ші къ а поастръ domneaскъ іскъліторъ ші печете прімінd dар арътътоареле інцъленте сокотінце че атърнъ спре нътъпtещеле фолосінце, ші спре інтемеереа ферічірей ші бъпіі петречері а тъторор, біне воім а слобозі domneaска поастръ прімірe, ка съ се факъ ші общеская маzzар, кътръ пре пъторніка інпъръціе, арътътор а чеа маї стръльчітъ кънощінцъ, а кредінціі, ші а мъліцъміторіъльї къцет, спре а се траце ші маї мъліть добъndіре челор маї богате інпъръtещі кътръ нътъпt індърърі ші міле, ші de ачеастъ datъ петребнікъл іzboditoріъ скърбавнічіі скрісорі пъртътоаре de окарніче бърфіре, се ва педенсі dъпъ тъсъра кътеzъріі сале, кътръ каре саъ алъпікат din інпъцінареа мінціі ші din фіреаска ръстатеа са; іаръш dъпъ ачеаста порончіт чінстіцілор ші а domnieї меле кредінчошілор боері, Dлъї вел Логофът de цара de ціос, Dлъї вел Пост. Dлъї вел Віст. ка прін къ атъръпtъл черчетаре съ се афле dакъ маї сънt ші алціі інсоціторі лъкръріі

www.dacoromanica.ro

ачещій пелеуѹіте, ка съ пріітеаскъ ші ачіа арътъцілор ръсплътіре, ші de акѹт înainte съ пѹ кѹteze nimine prin netребнічіе ші пелеуѹіре съ інтре кѹ обръznічіе în кѹtezeрі ка ачесте, абътъндѹсъ din мънтѹіторіѹл сфатѹ а інцелентѹлѹі ачелѹі че зіче „кѹпоащіте пе сіне чіне ещі“ кънчі каре dѹпъ ачеаста се ва doведі лѹбръторі de izbodірі, de веклепс кѹвінте, ші скрісорі de клівітіре deфъїмътоаре, прічінѹіnd стрікъчѹне, ѹпѹл ка ачела сѹпѹс ші ціѹdекат ва фі інтрѹ челе маі кѹтплите осъndірі фъръ скъпаре. 1804. Апріл зіле.

(Л. П.)

Іапкѹ Балш вел Логофът Прочітох.

ПРЕА ДЪНЪЛЦАТЕ DOAMNE.

О інкінѹіре de жалобъ інскріс фъръ іскъліторі ші пѹтіре, каре прін віклеан кіп арѹпкъndѹсъ, саѹ dat кътръ інълцітеа та, фъръ de а фі інфъцошареа обраzѹлѹі дътъторіѹлѹі, ші ні саѹ tpimic поѹъ, прін Преосфінцітѹл дѹховническѹл пъріте Мітрополітѹл църіі, четіndѹо кѹ лѹаре аміте тоці поі, сѹпѹселе ші плекателе слѹціле търіеі тале, аѹ кѹпрінс сѹфлетеле поастре пѹ кѹ пѹціп інтрістаре ші адъоціре тъхніреі поастре пѹ с'аѹ прічінѹіт пѹтаі пентрѹ челе асѹпра поастръ izbodite, ші інтѹлцite хѹлітоаре аціцере, ші кѹ totѹл неінфіінцate, кънчі de ар фі фост ачеле макар пѹціп апроапе de адевър, кѹпоскѹт ші възѹт рътъне ла тоці, къ арътъреле лор ѹп фоарте мік temeiѹ de ар фі авѹт, пѹtea еі кѹ toatъ слобozeніа лор, ші кѹ інсѹші а лор інфъцошаре, інсѹш еі съ ле арѹte кътръ търіеа та, пѹрѹреа фіind deскісъ ші прімітоаре de овціе ѹша dpeнтъціі търіеі тале,

www.dacoromanica.ro

прекѹт шіînпъртъшіре дрептеї ѹдекъцї, каре ші чел маї мік dintre тоцї орї кънд аѹ черѹт ші аѹ порніт жалобъ, кѹ чел маї таре dintre боерї, îndatъ саѹînвrednічіт а сеînфъцоша ла лѹмінатѹл мъріеї тале Dіван, фърь чеа маї мікъ пъртініре ші осъбіре вре ѹнѹї образ. Dар че маї сімцітоаре întpictapea поастръ аѹ фостѹ, къ акѹт саѹ кѹпоскѹт відерат, къ нічї ачеа вреднікъ de тоатъ лаѹда, ла тоате ші întpѹ тоате пърінтеаска облъдѹіре аînълцімеї тале, пѹ аѹ пѹтѹт потолі, дѹхѹл чел тѹлбѹръторіѹ а ѹнор нетребнічї, пентрѹ каре пѹ пѹтем зіче întpѹ алт кін, de кът кѹ деnъртаре проніеї черецї, аѹ фост de а се сѹі ші а се алкътѹі întpѹ чінѹл боереск, ші ачецї не требнічї întъріндѹсъ кътръ ръѹврътітоареле лор ръле кѹцетърї, ші прін îndemnѹріле ші сфатѹріле поате шї алтора ѹнора плекацї din фіре спре ръѹтате, ші ізбіторї de тѹлбѹраре атърнѹнд спре а лор сфършітѹрї, паѹ лінсіт шіînвretea ачеаста каре în мѹлте фелізрї ші кінѹрї гѹстъ патріа поастръ, în лѹмінателе зілеле аînълцімеї тале, фачерї de біне прін атъtea izвoape вреднічe de помепіре, ші прічінѹітоаре de феречіре породнѹлѹї, ші прін осъбіте подоабе deînтѹлцірea кѹнелор орънднѹеле че атърнъ спре тот общескѹл біне а пътъінтѹлѹї, ші спре ферічіреа неатѹлѹї боереск, în вретеа ачеаста зічем, кънд ші мілеле domнецї сеînпърцеск ші се даѹ кѹ не мърцінітъ дрептате ші вреднікъ de лаѹдъ кѹтрѹнпіре, маї мѹлт de кът în тоатъ алтъ време, кънд ші тоате трепте́ле, ші а чінѹлѹї бісеріческ, ші а чінѹлѹї політіческѹ, ші întpѹ ѹн кѹвѹнт, шіînсѹш ачецїа каре кѹ не кѹвіінцъ се жъліеск întpѹ не тъгъдѹіт адевър, сѹнт акѹт фѹндацї ші кѹпріншї кѹ мѹлте міле dom-

www.dacoromanica.ro

пещї; ші патріса ачеаста а поастръ авзт аз аѳлат веавзл ачел стрълъчіт, каре din zi în zi креще ші се întъреще зрмъnd кътръ ѳерічіреа че десъвършіт, інкът нічі din літоісеціле църії пз пзтем аѳла къ ар ѳі ѳост в е odatъ întрз маї маре ліпіцїре ші în мълцъмітоаре петречере, дзнъ кзт нічї ачіа інсзші пзвор пзте гъсі нілдъ трекзтъ, în време dap ачестор бзне кібззіре, несокотінца, ші не требнічіеа азнор ка ачестора вреднічї de toatъ хвла, ші інтрз каре есте інкзїбатъ ръзтатеа, ші кзцетзл ръзврътірії, пз пзтаі къ пз с'аз арътат кзпоскъторіз, ші мзлцъміторіз, че інкъ аз ацізне інтрз атът, de маре несімцїре добіточескъ, інкът фак потенїре арътъзтоаре de зп кзцет а несзбзперії францззецї, кзтезінд а зіче ші къръ стъпъніре кзбінте de інгрозіре: кз кінзл ачеста къ de пз се вор інплїні фъръ прелзпцїре воінцїлор лор, се вор ръдіка кз тоцїї, ші вор фаче асзпра поастръ ачеа че алтъ datъ аз фъкзт зп небзн кътръ Мітрополітзл че аз ѳост, інсъмнъnd адекъ зчідере, ші інцзгърї de інпотрівіре ведератъ, каре кз ачеле бърфіре а ле лор кзпоащет къ аз прічінзіт сзпъраре мілостівірії інълцїмеї тале, dap de парте ѳіind de адевър, пентрз ачеаста пз кзтеазъ съ се іваскъ кз трзпаскъ інфъцошаре de общіе, че пзмаї din інтзперек ші din зпгере аскзпсе, порпеск мещешзцїрї віклене, ші сатъпъ ворве атінгъзтоаре спре стрікъчзпеа поастръ, іар поі ші дзнъ тоате ачесте ка ніще кредінчошї сзпзшї зічем къ кз маре інтрістаре сзфлетеаскъ ші сімцїтоаре пътрзндере, ам въззт ачесте пекзвіінчоасе фанте ачестор певъззцї патріоцї, пе каре маре порочіре ар ѳі ѳост позъ а пзї аве, спре а пз сзѳері нічї деѳъїмареа лор, інсъ пекз-

www.dacoromanica.ro

віінчоаселе лор кінврі, ачесте кълд пв вор афла îndatъ ръсплътіреа лор че дреаптъ, пот съ се înалцъ ші съ аджнгъ спре сімцітоаре стрікъчвне а патріеї, пентрв акървіа а патріеї фолос, фіреаска бвнъtate a înълцімеї tале, în zi ші în noaпte, се сілеще, ші фъръ преget octineле, кълтвеще кв іzворъре фачерілор de бine кътръ тоцї de общіе, înпърцind фъръ фъцъріе ші не прецвіta дрептате тътвror, ші кв кввіінцъ ера съ аїбъ ші еї квцетвл квпощінції, лініщіндвсъ, одіхніндвсъ, ші слъвind не мілостіввл Dвмнezeв двнъ квм тоцї чеїлалцї свпвші, ші toate стъріле лъквітоpілор пентрв ферічіреа стъріі пътъптвлвї пострв. Дрепт ачеea пої деобщіе свпвшії înълцімеї tале, кв гласврі înълцate проповедвім ші мъртврісім toate челе кътръ поі ші кътръ патріоції пощрі фачере de бine a înълцімеї tале, дрепт toate în вртареа цвдекъцілор челор фъръ фъцъріе, ші облъдвіре че вреднікъ de лавдъ, ші інсфършіт бвна старе ші лініщеа църіі поастре, ші мвлцъмind din tot свфлетвл, пентрв ачесте toate адвчім рвціле поастре кътрь дъtъторівл бінелор пре înaлтвл Dвмнezeв, пентрв întemeere ші лініщіta віецвіре a înълцімеї tале în înпърътеесквл домнесквл скаун a църіі ачещіа. Іар înълцімії tале не рвгъм ка îndatъ съ се черчетезъ ші съ се афле іzводіторії петребнічілор мішкърі ші бърфелелор ачестора ші ка ніще прічінвіторі de пв нвцін ръв, ші мвлтъ стрікъчівне а патріеї, ші адвкъторів de общеаскъ хвлъ пътъптвлвї, съ фіе педепсіцї, сврвніцї, оборъцї din трентеле лор, ші чертацї кв алте кввіінчоасъ ръсплътіре пентрв фанteле лор, фъкъндвсъ întрв івалъ квпосвцї общіеї întрв осінда віновъціеї, пеквпощінції ші а петвлцъмірії, ші а іzво-

www.dacoromanica.ro

ръріі ръвѣцілор ка съ фіе арътацї de прічінвіторї гласвріілор челор хвлітоаре de a се нврта пвтеле пътънтенілор Молдовенї поате ші în пърцї стръіне, сокотіндвсъ a фі не dectoînîkъ цара de міле ле че с'аў ръвърсат асвпра еї, de кътръ препвтерніка ші хрънітоаре повъînînъръціе, întrв авзвл акървїа фіind къ се поате a ацвнце вне ле dintrв ачесте връте фанте ші порнірї, каре нічї întrв вп кіп не свфе-pind поі, ші тоцї чеї че сънтînпревнъ кв поі свпвшї невіповацї, ші неатіпшї a не пвтъра ші a не кв-прінде, шіînсфършіт пентрв ка съ пв фіт сокотіцї нічї кът de пвцін, къ am свферіт ші am ла-cat треквт кв відерea ръле ле ачесте врътърї a впор петребнічї ші сминтіцї кв totвл de întreцімea мінцїї, каре німіка алта пв квтеазъ, de кът a лор інтерес, ші пентрв несъцїоаса лор іввіре de ръў къцїг, каре аквт пв not a врта, стъпжінindвсъ din овічнвіте хрънірї, недрептъцїї ръле врътърї, ші асвпрітоаре кінврї кътръ сърачїї пътънтенї, ка съ поатъ îndectвла a чеа маї пресвс de стареа лор, търіте a келївелілор челор пекввіінчоасъ, ші съ catвре desфътъріле ші петречіріле лор челе връте, пентрв къ пв ле есте лор слобод аквт de кътръ пъріпteаска прівігере a бвпії облъдвіре aînъцїтеї тале, a ле врта, саў абътвт întrв ачест феліў de віклене квтезърї.— Пентрв ачеаста не рвгът съ авем вое a аръта прін пре плекатвл пострв тагзар ла пре стрълвчітвл праг a înпъ-рътещії мілостівірї, тоате ачесте фіind квпосквте ші аквт чеа петърцінітъ a поастръ свпвпере ші мвлцъміре пентрв ізвоарълe богателор înпъръ-тещї міле че се реварсъ асвпра поастръ, прін між-лочіреа че ісквсітъ a бвнвлвї квцет aînъцїтеї тале, къ дакъ dintrв ачесте пекввіінчоасъ порні-

www.dacoromanica.ro

ре, вор аѹвпце вполе ші ла преînалтвл авз а пре пвтерпічііînпъръцій, съ пв се сокоteаскъ пічіînтрв вп кіп din partea църіі порпіте, че ка піще міш-кърі віклене, ші izвodipe міпчіпоасъ, ші ръсвфлате, а певъзвцілор ші вреднічі de toatъ хвла оа-менї каре пв сънт decтоїнічі а ctaînaintea лв-мінії, че din адъпквл інтвперікваві ші din локврі асквпсъ съ сілеск а пе прічіпві ръвтъцї, съ фіе пекрезвте ші кв totвл несокотіте ші непрімите порпіріле netребнічії лор, ші таї алес двпъ кв-віінцъ съ се педенсаскъ ачещї прічінвіторі об-щескваві ръв, каре адвк пріхапъ патріеї поастре, пентрв ачеаста ші іаръш кв вміліпцъ пе рвгът лаînтъмпларea ачеаста съ ковършаскъ івбіреа de дрептате аînъдіпеї тале, ачеа фіреаскъ квпосквтъ повъ блъндецъ ші мілостівіре ші съ се педен-саскъ двпъ кввіінцъ ачещї прічінвіторі ръвлві об-щескв каре адвк хвлъ патріеї поастре, ші de а-квтînainte съ се пъзаскъ ачеаста кв пестръмв-тарe, ші дакъ ші din поіînсвш се ва вегеа вре вновл динпревнъ лвкръторів ачесторв ші алтор асе-міне пекввіінчоасе фанте, ачела съ се неден-саскъ de кътръ стъпъніре întoктаї двпъ тъсвра квтезъріі сале, кънчі кв тоціі поі щіт ші квпоа-щет къînпъртъшіреа domneщілор міле din векі-те ші двпъ обічеівл пътъптвлві сънт спънзврате ла воінца ші алецірea domнілор челор двпъ вре-те а църіі, ші ръндвіре întрв toate слъжбеле пъ-тъптещї, есте о ръсплъціре а чеї кредінчоасъ а-търпърі, а свпвперіі ші а ръвніі фіеще кървеа кътръ стъпъніре, іар кът пентрв ачеле че фъръ пічі вп кввънт ші довадъ сав скріс асвпра поа-стръ, ле лъсът кв тречере de відере ка піще кредінчоасе слвцї, ръзъшъпд ші стареа поастръ

www.dacoromanica.ro

ші соарта петречерії поастре пътаї ші пътаї ла чеа плінъ de дрептате ціъдекатъ а înпълцітеї тале, фіind біне înкредінцації, преа înпълцате доамне, къ къноаще къ адевърат фіреаска іскъсінцъ а înпълцітеї тале, атът сілінца поастръ чеа кътръ патріе, кът ші пеконтенітеле остінелеле поастре ші слъжбеле челе къ осърдіе ші кредінчоасе пентръ каре ші фачере de біне ам къноскът, ші алешї ам фост атът de кътръ чеї маї înainte înпълцітеї тале домнї, кът ші de кътръ інсъш înпълцітеа та.

1804. Март. 29,

А înпълцітеї тале

Стеріт кътрь Дъмнезеь прьтор.

Веніамін Мітрополіт Молдавії.

Пре плекате слъцї.

Ніколаї Росет Логофът. Костакі Гіка вел Логофът. Іордакі Канта Логофът. Костантін Балш Логофът. Іанкъ Разъ вел Логофът. Міхаї Стърца Логофът. Костандін Гречеанъ Логофът. Іордакі Балш Хат. Теодор Балш Ворнік. Ніколаї Балш вел Ворнік. Костандін Балш Ворнік. Александръ Іанкъ-Лео вел Ворнік. Костандін Паладі Ворнік. Васіле Росет Ворнік. Дімітракі Ралет Ворнік. Лъпъ Балш Ворнік. Дімітріе Стърца вел Ворнік. Candъ Стърца Віст. Грігоріе Стърца Віст. Ръдъканъ Хат. Іордакі Росет вел Віст. Дімітракі Гіка вел Ворнік. Маполакі Дімакі Ворнік. Ніколаї Стратілат Спат. Алекъ Балш вел Агъ. Іордакі Балш Агъ. Іоан Канта Пост. Костандін Костакі Пост. Костакі Канта Спат. Костакі Стърца Ворнік. Грігорі Гіка вел Ворнік. Алекъ Гречеанъ вел Спат. Дімітракі Богдан Спат. Грігорі Канта Спат. Тоадер Балш Спат. Іордакі Катарціъ Спат. Іордакі Рамадан Бап.

Оріціналъл се афлъ ла D. Логофътъл Скарлат Міклескъ.

Т. К.

www.dacoromanica.ro

АКТЕ ІСТОРІЧЕ.

I

Анвл 1388. Іан. 27. ші Февр. 10. Дпскріселе: А, а рецелві Полон Владіслав Іагело Олгердовічі кв Воеводвл Молдовіі Петрв, пентрв лъсареа політіеї Галічі дп стъпъніреа ачестві din врмъ, drept cîștrănțъ пентрв вп дпнрвмвт въпеск ші Б, а Воеводвлві Молдовіі Петрв кв рецеле Владіслав, пентрв dareа а треї міі рвбле арцінт дпнрвмвт ачелві рецe, черъндв вп новъ дпскріс пентрв дъселе.

Влadiславъ кв міла лві Dвmnezeв рецe ал Полоніеї, ал Літваніеї ші тощеніторіъ Рвсіеї, ші але алтор мвлтор църі domnitoріъ. Фачем щіст твтвror каре ворв пріві ла ачеастъ хъртіе, къ Петрв Воеводвл Молдовіі, ціперіле ші атіквл пострв, не-аъîмпрвмвтатъ кв патрв міі рвбле арцінтъ, пентрв каре аре а не ащента de ла лъсатвл Секвлві вънъ în треї анї, еаръ ноі îі дъмъ лві кізешіе, не кредінца поастръ, ші фрателві сеъ Roman, ші фіілор лор къ лі вомъ întoарче ачеле патрв міі рвбле denlin ла ал треіле анъ ла лъсатвл Секвлві. Еаръ dакъ с'арв întъмпла ка съ нві întoарчемъ ла ачеа zi, преквт амъ скрісъ аколо, атвнчі politieа поастръ Галічі ші кв dictpiкtеле че атърнъ de са, авемъ а о нъне аманетъ пентрв ачеле патрв міі, респектабілвлві ачелві Воеводъ, ші фрателві сеъ Roman, ші фіілор лор, сеаъ кърві dintre еї ва тръі; еаръ еї вор цінеа пънъ атвнче пънъ кънdъ пв лі вом întoарче de-

www.dacoromanica.ro

пліп ачеле патрѹ міі рѹбле. De асемепеа дакъ вре ѹнѹ інімік арѹ імпресѹра політіеа Галічі, атѹнчі респектабілѹл ачел воевод, ші фрателе сеѹ, ші фіі лор, саѹ кареле dintre еі ва тръі, аѹ съ апере кѹ dреантъ кредінцъ ші кѹ тоатъ пѹтереа лор, фъръ de фъцъріе, пре ачеа політіе Галічі; еаръ повъ în ачелаш чеасѹ съ ні dea de щіре, съ дъмѹ аціѹторіѹ: еаръ дакъ пре ачеа політіе о вор лѹа кѹ пѹтереа, ші поі пѹтаі de кътѹ авемѹ съ лі întoарчем ачеле патрѹ міі рѹбле deплін. Еаръ спре întръіреа ачестора, ам порѹнчіт съ леце ла ачеастъ хъртіе печетеа постръ.—С'аѹ скріс ачеастъ хъртіе ла анѹл лѹі Dѹmnezeѹ 1000,300 ші 80 ші 8, ла Лѹцк, лѹніînaintea лъсатѹлѹі de Секѹ Рѹсеск.

Оріціналѹл есте скрісѹ пе пергаментѹ дп лімба славонъ, кѹ скрісоаре вісеріческъ, фъръ de семніле пѹнтѹаціеі, пѹтаі кѹ пѹнтѹрі. Кътръ дпскріс есте анінатѹ не тъста тотѹ de пергамент ѹнѹ кіот рътѹнд de чеаръ галбънъ, дп пъѹнтрѹ кърѹеа е тіксітъ печетеа пе массъ рошіе.

II

Лѹі Владіслав, кѹ міла лѹі Dѹmnezeѹ реценлѹі Полоніеі, стъпъніторіѹлѹі Літваніеі ші ал Рѹсіеі ші але алтор мѹлтор цері Domnitoріѹ, преа ѹмілітѹ інкінъчіѹне de ла Петрѹ воеводѹл Молдовіі. Фачем кѹноскѹтѹ респектабілеі воастре міло-стівірі, къ ам датѹ респектабілѹлѹі ачелѹі боеріѹ de Варшова треі міі . . . рѹбле арґінт, кѹ ачеа кѹмпъпъ кѹ кареа ам інчепѹтѹ съ'і дъмѹ ла Лѹцк, ші і ле-ам датѹ тоате ла Сѹчеава; кѹ тотѹл стъ пе ачеастъ хъртіе треі міі рѹбле арґінт. Пентрѹ ачеаста въ інфъцошъм ачеастъ хъртіе пентрѹ треі міі, еаръ пе хъртіеа міло-стівірії воастре стъ сома

www.dacoromanica.ro

пентрѹ патрѹ мій. Въ пофтімѣ пре мілостівіреа воастръ, ка съ фачіцї о алтъ хъртіе, ка ші чеа че'ї скрісъ, інсъ пѹ пентрѹ 4 чі пентрѹ 3 мій, тотѣ сѹб печетеа рецеаскъ. Іаръ чіне ні ва адѹче інскрісѹл пентрѹ треї мій ачелѹеа ії вомѣ да хъртіеа воастръ кареа есте скрісъ пентрѹ патрѹ мій. — Еаръ с'аѣ скріс ачеастъ хъртіе *în politiea* Сѹчеава, în лѹна сънтъмъпеї інтъіеа а постѹлѹї, сѹб печетеа поастръ, ла анѹл пащерії лѹї Dѹmnezeѣ 1388.

Оріціналѹл есте скріс пе пергаментѣ, дп *літва славонъ*, кѣ скрісоаре бісеріческъ. Печетеа легатъ кътръ дпскріс пе тъста тотѣ де пергамент с'аѣ пердѹт.

Амъндоѹе актеле се пъстреазъ дп архіва де кънітеніе а міністеріѹлѹї лѹкръріло ctреіне din Москва. (Bezї каптеа дптітѹлатъ: Акты относящіесъ и осоріи западной Россіи, собранные и изданные Археографическояю коммисіею Т. І. стр. 22. Акте че се рапоартъ ла історіеа Рѹсіеї Анѹсене, адѹнате ші пѹблікате де кътръ о комісіе Археографікъ. Т. І. Ф. 22. Москва. 1844.).

III

А. 1395. Дпскрісѹл де кізешіе а боерілор Молдовеї кѣ рецеле Полон Владіслав, пентрѹ гътіреа Воеводѹлѹї ші домнѹлѹї лор Стефан спре аї денѹне цізрътѹнт де кредінцъ, дѹпре есетплѹл антічесорілор сеї.

Noї боерії стъпъніторі, боерілѹ Братѹл, ші боерілѹ Станіслав, ші боерілѹ Міхаіл, ші боерілѹ Шендреа, амѣ датѣ ші дѹмѣ кізешіе пентрѹ Домнѹл нострѹ Стефан Воеводѹл църіі Молдовіі: кѹнд вре одатъ рецеле ші Домнѹлѹї ші ал нострѹ Владіслав ал Полоніеї ші ал Літванієї ші ал Рѹсіеї ші але алтор церї, ва трімите дѹпъ ачел Домн Стефан, атѹнчї ел аре съ теаргъ ла дѹнсѹл ші кѣ тоцї боерії стъпъніторі, съ деа кізешіе ші съ інкеіе кондіціиле де васал, аша прекѹт ші алції

www.dacoromanica.ro

воевозї аѫ їнкеіеѫ ші аѫ фъкѫѫ, ші аша прекѫт ші алте слѫцї, боерї de алѫї аѫ фъкѫѫ. De aceminea дъм кізешіе ші пентрѫ Коломіа ші пентрѫ Сніатін ші пентрѫ Покѫціеа: despre ачеле domnѫл поштрѫ Стефан пѫ аре съ зікъ нічї ѫн кѫвънт; еаръ despre Цецін ші Хмелев, кънd domnѫл поштрѫ Стефан ва мерце ла domnѫл сеѫ ші ал поштрѫ, ла рецеле Владіслав ал Полоніеї, ва трактa despre ачеле ші ва їнтърі, дѫпре воеа рецелѫї. De aceminea дъм кізешіе ші пентрѫ ачіеа, че вор ръмъне а касъ, ші пѫ вор мерце кѫ domnѫл поштрѫ ла їнкіереа контрактѫлѫї пентрѫ васалітате, еаръ dакъ domnѫл поштрѫ, рецеле Владіслав, ва трімите пе слѫціле сале пе боерї їн цара поастръ, атѫнчї ачіеа аѫ съ трѫкteze їнаінтеа лор ші съ dea кізешіе аша, прекѫт амѫ трактатѫ ші ноі ші амѫ datѫ кізешіе їнаінтеа domnѫлѫї поштрѫ рецеле, кѫ domnѫл поштрѫ, фъръ de фъцѫріе ші фъръ віклешѫг. Еаръ спре їнтъріреа ачестора ам анінат печецїле поастре ла ачеастъ хъртіе.— С'аѫ скріс ла анії de ла Нащереа лѫї Хрістос о міе 395.

Оріціналлѫ есте скріс пе пергамент, ѫн лімба славонъ, кѫ скрісоаре вісеріческъ. Кътръ ѫнскріс сънт анінате пе тъстале тот de пергамент патрѫ кіотѫрї de чеаръ галбънъ ѫн пъѫнтрѫл кърора ъс тіксіте печецїле боерілор.

Се пъстреазъ ѫн Архіва de кънітеніе а Міністеріѫлѫї лѫкръріло стрѣіне din Москва (ібід. Т. І. Ф. 26.)

IV

А. 1407. Ѫнскріса de арміціціе а domnѫлѫї ші Воеводѫлѫї Молдовіі Ліе Александровічі кѫ мареле прінчіпе ал Літваніеї Сіризмѫнд Кестѫтіевічі, прін кареле се ѫндатоpеще а пѫ фаче ресбелѫ ѫн контра Полоніеї.

Кѫ міла лѫї Dѫмнезеѫ, Ноі Ліе Воевод, Domn църіі Молдовіі, фачем кънoскѫт їн ачеастъ хъртіе а поастръ ла тоцї карії о вор відеа, саѫ о вор

www.dacoromanica.ro

авзі четіндвсъ, кві ва фаче трebвінца despre ачеаста, къ am dat ші дъм кіземіс пъріпте.лві пострв, марелві прінц Зікгімонт, съ'ї фіи лві амік ші съ стъм лъпгъ дъпсвлînkontra фіе кърві інімік ал лві, ші амічілор лві съ фіў амік, іаръ інімічілор лві съ фіў інімік; еаръ пъріпте.ле пострв Мареле прінц de асеменеа аре съ ні фіе новъ амік ші съ стеа лъпгъ ноїînkontra фіе кърві інімік ал пострв, ші амічілор пострі съ фіе амік, еаръ інімічілор пощрі съ фіе інімік. Nвмаї вна. . . . . авемînkontra domnвлві пострв, рецелві Полон, шіînkontra коронеї пв авем съ стъм нічі одать. Еаръ спре маї мвлтъ. . . . кътръ ачесте de маї свс скрісе кввінте а поастре am порончіт съ анине печетеа поастръ ші але алтор боері.— С'аў скріс în Свчеавъ, ла анвл 6000, 945.

Лнскрісвл ачеста есте лвat din Mitріка Літванієї (Acta mag. Ducat. Litv. manвскр. а веак XVI. in fol. кондіка VI. Ф. 287. 288) че се пъстреазъ лн С. Петерсвврг, ла Сенатвл Окърмвіторіў.

Лп лнтродвчереа лнскрісвлві есте лncemnat: Armicticiea лві Лие Воеводвл Волохілор, кв тареле прінчіпе Zirimont. (ibid. T. I. Ф. 48).

V

А. 1442. Февр. 9. ші Івліе 8. Лнскріселе de конвенціе а domnвлві Молдовіі, Воеводвл Лие Александровічі ші вл тареле прінчіпе ал Літванієї Казімір.

Кв міла лві Dвmnezeў, Ної Лие Воевод, domn църіі Молдовіі, фачет квносквт прін ачеастъ хъртіе а поастръ твтвror, кърор лі ва фі трebвінца пентрв ачеаста, къ am лвat прінцъ, ші фіі пощрі, кв тоці боерії ші кв тот консілівл пострв ші кв тоці евнвшії пощрі а църеї Молдовеї, кв маї тареле пострв амік, кв тареле прінчіпе Казімір, domnito-

www.dacoromanica.ro

рiвл Лiтванiеĭ ші ал Жатоiчскулуĭ ші ал Росiеĭ ші але алтор цărĭ, ші ку боерiĭ луĭ ші ку коnciлiвл луĭ: ку мiлостiвiреа са съ фiм în прiiнцъ ші în унiре ші ку боерiĭ луĭ, ші ку коnciлiвл луĭ ал цăriĭ Лiтване; ші am dat кiзешiе ші am серулат кручеа ку фiĭ пощрi, ші ку коnciлiвл пострă, ка съ фiм ку мiлостiвiреа са în прiiнцъ ші în унiре, ші ку боерiĭ луĭ ші ку коnciлiвл луĭ чел Лiтван. Noĭ авем маĭ марелуĭ пострă, марелуĭ прiнчiне Kazimip, съ'ĭ фiм ку прiiнцъ ші съ'ĭ прiвiм вiнеле луĭ, ші чiне ва фi марелуĭ прiнчiне амiк, ачела ва фi ші новъ амiк, еарă чiне ва фi марелуĭ прiнчiне Kazimip, iнiмiк, ачела ші новъ ва фi iнiмiк. Еарă noĭ пре iнiмiкул марелуĭ П. Kazimip, în цара поастръ, în контра мiлостiвiрiĭ сале, съ пу'л цiнем, ші мареле прiнч. de aceminea пре iнiмiкул пострă, în контра поастръ, în цара са съ пу'л цiнă. Еарă чiне ва кацета асупра вiецiĭ марелуĭ прiнчiне ші ва фуцi în цара поастръ, пре ачел вънzъторiĭ noĭ авем съ'л дăм марелуĭ прiнчiне din цара поастръ, iарă чiне ва кацета асупра вiецiĭ поастре ші ва фуцi în цара марелуĭ прiнч. ші мареле прiнч. de aceminea аре съ ni dee пре ачел вънzъторiĭ din цара са. Еарă дакă маĭ мареле пострă, мареле прiнч. Kazimip, ва чере вре un аціstорiĭ de ла noĭ în контра iнiмiкулуĭ сеĭ, ші noĭ авем съ дăм мiлостiвiрiĭ сале un aceminea аціstорiĭ фърă de вiклешуг; еарă дакă пре noĭînсуш плъкуул пострă амiк не ва кiема în аціstорiĭ, ші noĭînсуш авем съ терцем în аціstорiĭ амiкулуĭ пострă, ку toaтă вiеаца, есчентъnd ачеea, каре съ пу dea Dумnezeĭ, дакă вом авеа вре оînпресурare асупра церiĭ поастре, саĭ пенутiнцă de ла Dумnezeĭ асупра поастръ: атунче

www.dacoromanica.ro

înскріселе поастре ші цівръмъніеле поастре съ пъ фіе маї мареляї пострь din контра, спре вънzape (продосіе); аївнче пачеа поастръ съ пъ се стріче. Еаръ дакъ поі вом чере вре ун аціївторіў de ла маї мареле пострь амік în контра інімікъляї пострь, не есчептъund пе nimine, ші мареле прінч. Kazimip, дъпре тоате челе de маї сус скріce de acemineaape съ ni dea аціївторіў фърь de віклешъг. Еаръ новъ не-аў dat кізешіе мареле прінц Kazimip, дъпре тоате челе de маї сус скріce, съ ni ансре къ сабіеа ші къ солії, ші къ tot консіліял ші къ тоцї ловъіторії къ сънъшії церії Літване, de фіеще каре інімік ал пострь, не есчептъnd пре nimine. Еаръ къ рецеле Унгъреск ші Полон, къ domnял пострь, авем съ фім ка ші маїînainte дъпреînскріселе че лі amînкеіет. Еаръ спре търіеа тътъpop ачестора, Масстатеа поастръ am aninat, ші консіліял пострь ал церії Молдовії аў aninat de aceminea печеціле лор ла ачеастъ хъртіе а поастръ, ші am порончіт кредінчосъляї пострь боерій, Костеа Логофътял, съ скріе ші се anine печеціле поастре.— С'аў скріс ла Сучеава, în анял 6950, Февръріе 9 зіле.

Ln ântrodъчереа лнскрісъляї есте лncemnat: хъртіеа de Armicticie a лъї Іліе Воеводял Волохілор къ рецеле Kazimip.

VI

Къ міла лъї Dъmnezeў, Noї Мареле прінчіпе Kazimip, domnitoріял Літванієї, ал Жатоічскъляї, ал Ръсієї ші але алтор. Фачем къноскът прін ачеастъ хъртіе фіеще къръіеа, къї ва фі требъінца despre ачеаста: къ am лъат прінцъ, къ боерії пострі ші къ tot консіліял пострь ші къ тоцї сънъшії пострі

www.dacoromanica.ro

а църеї Літвапе, кв аміквл поствв, кв Іліе Воевод, domnвл църіі Молдовіі, ші am dat кізешіе ші am сървtat крвчеа, кв боерії пострі ші консілівл пострв, съ фіт кв дъпсвл în пріінцъ ші în вніре, ші кв боерії лві ші кв tot консілівл лві ал църеї Молдовеї. Noї авем аміквлві пострв, лві Іліе Воевод, съ'ї пріім ші съ'ї прівім віпеле лві, еаръ Іліе Воеводвл de aceminea аре съ не пріеаскъ повъ ші съ прівеаскъ віпеле пострв. Еаръ чіне ва фі повъ inimiк, ачела'ї лві Іліе Воевод inimiк; еаръ чіне ва фі лві Іліе Воевод inimiк, ачела ші повъ inimiк. Еаръ Іліе Воевод пре inimiквл пострв, în контра поастръ, съ пв'л цінъ în цара са; ші noї de aceminea пре inimiквл лві Іліе Воевод în цара поастръ în контра лві съ пв'л цінем. Еаръ чіне ва квцета асвпра віеції поастре, ші ва фвці în цара лві Іліе Воевод, Іліе Воевод аре съ ni dee din цара са пре ачел вънзъторів; еаръ чіне ва квцета асвпра віеції лві Іліе Воевод, ші ва фвці în цара поастръ, ші noї de aceminea авем съ дъм пре ачел вънзъторів лві Іліе Воевод din цара поастръ. Еаръ дакъ noї вом чере вре вн ацівторів de ла Іліе Воевод în контра inimiквлві пострв, Іліе Воевод аре съ ni deie ачел ацівторів Фъръ de в'клешвг. Афаръ дакъ, каре съ пв deie Dвmnezeв, ва авea вре о înпресврare асвпра църіі сале, сав пепвтінцъ de ла Dвmnezeв асвпра лві; атвнче інскріселе ші ціврътінтеле лві пв вор фі în контра поастръ спре вънзаре, атвнчеа пачеа пв се ва стріка. Еаръ дакъ Іліе Воевод, аміквл пострв, ва чере de ла noї вре вн ацівторів асвпра inimiчілор сеї, ші noї авем съ дъм лві Іліе Воевод вн aceminea ацівторів Фъръ de віклешвг, скоцind афаръ пре фра-

www.dacoromanica.ro

теле пострѫ рецеле Полон ші Ѹнгѫреск, ші пре domnitoriѫл Татарік: ші фіind къ domnitoriѫл ecte лібер, апої de ачеea ної ла domnitoriѫл съѫ аціѫтъм прін черіре ші прін солї, Фъръ de віклешѫг, ші пентрѫ бінеле лѫї съ стъм. Афаръ дакъ, каре съ пѫ deie Dѫmnezeѫ, вом авеа вре оînпресѫраре асѫпра църіі поастре, din вре о парте: атѫнчеînскріселе поастре ші ціѫръмъѫнтеле пѫ вор фі амікѫлѫї пострѫ спре вънzаре, атѫнче пачеа пѫ се ва стріка. Іаръ спре întъріреа тѫтѫрор ачестора, am aninat печетеа поастръ, ші боерії консіліѫлѫї пострѫ ал църеї Літване аѫ aninat печеціле лор ла ачеастъ хъртіе а поастръ. Саѫ скріс în Троцк, ла анѫл 6950, Іѫніе 8 zi, indiktѫл 5.

Ан antpodѫчереа анскріслѫї ecte ancemnat: хъртіеа de armiciціе a мареліі прінц Kazimір кѫ Іліе, Boeвodѫл Волохілор.

Анъndoъ анскріселе сънt кѫлесе din Mitpіка Літваніеї (Acta. Magn. Ducat. Litv. манскр. а веак XVI, in fol. kond. VI. Ф. 288. ші 293), че се пъстреѫзъ ла Сенатѫл окърмѫіторіѫ din С. Петерсѫрг) (ібід. Т. І. Ф. 53—55).

VII

Анѫл 1447, Іѫліе 25. Анскріслѫ de конвенціе a domnѫлѫї Молдовії, Boeвodѫл Стефан кѫ мареле прінц ал Літваніеї Kazimір.

Кѫ міла лѫї Dѫmnezeѫ, Ної Стефан Boeвod, domn църіі Молдовії, фачем кѫноскѫт прін ачеастъ хъртіе а поастръ тѫтѫрор ачелора, карі о вор відеа, кѫі ва фаче требѫінца а ші despre ачеаста: къ Ної кѫ боерії пощрі, кѫ консіліѫл пострѫ, ші кѫ тоатъ цара поастръ am лѫат прінцъ ші ѫніре кѫ маї мареле ші ібѫітѫл пострѫ амік, кѫ мареле прінц Kazimір, domnitoriѫл Літваніеї, ал Жіамоітскѫлѫї, ал Рѫсієї ші але алтор церї, ші кѫ

www.dacoromanica.ro

боерії лві, ші кв tot консіліва лві, ші кв toate църіле лві ші кв toatъ Літваніеа, ші am dat кізеніе ші am сървtat крвчеа noї інсвші, ші боерії консіліволві nocтрв, ші toatъ цара noacтръ, ка съ фіт кв ел în пріінцъ ші în вніре, ші кв боерії міlостівірії лві, ші tot консіліва лві ші кв toate църіле лві. Noї авем маї тарелві nocтрв амік, тарелві прінчіпе Kazimір съ'ї пріім ші съ къвтъм віпеле лві, еаръ ел de aceminea аре съ ні пріеаскъ новъ ші съ пе кавте віпеле nocтрв. Еаръ чіпе ва фі новъ амік, ачела ва фі ші тарелві прінчіпе амік; еаръ чіпе ва фі тарелві прінчіпе Kazimір інімік, ачела ва фі ші новъ інімік. Еаръ ініміква nocтрв съ пв се цінъ în цара тарелві прінчіпе; ші noї de aceminea пре ініміква тарелві прінчіпе Kazimір съ пв'л цінем în цара noacтръ. Еаръ dакъ чіпева ва кацета асвпра віеції тарелві прінчіпе ші ва фвці în цара noacтръ, атвнчі noї авем съ дъм пре ачел въпзъторіў тарелві прінчіпе din цара noacтръ; еаръ dакъ чіпева ва кацета асвпра віеції noacтре ші ва фвці în цара тарелві прінчіпе ші тареле прінч. Kazimір аре съ ні dee пре въпзъторіва nocтрв. Еаръ dакъ noї вом чере вре вн аціstоріў, de ла тареле прінчіпе în контра інімічілор noщрі, ші тареле прінчіпе аре съ ні dee вн aceminea аціstоріў, фърь de фъцъріе ші фърь de віклешвг, есчентъnd пре міlостівіреа са фрателе nocтрв domnва рецеле Полон ші Унгвреск, ші пре domnitoріў Tatapік: асвпра ачелор пв аре съ ні деіе аціstорў, че ла domnitoріва аре съ ні аціste прін черіре ші прін солї, фърь de-віклешвг ші пентрв tot віпеле nocтрв съ стеіе, ка пентрв cine інсвші. Афарь dакъ, каре съ пв dea Dвmnezeў, вом авea вре о інпресвраре din вре о парте асвпра църіі noacтре,

www.dacoromanica.ro

саѣ пеѣтінцъ de ла Dѣmnezeѣ асѣпра поастръ, аѣнче фіindѣне кѣ пеѣтінцъ a da аціѣторіѣ. . . .,înскріселе ші ціѣръmenteле поастре пѣ вор фі аѣнче спре вѣнzаре, ші пачеа dintре поі пѣ се ва стріка. Doаръ Doамне Фереще, dакъ с'ар întъmпла чева кѣ поіînшіне, саѣ кѣ боерії пощрі: еаръ църіле съ цінъ пачеа dреаптъ ші вечнікъ, нестрікатъ. Еаръ пентрѣ тоате ачесте, Noi Стефан Воевод, domn църії Молдовії, ші боерії консіліѣлѣї пострѣ съръцъm крѣчеа, къ вом цінеа ші вомînплині ачест контракт de amъndoъ пърціле, вечінік ші нескімбат, поіînсѣші ші тоцї боерії пощрі ші кѣ цара поастръ. Еаръ спре маї мѣлтъ търіе ачелор de маї сѣс скрісе, am порончіт кредінчоасъї поастре слѣцї, боеріѣлѣї Міхаіл Логофътѣл съ скріе ші съ леце печеtеа поастръ ла ачеастъ хъртіе a поастръ. Саѣ скріс în Еші, în анѣл 6955, лѣна Іѣніе în 25. zіле.

Din Mitріка Літваніеї (Acta Magn. Ducat. Litv. манѣскр. а веак. XVI. in fol. kond. VI. Ф. 292.—293) че се пъстреazъ ла Сенатѣл окъртѣіторіѣ, ла С. Петерсбѣрг.

Ла литродѣчереа актѣлѣї есте лісемнат: хъртіеа de арміціціе а лѣї Стефан Воеводѣл Волохілор кѣ рецеле Kazimip (ibid. T. I. Ф. 60 ші 61).

VIII

Анѣл 1498—1499. Кѣвінте de соліе a domnѣлѣї Молдовії Воеводѣл Стефан къtръ Мареле прінц ал Москвеї Іоан Васіліевічї, прін каре ъл лидѣплекъ съ се лппаче кѣ цінеріле сеѣ, Domnitoріѣл Літваніеї.

Стефан Воевод, кѣ міла лѣї Dѣmnezeѣ domn църії Молдовії, ме-аѣ порончіт съ'цї ворбеск ціе маре прінцѣле Іван Васіліевічі: къ ші маїînaинте de ачеаста am фост трімис пъnъ ла воі пре солѣл пострѣ, Шендреа Dіеакѣл, ка съ лъацї пачe

www.dacoromanica.ro

кѹ цінеріле вострѹ тареле прінчіпе Александрѹ ал Літванієй: ші воі пре солії пощрі, Теодор Исаевічі ші пре ачел Шендреа Диеакѹл, динпрекѹнъ кѹ ачел сол ал вострѹ Никіта Диеакѹл, іеаці тріміс ла поі ші аша ні спѹнеці пентрѹ ачеea, къ ачел лѹкрѹ інтре воі аша саѹ інтъмплат, къ Александрѹ цінеріле вострѹ, нѹ въ інплінеще ачеea че аѹ фъгъдѹит, дѹпре трактатѹл сеѹ ші сербтареа крѹчії, че аѹ авѹт кѹ воі. Ші поі тоате ачеле фоарте біне леат інцълес ші ла цінеріле вострѹ, тареле прінчіпе Александрѹ ал Літванієй, ам тріміс ѹн сол, пре ачесташ Константін Диеакѹл пострѹ, кареле л'ам тріміс ші ла тіне, ка ел дѹпре трактателе ші сърбтареа крѹчії ші дѹпре інскріселе, че аці авѹт кѹ ел, съ въ факъ вовъ; ші дакъ ел в'аѹ фъкѹт вовъ дѹпре трактатѹл ші сърбтареа крѹчії ші дѹпре інскріселе че аці авѹт кѹ ел, атѹнче тѹ се інкеі паче ші съ фії кѹ ел ін ѹніре. Еарѣ деспре ачеea че ні аці зіс: къ дакъ нѹ се ва фаче паче кѹ тареле прінчіпе Александрѹ, тѹ веі тріміте ші ла поі, ка ші еѹ дѹпре інскріселе трактатѹлѹі ші дѹпре сърбтареа крѹчії съ въ аціѹт ші съ пъвълеск асѹпра лор, ші тѹ адѹці аминте: дакъ аі тріміс пре солії сеі ла поі, Іван Берсон ші Баліц Диеакѹл, ші еі не-аѹ спѹс din партеа та, ка поі съ інкеіем паче кѹ тареле прінчіпе Александрѹ ал Літванієй, цінеріле тъѹ, къ тѹ аі інкеіет кѹ ел паче ші трактат; ші поі атѹнче, дѹпре кѹвінтеле тале, ам інкеіет кѹ ел паче ші ам събтат крѹчеа ші ам фъкѹт кѹ ел трактат.

Стефан Воевод ті аѹ порончіт съ'ці ворбеск ціе: Тоці реції ші тоці domnitorії креціні, къці сѹнт, ші тоатъ партеа Анѹсанъ а църіло Італіче, съ інтрѹнеск ші съ прегътеск, ші ар воі съ стеіе

www.dacoromanica.ro

în contra пъгънілор: ші біне ар фі ка ші то съ аї паче кв крещінії, ші dinпревнъ кв тоцї domnitoрії крещінї съ стаї în contra пъгънъцїї.

Din Mitріка Літваніеї (Acta Magn. Ducat. Litv. кond. VI. Ф. 226), че се пъстреазъ ла С. Петерсбург, ла Senatвл окърмвіторів. Ла лнтродвчереа актвлві este лncemnat: Соліе de ла Стефан Воеводвл Волохілор кътръ Мареле прінчіне ал Москвеї. Datum ліпсеще. (ibid. T. I. Ф.183).

IX

A. 1498—1499. Кввінте de соліе a мареліві прінчіне Алексandрв ал Літваніеї, кътръ domнвл ші Воеводвл Молдовіі Стефан, прін каре'л пофтеще de a лва парте лп резвелвл de фацъ кв сокрвл лві мареле прінчіне ал Москвеї, ші ръспвнсвл лві Стефан Воевод кътръ Алексandрв лп кареле лъмвреще кавзеле лndемнъторе a резвелвлві din partea domnitoрівлві Москвеї.

Domнвл пострв, мареле прінчіне Алексandрв ал Літваніеї, ал Рвсіеї, ал Жамоітсквлві ші але алтора, аї zic мілостівірії tале, аміквлві сеї: къ ші маїînainte de ачеаста am трімис ла тіне пре солвл пострв ка съ'цї спвнъ despre непорочіреа че ні с'аї кавzat de кътръ сокрвл пострв, ші de кътръ квскрвл тъї, мареле прінчіне ал Москвеї, квткъ аї калкат трактатвл сеї ші сървтареа крвчії, Фъръ нічі вн фелїв deînцїінцаре аї трімис în цара поастръ пре оаменії лві кв нвтереа, четъцї încemnate ші провінції de але поастре аї лвat ші аї нвс не еле стъпъніре, ші dawне марї ні-аї фъквт: ші мілостівіреа та, în ачеа лвкраре a поастръ, аї трімис ла ел пре солвл тъї adвкъndві aminte, ка ел съ învetezъ de ла ачел гънd ші воеа са, ші пентрв dawнеле че ле аї фъквт църіі поастре съ не dizdъвнezъ,

Domнвл пострв, мареле прінчіне аї zic: Пен-

www.dacoromanica.ro

тръ ачеea ъцї мълцемїм цїе амікяле ал постръ, къ în ачеа лякраре а поастръ аї трімїс аколо ла дъпсял пре солял тъй, ші ачел сол а мілостівіреї тале сай întopc de аколо înапої ші сай дзс ла тіне; кзм înцълецїм пої, din ачеа соліе а мілостівіреї тале повъ німік пз пі сай фъкзт din пartea лзї, ші din ачеле кзвінте каре ле аї zic мілостівіреа та лзї, din ачеea німікъ пз пе ай dizдъзнат; ші аша фелій de вещї пі він înкъ de аколо, din цара лзї, кз totzл ecte акзм rata ші тзтзрор оаміпілор сеї ле-ай zic съ фіе rata, еаръ de ачеea пз вра съ се kontinezъ.

Domnzл постръ тареле прінчіпе ай zic: Пентръ ачеea ъцї адъчем аминте мілостівірії тале, ка дзпре înскрісял ші цїзръмінтеле тале че ле аї кз пої, съ въ сіргзіцї ка съ не сфътзіцї ші съ не аціztацї în контра ачелзї інімік ал постръ, спре фолосял ші требзінца поастръ, ка асзпра орі къръіеа інімік ал тъй, дзпреînвоеала поастръ кз тіне ші дзпре цїзръмінте. Еаръ despre фіїка та ші despre непотзл тъй те вор înцїінца маї пре ларг солії тъї, кз че чінсте съпт тратацї.

Ан titzл актзлзї ecte ансемнат: Соліеа лзї Стефан Воеводзл Волохілор прін Диеакзл Богзш, Datum лінсеще.

X

Къ аї трімїс ла пої пре солял тъй, Богзшї Диеакзл, адзкъндзне аминте, къ ші маї înainte de ачеacta аї трімїс ла пої пре солії тъї, спзіндзне непорочіреа воастръ кареа лі сай фъкзт de къръ сокрял востръ, ші de къръ кзскрял постръ, тареле прінчіпе ал Москвеї, къ ел ай калкат трактатзл сей ші съртареа крзчії, ші пре оатенії сеї

www.dacoromanica.ro

кѹ пѹтереа еаѹ трімис în царѣ воастрѣ ші даѹне марі ваѹ фъкѹт; ші поі аѹнче пентрѹ мілостівіреа воастрѣ, пентрѹ плъкѹтѹл пострѹ амік, ам трімис ѹн сол ал пострѹ ла мареле прінчіпе ал Москвеі, адѹкъндѹі аминте, ка ел съ се лесъ де ачел гъnd ші вое а са ші съ аібъ кѹ воі паче, ші ачел сол ал пострѹ саѹ întopc de аколо ші аѹ venit ла поі, ші прекѹт înцъленіцї акѹт мілостівіреа воастрѣ din ачеа соліе німікъ пѹ ві саѹ фъкѹт, ші поі пре соліа мілостівірії воастре кареа аі трімісо ла поі прін солѹл мілостівірії воастре, Богѹш Dieaкѹл, ам înцълесо фоарте біне. Dар апоі съ щіцї мілостівіреа воастрѣ, къ кѹ ачел сол ал вострѹ аѹ venit ла поі ші солѹл мареліі прінчіпе ал Москвеі, ші în соліа че ні-аѹ адѹсо de ла мареле прінчіпе, ел арѹпкъ toатъ віна асѹпра мілостівірії воастре, zікъnd, къ ел пѹ ар фі фост бѹкѹрос de ачеea, ка întpe мілостівіреа воастрѣ ші мареле прінчіпе съ се întъмпле ѹн асеміпеа лѹкрѹ: чі, кънd аці трімис мілостівіреа воастрѣ пре боерії вощрі ла мареле прінчіпе ал Москвеі, ка съ лѹаці мілостівіреа воастрѣ кѹ дъпсѹл іѹбіре ші съînкеіеці трактат, ші съ deie dѹпъ тіне ші пре фіїка са: ші аці лѹат кѹ ел іѹбірса шіînкіет трактатѹ ші аці сърѹтат крѹчеа, еаръ despre фіїка лѹі аѹ ворбіт боерії тъі ші кѹ боерії лѹі, кѹт съ фіе пентрѹ фіїка лѹі, ші съ ціпъ леціеа Греакъ; ші аі dat пентрѹ ачеаста ші ѹнînскріс ал тъѹînтъріт, ка фіїка лѹі съ ціпъ леціеа Греакъ, ші съ пѹ о сілеаскъ ла леціеа Romanъ, ші тѹ, dѹпреînскрісѹл întъріт de тіне ші dѹпре кѹт боерії тъі аѹ ворбіт, лѹі пѹ'іînплінеці німікъ: пре фіїка лѹі о сілеці съ треакъ ла леціеа Romanъ; еаръ пѹтеле лѹі іл скрії, пѹ аша dѹпре кѹт аці скріс în скрісоріле трактатѹлѹі, ші кътръ інімічії лѹі, къ-

www.dacoromanica.ro

тръ фіїї лві Охмат, тріміїї дні ъі адвчї асвпра лві, ші
кътръ алцї інімічї а лві тріміїї спре ръвл лві, ші
în алте мвлте лвкрврї пв'їînплірецї двпъ трактат ші сървтареа крвчії. Еаръ аввт аїînчетат а
те маї цine de кввънт; ші ла фіїка лві аї тріміс
пре Влъдіка Столенсквлві, кареле сав лепъдат
de лецеа Греакъ, ші пре Епіскопвл Вілнеї ші
Монахї Бернардінї, кв ачеea, ка еа съ се лепеде
de лецеа Греакъ ші съ треакъ ла лецеа Романъ. De асемінеа ші ла прінчіпії ші боерії Рвсецї
ші ла тоатъ Рвсіа, каре цin лецеа Греакъ, аї тріміс
пре ачелаш Влъдікъ а Столенсквлві ші пре Епіскопвл Вілнеї, ші лі-ав ворбіт din партеа та,
ка съ треакъ ла лецеа Романъ: пентрв ачеea,
зіче, къ савînтъмплат între воі ачеле лвкрврї, еаръ ел лвасъ кв воі івбіре шіînкеіесъ трактат, ші
фъквсъ кв воіînрвдіре, воінд ка съ тръеаскъ
кв воі біне пънъ în веак, ші зіче, къ ел пв ар
фі фост бвкврос, къ астъзї савînтъмплат ачест
фелів de лвкврврї între воі ші între дъпсвл. Пентрв ачеea дакъ мілостівіреа воастръ аці фъквт аша, апоі мілостівіреа воастръ фачецї двпре квт
щіцї, преквт вав фост трактатвл între воі: еаръ
поі ам фі бвкврошї дакъ ам пвтеа фаче între воі
івбіре ші паче ші трактат, преквт ав фост ші маї
înainte: кънї ші аввт ам тріміс пре солвл пострв,
Костеа Діеаквл, ла мілостівіреа воастръ, ші тот
пе дъпсвл л'ам тріміс ші ла тареле прінчіпе ал
Москвеї, пентрв ачеіеашї свпъраре а мілостівіреї
воастре, че ві сав фъквт din партеа лві, ші аша
съ щіцї мілостівіреа воастръ; къ поі, двпреînскрісвл ші цівръмъптвл пострв, че'л авем кв мілостівіреа воастръ, орї în че свпъраре а мілостівіреї воастре, не вом сілі пентрв треаба мілості-

www.dacoromanica.ro

вірії воастре, а плъкъвілъї пострв атів, кă ші пентрв бінеле пострв. Ші am тріміс пре солъл пострв,înпрежнъ кв солъл Москвеї кареле аў фост авзт ла поі, еаръ прін ачел сол ал Москвеї am тріміс тареляї прінчіпе ал Москвеї ачелеашї кв-вінте, че ле am тріміс ші прін солъл пострв; ші мілостівіреа воастръ пре ачещї солї, ал пострв ші ал Москвеї, съ'ї лъсацї съ треакъ în паче прін цара мілостівіреї воастре, пентрв воеа поастръ: къчї ачещї солї пв вмблъ спре ръзъл мілостівіреї воастре, че спре бінеле мілостівіреї воастре.

De aceminea съ щіцї мілостівіреа воастръ, къ am тріміс бн сол ал пострв ла Мендлкгіреї domnitoріъл Перекопъляї, tot пентрв фолосъл мілостіреї воастре; ші кзт ва вені ачел сол ал пострв de ла Татарї ші кв че феліў de соліе, поі de aceminea о вот тріміте мілостівіреї воастре ші вот da мілостівіреї воастре de щіре.

Domnъл теў Стефан Воеводъл міаў порончіт съ'цї ворбеск мілостівіреї tale: ла мілостівіреа воастръ сънт оаменї Волохї din цара лъї а Молдовеї, ші мілостівіреа воастръ съ пв цінецї пре ачеї оаменї ла сіне, че съ'ї тріміцї în цара лъї, дзпре цівръменте ле ші інскріселе, че авецї мілостівіреа воастръ кв поі. Ші de aceminea съ щіцї мілостівіреа вострв: кънd солъл мілостівіреї воастре, Богзш Dieaкъл, аў фост ла поі, ел аў гъсіт аіче ла бн Евреў о кзкопіцъ, ръскзтпъратъ de ла Татарї, ші пв аў авзт солъл мілостівіреї воастре кв че съ плъteаскъ ка съ іеа ачеа кзкопіцъ de ла ачел Евреў, че аў dat кізеш пентрв сіне пре боерізл пострв Teodop, старостеле de Хотін, пентрв о сзтъ ші доъзечї галбінї de авр Унгзрещї, ші аў авзт съ'ї тріміцъ лъї ла Хо-

www.dacoromanica.ro

tin, ла zіва Лпълцърії лві Хрісtос, ші хъртіе аў dat din partea са ачел сол а мілостівіреї воастре, пентрв ачеса съ порвнчіцї мілостівіреа воастръ ачелві Богвт, ка съ trimiтъ ачеї вані боеріївлві nostрв.

Лп titлвл актвлві este лпсемnat: Соліе de ла Стефан Воеводвл Волохілор кътръ тареле прінчіпе ал Літванієї Алексandрв, прін Костеа Діеаквл, лп контра солієї лві Богвш. Datum лінсеще.

Амъndoъ актеле сънt скоасе din Мітріка Літванієї, (Acta magn. Ducat. Litv. kond. VI. Ф. 224—226) че съ пъстреазъ лп С. Петерсвврг, ла Сенатвл Окъртвіторіў. (idem. Т. I. Ф. 183—185).

XI

Анвл 1498. Івніе 18. Лпскрісвл дірквлар а тареляї прінчіпе Алексandрв ал Літванієї кътръ Воеводії, Старостії ші локоцііторіі сеї, спре а пв опрі терцереа солілор Молдовенї ла Москва, ші de аколо лndъръnt.

Прінцілор пощрі, domнілор ші Воеводілор, ші Старостілор ші локвцiitорілор пощрі, ші цівdекъторілор ші Комandірілор din статвл nostрв, din тареле прінчіпат ал Літванієї.

Одатъ аў trimіс ла noї, ші ні аў скріс Стефан Воевод, къ воеще съ trimiтъ піще солї аї сеї ла фрателе ші сокрвл nostрв, ші ла квскрвл сеў, ла тареле прінчіпе Іван Васіліевічї, ші ні аў скріс ші ні аў zіс, рвгъndвне ші пофtindвне, ка съ zічет съ се dee слободъ терцереа ачелор солї аї лві прін цара поастръ. Пентрв ачеса noї, ла а лві черіре, аша ам орънdвіт ші въ порвнчім: пре солії лві каре'ї ва trimіte ла тареле прінчіпе Іван Васіліевічї, пре ачеї солї аї лві ші dinпревнъ кв слвціле лор съ'ї лъсацї съ treакъ слобод прін статвл nostрв, прін тареле прінчіпат ал Літванієї,

www.dacoromanica.ro

înчспъnd de ла хотар, de ла Браславлї, пе ачелаш dрвт ла Віниця, ла Корец, ла Dвбровіца, ла Пінеск, ла хотарвл москълеск; ші îndърънт, de ла тареле прінчіне Іван Васіліевічї, съ лі даці de aceminea слободъ терцере прін статвл пострв ачелор солї аї лвї ші dинпревнъ кв слвціле лор, пе ачелаш dрвт пънъ ла хотарвл Молдовії. Еаръ ел аре съ trимітъ кв ачеї солї аї лвї пвтаї патрвzечї de слвці кв кънітеніиле лор, еаръ маї мвлці съ пв фіе: ші еаръш, ка кв оаменії лвї съ пв фіе nimine din алте церї,întре оаменії лвї,întре Волохї. Ші de aceminea am dat ачелор солї аї лвї пре вн боеріў ал пострв прістав (повъцвітоpіў); ел аре съ теаргъ кв ачеї солї аї лвї прін статвл пострв, пънъ ла хотарвл Москълеск, ші îndърънт, de ла хотарвл Москълеск, пе ачелаш dрвт, пънъ ла хотарвл Молдовії. Саў скріс în Вілна, Івніе 18 zіле, indiktвл 1.

Din Mitріка Літванієї (kond. VI. Ф. 139), че се пъстреazъ ла Сенатвл кърмвіторіў ал С. Петерсвргв. Ал titлвл актвлвї ecte ал семнатв: Глеіт dat ал Вілна; еаръ л'аў dat Влъdіка Іван.

XII

Анвл 1486. Івніе Соліеа рецелвї Полон Kazimір кътръ тареле прінчіне ал Москвеї Іоан Васіліевічї прін карea'л ал сndеамнъ a da ацісторіў лвї Стефан domnалвї Молдовеї ал контра Салтанвлвї Тврческ ші о тънгвіре пентрв атакріле вnор локвіторі de кътръ Літванії мърдінеї, ші ръспвнсвріле date солілор din partea амъndврор domnitorілор.

Kazimір рецеле Полоніеї ші тареле прінчіне ал Літванієї аў zіс: къ аї trиміс ла noї пре солвл тъў Міхаіл Квтвzов, пентрв ачеїа лвкраре, къ noї маїîntъіў am trиміс ла тіне пре солвл пострв, прінцвл Тімотеіў Володіmеровічї,înцiінцindвте, къ domnitoрівл Тврческ пвне стъпъніре пе цара

www.dacoromanica.ro

лъї Стефан, Воеводъл Волохілор, ші аъ лъат de ла ел політіиле Кіліа ші Белгород, ші акъм ачеле політії съnt în тъніле лъї.

Казімір, рецеле Полоніеї ші тареле прінчіпе аъ zic: ші ц'аъ zic, ка dinпреъпъ къ поі, се dаї аціъторіъ лъї Стефан Воеводълъї Волохілор în контра ачелъї інімік ал лъї ші а тоатъ крещінътатеа, ші тъ ні аї спъс, къ ціе ціїї департе, ші пентръ ачеea пъ поцї съ'ї аціъцї.

Казімір, рецеле Полоніеї ші тареле прінчіпе аъ zic: пентръ ачеea ъцї адъчем аминте ші акъм, ка дъпре трактатъл че л'ам інкіет къ пъpinteле тъъ, къ тареле прінчіпе Васіліе Васіліевічї, ка съ стъм къ тоцїї інтръ ъна în контра фіе кървї інімік ал постръ; ші тъ съ стаї къ поі інпреъпъ în контра ачелъї інімік а тоатъ крещінътатеа, прекъм се каде а фаче ачеаста фіе че domnitoріъ крещін.

XIII

Теодор Мансъров съ дъкъ ачеастъ соліе de ла тареле прінчіпе рецелъї.

Мареле прінчіпе Іван zіче: Аї трімис ла поі пре боерівл тъъ Zенко, къ маї інтъіъ domnitoріъл Търческ аъ лъат піще політії de ла Стефан Воеводъл Волохілор, ші інкъ ші акъм пъвълеще асъпра църеї лъї; ші аї порончіт съ ні спъпъ, ка поі съ стъм dinпреъпъ къ воі în контра Бесъртъцімеї.

Мареле прінчіпе zіче: къ інкъ ші маї інаінте de ачеаста аї порънчіт съ ні спъпъ despre ачеea: dар къnd пъ ні ар фі аша къ депъртаре ам пъте фаче ачел лъкръ, ші поі din інімъ ам воі съ фа-

www.dacoromanica.ro

чет ачел лъкръ ші съ ѣстъм пентръ крещінъtate, къ кът не ва аціста Dъmnezeŭ.

Мареле прінчіпе ziче: Aŭ tpimic ла поі Стефан Воеводъл Волохілор, пре ун сол ал сеŭ Іоан Тървъл, інщіінцінdъne, къ ел с'аŭ інкінат ціе, ка съ'ї аціъці ін контра Бесъртъніпеі, ші тъ теаі ші анъкат ка съ'ї аціъці; dap Стефан Воевод аŭ порунчіт съ ні сунъ ші повъ, ка съ'ці ziчет ші поі despre ачеea.

Мареле прінчіпе ziче: Am tpimic ла Стефан Воеводъл Волохілор, пре Прокофіе фіілъл унъї боеріŭ ал меŭ, спре ал інщіінца: ші тъ, пентръ поі, съ даї ачелъї фііŭ de боеріŭ ал nostpъ o хъртіе ші ун прістав (повъцъіторіŭ) din partea та, ка съ теаргъ прін цара та пъпъ ла Стефан Воеводъл Волохілор, ші de ла Стефан ла поі.

Мареле прінчіпе ziче: ші съ даї ші de аккт інаінте о хъртіе а та, ка оаменіі пощрі съ теаргъ слобод прін цара та ла Стефан Воеводъл Волохілор, ші de ла Стефан Воеводъл ла поі, de aceminea ші оаменіі лъї Стефан Воеводъл Волохілор съ теаргъ слобод прін цара та, къ оаменіі пощрі ші къ гвардіа оаменілор пощрі, фъръ а маї терце не ла tine; іаръ ачеаста съ о фачї пентръ поі.

Мареле прінчіпе ziче: Am tpimic ла Стефан, Воеводъл Волохілор, пре Федка (Teodop) фіілъл унъї боеріŭ ал postpъ; ші ін цара та іаŭ фърат доі оамені, еаръ dinnpeунъ къ дъпшіі аŭ лъат аър, вані ш алте бъклъкърі: ші тъ съ порунчещі ка съ се кавте ачеї доі оамені ші чеea че саŭ лъат de ла дъпшіі, ші съ порунчещі съ се dee інапоі.

Ші съ даці ші ун регістръ despre ачеea че саŭ лъат de ла Федка Стефанов фіілъл лъї Іаронкін.

www.dacoromanica.ro

XIV

Ръспъпсъл dat din partea рецелуї луї Teodor Мансъров.

Къ ні аї adъс de ла тареле прінчіпе Іван Василіевічї, къ ші маї înainte de ачеаста eam спъс, прін солъл пострв Zенко ші прін алцї солї аї пощрі, ка съ ctee înпреъпъ кв поі în контра domnitoріулуї Търческ, кареле аквт пъвълеще асъпра луї Стефан Воеводъл Волохілор, ші еаў лъат ші піще політії, прекът се каде а фаче ачеаста фіе че domnitoріў крещін; ші тареле прінчіпе, ні аў ръспъпс, atъt аквт кът ші în челалалт рънд, къ луїъї ecte кв депъртаре, пентрв ачеea пв поате съ ctee înпреъпъ кв поі în контра пъгънътъцїї. Іаръ поі, кв аціъторіъл луї Dъmnezeў, ні am апърат de фіе че інімік ал пострв ші маї пъterпік de кът Търкъл, ші dакъ ва da Dъmnezeў, воім съ не апърът ші de дъпсъл, ка съ пв се întъmпле вре вп перікол кв поі ші кв църіле поастре.

Іаръ маї departe, къ тареле прінчіпе не-аў zіс, съ апърът de пъгънътate пре Стефан Воеводъл Волохілор: ачеea тареле прінчіпе нічї пв требве съ ні маї спвпъ, кънї Стефан, Воеводъл Волохілор, ecte Васал ал пострв, ші поі кв аціъторіъл луї Dъmnezeў воім съ'л апърът de орї че інімік ал луї ка пре вп свпвс ші слъгъ а поа-стръ.

Іаръ къ ні аў zіс тареле прінчіпе къ аў trіміс вп сол ал сеў ла Стефан Воеводъл Волохілор, спре ал înцїінца, ші ні аў пофtit, съ дът слободъ терцере ачелуї сол ал луї прін цара поастръ ла Стефан Воевод, ші îndърънt de ла Стефан Воевод пънъ ла дъпсъл, ші съ'ї дът ші вп прістав (повъцвіторіў): ші поі, ла пофtіреа луї,

www.dacoromanica.ro

лъсът пре ачел сол а лъї съ treакъ prin цара поастръ ші'і dът ші ѹп prістав пъпъ ла Стефан Воеводѹл Волохілор, еаръ пікъіре ѹndева маї depapte, еаръ de ла Стефан Воеводѹл Волохілор ші îndъръпт пъпъ ла dъпсѹл съ теаргъ слобод prin цара поастръ.

Din Mitріка Litваniеї (Acta magn. Ducat. Litv. manѹскр. in fol. а сфършітѹлъї веакѹлъї XV. kond. IV. Ф. 104—106 ші 139—140) че се пъстреазъ ла Сенатѹл Окъртѹіторіѹ, ѧn С. Петерсбѹрг. компілат кѹ копіеа Mitрічеї de Варшава, че се аѳлъ ѧn Мѹzeѹл лъї Рѹмеанцов, dѹпре каталогѹл манѹскрiпtелор, сѹб No 74. Ф, 88—95. (Akte че се рапоартъ ла istoріа Рѹсіеї Анѹсене, Т. I. Ф. 107—109).

XV

Анѹл 1648. Іѹліе 3. Варшава. Скрісоареа лъї Mateiѹ Лізѹенскі Архіепісконѹл de Гneznen кътръ domnѹл Молдовеї.

Преа лѹminate мілостіве domнѹле Воеводѹле ал Молдовеї.

Прекѹт мілостівіреа са, ѳерічітѹл întрѹ поменіре пѹ de mѹлт ръпосатѹл рецеле Владіслав IV, мілостівѹл nostрѹ domn, ші репѹбліка пъпъ actъzї саѹ ѳолосіт de бѹнъ плекареа ші бѹнъ воіреа мілостівіреї воастре, а мілостівѹлъї nostрѹ domn: de aceminea ші în орѳаніа ачеастъ de ѳацъ а поастръ noї tape не пъdъждѹім în бѹнъ плекареа воастръ. Пентрѹ ачеea tpimiцind ла Поарта Otomanъ пре domnѹл Жевровскі, Секретарівл мілостівіреї сале, ѳерічітѹл întрѹ поменіре рецe, tape въ рѹгът пре мілостівіреа востръ, мілостівѹл nostрѹ domn, съ'ї îнвоіцї слободъ терцере prin ctatѹл вострѹ, ші întрѹ toate съ'ї даці аціѹторіѹ ші съ'л сфътѹіці, маї алес съ конфъптѹіці спре еліберареа domнілор Xetmaнї din шерѹіа пекре-

www.dacoromanica.ro

dinчошілор, în кареа еї din непорочіреа поастръ аѹ къзѹт, кѹnd кѹ окazia бѹnтѹлѹї Kazачілор оастеа Хапѹлѹї Tatapік, пъвъlind асѹпра tepitopiілор коронеї, фъръ пічі ѹн фелїѹ de каѹzъ din партеа поастръ, аѹ тъбърѹт асѹпра Xetmanілор ші а ошіреї поастре. Асѹпра ачещіеа noї не ші желѹім прін скрісоареа de фацъ ла Віzіріѹл. Въ маї рѹгѹм інкъ одатъ пре мілостівіреа воастръ, мілостівѹл пострѹ domn, ка ачест сол, trimic de ла Сенатѹл Репѹблічеї, съ се фолосеаскъântрѹ toate de мила воастръ, орї în че ва аве требѹінцъ. Еаръ мілостівіреа воастръ, мілостівѹл пострѹ domn, вещї кѹпоаще ла toatъ окazieа бѹнъ плекаре din партеа Репѹблічеї, пре кареа арътъndѹц'о în timпѹл de фацъ, не лъсъм пъдъждѹіцї ла бѹнъ плекареа мілостіреї воастре, мілостівѹл пострѹ domn.

Bezї картеа лntitѹлатъ: Памятники изданные временною коммиссіею для разбора древнихъ актовъ. 1845. Ф. 110—113. Documente edate de кътръ о комісіе timпорал пентрѹ черчетареа актелор челор векї. Кіев. 1845. Ф. 110—113.

Актеле de ла фаца 65 ші пънъ ла 88 mi с'аѹ лнпъртъшітѹ de Професорѹл Хрісто́фор Скрібанѹ че лі'аѹ tpadѹcѹ din літва словеанъ.

Т. К.

XVI

Копреспѹndenцїї лntre Царіѹл Москвеї Іван Васіліевічїѹ кѹ солїї съї de ла Крым, кѹ Сѹлтанѹл de Кафа ші кѹ Хапѹл Менглігіреїѹ. Анѹл 1502. (*)

Алексandрѹ Іаковлевічїѹ, солѹл Царіѹлѹї Іван Васіліевічїѹ, дъ сома са, Сѹлтанѹлѹї de Кафа Мехметѹ Шіхzada.

„Лнпъратѹл пострѹ аѹ порѹнчіт съ'ці гръеск „ціе: солїї меї, Кпеazѹл Іван Кѹбенкі ші Іван Грі-

---

(*) Ачесте копреспѹndenцїї с'аѹ скос din жѹрналѹл рѹсъск чтенія при московскомъ университетѣ. N, 3. анѹл 1847. отдѣлъ IV. артік. Актеле боерілор Голохвастові. Ф. 60. 65. 76. 77. 81. 85.

www.dacoromanica.ro

„горіевъ, фіінл лві Мамоновъ, Кнеазвл Теодоръ „Помонодовскі, не карії еъ л'ам трімис атвнчї, „ші двнъ ачеea ла царівл Менглі-Гіреіъ; ші ла „Стефан Воеводвл Волохілор (*) ам трімис не „Діаквл теъ Мікіта Нардвковъ,înпрєвнъ кв Іван „Мамоновъ; дар оаменії вострі Азовенії, аъ пръ„дат не тоцї ачеї солї аї нострі în къмпъ.— De „аceminea аъ пръдат не мвлцї ші din оаспецїї нострі, „карії терцеа кв дъпшії, ші не вніі іаъ бътвт, еа„ръ не алцї прінзіндві еаъ въндвт.— Еаръ со„лвл нострв Мікіта Нардвковъ, не каре л'ам трі„міс кътръ Стефан Воеводвл Волохілор, її аъ „вчіс не ачел сол ал нострв Мікіта.“

XVII

Царівл Іван Алексієвічіъ дъ Інстрвкцїї солвлві сеъ Александрв Голохвастовъ че съ факъ дн Кафа, ші че се ворбеаскъ Сялтанвлві de аколо Махмет Шіхзада.

„Цінере de минте Алекволе!— Двнъ че ва da „Двмнезеъ се аціонцї în Кафа, ші кът веї нетрече „în Кафа, съ черчетезї în Кафа despre тоате во„стіле пентрв Мінглі-Гіреіъ Царівл (**), квт е„сте ел кв Літванвл ші кв Волохвл, ші кътесте „Волохвл кв Тврквл, ші Літванвл, ші вnde вафі „Літванвл, че лвкреазъ ел.— Ші despre тот че „се лвкреазъ аколо се черчетезї.“

XVIII

Скрісоареа лві Александрв Заболотскі, солвлві Росієнескъ ла Крътъ кътръ Царівл Росієї.

Іван Васіліевічіъ. „Домнвлві тарелві Кнеазъ, „Іван Васіліевічіъ а тоатъ Росіа. Роввл тъъ Але-

(*) С'аъ лъсат ші дн традвчере зічереа Волох дн лок de Молдованъ, спре а се пъстра двпре нвлінцъ ші дн традвчере наівітатеа стілвлві оріцінал.

(**) Аша нвмеще ел не Ханвл Тътърскъ.

www.dacoromanica.ro

„кѹ Zаболочскі фачеînкіпъчіѹне пъпъ ла пъ-
„мѹnt. . . . еаръ пеnтрѹ Тѹркѹ,înnърate, спѹп
„къ акѹт ecte în Царіградѹ ші къ nѹ се хъръ-
„ще кѹ nimea.— Еаръ de ла Волохѹ,înnърate,
„аѹ cocit ѹnѹ сол къtръ Царіѹл къtръ Мінглі-
„Гіреіѹ, пеnтрѹ ачеа, ка Царіѹл се теаргъînnреѹnъ
„кѹ ел ла ѹрdie.— Еаръ ащеnta,înnърate, Во-
„лохѹл, къ ѹрdia ва treче ла ел necte Nінрѹ. Ші
„Царіѹл,înnърate, аѹ словоzit пе солѹл Волохѹ-
„лѹі, dар аѹ спѹс прін ел къtръ Волох, къ терце
„ла ѹрdie. . . . . Еар Dimitрie Ларевѹ,înnърate,
„кѹ товаръшіі ші акѹт ъі ла Волохѹ dар аѹ вenit,
„înnърate, de ла Волохѹ în Кірхорѹ, Мікіфорѹ
„Чеашпіковѹ, da кѹ dъпсѹл,înnърate аѹ tрimic
„Dimitрie Ларевѹ кѹ товаръшіі къtръ Царіѹл къtръ
„Менглі-Гереіѹ пе Zахарѹ, че ферве сілітръ (*),
„ка съ кадъ кѹ рѹгъminte ла Царіѹл; ка Царіѹл
„съ tрimatъ dѹпъ dъпшіі, се порѹпчеаскъ съ'і
„dѹкъ ла dъпсѹл (**). Ші Царіѹл,înnърate, аѹ
„словоzit пе Zахарѹ еаръші, ла Волохі, ла солѹл
„de ла Волохѹ.— Еаръ с'аѹ апѹкат се tрimitъ dѹ-
„пъ Dimitрie, кѹт a da Dѹmnezeѹ ел treаба лѹі a
„фачео. Еар еѹ,înnърate, Царіѹлѹі еам ші zic
„пеnтрѹ Dimitрie, ка Царіѹл се tрimitъ dѹпъ Dimitрie
„ші Царіѹлînnърate, mi аѹ ръспѹнс, къ воіѹ фа-
„че ачеастъ treаbъ a фрателѹі меѹ, dар am ші

(*) Ачеста ера, се вede, фабрікant de пѹлвере de пѹшкъ, ѹпѹл din мецерії adѹші din Italia, лnтре каре, прекѹт се вede маі жос, се афла Фелібріці мецері.

(**) Domnѹл Молдоveі Стефан чел mare, ера мъніосѹ пе Царіѹл Москвеі пеnтрѹ непорочіta късъtopie a Фіічеі сале Еленеі кѹ Фііѹл Царіѹлѹі ші пеnтрѹ moaрtea непотѹлѹі сеѹ, пъскѹт din ачеастъ късъtopie. Стефанѹ nѹ перdea орі че окazie de аші ръzбѹна. О aceminea окazie i се лnфъцошъ ла анѹл 1502. Кѹnd tрimiшіі Царіѹлѹі- Грекѹл Dimitрie Ларевѹ (Фііѹл лѹі

www.dacoromanica.ro

„але теле, ші еѫ аѩнчї воіѫ трімите дѩпъ Dimi-
„тріе ка товаръшії. . . . . .

XIX

Скрісоареа Царіѩлї Іван Васіліевічіѫ кътръ солѩл съѫ de ла Кафа.

„De ла тареле Кнеазѫ Іван Васіліевічіѫ а тоа-
„тъ Росіа, în Кафа, солѩлї нострѩ Александрѩ
„Іаковлевічіѫ, къ солії меї Dimitріе Ларевѫ ші
„Митрофан Карачеаровѫ кѩ товаръшії сънт ла Во-
„лохї ла Воеводѫ,înпреѩнъ кѩ мещерії, карії
„кѩ дъпшії віп пе пѩтеле нострѩ, ші акѩт аѫ
„venit ла mine de ла Волохї Мікіфорѫ Dimitріевѫ
„фііѩл лѩї Чеашпіковѫ, ші спѩне, къ Воеводѩл
„пѩ аѫ слобозіт пе солії нострі ші не мещерії се
„віе ла noї, ші еѫ am трімис пентрѩ ачеаста скрі-
„соареа me къръ Махметѫ Шіхzada Сѩлтанѩл,
„кѩ Татарѩл меѫ, кѩ Кадъші, кѩ Абатовѫ ші ѩнѫ
„сатѩрѫ пешкішѫ. Еаръ am скріс къръ Сѩлта-
„нѩл, ка съ трімеатъ ла Воеводѩл Стефан оа-
„менії сеї, ші съ порѩнчеаскъ съ ее de ла Вое-
„водѫ не солії нострі Dimitріе ші Митрофанѫ кѩ
„товаръшії ші кѩ мещерії кѩ тоцї, ші сеї трімі-
„тъ ла noї, ші тѩ се мерцїînсѩцї ла Сѩлтанѩл кѩ
„кадъшѩл; ші се порѩнчещї кадъшѩлѩї съ dee
„înaintea ta Сѩлтанѩлѩїînкінъчіѩче de ла mine ші

Іоан Паліолѩгѩлѩї Рала) ші Митрофанѫ Карачеаровѫ-се ѧнторчеа din Італіа ѧмпреѩнъ кѩ мещерії, не карії 'і дѩчеа ѧп Росіа, не авѩнд алїъ кале маї сінгѩръ кѩчї прін Літва се temea, фіind-къ се аціцасъ інімічіе ѧнтре Кнеазѩл Літвеї кѩ Царіѩл), аѫ воіт а трече ѧп цара лор прін Молдова: Аѩнчї Стефан еаѫ пѩс не тоцї ла опреалъ ші еаѫ цінѩт 2 анї, пѩнъ ла 1504, кѩнд, парте дѩпре міжлочіріле че аічї се вѩд, парте, къ Стефанѫ аціѩнсъсе акѩт ла канъѩл віецїї сале (аѫ ші мѩрит ѧп анѩл ачеста), фѩръ слобозіцї, ші трімішї ла Ханѩл de Крѩт, кареле апої їаѫ трімис Царіѩлѩї.

www.dacoromanica.ro

„скрісоареа ші пешкішвл, ші се ворвещї Сълта-
„пвлвї кв пвпере, ка ел съ не арълe, прietinia са,
„се tpimitъ ла Волохї вп от ал съв двпъ солїї
„nocтpi, двпъ Dimitpie ші двпъ Mitpoфan, da ші
„двпъ мещерї, ші се порвпчеаскъ аї tpimite ла
„cine, еаръ двпъ че се вор tpimite ла cine, ші
„ел сеї tpimitъ пе тоцї ла пої кв впв отв ал съв,
„еаръ че ва tpebвї солїлор nocтpi ші мещерїлор,
„банї ші cтpae ші каї, пе кале de ла Волохї пъ-
„пъ ла дъпсвл, ші de ла дъпсвл пъпъ ла пої,
„ші ел съ порвпчеаскъ а се da toate солїлор
„nocтpi, еаръ че ва da солїлор nocтpi банї, ші
„cтpae, ші каї de дрвтв, ші ел се порвпчеаскъ
„а се скріе în izbodв, ші ачел izbodв съ'л tpi-
„mitъ ла пої кв отвл съв,înnpeвnъ кв солїї
„nocтpi ші кв мещерїї, еаръ îndatъ че вор coci
„ла пої солїї nocтpi, Dimitpie ші Mitpoфанв, da
ші мещерїї, da ші отвл лвї кв ачел izbodв, ші
„пої вот порвпчї съ і се плъteаскъ toate de пли.
„Da се ворвещї despe ачеаста кв пвпере Свл-
„tanвлвї Шixzada, da ші Пашїлор, карїї ав пвте-
„pe, ка съ не арълe прietinia са, ка tpimiцind ла
„Boeodв съ порвпчеаскъ а лва не солїї nocтpi
„ші не мещерї ші съ'ї adвкъ ла cine, ші апої
„съ'ї tpimitъ ла пої, че trebвiцъ ар аве ел ла
„пої, ші пої воіт а фаче potpiвit кв прietenia лвї,
„dap тв се фачї ачеастъ treaбъ кв пвtepe, еаръ
„întъmплъndвce се пв асквлte Boeodвл de Свл-
„tanвл Шixzada, ші се пв словоадъ кътръ дъп-
„свл не солїї nocтpi, ші ел атвнчї съ tpimitъ пеп-
„tpв пої ла tatъ съв, ла Свлтанвл Баїazitв, ка
„tatъл съв пентрв пої се tpimitъ ла Boeodвл Cte-
„фанв despe ачеї солї ші мещерї аї nocтpi ші
„съ порвпчеаскъ а се лва de ла Boeodв, ші аї

www.dacoromanica.ro

„trimite la dъпсвл în Кафа. Еаръ че ва требві „солілор ші мещерілор noстрі, ші ел toate ачелеа „се trimitъ лор прін внъ от ал съъ, ші се факъ „toate ачесте nentрв noi, еаръ че ва da солілор „nocтрі ші ла мещері ші се порвнчеаскъ а се „скрie toate ачелеа пе izвodъ, ші кънd вор veni „ла noї солії nocтрі, ші ел се trimitъ ла noї ачел „izвodъ кв отвл съъ, ші noї вот порвнчі а се „плъті toate deнлin. . . . . саъ скріс în „Москва, анвл 7010, Івліе 15.“

XX

Скрісоареа Царівлві Іван Васіліевічів trimісъ кв кадъшвл къръ Шіхzada Свлтанвл de Кафа:

„Іоан, кв міла лві Dвmnezeъ, сінгврвл adевъ-„pat domnitoріъ a toatъ Росіа, de не пъріпці ші „de не мошї, ші a мвлтора алтор църі de ла Ръ-„съріт ші de ла miazъ-noante, îmпърат ші таре „Kneazъ, лві Махметъ Шіхzada, Свлтанвлві de „Кафа, фіівл Свлтанвлві Баїazit. Am trimic солії „nocтрі necte тареа ла църіле Італієї nentрв тре-„бвінцеле теле пе Dimitріе Івановъ фіівл лві Ла-„ревъ, Греквл, ші пе Мітрофанъ Феодоровъ фіівл „лві Карачародъ, ші її de аколо аъ venit ла Сте-„фанъ Воевоъ ла Волохъ. Dар кв ел він din пър-„цілеІталієї tot фелівл de мещері пе пвтеле по-„стрв, ші între noї ші Літванвл este харцъ, ші de „ачеea пв not veni солії nocтрі ші мещерії прін „Літва ла noї, еаръ пъпъ ла Царівл Менглі-Гі-„реіъ ші пъръ ла четатеа Алвъ, Воеводвл пв ла-„съ се треакъ, ші тв nentрв noї се trimiці пен-„трв noї ла Стефан Воеводъ внъ от алтъъ, ші „се порвнчещї а лва de ла Воеводъ не ачії солї „аї nocтрі ші пе мещерії, карії він кв dъпшії din

www.dacoromanica.ro

„пърціле Італієї пе пътеле постръ, ші съ'ї адъкъ „ла tine, еаръ кътвор вені ла tine ші tъ пе со„лії пострі, da ші пе тещерї, съ'ї тріміцї ла поі „къ бнъ отъ ал тъ, еаръ се фачї ачеаста пентръ „поі, еаръ de аї аве вре о требъінцъ ла поі пен„тръ вре бнъ лъкръ, ші поі пентръ ачеаста воім аці „арята пріетенія поастръ, с'аъ скріс în Москва, „анъл 7010, 15 Іъліе.“— *Маї департе се зіче:* „Саъ тріміс тот къ кадъшъл къ Абашовъ ла Во„лохї о скрісоаре лъї Стефанъ Воеводъ, ші со„лілор Dimitріе ші Митрофан доъе скрісорі, ші „ачеле скрісорі саъ порунчіт а се тріміте ла Во„лохї лъї Стефанъ Воеводъ ші солілор de къtръ „Царіъл Менглі-Гіреіъ прін бнъ отъ ал съъ, еа„ръ ачеле скрісорі се афлъ în tетраділе Воло„хічещі. (Bezї актеле Крътъілъї. N. 2 Ф. 944— „947).“ 6. Noемвріе, 30—аъ venit ла тареле „Кнеазъ Аванчіък Афъзъ, отъл Царіъілъї Менглі„Гіреіъ ш'аъ адъс de ла Царіъл поклонъ таре„лъї Кнеазъ ші скрісоаре:

„Марелъї Кнеазъ Іван, фрателъї теъ, інкінъ„чіъне, tъ аї скріс міе фрателъї tъъ. „Ла Воеводъл „Волохілор съnt оameнії мії, Dimitріе ші Митро„фанъ ші тещерії къ дъншії, am тріміс сол пе „бнъ отъ, каре фоарте тъліъ істеціме щіе ші „тъліъ пріченере, орї че аъ фъкъt, къ че теще„шъціре съ еіе пе ачеї аї теї оameнї ші тещерї „din тъніле Воеводъілъї ші съї тріmeatъ.“ ші аї „zic къ пъ маї аї „отъ de бъпъ пріченере, ші „пъ есте къ пътінцъ а лъа din тъніле Воеводъілъї „оameнії ші тещерії теї.“ Аї zic: „не ачел отъ „алтъъ, каре ар скоате пе ачеї оameнї ші те„щерї аї теї de ла Воеводъ, ші пе ачел отъ трі„міте ла міне, ла фрателе tъъ.“ Ші акъt еъ,

www.dacoromanica.ro

„Фрателе тъă, am тріміс не вне оте ал теă де „апроапе пе Афъзă, ші ел, дъкъндвсе, аă епнат „аколо, ші с'аăîndatopit ші аă келтвіт тот ші кв „тарe грестате лвъндвї де аколо, еаă адвс, ші „пв маї съ пв фі фост аколо Асапчівкă Афъзă, „оаменії тъї ші тещерії пв ар фі маї ешіт din „цара Волохілор, ші аквт еаръші не ачел оте, „не ачел де апроапе оте ал теă-Асапчівк А-„фъзă- л'am тріміс кв оаменії тъї ші кв теще-„рії, л'am тріміс сол ла тіне, ла Фрателе теă кв Кне-„жії ші кв оаменії тъї, квт съ тъ чінстещі не „мінe; Фрателе тъă, аша ші пеказвл ачелві А-„сапчівк Афъзă съ пв'л вїці, тв щії. Da ла а-„чеастаînкъ вне кввънт ал пострв. Тв аї зіс:„ „къці бані вор требві тещерілор пентрв мънкаре, „ші тв съ ле даї.“ Апої ші ціе, Фрателві теă, „съ'ці фіе щіст, къ în хазпеаоа теа пв сънт бані, „еаръ повъ, кънд требве, ші пої лвъм îмпрвмвт „де не ла оамені, кв прочентă. . . . . “

XXI

Скрісоареа Візірвлві Азземă Мохамет Паша кътръ Хатманвл Богдан Хмелніцкі.

Алесвлві домн în леціеа лві Ісвс, челві маї де Фрвнте, în леціеа лві Месіа, істецвлві întре Nazapeї, Хатманвлві ощії де Ніпрв, пріетенвлві пострв лві Богдан Хмелніцкі,înкінъчівне. Воі ваці дат тарелві пострв îмпърат în свивнере кв тотвл ші а воастръ вънъtate ші драгосте кътръ леціеа поастръ ші кътръ оаменії пощрі чеї де вн неам, ні саă фъквт квпосквтă despre ачеаста: іаръ аквт D. воастръ, пріетінвл пострв, ваці фъквт шерві credінчосăînалтвлві праг а тарелві пострв îмпъpat, віне порочітвлві ші пре тарелві, вітеазвлві ші

www.dacoromanica.ro

вредникулуй де тоатъ лаудa, аша прекут ши Воеводул де ла Молдова саў сунус, ши бине порочитулуй путорникулуй нострু împъratŭ вацї Фъкут шербŭ сус înalta луй тъпъ. Тріміса ту не фіиул тъў ку къцї ва оаменї де оасте în локуріле Літване, ши пої аузind не am бъкурат, іаръ цара Молдовеї ши чеа мунтеанъ сънт мошії а împъratулуй нострु, ши тот феліул де venїtурї се еў din еле în тот анул, ши ачеле пътънтурї сънт а оаменілор лукръторї ши негуцїторї, се ну фіе стрътторане ши алунгане ши пердіре де кътръ оаменії ощенї, îndуръtoareа iniмъ а марелуй нострु împъrat ну есте плекатъ спре ун аша лукру, ши ту дупре дрегъторіа та ши дунъ дрентате, се еіе ла сіне не оаменї де оасте ші не фіиул тъў din ачеле локурї але noастре, не німе се ну лаші аколо прін ачеаста въцї арътa дреанта воастръ службъ; іаръ кътръ Воеводії Мунтеніеї ші а Молдовії саў тріміс порункъ де ла мареле нострु împъrat, ші еї де акут вор фаче în тре сіне дупре трактатул лор ші дупре порунка împъratулуй нострु ші саў порунчіт се ну маї фіе în тре еї нічї о чеартъ ші баталіе; іаръ фіиулуй тъў саў скріс де ла пої о де асеминеа скрісоаре ші ту пріетинул нострु, дунъ ачеастъ скрісоаре а noастръ din драроcte, не în тъpziind, îndatъ съ еї ла сіне не фіиул тъў ку оаменії чеї де оасте, іаръ ла ачеастъ а noастръ скрісоаре din драроcte, се не фачї ръспунс новъ, пріетинулуй тъў фърь în тъpziepe, în кунъ nd.

XXII

Скрісоареа луй Ракоцї кътръ Хетманул Бордан Хмелницкі.

Новілуле доамне, скутиул нострु пріетинŭ! Скрісоареа търіеї воастре, скрісъ ла 20 Февруарие,

www.dacoromanica.ro

o am primit кв inimъ amікалъ; iaръ aчeia къ соля вострв, tpimic ля noї în вара trekвtъ, кв товаръшї, c'aв слобozit de ля noї maї tъrziв de къt пъdъждвeaї, am aръtat търиеї воастре, înainte de aчeacta adeвъrateле кавze, каре соliе чe aв фост a фiiвлвї повлецеї воастре ші a ощії Zaпорожене înkredinцatъ лвї, de ші întрв toate se videa a фi protivnikъ intre cine, преквт c'aв videpat prin tpimicвл de ля noї, вnвл din товаръшії солілор, каре dвnъ чeripea лор, c'aв tpimic ля фiiвл вострв, ші aв цвpat къ aв trebвit съ se pe'ntoaркъ ля товаръшв, ші пв c'aв întopc, ші din алte adeвъrate фante aв фоств mape kontrapietate în соliе; кв toate aчeste, parte авъnd în videpe vrednichia noaстръ de prinцв, parte îndemnaцї de milъ асвupa a toatъ oactea Zaпорожанъ, de ші întp'вn timnв de inim чiцie,înce кв кввiinчoacъ чincte їam priimit ші am voit aї слобozi кв dragocte ші фъръ свnъpape. Eaръ квm къ пв aцї квpetat nimikъ despre pezвeл înkontra noaстръ ші despre въrcapea сінцелвї крещінеск, aчeacta înцeлeцim din скрісoapea търиеї tale; eaръ de ші ecte пъrepe din naptea noaстръ amъndвpopa despre tвrbъrapea prietenieї dintre noї, ші noї aчea o лъсъtмв жвdекъцїї лвї Dвmnezeв ші a toatъ лвmea къ nічї odatъ oactea noaстръ пв aв întpat în цapa Kazaчілор Zaпорожені, чe maї въrtoсв ei neînчenъnd алteле în cтъnъnipea îmnъpatвлвї Tвrческ, aв venit асвupa Boeвodвлвї Мвnteческ ші aчeлвї Молдoveneск ші асвupa ощії noaстре, чeї date лор, ші пъnъ кънd eї n'aв venit асвupa noaстръ кв pezвeл dikiepat,, modepaцїї Boeвozї ші noї n'am аввt nічї o пъrepe despre oactea Zaпорожанъ, nentpв къ noї inkъ înainte de aчeл план de aцвtopв Молдoveнілор, фъквt асв-

www.dacoromanica.ro

пра лъї Васіліе Воевод în пріетеноаса ші статорніка воастръ воіре де віне ам фост înкрединцаці прін солії поштрі трімішї ла воі: аша кь ші în toate лъкръріле ні пъдъждъім а аве о бъпъ конкордіе ші рата аціъторіъ în контра а тот інімікъл; ла каре toate ачесте în ъртъ с'аъ арътат о відерать контрапіетате, пентрь къ Дъчеле де къпітеніе а оцції поастре, лаînчепътъл резбелълъї Молдовеческ аъ трімис кь скрісоріле поастре не ъп ом ал съъ ла поблеца та, дъпре порънка поастръ ші ачел трімис ъnde есте ші че саъ фъкът кь ел în цара воастръ, пъпъ акъм поі пь щім. Дар маі въртос къnd фіінд мъріеї тале веніце ла Мънтенї, ла рътъл Січеа ші маї сес зісъл Дъче а оцції поастре словозіnd маїînainte не чеї маї бъні оаменї, еарь кътръ сіне лъсіnd пъціn înпрезпъ кь Стефан Воевод, къnd с'аъ дъс маї кь сатъ пентрь ашъзареа ъnъї лъкрь пріетеноск, де къt пентрь лъпътъ înконтра фіінлъї тъъ кь оастеа че о авеа кь сіне, ші пентрь севършіреа порънчії ші а пленіпотенціеї înкредінцате лъї де кътръ поі, къnd дъпре векеа ръндъеалъ а осташілор крещінї, прін трътъіцашї аъ кетат ла міжлокъ спре конворбіре не фіінл поблеції тале, ші înтрь ачеаста кь діспрецъіре і саъ рефъзат, ші дъпъ че аъ ъртат ачеаста, не авънd де ла поі пътере înкредінцатъ лъї нічї а се оці нічї а се аместека în резбел кь оастеа Запорожанъ, лъсіnd допінца де а се відеа кь фіінл тъъ ші кь оастеа поблеції тале, саъ ретрас ші саъ ре'нторс în провінчіа поастръ, прекът аратъ акеле ачелъї тімнъ къ ачеаста аъ фост аша. Дъпъ ачеіа ачелашї фіінъ а поблеції тале, петъл-пътіndъсе кь întоарчереа лъї Васіліе Воевод, înче кінъ аъ venit асъпра înпъкацілор Воевозї ші

www.dacoromanica.ro

асѹпра пѹцінілор поcтрі оаменїînкредінцацї лор аѹ арътат къ аѹ фост адевъратъ пронїе а лѹї Дѹмнезеѹ, кареле тот деаѹна избъндеще каѹза чеа дреаптъ, ші ачеаста есте каѹза пентрѹ каре поі ам фост певоіцї а ръдіка ощіле поастре спре апъраре;înсе ачеастъ ворбіре депрісос лъсіндѹо, ка ѹн лѹкрѹ че аѹ трекѹт ші саѹ цінѹдекат кѹ цінѹдеката лѹї Дѹмнезеѹ, къндînцелецім ші допінца търіеї тале деînоіреа амічіцієї де маїînаінте, прекѹм пѹ ам дат каѹзъ спре стрікареа илъкѹтеї поастре амічіцїі, аша ші де акѹм пѹ не вом фері де а цинеînтрѹ тоате адевъраta амічіціе чеа конкордъ кѹ апроніетатеа крещінъ, кънд вомînцелеце о маї пеларгъînкѹпощіінцаре а повлецїі тале în артікѹле спре пъстрареа амічіцієї ші а бѹнеї вечінътъцї, прін тріміші тъї кътръ поі; дар пъпъînкъ пѹ се вор пріфаче гъндѹріле деспре німічіреа Фрічеї че есте асѹпра поастръ ші а церілор мецієше кѹ поі, фъгъдѹім къ солїї каре вор вені вреодатъ în провінціа поастръ ъї вом прїіміі кѹ кѹвенита чінсте ші фъръînтързіере ъї вом слобозі кѹ тоатъ лініщеа ла повлецата ші а локѹітоpілор Мѹнтенї кѹпоскѹнд о пърере де ръѹ прїітоаре, допім маї ла ѹртъ повлецїі тале порочітъ съвършіре în тоатеînтрепіндѐреле. Саѹ дат în четатеа поастръ Горген, Март 30, 1654.

А повілеї домнїі а воастре допіторіѹ амік ші рата спре сервічїі—Георгіе Ракочї.

Ачесте доѹе кореспѹнденцїі с'аѹ скос din цїѹрналѹл Росіанѹ: чтенія при московскомъ университетѣ, ѹнде еле се аФлъ пѹблікате, чеа din тъї сѹ titлѹ „ традѹчереа скрісореї-За Тѹрчеще, че аѹ скріс Візірѹл Azzemѹ Паша къръ Хетманѹл Бордан Хмелніцкі. „(Анѹл 1847. IV. отдѣлъ). Чеа адоа есте лѹтітѹлатъ: „традѹчереа скрісореї латіне, че о аѹ скріс Ракоці ал ѹнгаріеї къръ Хетманѹл Бордан Хмелніцкі (ібід Ф. 59.)

www.dacoromanica.ro

XXIII

Скрісоареа луі Іван Віговскі, Секретарізл оцій Запорожене, къръ Нікон Патріархул Росіеі.

Дунъ маі мулте комплімente Патріархулуі, ші дунъ інцінцареа чеі фаче despre курсул rezбелулуі Мало-Росіенілор ку Полоніі adaoge:

„Еаръ акум am trimis солії nostri la Стефан, domnul Молдовеі, pentru ка ел се nu dce aцiсторіі Полонілор ші ка съ фіе сиу тъпа чеа tare ші înaltъ a înnъръtецій търіі; (*) ші ачел Стефан, domnul Молдовеі, воеа се deнунъ цiръtъtunt, la 1 Августъ, kum къ nu va da aцiсторіі Полонілор ші va trimite пе боерії сеі la înnъръteска са търіре pentru съръtareа крачеі, (a) ші kum ачеі солії aі пощріînkъ nu саі întorc de la domnul Молдовеі, ші kum вор veni înnreунъ ку солії пощрі, atunчі îndatъ вom trimite la înnъръteaска са търіре пе ачеі солії Молдовенії... Саі „скрісі în кастру сиу Фастовъ, 1651, Августъ 17.“

Скрісоареа ачеаста с'аі скос din ачелаш цiръnal de Москва, unde este публікатъ сиу titlul de„ конie de пе Фоаеа Бело Русікъ, че о аі скріс

(*) Мало-Росіа nu de mult се deдусъ сиу протекціа Царіулуі de Москва ші dndemna la ачеаста ші пе молдоveнії. Прінцул Георгіе Стефан, кареле dunъ abunгареа luі Васіліе Алванітул, рътъсъсе domnu dn Молдова Фъръ а fi рекунoscut de къръ Поартъ, пефіind aciгurat dn noziціа са, numai къt Фъгъduea, Фъръ a nute dntrepринde чева; dnсъ аі trimis ші ел солії la Хетманул Мало-Росіеі dunре kum съ Фъгъduicъ. Despre ачеастъ соліе din partea luі Георгіе Стефан, се vorбеще dn ачелаш цiръnal, ф. 69. „Тріміші luі Стефан Воеводул „Молдовеі аі venit арътъndуce ку o prietenie dnкъntoape, „еаръ аколо гъteск оціле сале dn aцiсторіул Полонілор; ку „toate ачесте аі скріс къръ ел панул Хетман Фъръ нічі o „сфадъ. Dar ші ачеea аі скріс къръ ел Панул Хетманu: de va „voi съ се dukine dnnъръtецій сале търіі ші се фіе сиу „пuterника dnnъръteaска luі тъпъ, atunчі съ trimitъ dndatъ la dnnъръteaска luі търіре солії сеі, doі воері din чеі mai „mari ші mai de апроape, iaръ aцiстор съ nu mai deie По„лонілор.“

(a) Денунцереа цiръtъtuluі de credinцъ.

www.dacoromanica.ro

Іван Вігокскі Секретаріял оцнї Запорожене а дмпъръцещії търіріі, къръ тареле domnъ, Преа Сфънтял Никонъ, Патріархял Москвеї ші а toatъ Росіа таре ші мікъ."

XXIV

Копреспъndецъ дмтре Васіліе Іваповічі тареле Кнеazъ ал Москвеї ші дмтре Прінцял Молdавіеї Петрв Рареші.

„Анял 1532, Маї 3 аъ tpimic тареле Кнеazъ Васіліе Іваповічі а toatъ Росіа, аъ tpimic пе сяв diaкял сеъ Івашкв Еліzаровъ, фіял лвї Сергієвъ, ла Волохї прін Крімъ, къръ Петрв Воеводял Волохілор.

Ла анял 1533, Noемвріе 7 аъ venit ла тареле Кнеazъ tpimiсял сеъ Івашкв Еліzаров, de ла Волохї, venit пе ла Крътъ, ші аъ спяс тареляї Кнеazъ, къ с'аъ алянгат din Крътъ Хапял Caiditъ Гереї ші с'аъ пяс пе тропял Крътвляї Хапъ пе Іслатъ, ші Іслат аъ tpimic ла тареле Кнеazъ пе отял съъ, Майтвшъ кв скрісоаре, ші скріа în скрісоаре, къ ел с'аъ фъкят Хапъ în Крътъ. Тоі ательчі інпревнъ кв Івашкв аъ venit ла тареле Кнеazъ Васіліе Іваповічі, în Москва, Івшкв, солял лвї Петрв Воеводял Волохілор, кв скрісоаре; їаръ Воеводял în скрісоаре скріа, ка съ се мілостівеаскъ інпъратял асвпра лвї ші съ'л апере de Краіял Лешъскъ ші тареле Кнеazъ а Літвеї, еаръ тареле Кнеazъ есте în паче кв Cirizmвndъ Краіял Літвеї ші Воеводял Волохілор Петрв, аъ фъкят рвгъminte тареляї Кнеazъ Васіліе Іваповічі а toatъ Росіа, ка тареле імпъратъ, съ се мілостівеаскъ съ tpimiтъ ла Сялтанял Тврческъ, ка Сялтанял Тврческъ, пентрв тареле імпъратъ, съ'л апере de Cirizmвnd, Краіял Літвеї." (*).

(*) Ачеастъ кореспъndецъ с'аъ скос din ачелаш цізрпал Рвсескъ, Анял 1847. N. 5. ф. 207.

www.dacoromanica.ro

Каѕza дѣштъніеĭ лѫĭ Cirizmѫndѣ рецеле de Полонia ші Kneazѣ a Літвеі асѫпра лѫĭ Петрѫ аѣ ѳост претенціа ачестѫĭ din ѫрмъ de a рентоарче Молдовеі векеа стъпъніре асѫпра Покѫціеі. Ла 1529 Петрѫ маі лнтъі прin соліі съі аѣ ѣкѫт пропѫнере рецелѫĭ Cirizmѫndѣ пентрѫ ачеаста; дар реѳѫzindѫsice, ел маі лнтрат кѫ оасте лн Полонia, аѣ прълат Покѫціа ші аѣ арс прежметеле еі ші о аѣ лѫат лн стъпъніре. Лнсъ Молдовеніі ѳѫръ ръспінші лн бътъліа ѫрмѣтоаре de къръ Хатманѫл Полон Тарновскі ші о парте a Молдовеі de сѫс арсъ ші прълатъ. Молдовеніі еарăш пѫ се лъсъръ, чі din поѣ лнтрѫnd лн Подоліа о арсъ ші о жъѳѫръ, ші маі лнвince лнкъ одатъ оастеа Полонъ че вінісъ асѫпра лор. Полоніі спре a izѫѕti асѫпра лѫĭ Петрѫ анѫкъръ треаба маі не маре. Се жълѫіръ Сѫлтанѫлѫĭ Тѫрческѣ асѫпра лѫĭ Петрѫ, поѳtindѫл съ'л алѫнце din domnie; кучі almintріле сънt невоіці іі съ'ші пѫе тоате пѫтеріле спре ял алѫнга. Лн аместе лнпреціѫрърі Петрѫ аѣ пъзѫit ла Царіѫл Москвеі прекѫт се вede аічі. De аѣ лѫат ачеста вре о парте лн соарта лѫĭ Петрѫ пѫ се щіе, de кът къ ла 1538 Тѫрчіі вѫzind къ Полоніі се гъческ съ лнтре кѫ оасте лн Молдова, аѣ трімис ощіле сале лн Молдова, кѫ Тѫтаріі ші кѫ Мѫнтеніі, Петрѫ пъръсіт ші de аі сеі, ѳѫ невоіцѣ съ ѳѫгъ лн Трансілванія ла Чічеіѣ (Let. Mold. tom. 1. Ф. 158—162.)

XXV

Рецістрѫ де лѫкрѫріле Тіпографіче, трімісе діп Рѫсіа лн Молдавіа Мітрополітѫлѫĭ Дociteiѣ.

Лн анѫл de акѫт 188 (*) Декетврие în 16, дѫпре ѫказѫл тарелѫĭ domnѣ, Царіѣ ші маре Kneazѣ, Теодор Алексіевічіѣ, Аѫтократорѫл a тоатъ Росіа маре ші мікъ ші алвъ, ші дѫпре біне-кѫвѫнтареа тарелѫĭ domnѣ преа сѳѣнтѫлѫĭ Іоакім Патріархѫлѫĭ Москвеі ші a тоатеі Росіеі, с'аѣ слобозіт din каса тіпографікъ, în цара Молдовіі, кътръ Дociteiѣ Мітрополітѫл ачеаіашї църі. (**) прin трімісѫл Іван Білевічіѣ, о машінъ тіпогра-

(*) Лн оріцінал есте грешіт анѫл, ел пѫ поате съ ѳіе нічі кѫм 1688, кучі атѫнчі Мітрополітѫл Дociteѣ era акѫт лн Полонia, de ачеіа кіар комісіа архіолоцікъ че аѣ edat актеле лн каре се аѳлъ ачест рецістрѫ, ъл пѫне сѫѣ анѫл 1679, ѳръ лндоеалъ не нще кѫмбінърі temeініче.

(**) Кѫ ачеаста, акѫт a доѫа оаръ Молдавіа лнпрѫмѣтъ din Росіа тінарілѫ кѫ тоате ѫнелтеле лѫĭ, лнтъіѣ de ла Петрѫ Мовілъ Мітрополітѫл de Кіевѣ, лн зілеле Прінцѫлѫĭ Васіліе Албанітѫл ші a Мітрополітѫлѫĭ Варлаам (Bezі Dezeptaціа despre Тіпогр.

www.dacoromanica.ro

фікъ кѫ toate ѫнелѣеле еї, пентрѫ тіпъріреа кънцілор; еаръ че анѫте ѫнеле, ші de че прецѫ, сеînсатнъ аічеа:

Патрѫ пѫдѫрї літере de Евангеліе, кѫвінте ші *Квадрате* ші *спаце*, прецѫітеînпреѫнъ кѫ лѫкрѫ, 6 рѫбле пѫдѫл, несте тот 24. рѫбле.

Патрѫ пѫдѫрї літере нікітіче, кѫвінте ші *квадрате* ші *спаце* прецѫіте кѫте 6 рѫбле пѫдѫл, несте тот 24 рѫбле.

Доѫе пѫдѫрї літере търѫнте, кѫвінте ші *квадрате* ші *спаце* прецѫіте кѫте 7 рѫбле, 8 алтіне ші 2 банї de пѫдѫ, несте тот 14 рѫбле, 16 алтіне, (а) 4 банї.

Несте тотѫ în треї ръндѫрї de літере de коситоріѫ, кѫтпъпіпд 10 пѫдѫрї, în прецѫ de 62 рѫбле, 16 алтіне, 4 банї.

Машінъ тіпографікъ de летнѫ, не алокѫрї ферікатъ кѫ ферѫ, прецѫл 10 рѫбле.

Шї кътръ еа de toate ѫнелтіле:

Ѫнѫ теаскѫ ші ѫнѫ *врехѫ* греѫтатеа în еле па-

Ротъпещї de Вас. Поп. Фа. 75). Адоѫа оаръ, прекѫт се вede вічї, сѫ Мітрополітѫл Молдовеї Docoteiѫ лп atpia domnie a Прінцѫлѫї Dѫка. Мітрополітѫл Dociteiѫ, ла ачеастъ оказіе аѫ скріс ші стіхѫрї лп чінстеа Патріархѫлѫї Москвеї Іоакім, ка тѫлцъмітъ пентрѫ хъръзіреа тіпаріхѫлѫї.

„Лъѫдатъ с'аїѫъ, дрептѫл потапъ,
„Лп черіѫ ші не лѫте, Фъръ de пріхапъ.
„Къ ші de ла Москва, лѫчеще лѫкоаре,
„Лптіпзід лѫпцї paze, 'n ѫѫп пѫте сѫѫ соаре.
„Іоакім сѫіатітел, а сѫѣпта четате,
„Ачеа'ппърътеаскъ, de крещінъіате.
„Ла дъпсѫ пентрѫ міла, чіне пъзѫеще,
„Кѫ овілїт сѫѣлетѫ, ѫіне'л дъръеще.
„К'ам пъзѫіт ші поі, ла сѫѣпта лѫї Фацъ,
„Прімітѫпеаѫ ѫіне, рѫга кѫ дѫлчеацъ.
„De Патріарщіе, датѫпеаѫ тіпаре,
„Сѫѣлетеаскъ треабъ, ші ѫіне ні паре.
„Деаї Dѫмпезеѫ парте ші'п черіѫ съ лѫчеаскъ
„Деарънднѫл кѫ сѫінцїї съ се прослъвеаскъ.-Амін.

Сынъ святости твоя смиренный Дософей Митрополитъ Сучавскій.

(Везї Профітолоціѫл традѫсѫ ші пѫблікатѫ de ачест Мітрополітѫ, лп зілеле лѫї Іоан Dѫка Воевод. Ф. 129.)

(а) Монедъ веке лп прецѫ de 3 копіче саѫ пърале рѫсъщї.

www.dacoromanica.ro

тръ пъдърї de аратъ, къте патръ рѫбле de пъдъ, песте tot 16 рѫбле, ші de лѫкръ 17 рѫбле; атъndоѫе 33 рѫбле.

Ѫнъ *topeл* кѫтпъпind доѫе пъдѫрї 21 грівенї (а) ші цієтъtate грівенъ аратъ, de пъдъ къte 4 рѫбле, песте tot 10-рѫбле, 5 алtine: de лѫкрѫ 10 рѫбле 5 алtine; атъndоѫе 20 рѫбле, 10 алtine.

Ѫнъ *піатъ* în кѫтпъпъ de ѫнъ пъдъ фъръ ѫн пътраріъ, прецѫл ші de лѫкрѫ- 6 рѫбле.- Песте tot ѫнелте de аратъînкѫтпъпъ de 7 пъдѫрї, 11 грівенї ші цієтъtate de грівенъ, прецѫл în banї 59 рѫбле, 10 алtine.

О ладъ de летнъ кѫ шѫрѫбѫрї de феръ, еаръ în еа ніще кадрѫреле de феръ кѫ шѫрѫбѫрі, ші доѫе *тарzане* de феръ, ші treї *тарzане* de летнъ, доѫе *фрашкете* de фер, ші ѫнъ *timpanъ* de летнъînклеіt кѫ пеле de віцъл; în еа доѫе копцѫрї de хъртіе, доѫе поставѫрї порѫтвії, în прецъ de treї рѫбле, 8-алtine, 2- banї.

Ші ѫнелте de фієръ: manівелъ, *коловреt* патратъ ферекат кѫ феръ; ла manівелъînкѫеtоаре кѫ *штоколдъ*, 4- стеле de феръ ші în еле 4-кѫе інtъріte, 4- веріцї ла стеле, 2- кіоtорї сѫѫ коловретъ ші о кеіе tot de феръ, прецѫл пентрѫ феръ ші de лѫкрѫ 4- рѫбле, 16-алtine, 4-banї.

Ачест реціstрѫ с'аѫ афлат ѧn акteле іctoріче, adѫnate ші пѫблікate de комісіа Архіографікъ а ѧmпъръціеі Росіепе. Tom. V. Ф. 76. сѫѫ анѫл 1679. Декетвріе ѧn 16.

(а) Фѫntѫл векіъ; о тъсѫръ de грeѫtate маї mape de къt літра поастръ.

Акteле de ла Фаца 88 ші пъпъ аіче кѫ notіцііле лор ші ле—аѫ ѧmпъртъшітъ С. Пъріnteле Мелхіседекъ, Професорѫл din Сеmінарія Beніaмінъ. Т. К.

www.dacoromanica.ro

ECTE OAPE ADEBЪPATЪ CПЪNEPEA ЛЪЇ KANTEMIP DECПРЕ АЛЪNГАРЕА ЛІТЕРАТЪРЕІ РОМЪNЕ DIN МОЛДОВА ДN ЪРМАРЕА CINODЪЛЪІ ФЛОРЕNTINЪ?

Ачеаста фъръ îndoeaлъ nъ ecte de кът o пресвиъпере a лъї Kantemipъ, скоасъ din спъса лъї Koctinъ despre кърціле ші преоції Сірвещї че аъ adъc Цатблакъ de ла Ахріда în Молдова. Kantemipъ, ка ъпъл че къпощеа Фоарте бine оріціна Romanъ a Молдовенілор, nъ nъtea a nъ крede къ сігъранцъ, къ oape кънd ші літератъра noacтръ аъ фост Romanъ; ші dакъ не timnъл лъї ла noї era în întreбъінцаре лімба ші літератъра Славонъ, апоі ел прічепеа тарe бine, къ ачесте аъ treбъit съ фіе îmnъсе Молdo-Romъnілор. Лncъ кънd ші de чіне? Ла ачеаста treбъea съ ръспъndъ Ictopia. Dap фiind къ ea таче adъnкъ, ші în хроніччіле noacтре се nominеще nъmaї kazъл къ кърціле Сірвещї adъcъ de Цатблак, апоі Kantemip аъ nъtъt de окамdatъ съ се лініщеаскъ къ atъta ші съ nъeînчепътъл Славоністъліъ în прінчіпатъл nocтръ— Cinodъл de Флоренца.

Фъръ de toatъ îndoeala літератъра веке a Dako-Romъnілор аъ фост чеа latinъ, de ші timnъл чел a tot cтрікъторіъ n'аъ лъсат a се пъстра пънъ în timnъріле noacтре вре ъn monъmentъ de ачест фел de літератъръ, афаръ de oape кареînскріпцій.— Лn векъріле de Міzлокъ, черціле între бісеріка Ръсъріtъліъ, de каре се цінеа ші Romъnії, ші între чеа Анъсанъ,— despre марцініле nъterії спіріtъале ші іърісdікціонape, аъ аціъноъ пънъ ла o dъштънie кътлітъ din атъndoъe кърціле: фіе каре парте воеа a мърціні не алта. Патріархії Romії аціънсеînсфършіт къ претенціile лор іърісdікціонape пънъ ла Българіа,— ъn piratînnрежте-

www.dacoromanica.ro

теле Constantinополеї. Дтиърацїї ші Патріархїї de Constantinопол превъzвръ, къ о acemînea апропіере de еї аînпрівріреї вніі пвтерї, каре цінтеа а форма о монархіе вніверсалъ спірітвалъ ші timпвралъ, este кв totвл вътъмъtoape пентрв неатърпареа лор політікъ ші бісерічеаскъ; пентрв ачеea еї пвтернік с'аў опвсў лъцірїї стъпъніреї Папале асвпра Бвлгаріеї. Сінгврї Бвлгарії, пентрв карії era чеарта, с'аў лінит маї мвлт de бісеріка Ръсъріtвлвї ші аў ръmac credinчіошї еї.— Пънъ че с'аў кврmat nedeждea Romїї de ашї маї аувнце dopînца în ачест пвнктў, аў ґреквт вътева свте de аиї, іаръ връжмъшіа попоарълор бісерічеї Ръсъріtene асвпра челеї dintъї с'аўînmвтернічіt tot маї мвлтў, ашаînкът ла Ръсъріt се прівеа бісеріка latinъ de eріtікъ, попоаръле че се цінеа de ea de eріtічї, ші toaтъ комвнікаціа саў апропіеpea de еї се сокотеа вътъмъtoape de свфлетў.

Спре miazъ-noante de ла Бвлгаріа, preste Dвнъреа, се афла попорвл Ромънў, фъръ'ndoeалъ, în timпвл de славъ ал Бвлгарілор, аліat кв еї. Ромънїї de acemînea цінеа конфесіа бісерічеї Ръсъріtene; dar апої еї era къносквцї свв пвme de *Romanї*, ворбеа ка *Romanїї*, скріа ші четеа ка *Romanїї*; în цара лор era Епісконіе Папістъ (еар *Romanъ*) ла Сіретў (Ceretum.*), ші de бвнъ сатъ ші micionatвл Патріархвлвї de *Roma* пв în timпина аічї nedeчіле din Бвлгаріа ші din църіле маї апропіете de Патріархїї de Ръсъріt.

Ачесте toate era аша în пресврврї, каре пе орї че фіїў ал бісерічеї de ръсъріt, inzeстрат кът de пре кв пвцінъ преведере, 'лар фі пвтвт нвне не

(*) Le Quien. Oriens christianus. tom. 1. p. 1246 in Ecclesia Moldoblachica.

www.dacoromanica.ro

гънd; нъ се ва dicбina оареînсфършit ачест попорă de ла бісеріка Рѣсъріtвлъї, ші нъ ва къdea оаре къ totбл съб ізріcdікціа бісерічеаскъ а Папії de Рома! Еаръ dакъ ачест фіїă a бісерічеї de Рѣсъріt ар фі фост бнă zелос апъръторіă ал еї, бнă пъtерпік къчеріtоріă, ел, тішкат de dъхъл коntimнъраніtъції, пегрешit с'ар фі хотъріt a німічі îмпреціврърїле челе фаворіtоаре пентръ інімікъл бісерічеї сале, ші аї îнгрънzоша калеа че netidъ. Токта аша с'аă ші îнтъмплат.

Ла векъл ал 12-ле Іоан Асанă întemeetoріъл Імперіълъї Ромънă-Българă deпрecte Dъпъреа, dъпъ алъngареа Гречілор din Българіа, din îndemnъл Патріархълъї Тріновіtанă de атъпчї аă трекъt къ артеле ла Ромънії de dinкоаче de Dъпъреа ші къчеріndъ'ї аă алъngат din ца́ра лор не місіонарії Латінї ші tot-odatъ, спре а леînкide калеа пе tot deaбna, аă опрit не Ромънї de a маї четі не кърціле Латіне съб аменінцареа de але се тъеа лімвеле, ші аă îнtродъс în ца́ра лор лімва Българъ.

Ачеастъ щіре есте îмпрътъtатъ dintр'о карте Българъ, тіпъріtъ în анъл 1844 ла Бъda, съб нъme de *Царственнікъ*, în каре се кънріndă біографіїле Domnitoрілор Българієї. Аъторіъл, тръdъnd ачеаста, се репоартъ ла ніще манъскріnte векї. Іатъ спънереа лъї din къвънt în къвънtă;

„С'аă încemnat în ніще кърцї векї, скріce de „мънъ, къ dъпъ ръносареа Патріархълъї (Бъл„гаріă), сф. Іоан, кареле аă рънdікат не Асанă „ла îмпъръціе, аă кемат Асан de ла Ахріda не „сф. пъріnte Теофілактă ші л'аă пъс Патріархă „în Тріновă. Іаръ сф. Теофілактă аă лъminat ші „аъ кънръціt toatъ Българіа de ереснріле, de каре „мъте се афла атъпчеа în еа. Dъпъ ачеea аă

www.dacoromanica.ro

„înbitat ne împărătul Asan de ăă trekut în Vla-
„xia cu o kăcereascu shi cu o kărăcău de eresul
„Romană, kareie atunchea domnia în Vlaxia. Shi
„asha Asan c'ăă dăc shi ăă cănăc amăndoăe Vla-
„xiile (*) căăcătăpănîreea ca, shi ăă cilit ne Vlaxî,
„karii năpăn atănchî chetea în limba Latinu, cu la-
„cu mărtărîcîreea Romanu shî cu nă chetearkă în
„limba latinu, che în chea Bălgaru, shi ăă poronchit,
„ka chelăî che va chetî în limba latinu cu i ce tae lim-
„ba. Shi asha de atănchî Vlaxii. , . . . , ăă în che-
„năt a chetî Bălgărеshe."

Kăt de adevărat ecte acheastă cănăpere, vor
alege noaveie diskoperîrî istoriche, che se vor fa-
che în biitoriă prin o maî de anroane kănoshinu ka
monumenteie literatărеî shi istoriеî nonoarălor
slavene de prin prezidăr,—monumente, de kare
o mălzime se afla prin Arhiveie Rusieî, Polo-
nieî shi Fărăr îndoealu shi prin bibliotichile mă-
năstîrîlor Bălgărеshî shi Grechеshî.

Chel nănăă năpăn akăm xotărîtoriă se noate zi-
che, ka limba slavonu se afla în princhipateie
Romăne ka mălt maî nainte de Cinodăl Florен-
tin. Sănt rămăshiî de literatărăr slavonu în Mol-
dova maî vekî de kăt nămităl Cinodă.

Dakă vomătrănde maî de anroane în dăxăl
timnălăî de atănchî, anoî orî kăt de vătămătoare
nentră sîmzăl nazional al Romănîlor ăă fost fanta
lăî Asan, ea nă nî se va năre ăn che ka totăl ne
ăăzit, kănd nă ka mălt dănă achеea (ne la în che-
năt ăl vekălăî al 13-le) maî tot asha shi, din nenoro-
chire, tot ka Romănîî strămoshîî nostrîî c'ăă năr-
tat ănăl din achеî che se năteea lokoziitorî a lăî
Xristos neămănt,— ăn Papă de Roma, Grigo-

(*) Fărăr îndoealu Moldova shi Romănia.

www.dacoromanica.ro

ріе ал IX-леа. Ел, скрiind кътръ Бела, реţеле Унгаріеĭ, кв діспреţвіре зіче despre Ромънĭ, къ пвтаĭ кв пвтеле сънt креştінĭ, іаръ în фанtъ сънt de o леţе кв рітврĭ şi datine стреіне, фак лвкрврĭ противніче, пентрв къ пв прітеск таіне de ла бісеріка Romanъ, пв асквлtъ de Епіскопвл пвс de ea, че de ніţе псевдо Епіскопĭ ţiitorĭ de рітвл Гречілор. Şi, пентрв ка din ачеаста се пв віе перікол свфлетілор, îndeamnъ пе реţеле съĭ опреаскъ а мерţе ла Епіскопĭ схісматічĭ, че се ле пвпъ Епіскопв Romanв şi съĭ сілеаскъ ал прімі; фіind къ лвĭ, ка вновĭ реţе католікв, şi спре а добънді ертареа de пъкате, пв се кввіне а свфері în статвл съв ачест фелів de Схісматічĭ, & (*).

Şi аша din веквл ал XII ав predomnit лімба славонъ în бісеріка şi літератвра Ромънъ, ка ла треĭ векврĭ, пъпъ че în сфършіт о фънтвіре din partea креştінілор de Анвс асвпра челор de Ръсъріт (Реформаţіа) дъдв indepekte оказіе спре рестаторнічіреа літератврей Ромъне în локвл челеĭ славоне, аша преквт оаре кънd о фънтвіре а креştінілор de Ръсъріт асвпра челор de Анвсв, фвсъсе motivв спре стърніреа літератврей націонале dintre Ромънĭ. *Пр. Мелхіседек.*

СВРЕŢВ DE ЛА ІЛІЕ ВОЕВОДВ лет 6904 Маĭ 4 (**).

Фачет іншіинţаре пентрв адевъратъ слвга поатръ Длвĭ Dema Враніе, къ слвжind маĭ наінте ръпосатвлвĭ пъріntелвĭ пострв кв дреантъ şi credinчіоасъ слвжвъ, іаръ астъзĭ слъжеще повъ кв дрентате şi кв credinţъ, пентрв каре şi поĭ, въ-

(*) Везĭ Фоаеа пентрв Minte etc. а, 1846, Ф. 341.
(**) Ачеств Ілие сав Іліешв Воеводв кареле ав авзт фрате пе Стефанв Воеводв, дзпре квт сінгвр търтвріседе аічĭ, пв

www.dacoromanica.ro

zind a лві dреанtъ ші кредinчоасъ слъжбъ, лам mілвіt пре dъпсвл осевіt de алtъ mілъ ші eam dat лві інtрв ал пострв пътъпtă локă din пвсtіă, лві ші фръцінісъă Петрікъ, пе de чеea парte de Ікел, апвте Кобълка, din върфă пъпъ în гвръ ші Пересечіna din върфă пъпъ în гвръ; ші кът cate вор пвte ка съ'ші факъ, ачелеа ка съ фіе лор în парte dреанtъ вріка кв totă venітвл лор ші фечорілор лор, пепоцілор ші стрънепоцілор ші a totă пеатвл лор че се ва алеце маі апроапе перв-шіnată нічі odatъ în вечі, іар хотарвл съ фіе ла кът cate вор фі пе ачел локă кътă ва пвte фі de ацвпс фіеще кървіа cată, ші спре ачеаста ecte кредіnца domnieі теле de маі сас скрісъ: Іліе Воеводă ші Стефанă Воеводă, ші кредіnца твтвр-вор боерілор пострі a марі ші a тічі; іар dвпъ a поастръ віацъ, чіне ва фі domnă церіі ачещіа, съ пв стріче a поастръ danie ші мілвіре, че маі алесă съ dee ші съ întъреаскъ de време че noі am dat лор пентрв a лор dреанtъ ші кредіnчоасъ слъжбъ, іаръ пентрв маі таре кредіnцъ: ші în-

---

ecte алтвл de кът вивл din фіі лві Алексandрв чел Бвнă. Ел пă вртат лп тронă лndatъ dвпъ пъріnтеле сеă, ла anii 6941 (1433). Прін вртаре грешала лndatъ пвсъ аічі се квпрінde пвтаі лнтрв ачеea, къ лп лок de (6944 сеаă 1336, кънd с'аă dat хрісоввл), с'аă хрис 6904. Ачестă хрісовă Ромънескă ecte вnă фактă, каре пе лнкредіnцазъ къ лnainte de Cinodвл Флорентінă літеріле кіріліене ера ла noі лп лнтреввінцаре. преквт ші лнтва Ромънъ пв ера аша пріоніtъ ка dвпъ Cinodвл Флорентінă. Се скріеа актеле пвбліче ші лп чеа славонъ, преквт се вede din доквmenteле славоane de ла Алексandрв чел Бвнă, ші маі dinainte; се скріа de aceminea ші лп чеа Ромънъ. Dар dвпъ Cinodвл Флорентін лімба Ромънъ аă лнчетат кв totвл ші аă рамас лп лнтре-вінцаре пвтаі чеа славонъ. De аічі се вede квт treвze a лнцелеце спвнереа лві Кантемір; dескріереа Молдовіі, Канă V. Філа. 312 (edіціа din 1851).

www.dacoromanica.ro

търіреа ачестор де тай сѫс скрісе, ам порончіт чінстітѫлѫї ші кредінчосѫлѫї боерілѫї пострѫ Дилї Іоан вел Логофѣтѣ (?) се скріе ші а поастръ печете кътръ ачеастъ карте а поастръ съ о леце.

Ачестѣ хрісовѣ с'аѣ скос din жѫрналѫл Росіанѣ Записки Одесскаго общества. а. 1844. ф. 235, ѫnde ел есте пѫблікатѣ ла оріціналъ-Ромънеще кѫ традѫчереа ла лімба Росіанъ. Editoріѫл зіче despre ел, къ с'аѣ ѧмпъртъшітѣ сочіетъцїї de D. П. N. Теодоров Гѫвернаторѫл de резвелѣ ал Бесарабіеї. *Пер. Мелхіседекъ.*

ПРЕАОСФІНЦЇЦІЛОР АРХІЕРЕЇ АЇ NOЦРІЇ СѪФЛЕТЕЦЇ ПЪРІНЦЇ, ЧІНСТІЦЇ ФРАЦЇ СЪN ПАТРІОЦЇ БОЕРІ.

Лъкръмътореа поастръ патріе дѫпъ тоате пътіміріле інтъмплъторе анѫлѫї ачестѫса прекѫт ам пѫтѫт інцълеце пъпъ акѫм проніа чеа Dzeeаскъ пъстъвіндѣ пре пѫтерніклѫл ші мілостівѫл пострѫ імпърат воеще а о адѫче în лініцїре ші ферічіре, даторї съntem dintрѫ адъпкѫл інімії а рѫга пре індѫратѫл Dѫmnezeѣ, пентрѫ інделенгареа анілор віецїї пременостівѫлѫї пострѫ імпърат, кѫ тоатъ ферічіреа, ші съ сѫпѫе сѫнт нічоареле імпъртецїї сале мъріріі, пе тоцї врѫжташії. Noї ам аѫнсѣ în Сілістра, Мартіе ла 28 а кѫргътоареї лѫнї, аетъзї ла 29 не ам інфъцошат інаінтеа преа імпъцатѫлѫї ші пре мілостівѫлѫї Везіріѣ Мехмет Паша, каре кѫ фіреаска імпъцїміі сале блѫндецъ пріімінднѫне, неаѣ індѫлчіт, ші не-аѣ мъпгъет, де кѫвінтеле імпъцїміі сале, деспъртъндѫсъ тоатъ інтрістареа інімії поастре, неаѣ зіс къ аетъ іарнъ ам venit ка съ мерцїм кѫ арзмъгзарѣ ла Царіградѣ ші атѫнче не фіиндѣ време не аѣ оприт а мерце, ші іатъ акъм аѣ venit времеа ка съ мерцем din поронка пре пѫтерніклѫї імпъраг; мерцїреа поастръ в а фі кѫ тоатъ одіхна, ші мѫлцъміреа, ші съ фім інкредінцацї de ферічіреа патрієї поастре; ам арѣтат мъріеї сале, къ порнїреа поастръ de ла Іашї

www.dacoromanica.ro

аă фост фъръ вестіре, де о аша кале, ші кă грăбіре не am порніт, кă щіинцă ка съ вепім, пăтаї пăнă ла Сілістра, ла нічоарелеînцăпітії сале ші нічі ані сфъ-тăі кă съппатріоціі пощрії п'am авăт време, нічі гъті-ре требăінчоасъ пентрă ачеастă калеînделăнгатă че am фъкăт, маї алес, къ стареа цărіі фііндă кăзăтă кă totăл кăт п'ăă фост макар келтăеала терцерії ла Сі-лістра ші аînтоарчерії съ се поатă гъсі, ка съ ні се dee, де кăтă слăвітăл каїмакам, не ăăînлесніт, кă о поліцă, кăтрă zарафăл de Сілістра, ка съ не dee, 7500 леї, ші тăріа са не ăă респăнсă, къ ші пентрă келтăеала дрăмăлăї ші пентрă чеea че вом аве требă-інцă ла Царіградă, не ваînлесні, іар пентрă кă nă неам сфътăіт кă съп патріоціі пощрії, неăă zісă къ Dămnezeă, не ва повъцăі че вом zіче ші че вом грăі,înкредінціндăне кă віне аре съ фіе пентрă цара поастрă. Neînтовăрăшăск în кăлăторіа ачеаста ші шенте боерії аї цărіі Мăнтенещі адекă:

Dлăї Віст Бăрбăчіоă Вăкăрескă. Dлăї Бапă Грігоріе Гіка. Dлăї Спат. Скарлат Міхăілескă. Dлăї Ворнік Nae Голескăл. Dлăї Ага Міхăіцă Філіпескă. Dлăї Клăчерăл Філіп. Dлăї Катп. Кікерăкă. (?)

Каре асемине ка ші не noї іаă кемат. Хотăрірea есте лăні а доăazі dănă Пащі съ пăрчедем, nă рăтăне dар алта de кăт вестіндăсă ачеаста тăтăрор съп патріоцілор съ се дпалце гласăрі de рăгăчăні, de кăтрă Преосфінціа поастрă, ші de кăтрă тоці съп патріоціі, кăтрă дндăратăл Dămnezeă, пентрă кăлăторіа поастрă ші съ не повăцăеаскă пре сфăнтăл Dăх, а грăі челе de фолос патріеі, ші іарă съ арăці боерілор съппатріоці пентрă кă noї nă щім ла че ні dăчем, де че авем съ фім дптребаці, ші че рăспăнсă съ dăm, de кăт nătaї Dămnezeă съ неămineze спре челе бăне, ші міloстівăл Dămnezeă, прін рăгăчăніле Преосфінціілор поастре, ші а съп патріоцілор съ не дпвредніческă, а не дптоарче кă сінăтате адăкăндăвă dopita бăкăріе пентрă челе de фолос патріеі, ші съ вă гъсіт не тоці съпăтоші.

Іоніцă Стірка Логофăт, Георгіе Кăza Ворнік, Іордакі Рăшкапă Ворнік, Костакі Черкеz Хат, Іоан Гречеапă Агă, Іоан Тăтăрăл Ворнік.

Ачеастă скрісоаре о am тіпăрітă din тр'ăн кастă манăскрінтă ănde се афлă маї мăлте Фертанăрі, де не ла 1821, ші каре есте дп пăстрареа теа. Т. К.

www.dacoromanica.ro

АКТЕ DIПЛОМАТІЧЕ.

Тълмъчіре de пе лнпърътеска сфъніла хатіхъмаріъм спре поронкъ de лаудъ.

Лаuda Domnілор челор din пеатъла лъї Месіе, алесълеînтре сфъпъніторіі пеатълъї лъї Іісъс, астъзї Domnъ Молдовіі Скърлатъ Zade Konctantin BBDA а къръеа сфършітърї съ се търцінеаскъ къ ферічіре. Аріъпгъnd ачест Преînалт лнпърътескъ съмпъ съ'цї фіе лп кънощінцї къ фіindъ къ тъ пъмітъла BBD, пъ пъмаї къ ецї пеам ачелор dрагоманї ші domnї, каре аъ слъжітъ пре пъterпічеї мелеînпъръцїі ші плінъ de търіре вечнікъ сінгъръ сфъпъніре de 150 анї ші маї віне, къ desъвършітъ вредінцъ ші dрентате, атътъ ла мареа dрагомънie а преînалтълъїînпъръteскълъї меъ діван, кът ші ла domniile Молдовіі, ші а църіі Ромънещї къ слъжбе лъudate ші мълтъ вредніче, че ші тъînсъші пентръ пековършіта та істецime ші кредінцъ, фіindъ орънdъітъ de 25 de анї, ші маїînainte ла марі шіînalte треві а преînалтеї мелеînпъръцїі аї върсат tot кінъл de сілінцъ ші de остенеалъ спре аînплині toate челе къzъte слъцещїі тале datoріі, ші а te apata прін dрентатea ші кредінца та къ фацъ къратъ, ші аша metaxeрісіndъte пре пъterніка meînпъръцie ла челе маї din лъънтръл ші de марі ъртърі треві, се прівеde лъminatъ în фрънtea вредніцієї ші а прі-

www.dacoromanica.ro

mitoareĭ tale estețime, sătmile a drentei жude-
кацї, aînaltei mincї ші aînцъленчїune tale, ші
лumina, рътна ші kredinца ta în oareче dregătо-
pie ші слъжбъ. „Ші ла времеа каре кънoскън-
дътеînкъ маї din nainte маї пресъс de кът ace-
minea тъї аї фостъ алесъ шіînkredinцat taînilor пре
пътернічії мелеînпъръції, icnitindъсъ къ nieatpa
прънії, ші mexeнгїълînпъръцещії меле черкърї,
kredinчоасіле tale фante ка ун маї лътъріть ші
nectpikat, ші арътъндъте ла toate vrednik de кре-
dinцъ ші de iноліпсісъ aînпъръцещії меле търірї,
teaї Фъкът чіракъ къ dregătopiea тарії dragoтъ-
nii aînпърътесклъї меъînalt diван, каре ачестъ
metъpietъ ал тъъ макар къ nъ се асатънъ ал-
тор времїînтъмнинindъсъ în фante цінгаше treві,
dap къ toate ачесте nъmaї ші nъmaї din ковършї-
реа estețimeї ші a vrednічіеї tale, ші din dreap-
ta жъdekaтъ ші мъсъратъ кътпъніре ші din фіреа-
ска пъpinteaскъ a ta dreaпtъ kredinцъ, арътъндъ
ші ла ачеа време слъжве priimite ла пре пъ-
terніка meînпъръцie ші octineле vrednіче de мъл-
цъмітъ ші de ръсплътіре, teaї кънoскъть ші teaї
adiverітъ маї пре със de кът toцї, чеї маї din
naintea ta ші чеї aceminea цie, ші фіind къ с'аъ
възъть ші с'аъ кънoскъть a ta deplinъ щiinцъ че
аї atât a обічеїъріло пеатърілор еъроніене кътъ
ші a deoсебітелор орънdъеле aînълцітеї ші a
търіреї препъterнічеї мелеînпъръції къ чеа маї
temeїнікъ ctatopnічie ші прівігере, ші къ ачеа de-
десъвършітъ щiinцъ краілор Европеї аї фъкъть treа-
бъ a щі пе атъръntъл toate кіпъріле че се къвінъ
ла ашъзъріле къ дъншії ші a interesърілор între
дъншії, стъndъ îndelъngate vrеmї ексапорiton пре
пъterнічії мелеînпъръції, ші adъкъndъte къ пе-

www.dacoromanica.ro

търпinite сълинцї ші кредinцъ ла сфътъіріле лъкрърілор de таїнъ, аînпъръцієї меле, пентръ ачесте din дарърї а tале ера кънопскътъ къ требъеа съ къщіцъ ачеа dopipe a ta, a te аве ші a te metaxipiсіînпъръцієа me лаînпъръtещіле марї слъжбе, deaпъръреа пе лъпгъ сіпешї.

„Dap фіindъ къ ла времіле ачеле ера требъінцъ de кътъ toate маї алесъ de окротіреа ші бъпъ орънdъеала a се пъне пътъпtъл Молдовіі ла кале локъл кліроnoміческъ, ші ка ънъ келарїъînпъръцієї меле ші съ чере лініщіре ші дпкредinцare, ші odixnъ лъкъіtорілор къ îndpeнtape ші бъпъ ашъzapeînпъръtещії меле раеле, требъindъ a ліпсі ші a се îndpeнta оареш каре дпчепъtърї de ръле ъртърї, ші съ се кете пътъпtъл ла ърта са. Ші ла чеа deînчепътъ în toate бъпъ орънdъеалъ, каре ачеастъ воінцъ aînпъръцієї меле ка съ întpe în лъкръ ші съ се іспръвеаскъ ера фоарте de требъінцъ ка съ се орънdъеаскъ къ пре deплінъ пътере, ші воїъ ънъ domnъ ка tine, вреднікъ de toatъ іполіпса ші de кредinцъ лаînпъръtеаска me търіре de odatъ дърътъ къ deплінъînщіінцare a політічещілор лъкрърї, шіînцъленtъ ші сокотітъ ші кредinчосъ.

„Ші сокотindъсъ ачестор дъпъ порочітъ черіре aînпъръцієї меле требъінчоасе лъкрърї пъперї ла кале ка o слъжбъ че с'аръ съвърші, înînсъші порочіta meînпъръtеаскъ четате пентръ ачеea ці с'аъ орънdъітъ ші с'аъînкредinцатъ în ътеріле слъцещії tале сънъпірї de ла сінгъръ стъпънітоареа мъріреа me, domniea пътъпtълъї Молдовіі ші teaї фъкътъ алесъ чіракъ, adікъ фъклie че аъ апрincoînсъшіînпъръцієа me къ тъпа са.

„De аъпчеа dap în коаче аї întъріtъ ші аї în-

www.dacoromanica.ro

кредінцатă чеа dinînченѹтă кътръ tine înпъръteaска me бѹнъînoлincie adiвepindă ші печетлѹindă кредінца ші dpentatea ta, ші ачеаста прinînceвшї пѹтаї Фіреаска taînцъленчїѹne, шіînцїінцатъ лѹкрѹрілор полїтїчещї deнpindepe фърă съ се мішче ші съ клъteaскъ temeлїile ctaтopнїчїеї tале, ші a тъpiреї de сѹфлетă ші a octineлеї ші a сїлїнцеї tале de mѹлte deoсъбiteлеînтъmплърї каре dѹнъ требѹінца вremеї ші a лѹкрърілор пъвълїсъînбръкъndѹte кѹînбърбътape ші кѹ лѹnta octineлеї ла орї че требѹінцъ, deспре o пapte съвъpшindă фърă чел маї мікă кѹсѹрă, toate требїле че цї се орънdѹea ші цї сеînкредінца în ѹтеріле кредінцеї tале de ла пре пѹтерніка meînпъръцie, deспре алta neînчетънdă a apata ші aînцїінца de mѹлte требї марї ші цінгаше кѹ toatъ че пе атърѹнтѹл щїінцъ ші лътѹрітъ черкаре кѹ toateînтъmилъріле лор ші кѹ сокотелеле че се кѹвine каре ера de требѹінцъ съ се дпшїінцъzeînпъръteaска me тъpiре, ші лаînцїінцъріле че авеї кѹ чеї de пе ла марцine ші de пе лаînпрежѹрѹл църії аї меї марї вizipї ші алцїї adѹкънdѹte ла toate кѹ пашї сокотіцї, аї петрекѹтă ші аї тръїтă кѹ dъпшїї кѹ бѹнъînцълеціре ші кѹ пріетешѹгă.

„Съвъpшindă toate орънdѹелеле тіріеї ші порончїле каре цї се da, ші гріжindă пentpѹ челе требѹінчоасе a ле ощілор ші пentpѹ токтіреа ші гътіреаînпъръtещілор теле сархатрѹрї, ші пentpѹ toate алteînпъръtещї a теле слѹжбе, ші маї алесă ажѹнгѹndă ші îndeстѹлъndă кѹ таре келтѹелї în пѹцінъ вremе toate челе требѹінчоасе a марілор меї вizipї ші беілор-беїлербеї ші a бітбашілор ші a оцеаклъілор ші ачелоралалte toate стърї

www.dacoromanica.ro

оцінецї челор трекътоаре ші челор рънdвіте спре паzа пътънтвлвї п'аї прічінвітъ кв ачестеа нічї о келтвеалъ ла міріе, че маї алесъ аї скъzвтъ ші аї інпвцінатъ din кътъ череа чеа не атървнтвл сокотеалъ а слвжвеї тале, ла сокотеала че аї аввтъ кв міріе ші челорлалте а тале келтвеле ші інкъ маї мвлтъ dвпъ слвцеаска та свпвнере аї adвсъ ші dарв ла інпъръцеаска міріе, тоате атъцеа керестеле че аї пріімітъ пентрв фачереа подвлвї челвї маре, фъкъndъ ші алте мвлте лъвdате ші мвлтъ вредніче слвжве пре пвтерніцїї меле інпъръцїї, каре с'аъ квпосквтъ ші аъ лвminатъ în вedere пвindвсе totъ кінвл de сілінцъ а тріміте ші пенвмъpate zахереле ші мвлціте de оі ла інпъръцеаска me четате.

„Ші în сквртъ фіindъ къ аї квпосквтъ дрептъціле інпъръцецїлор меле кътръ тіне фачерї de біне, ші теаї арътатъ пре deплінъ мвлцъmitорїв келтвindъ тоате пвтеріле тале, спре порочіта ші ферічіта кврціре пре пвтерніцеї меле інпъръцїї, каре кв тоате ачесте фіindъ інкредінцатъ інпъръцеаска me мъріре квм къ сънтъ квпосквте ші мъртвріcite de тоцї марії меї візірї ші міністрі, ші воіторї de біне а пре пвтерніцеї меле інпъръцїї ші квм къ din zі în zі креще ші се адаоце dвпъ дрептате ші dвпъ вредніцїеа та, ввпъ інолінсіе de ла тоцї кътръ тіне ші фіindъ тоате слвжвеле тале вредніче de лавdъ, ші пріімите ла інпъръцеаска me мъріре, ші пентрв ачеаста теаї арататъ deплінъ вредніkъ інпъръцецїлор поастре рвцї. Іатъ dар ъцї рвгъмъ ка съ'ці фіе спре біне ші спре десфъtape ші спре веселіе тоате мілеле ші фачеріле de біне, че dвпъ вредніціе с'аъ върсатъ а свпра та, de ла преа пвтерніка me інпъръціе ші съ кънціцї

www.dacoromanica.ro

în îndeluntate vremĭ cuntŭ înnărătеaska me utvăr înnărătещіле міліле меле, unde se petreče ші феріčitŭ ші învredničitŭ deanăvăreа a răcta podărĭ bune.

„Dar фіindŭ къ unul din običeĭăріле челе пре кăвіоасъ а înalteĭ меле înnărăціĭ ecte ка се къщіце înnărătещіле меле міле toцĭ чеĭ че слăжъскă кă credinцъ înnărăціеĭ меле, ші ш'ăă apatatŭ рăвна ші credinца лор, trebăea фърă de cminteaлъ dănъ чеа фіреаскъ а noastrъ спре фачере de bine плекаре, съ ръсплътімă înnărătещіле noastre drepтăці кă totŭ kinăл de ръсплътіре, ші фачерĭ de bine пе unŭ ачестă фелїă de emiktarŭ ші векїă credinчоасъ слăгъ а înnărăціеĭ меле ка tine. Dar de vreme în toate пліпеле de adivărŭ ші de toatъ inolinca, ші vrednиче скрісорĭ a tале dănъ drentatea inimeĭ tале ші мъсărata mălцъmire, арътăndăte mălцъmitŭ кътръ фачеріле de bine a înnărătещіĭ меле, п'аĭ lincitŭ a пе арăта къ чел маĭ алесă скопă ал tăă ші netărцinitъ dopirea ecte ка dănъ че'ĭ слăжі кă toatъ кăръцъніеа ші adivărăл înnărăціеĭ меле кăтă ва вре сфъntăл Dumnezeă ла înkredinцata ta цie de ла înnărătеaska me mărire domniea пътъntălăĭ Молдовіĭ, ші веĭ съвърші toate челе къzute слăцещіĭ tале сănănірĭ, ataнчеа съ te înторчĭ ші съ te învredničeщĭ окротіреа ші міла каре ещĭ обічнăitŭ adikъ съръtъnd înaltăл înnărătескăл meă прагă, съ о аĭ спре mare фалъ ка кăndă аĭ кăщігатă toatъ dopirea ta, nentră каре te ші роцĭ ка не лъпгъ челелалте міле ші indărărĭ каре с'ăă гъcitŭ кă drentate nentră tine de ла înnărăціеа меа adăогăndăce ші а чеастъ mare мілъ ші фачере de bine спре лăuda ші фала ta, съ te învredničeщĭ кă бăкăріе a кăщіга ачеастъ dopire.

www.dacoromanica.ro

„Шї макар къ есте лъminатъ къноскътъ лаînпъръteаска me търіре, кът къ еще пре деплінъ вреднікъînпъръtещіі меле міле ші фачіре de біне, dар фііndъ къ din некontenіtіле скрісорі а tале аї înцълесъ деплінъ înпъръteаска me търіре къ чел маї алесъ скопъсъ ал дреnteї tале воінце, есте ка съ фачї прin къзъteле кінърї ші міжлочірї съ се adeвереze ші съ се înкредінцъze toцї боерії ші раеліле înкредінцатълъї ціе пътънтъ ал Молдовії, къткъ пъпъ ла ачеа време че ва біневої înпъръціеа me, ла пъmita ta de маї съсъ рътъminte че воръ къщіга în дрente зіleле înпъръцієї меле totъ кінъл de окротіре ші de апъраре ші пъ лі се ва înтъmпла кътъ de пъцінъ чева каре съ ле прічінъїаскъ мъхнічїне ші тълбъраре, ка дъndъле ачеастъ інкредінцаре ші лініщіре а съфлетълъї съ се сілеаскъ спре съвършіреа datoпієї слъцещії лор плекаре ші сънъnepe, рътъndъсе пентръ înпъръteаска me търіре, ші дъnъ ачеаста adіверезъ прin пъmiteле скрісорі къ de кънdъ ці с'аъ înкредінцатъ de ла пре пъterніка me înпъръціе în ътеріле вреднічієї tале domніеа Молдовії înкредінцindъ къ totъ кінъл аїста пе боері, кътъ ші пе челелалте раеле пентръ богатіле кътръ дъпшії міле ші індърърї а înпъръцієї меле п'аъ лінсітъ а севърші datoпіеа лор ші а кънoаще дрентъціле înпъръteщії меле фачерї de біне, ші adъогъndъсъ къ пре деплінъ кредінцъ ші дрентате а севърші челе къзъte слъцещії лор сънъnepe ші а пъne къ чеа маї пресъсъ dopіре а съфлетълъї toатъ пъterеа лор, спре а înплініі toate înпъръteщіле слъжбе ші орънdъеле, третъръndъ toцї ка пъ кътва вре ънъл din трънпшії аъ некъноскъndъ datoпіеа челор къзъte слъцещії лор сънъnepe кътръ пъterні-

www.dacoromanica.ro

ка теînпъръціе, аѹ din прічіна tінерецілор с'аѹ аѳлатѹ пъпъ ла ѹнѹ пърѹ ла вре о тішкаре пе-плъкѹтъ în protiва слѹцещілор datoрії ші а къzѹ-теї слѹцеще сѹпѹнере перъсѹпѹzъndѹ пре deплінѹ ла ѳерічітаînпъръteаска те воінцъ de ѹnde съ се паскъ вре ѹп препѹсѹ de пеmѹлцъmіре ші кѹm къ сѹпѹindѹсъ deплінѹ ла toate поропчіле tале ші ла воінца ші бѹпъ орънdѹеала ta, ші adѹкъndѹсъ къtръ tine кѹ чеа таї adъпкъ плекаре ші сѹпѹ-пере аѹ върсатѹ пековършіte сілінцї а тѹлте слѹж-ве аînпъръteщілор теле сархатѹрї ші ла trіmі-tіреа къtръînпъръteаска те четате de totѹ ѳелѹл de zахереа, ші орї че с'аѹ черѹtѹ de ла пътъп-tѹл ачела ші кѹm къ ачеї че аѹ ѳостѹ орънdѹіцї din парteа ta ла слѹжѹеле пътъпtѹлѹї ші а раелеї, с'аѹ adѹсѹ тоцї кѹ таре пазъ ѳерindѹсъ de a în-dръzні а сѹпъра пе сарачії раелені. Ші къtѹ їа-рътї пе de алтъ парte te сілеще ла челе че съntѹ спре тънгъереа лор ѳіindѹ de тоцї пре deплінѹ тѹлцъmітѹ. Пентрѹ каре ші п'am лінcітѹ dѹпъче къtръ tine ка toate ші пентрѹ toate,înпъръteаска те пековършітъ credinцъ шіînолінcіе, кѹ пекон-tenite скрісорї dinînчепѹtѹл слѹжѹеї tале, а în-цціінца кѹm къ о кѹпощї ка о datoрie nemішкатъ ачеаста а арата къtръînпъръціеа те dрентъціле credinцеї ші а рътъеї лор, ші ѹртъріле лор че-ле плъкѹte ші вredніче de лѹdъ, de o потрівъ кѹînцълентіле tале ші dрente орънdѹеле, каре dѹпъ слѹцеаска ta че къzѹtъ datoрie аї орънdѹітѹ. Ші ѳіindѹ къ adівъратѹ скопѹсѹл тъѹ ecte ка съ іспрътвещї кѹ кінѹрї ші кѹ міжлочірї а креще ші аînтѹлці міліле ші îndѹрърілеînпъръцієї теле асѹпра лор, ші ръсінindѹсъ кѹ totѹл препѹсѹріле че потѹ съ сеînтъмпле din minчіноаселе арътърї

www.dacoromanica.ro

челор че сынтъ кінъ de adiвъръ, сатынъ din patimъ кв ал съ фіеще каре сфършіть ші скопвсъ съ фіе adiверіцї ші бінеînkredinцацї. Пентрв ачеаста дечі îi веїînkredinца къ свпвindвсъ deплінъ лаînцълеанта та окъртвіре, ші ла челе de onotрівъ квînnъръteaска me вoinцъ, сокотіте ші лъвdate a тале кінврї каре свнтъînnъръteaска me вмвръ сынтъ квпосквте ші черкате, се воръ апъра ші се воръ аконері свнтъînnъръteaca me вмвръ, în кътъ ва біне воі сфынтвл Dвmnezeв.

„Ші макарв къ есте щіст, кв din прічіна квпосквтелорînтъмплърї че аъ кврс, двнъ требвінца времеї ші а лвкрърілор къ ші раселе пътынтвлвї Молдовіі сынт кълкацї ші стенахоріцї кв пагвбіле че ле с'аъînтъмплат, ші стареа та есте квпосквт къ есте стръмторітъ ші лінсітъ, фіind къ с'аъ прелвпцит къзвтеле ціе ръсплътірї, свнтînnъръteaска me вмвръ ші кін а те adвче ла ръсвфларе. Dар de време къ' аръцї къ аї остенит ла пвмітвл пътынт ал Молдовіі шї аъ прісоцітъ асвпра лвї остенелеле тале ші аї лвat плекаре къtръ ачіеа локвіторі, фіind dинспре атъndоъ пърціле ачеeашї ръсвndіре шіînkredinцаре кв inimъ кврат, ші пентрв ачеea пріімеще орі че фелів de стръмтореалъ а стъріі тале, ші кв пвцінъ те мвлцъмеще ка съ пітречі времї квînkredinцаре ші лініщеа двхвлвї тъъ, келтвind тоатъ сілінца та ка съ одіхнещї ші съ мвлцъмещїînnъръteaска me вoinцъ ла ачеастъ цінгашъ слвжбъ че теаї орънdвіт, двнъ къзвта та слвщеаскъ datopie, în че кін съ вede din неконтенітеле тале скрісорі, прін каре ачеacta te роцї деанврвреа ка съ фіеînnъръteaска me мілостівъ плекаре спре челе че сынт спре ввнъ старе ші ввнъ орънdвсала пътын-

www.dacoromanica.ro

тялї, ші спре ръсвфларе ші odixna тікълоасъї раеле, пентрв каре аї adiверіт ші аї лвminat, ші кв ачест кіп че съвършіре Фачї чеа din iniтъ кв-pat ъ a та слвжбъ.

„Dечї фіind къ ещї слвгъ dреаптъînпъръцієї меле, ші пеатвл слвцілор dрепте а еї, ші іспітіт în тоате мішкъріле тале, пентрв каре ші ареînпърътеаска ме търіре кътръ тіне петърцініта кредінцъ ті іполіпсіс че пв с'аўînвреднічіт німінеа, din чеї маї înainte de тіне ші чеї асъмине ціе, ші келтвещ: тоате кінвріле тале, ла тоате требвінціле че с'аўînкредінцат ші інтъї ші пе вртъ, în вмеріле кредінції ші а слвцещії тале свнвніре, авînd щіінца челор маї адвнчї таїне, фіind ексапоріton a пре пвтернічії мелеînпъръції, двнъ квм чере кредінца та ші ръвнітоареа плекаре, ші фіind къ тоате скрісоріле тале аў невірвіть іполіпсіе лаînпърътеаска ме търіре, пентрв ачеаста dар съ асквлтъ тоате черіріле тале, ші аре тоатъ требіреа ші кредінца лаînпъръціеа ме чеа пентрв боерї, ші пентрв чеалалцї лъквіторї a та търтвріе. Ші такар къ есте щівт къ се адвче еї кв dрепте мішкърї ші къzвте кінврї, ла челе че кавтъ спре ръndвеала ші бвна стареа пътънтвлвї, есте ші ачеаста о лвкраре ші вп pod a сокотелелор шіînцълепті-лор тале іспръвї, кв тоате ачесте în кът се вор адвче ші деаквм înainte кв къzвта плекаре ші свнвніре ла поронціле тале ші ла бвнъ орънdвеала та, ші се вор сілі кв арътареа къzвтеї лор кредінцї кътръ пвтерніка меînпъръціе ка съ іспръвеаскъ,съ даї тв ші деаквм înainte пентрв дъпшії пъпъ ла атъта ачест фелїв de търтвріе, вор къшліга ші еї în tot кінвл înalтелеînпърътещіле міле свнт аконеретъптвлînпъръціеї

www.dacoromanica.ro

меле. Къ а се adъче toцĭ сънъшĭ dъпъ неклъtitъ datopiea лор, къ dpente ші бъне тішкърĭ къtръ окърмъitorĭ, ші сtъпъnitoрĭ локърілор ші а църії лор, ла каре сънt datorĭ а авса toatъ плекареа ші пре deплінъ сънъnipe, ші а се întemea întpe сtъпъnitorĭ ші întpe сънъшĭ о асъminea ръсънdipe ші легътъръ, родъл ші фолосъл dintp'ачеаста съ întoарче ші съ adъче къtръ інсъшĭ сънъшії ачеea.

„Dечĭ пентръ ка съ се інкredinцъze toцĭ боерії ші раелеле пътъntълъ Молдовії, къ пънъ кънd ці се ва da імпъръtеаска me вое, ка съ къщіцĭ ачеа фалъ а съръta dъпъ петърцinita ta dopipe інпъръtескъл меѣ інал праг, пъ се вор скърві нічĭ се ва tълбъра съфлетъл лор нічі de o скітбаре de лъкрърĭ че веї ръtъпеа tъ deaпъръреа în слъжба ачеаста къ пре deплінъ пъtepe. Ші în кът се вор сілі ші еї къ петърцinite сілінцĭ ка съ інплінеаскъ dъпъ слъцеаска лор пебірвitъ datopie інпъръtещілор меле поропчĭ ші слъжбе, вор авea tot кіпъл de ръсъфларе ші de odixnъ, сънt інпъръtеаска me ътбръ, рвгъndъсъ deaпъръреа сфънtълъї Dъmnezeѣ dъпъ слъцеаска лор datopie, пентръ слава ші стрълъчіреа інальтеї меле інпъръції, ші пентръ віеаца ші întъріреа інпъръtещії меле стъпънірĭ.

„Dъпъ інпъръtескъл меѣ întpъ порочіре dat сфънt хатіхъmaгіъm, с'аѣ dat ачеастъ сфънtъ а me поропкъ ші інadinc маї mъlt пентръ арътареа ші лъminареа лаѣделор а кърора teaї фъкъt вреdnік спре фала ші лаѣda ta, ші спре крещіреа чінстеї ші а іполінсеї tале, ші с'аѣ алес de ла інпъръteаска me таблъ ъп артасар алес прічінъitop de лаѣdъ інnodoбіt къ таре търіре, къ diban paxte

www.dacoromanica.ro

ші кѹ абачїї ші ці се trimite кѹ ачест че adѹче ачеастъ сфънтъînпъръteaскъ поропкъ.

„Deчї te веїînкredinца tѹ пѹmitѹл BBD, къ mѹind tot кінѹл de сілінцъ ші toatъ пѹtereа ta ка съ арънцї ші deaкѹm înainte вredniче de лаѹdъ ші priimite слѹжбе dѹnъ кѹm пънъ акѹm, ші съ ківерпісещї ші съ окъртѹещї цара ші съ пѹї ла кале ші съ îndpentezї toate a ле раелеї, ші съ съвършещї toateînпъръteщіле меле орънdѹеле, че te веї порочї prin înaлteлеînпъръteщіле меле порочї, ші съ trіimiцї лаînпъръteaска me четate mѹлte zaхереле, ші съ daї ла локѹл ѹnde ещї орънdѹit, челе ne tot anѹл dѹnъ datopie me ла mірї ші съînплінещї toate обічнѹiteле deосебіteле слѹжбе каре чере de ла tineînпъръціea me, ші пѹind toatъ пѹtereа ta dѹnъ пеmішкатъ datopieа ta, а mѹлцъmіînпъръteaска me порочітъ віеацъ, фънъ съ фачї чеа маї mікъ cminteaлъ deспре partea ta ла ачест фелїѹ de слѹжбе, dѹnъ кѹm шї пънъ акѹm (каре este o арътаре de mѹлцъmіреînпъръteщії меле кътръ tine міле) веї къщіга богат deaпѹрѹреаînпъръteaска me dopitъ плекаре ла toate черіріле ші рѹгъminteле tale.

„Веї întimпina deчї кѹ пашї плінї de чincte ші слъвітъ priimipe, пре прічінѹitorїѹл de бѹкѹріе ші de весъліеînпъръteскѹл меѹ артасар, лъѹdъndѹte ші фъlindѹte кѹ dъпсѹл, ші te веї рѹга пеконtenitînпреѹnъ кѹ тоцї боерії ші лъкѹitorії пътъnтѹлѹї ка кѹ ѹn глас пентрѹ пѹклътітъ întъріреа ші съпътateaînпъръteщії меле търірї, ші веї пѹne tot кінѹл de сълінцъ, ші de сѹѹѹсъ воінцъ a odixni пре deплін пе преа слъвіta meînпъръteaскъ воінцъ, кѹ съвършіреа челор de маї сѹс слѹжбе ферindѹte de челе în protivъ.

www.dacoromanica.ro

„Порончіnd deчїînпъръţеще ка съ съвършъщї dвпъînцълеţіре ачещїї date пепţрв ачеастъ прічіпъ кв кіпвл че с'аѳ арътat a телеînпъръţещї порончї, каре чере фъръ de грешї плекаре ші свпвпере de ла тоцї ачещіеа. Кредeînпърътесквлвї теѳ сетпѳ.

Лп апвл 1194. Пе ла сфършітвл лвпеї Triмiz, în пъzітвл de Dвmnezeѳ Царіград.

ФІРМАNѲ ЛМПЪРЪТЕСКѲ.

„Пре алесвлеînтре domnї челвї din пеамвл лвї Мecie, спріжіпеала стъпъпіторілор челор din пеамвл лвї Іісвс, domnвле ал Молдовії Konctantin BBDA, а кървеа сфършітврї съ се мърцінеаскъ кв ферічіре. Dвпъ adвчіреа în скврт a къzвтелор кввінте, ці се фаче щіре квткъ de време къ dinînчевт корона лавделор тале 'саѳ пре înалцат ші саѳ світ, пре сквтпînпodовindвсъ кв пієтрічеліле плекатеї тале апропієрї deînпъръteаска кврте, (каре ecte de o потрівъ кв черівл), ші пв пвтаї саѳ квпосквт че dвпъ квт чере кредінца ші dpeнтatea inimії тале ла орї че слвжбе марї a înалтвлвї девлет че ці с'аѳ оръndвіт, аї арата кв фанта, лвкрареа сълінцеї ші a ръвпеї тале, пепţрв ачеea пв пвтаї лвміпеazъ ла тіне кв стрълвчіре таре чел пліп de лвміпъ соаре, а чінстілорînпъръţещілор ші a окротірілор, че ші кредінца че петърцінітъ ші інолінсіс, каре am лвat ші пої пепţрв тіне, съ ціне ші съ пъzеще.

Dвпъ ачеacta фіind къ dвпъ чеа din фіре a та

www.dacoromanica.ro

temeĭnikъ ла челе полїтічещї вреднічіеа ші кънощінца, ші дъинъ спре мълцъміре кътръ пре пътернікаînпъръцие, а та фіреаскъ фіербінте ръвнъ de ла времеа чеа къ пре deосъбіт кін, фіind оръндъіт ла domniea Молдовії аї къщігат сфършітъл ковършind не чеї асеминеа тъї, с'аъ къноскът лъminat din арътареа ачестор лъкрърї пре лъminaтеле ші кредінчоаселе тале мішкърї ші челе din ръвнъ, ші din фіербінте сънъсе воінцї а тале фанте че спре мълцъміреа пре пътернічіїînпъръції, аї съвършіт în тоате алтеле în алте слъжбе че теаї оръндъіт, ші къ трімітореа а мъітор zахереле ші оі лаînпърътеаска четате, ші фіind къînкъ ші деакъмînainte, съ пъдъждъеск de ла тіне ші бъна адіверінцъ шіînкредінцареа лъкръреї вреднiче de лаъдъ, ла орї че требъінцъ ші слъжбъ прімітъ, пентръ ачеea креще ші сеînтмълцъще, атъта бъна інолінсіе каре аре кътръ тінеînпърътеаска мъріре, кът ші а поастръ пемърдінита кредінцъ ші бъна воінцъ. Дечї пентръ ка съ лъъдъм фрътъсеца мъndрелор тале фанте ла тоате требіле че аї фост оръндъіт каре съ прівеск лъminat în оглінда сфършірії прін фаца лъкрърілор ші пътаї пентръ ка съ'цї арътъм а поастръ бънъ воінцъ, ші чінсте ці се тріміте акъм din партеа поастръ ъп артасар деосъбіт, ші о бланъ de самър їартакї, ші фіind къ неамînкредінцат кътъ ші фіїъл тъъ Александръ аъ întрат în ръndъл челор іскъсіцї ші къ вреднічіе, ші есте вреднік ка съ метахірісаскъ ла време пре пътернікаînпъръцие în слъжбеле еї, пентръ ачеea атът пентръ че спре тіне плекаре а поастръ ші чінсте, кът ші пентръ ка съл îndемнъм ші не дъпсълînсъші спре креціреа ші адъоціреа а доріреї ші а ръвнеї сале

www.dacoromanica.ro

дъръім ші ъї тріметім ѹн кобор де блапъ де сатѹр.

Дечї ші тѹ сілиндѹте ка съ арътї мѹлцъміре, кътръ атътеа де мѹлте ші марі дарѹрі ші чінсте, че де ла пре пѹтернікаînпъръціе аї къщігат каре пѹ с'аѹînпредніцит нимінеа din чеї маїînаінте де тіне, ші пѹінд тоатъ сілінца атът ка съ тріімицї ші де аѹм înаінте ла înпъръцеаска феріцита четате захереле ші оі маї мѹлт пе кът пъдъждѹеск, ші ка съ окъртѹещї ші съ аїбі în фръѹ ші сѹнт стъпъніре пъмънтѹл, ші съ пъзещї ші съ арътѹещї пе раеле, кът ші ла тоате челелалте де маре требѹінцъ слѹжбе, те веї інчінце кѹ бръѹл ръвнеї ші а фіербінцеї маре сілинцї ка адъогъпд ачеле требѹте вредніче де лаѹдъ а тале слѹжбе, пове іспръвї вредніче де ръсплътіре съînтърещї ші съ печетлѹещї чеа кътръ тіне а поастръ іполінсіе ші плекаре, пентрѹ каре ці с'аѹ скріс ші ці с'аѹ тріміс ачеастъ а поастръ картеînкредінцінднте дечї де челе маї сѹс, те веї сілі кѹ тот кінѹл ка съ съвършещї дѹнъ кѹм скріем.

Тълмъчіре ачеї деспре партеа челор din бендер, гърле-агалар, скріс м.кѹн ѧн 1 а лѹї Noemв. 1781.

Арътъм înпъцімеї тале ачел че маї înаінте аѹ фост агъ а бендерїѹлѹї кѹлніхаїасі Мѹстафа ага' пентрѹ кънчї аѹ фост от їѹвітор де къщіг печінстіт ші din фіре ръпіторїѹ такар къ і се скріе де кътръ партеа мъріеї тале,înсъ ел пѹ педенсіа пе чеї чеînкѹцїѹра în локѹл Молдовії, ші сѹпъра пе сарака рае, чеînкъ лѹѹнд де ла дъпшії кътę патрѹ чінчї леї церете її лъса, ла каре ачестеа

www.dacoromanica.ro

martăr Dumnezeŭ kъ noĭ nu avem nicĭ o îndoealъ. Ce maĭ vărtoc cerim съ se nedepsaskъ prin tot feliŭl, cel fărъ de orъnduealъ. Apsъ cel numit aga nentru lъkomica ţeretelei, nu numaĭ kъ nu'ĭ nedepsa, ce şim maĭ vărtoc kъ arunkъnd asupra noastrъ greşъliile şi nekuviinţele sale, aŭ skris kătrъ împъlţimea ta kum kъ noĭ nu'l lъsъm съ fakъ izra zabetlъkulu съŭ, la care nu'ĭ şiea dumealui, kъ şire nu avem de ačestea, nicĭ ne ceĭ rъĭ îam deiafendepcit, ce toate zmintelele şi greşeliile съ fie bine îmkredinţatъ împъlţimea ta kъ a le luĭ съnt. Drept ačeea nentru vieaţa împъlţimeĭ tale съ nu aĭbĭ îmimъ rъ asupra noastrъ, ce съ fiĭ îmkredinţat kъ cel deakum aga a nostru, este din ačeĭ zabeţĭ ce съvъršesk drepţate şi съ skrie împъlţimea ta kătrъ dъpsul, dakъ vre unul ar fi sunъrat de aice înainte lokul, nentru karele noĭ toţĭ ne vom sirgui съ se nedepsaskъ, şi aga al nostru înkъ ъl nedepsъţe, încъ ne rugъm ka (съ fie nentru vieaţa împъlţimeĭ tale şi nentru vieaţa familieĭ împъlţimeĭ tale) съ nu skriĭ în protiva noastrъ la nuternika împъrъţie fiind sunъrat prin îndemnareа celui maĭ de nainte Bender agasi, ce si ne erţĭ, şi dakъ de aice înainte nu se vor nedepsi eskiedec şi ceĭ fărъ de rъnduealъ, atunčea vinuindune pre noĭ, orĭ ce veĭ skrie în protiva noastrъ priimim, încъ čele nъnъ akum ka piţe trekute, ne rugъm съ fie akonerite, şi съ priimeţĭ rugъčiunea noastrъ ka съ fim sunt dragostea şi mila împъlţimeĭ tale. Pre înalţate Domne! şi ku un maĭ înainte skrisъm împъlţimeĭ tale, žъluindune de kătrъ cel numit aga, şi prin mъna luĭ Delibaşa, triimisъsъm împъlţimeĭ tale skrisoareа noastrъ, şi съ întrebĭ

www.dacoromanica.ro

înцălцîmea ta pe Delibaша, къ toate ачестеа, dакъ despre parteaînaлtеїînпъръції ni ва връта саў вре о чертаре саў вре оînпротівіре, пої ка чії че афаръ deînцălцîmea ta, пре алтъл пъ авет, кътръînцălцîmea ta, їаръшї вот скъпа ші вот къde, їар тіла ръмъне лаînцălцîmea ta.

Іскъліторіле:

Сгіrit Мехтет Алъндар, Сгіrit Сглітанцік Ага, Сгіrit Ебіъ Бекірів Ага, Сгіrit Велі Ага.

Лпалт Ферман лпъръческ че аў venit ръспъпс.

„Крещетъл Ігемонілор а неатълъї крещінеск Скърлат Zade Алексandръ BBI), (і прочї). Аціънгъnd ачеастъînaлtъînпъръteaскъ поронкъ щіъt съ'цї фіе къ în трекъteле zілеînщіінцъndъсе патріїархъл Царіградълъї пentръ моарtea лъї Гавріїл Mitрополітъл Молdавіеї ші къ în локъл лъї с'аў ръndъit prin алеціре Mitрополіт пе Епіскопъл Romanълъї Леон, пъmitъл патріїархînпреъnъ къ съборъл архіереілор че се афлъ în Царіград аў dat такрірў лаînпъръteскъл теў праг, арътъnd пре ларгў къ а се фаче ші а се орънdъі Mitрополіт Молdавіеї къ ачест кіп фъръ а пъ се алеце de кътръ патріїарх ші de кътръ собор фіind къ este къ totъл în протівъ atъt а векіълъї овічеіъ кът ші a dorтелор сале, с'аў ръгат ка съ се десфакъ псіфъл ші ашъzареа ачеаста а пъmitълъї Mitрополіт, dечї черчетъndъсъ каїдъріле atъt a бератъратълъї че este dat în мъна патріїархълъї, кът ші a съретърілор църії Молdавіеї ші a църії Мъnteneщї,

www.dacoromanica.ro

c'aŭ фост tpiimic înaлtъ înnъръteaскъ поропкъ кътръ tine domnъл Молдавіеї ка съ пъ daї вое ла ъртърї ка ачестеа înnpotiвitoape съреtърілор ші кълкътоape dormелор, че ъртъnd векіълъї обічеїъ съ фії къ лъape aminte: a пъ се întъmпла ла ачеастъ прічіпъ вре о înnpotiвіре; акът dap ажъпгъnd ла înnъръteaска me Поартъ скрісоріле tale înnpeъnъ ші къ marzap despre naptea пъmintenілор întpъ каре фіind къ аръцї къ dъnъ moaptea nъmitълъї Mitpoполіт, віind înaintea ta тоцї боерії мічї ші марї аї пъmintълъї ші ръгъndъсъ къ ъп глас ка съ се пъzaскъ în пестръmъtape векіъл пъminteск обічеїъ ла ачеаста, ші съ се ръndъїаскъ прін алецїре Mitpoполіт Молдавіеї Епіскопъл Romanълъї ка ъпînцълент аціъпс ла връстъ ші de atъца анї icnitit вреdnік dъnъ a лор общеаскъ черіре, аї фъкът Mitpoполіт ne nъmitъл Епіскоп,înщіінцъnd dъnъ обічеїъ ші ла natpiepшіе арътъnd ші ачеаста къ ла асъmine обічеїърї векї а вісерічещілор прічіні о общеаскъ а локълъї черіре ші ръгъminte a се пъne în лъкраре ші a се пъzi ecte datopiea фіеще вървеа Domn ші къ Mitpoполіцїї Молдавіеї, пъ ecte обічеїъ съ се алеагъ ші съ се орънdъеаскъ de кътръ natpiїapx dъnъ кът чеealaлцї архіерії че domnъл dъnъ вреme dъnъ че ашazъ прін алецїре Mitpoполіт ne ачела каре локъл îл ва чере, atъnчеа dъnъ ачеа алецере ші ашazape сънt кіп deînщіінцаре скріе кътръ natpiїapx ші dъnъ ачеаînщіінцаре обічнъіт съ tpimite ші каптеа natpiїapxълъї, їар пъ се ащенте ръспъпс de ла natpiїapx, ші ne ъртъ съ се факъ Mitpoполіт, ші фіind къ аръцї прін пъmiteле tale скрісорї къ adъкъnd înaintea ta ші de aлdoіле пре тоцї боерії пътънтълъї, ші черчетъnd къ атъръп-

www.dacoromanica.ro

тъл прічіпа ц'аъ арътат къ асъмине прічінъіре нічі одатъ пъ с'аъ întъмплат о черіре ка ачеаста де ла патріїархіе, ші де време къ те роцї съ пъ съ аскълте о асъмине грешітъînцїіинцаре а патріїархълъї пентръ къ атърпъ спре а се фаче стръкареа векїълъї обічеїъ че се ъртеазъ dintръînчепът, че съ се пъzаскъ пъmitъл пъminteск векїъ обічеїъ пестръмъtat; осъбit арътъndъne ші капікехаелеле тале прін такрірълъ лор къ маїînainte de ont zіле ці с'аъ тріміс ші обічнъіта карте а патріїархълъї, ші пъ с'аъ ъртат чеа маї мікъînпротівнікъ ъртаре ла векїълъ обічеїъ. Toate ачесте трекъndъсъ ла каіdъл чел маї din nainte dat deînпърътещї поронцї спреînцїіинцареа та; їатъ ці се трімите ачеастъînалтъînпърътеаскъ поронкъînкредінцindъte dap dъпъ кът маї сас се аратъ къ toate поїміле атът а скрісорілор тале кът ші а маrzарълъї ші такрірълъ капікіхаелілор с'аъ трекът ла каіdъл чеї маїînainte трімісъ înaлтъ поронкъ, веї ърта dъпъ векїълъ обічеїъ че съ пъzеще фъръ а пъ се сънъра întръ німік пъmitъл Mitрополіт, арътъnd ші ла ачеастъ прічіпъ кредінца шіînцълепчїъпеа че пъdъждъещеînпърътіеа me de ла tine ла toate а ле тале.

Din Царіград чел de Dъmnezeъ пъzit, анъл Otomaniческ 1200 лъна ла сфършітъл лъї Цеаmazielахър.

Тълмъчірea ъnъї Фірman Лнпърътеск.

„Алесълеînтре Іremonії неатълъї месіческ Алексandре Фіїъле а лъї Konctantin BBOD, съ се

www.dacoromanica.ro

сфършітул тъ кв віне. Аціунгъnd ачеастъ а поастръînалтъ поропкъ, кънокват съ'ці фіе, къ фъкъndусъ паче întре вечніка меînпъръціе ші Аустріа, дунъ че кв îndурарe ші мілъ кътръ лъкуіторіі ачелор чінчі ціпутурі: а Молдовіі întoарсеînаціоі de кътръ Аустріа, с'аў dat сфънта ме поропкъ în кънpindere de eptape nentpv tot фелїул de дърі мулте саў пуціне, în кърцере de doї anї,înчепъndусъ de ла трії a лунеі зілхіце ла анул 1205 къ саў іскълит паче кв Аустріеа, ші контенind în уртъ ші ръзбоїул între вечніка меînпъръціе ші кърtea Росіеі; с'аў dat асъminea a me офънтъ поропкъ în кънpindere ка раеліле Молдовіі, каре în кърцереа ръзбоїулуї дунъ пъвъліреа връжтъшаскъ аў venit în непорочіре, întъmпînъnd ші тікълошії, съ фіе eptaцї tot în вade de doї anї прекум маї сус de ла 22 a лунеї Цемазїулахър анул 206 de tot фелїул de дърі мулте саў пуціне, прекум ші de рікїатбігеле ші баїратлъкурї ші алте deосъбіт текліфатурї, їар акум фіind къ atъt боерії помениїтеї Молдавіі, кът ші алцїі мулцї лъкуіторї шї раеле аў фъкут ругъminte ші черіре прin o жалубъ гречеаскъ ші тълмъчіть, сире a сеînoіînалта поропкъ în кънpindere de привілегїурї ші бune орънdуеле a локулуї ку каре маїînainte с'аў мілуіт ка унії че ші dinînвекіme аў арътat деосъбітъ сунунірe ші плекаре кътръînпалтул меў довлет, dар ші din прічіна пъвъліреї връжтъшещї în кърцере апроане de патру анї, аў черкат соартъ în протівъ; ші аў venit în непорочіре, певоіцї фіind a лъса касъле лор ші a сеînпръщіе în коаче ші în коло, ші локул с'аў пустіит, аша dар nentpv ачеа de маї сус помениїтъ черіре ші ругъminte a лор, черчетъndусъ кondi-

www.dacoromanica.ro

чіле de хвтаїврї че се афлъ în diван, с'аѿ гъсіт къ раеліле Молдавієї ші а Валахієї, сокотіндвсъ ачесте доъ епархії ка о maraza a înалтеї теле înпъръцїї, плътind дарea лор, съ пѿ лї се чеаръ сокотеле векї орї în че кіп ар фі саѿ în banї rata, саѿ înтралт кіп ші кънd înтре раеле ші мѿсѿлманї се ва паще прічінъ de цїѿдекатъ, аѿнчеа Воеводѿл Молдавієї кетънd пе атъndоъ пърцїле ші пе жълѿіторї ші пе пъріцї, ва da фіеще кърѿеа дрентѿл че ва deскопері, їар кънd се ва înтъмпла пріgonіре ші сфадъ înтре ѿн мѿсѿлман ші о рае, аѿнче діванкїатінѿл Воеводѿлѿї ші алцї мѿсѿлманї вор міжлочі спре înпъкареа пърцїлор пріgonітоаре ші прічіпеле ачеле каре пѿ вор лѿа сфършіт нічї прін міжлочіреа мѿсѿлманілор, нічї прін вре о алтъ алкътѿіре че ар пріві пѿтаї ші пѿтаї съ пъгѿваскъ ші съ ватъте кѿ цїѿдекъцї мінчіноасе ші înшълътоаре пе сърачіле раеле, ачесте се вор înфъцоша ла кадіѿл Івраїлїї, кареле înтрѿ чеа маї маре дрентате шї неасѿпріре ле ва кѿрта, înгріжіндѿсъ кѿ тот кіпѿл спре а пѿ ѿрта чева în протіва дрентеї цїѿдекъцї, ші авънd чеа маї маре сіргѿінцъ ші фрікъ ка съ пѿ прічінѿеаскъ вре о бънтѿеалъ сърачілор раеле а Молдовії, каре пе лънгъ ачеаста пѿ вор фі сѿпъраці кѿ траціре ла стръіне цїѿдекъторії, маї вър-тос мъртѿріеа ѿнѿї крещін пентрѿ ѿн otoman, ва фі пріimітъ ла о цїѿдекатъ de еnітоніеа вре ѿнѿї морт саѿ пентрѿ стрътошещї аверї, їар în прічінї че се атърнъ de дарea дрентъцілор, дѿнъ хотъріреа ші глъсѿіреа правілілор пѿ ва фі пріmітъ мъртѿріеа ѿнѿї крещін пентрѿ ѿн otoman. Асеміпеа кънd ѿн otoman саѿ din стареа ощіпеаскъ, саѿ din алтъ старе ва фі сѿпѿс сѿнт înвіновъціре пентрѿ

www.dacoromanica.ro

вре о грешалъ în Молдова, се ва trimite ла хотăріле меţіешіте, ші се ва nedeнci de вътръ otomaнiческвл съв zaбet, не лънгъ ачесте кв toate къ с'ав dat лъквitoрілор Молдавіеї поропчї вна двнъ алта, ка atът ачіеа каре din хотăръле ші de не лънгъ талвріле Двнъріі фъръ вое în protiва алкътвіреї de маї înainte trekъnd întra în Молдова, ші în prigoniріле dintre dънші къzind în вчіdere свнъра пе раеле кв черіре прец de сънце, квт ші алцї фъкъторї de ръле ші ръї, каре фъръ вре вн кввънт втвлъ prin локвріле Молдавії, съ се гонеаскъ, ші zidiріле че вор авеа не ла тошії съ се ръсіпеаскъ, înсъ neînkъnъnd нічї о îndoeалъ къ ачеї фъкъторї de ръле вор авеа tot deaвна în кввцетаре întrapea лор în Молдова, пентрв ачеаста се хотъреще къ афăръ din чеї пвміцї негвцitорї ші орънdвіцї пв ecte слобод нічї внвї otoman din локвріле меţіешіте a întra în Молдова, dap ші ачещї негвцitорї вор авеа ла тънъ търтвріе înскріс de ла zaбецїі лор de вое, не каре арътъndвле ла Воеводвл Молдавіеї с'ав ла векілвл съв, ші лвъnd în скріс вое de ла Воевод с'ав векілвл съв, вор merце ла ціивтвріле de афăръ, ші двнъ поропчіле înaлte de маї înainte ка съ пв свпере тврчії че вор втвла prin ţъnвтврї не раеле кв черіре de menzълврї, сав съ camine ші се съчере ші еї, сав съ се факъ сїъпънї а вре вneї касъ сав menzъл, ші atът двнъ acemeniш кіп съ се лвкреze пестръмвtat ашъzeтвнтвріле înnъръtещї; acemінea съ пв фіе eptat ші слобод a се свнъра сърачіле раеле, рънdвіndвсе мвмбашірї în Молдова din partea вizipілор, zaбetврілор, ші ţївdекъторілор nentрв minчinoace прічіні de ţївdекъцї, не лънгъ ачеаста авері-

www.dacoromanica.ro

ріле ші пътънтвріле, каре фіind тънъстірецї саѣ а алтор іноkімене, с'аѣ лѫat din тъна лор, ші се пѫтеск а ачеї раеле че лїаѣ ръпіт, кънd се ва доведі къ nedpeнт саѣ лѫat, пътънтѫл саѣ акаретѫл ачела се ва інтоарче ла чеї дрепцї стъпънї. Ашіждере пѫ се сокотеще de кѫвіінцъ ка таrma негѫцїторілор отоманї съ аїбъ ін Молдова аверї ші мошії, с'аѣ съ ціе кѫ апѫл, с'аѣ съ хръпеаскъ доѣітоаче.

Аceminea візірії ші мірімірані мергънd ла мансѫвѫріле лор, съ пѫ се аѣатъ din дрѫтѫл чел дрент ші інтрънd ін Молдова съ чеіе кѫ сълпічіе фъръ плата къzѫтъ ачеле de требѫінцъ лор пентрѫ мънкаре, саѣ menzълѫрї саѣ каї, каре ачесте неінкѫвіінцате лѫкрѫрї нічї de кѫm пѫ сънт прімите інпъръцієї теле, пре кѫm ші ачеї каре вор мерце ін піскаїва локѫрї кѫ прічінї de требѫінцъ, съ пѫ се аѣатъ din дрѫтѫл чел дрент, ші аціѫнгънd ін Молдова съ чеіе каї маї мѫлцї de кът ачеї інсъмнацї прін подорожна лор, каре ачеаста de ші пъпъ акѫm с'аѣ требѫт кѫ водере, de акѫm інсъ інnainte пѫ се ва ѫрма чеа маї пѫцінъ леневіре спре пазa ачецїї орънdѫеле, ші пе кѫtezѫторї се ва nedeнсі індатъ, аceminea ші ачеї каре стрънг харачїѫл, ші алте zаѣетѫрї съ пѫ сѫпере пе лъкѫіторї, черънdѫеле спінцъ пентрѫ харачїѫ ші алте сълпіче черірї, кънd мерг пентрѫ а лор прічінї ші кънцігѫрї пе ла сателе ші târгѫріле апроане de Dѫнъреа, прекѫm ші оаміній саѣ колчїї zаѣетѫрілор, ші стрънгъторілор de харачїѫ съ пѫ фіе слободзї а ѫтѫла прін Молдова сѫнт кѫвънт къ каѣтъ рае стрънъ, каре ачесте тоате пропонії се вор пъzі інтокма нежъгніте dѫпъ ачеле din інвекіме date інаlте порончї, dар нічї се вор черчета

www.dacoromanica.ro

de кътръ вре ѹн otoman, пентрѹ страіле че вор пѹрта дѹпъ слободzeniea че dinînвекіме аѹ авѹт локѹіторіі локѹлѹі ачестѹеа.

Боерії каре кѹ пѹцін маї înainte аѹ venit кѹ жалѹбъ аѹ фъкѹт арътаре, къ с'ар фі афлѹnd înaлte порончі, ші сфінте хатѹрі în кѹпрindere къ dакъ вре ѹнѹл din молдовені ва лѹа леце otomaнічеаскъ, съ пѹ поатъ а маї чере кліроnomie de ла креціній съї пѹрінцї, ші кѹ toate къ черчетъnдѹсъ кondічіле ші катастіхѹріле пѹ с'аѹ гъсіт съ се фі dat ачест фелїѹ de порончї саѹ сфънт хат,înсъ фіind къ ачеаста съ атѹрнъ de правіле, с'аѹ къѹтат хотѹріреа правелілор, ші с'аѹ въzѹт леціѹіт къ dакъ кре ѹн креціи се ва сфінцї кѹ сфънтѹл ісламістос, дѹпъ моартеа лѹї пѹ кліроnomісеще креціиѹл съѹ татъ, ші бърбатѹл ѹнеї креціне фъкъnдѹсе мѹсѹлman, пѹ кліроnomісеще не соціеа са мѹрind în пелеціѹіре, ші фічїорѹл ѹнеї креціне dакъ се ва фаче мѹсѹлman, мѹрind татъл съѹ креціи, пѹ'л кліроnomісеще фііѹл чел мѹсѹлman, ші ѹн мѹсѹлman авъnd роѹ пе ѹн креціи, ші фъкъnдѹ'л слобод, dакъ ва мѹрі фърь се віе ла ісламістос, пѹ'л кліроnomісеще. Аша dар дѹпъ ачесте патрѹ хотѹрірі de правіле се ва пъzі ші în Молдова. Кѹ toate къ с'аѹ лъсат de а се маї кѹмпъра оі din Молдова прін касапбашї, dар фіind къ есте de неапъратъ требѹінцъ а се стрънце оі din toatъ ачеа de Dѹmnezeѹ пъzітъ стъпънире а меа, атѹт пентрѹ храна лъкѹіторілор Царіградѹлѹі, кѹт ші таінатѹріле міріеї, раеліле Молдавіеї съ пѹ аскѹndъ оіле че ле аѹ спре вънzаре, че дѹпъ преціѹл хотѹрit съ ле dее ла негѹціторі ші челібіі, ші съ пѹ арѹте чеа маї мікъ небъгаре de сатъ спре а се trimite оі кѹ toatъ

www.dacoromanica.ro

îndectвлареа свнт прівігереа ші пвртареа de гріжъ а Воеводвлвї Молдавієї, їар оіле ачестеа дъндвле негвцїторілор ші челібеілорînadinші оръндвіцї пвмаї пентрв адвчереа оілор, съ пв ле вънzъ întpaлтъ парте de лок, не лъпгъ ачесте фіind къ Молдова се сокоteще ка о magazie a înaлтвлвї меѣ скавп ші адвнареа zахерелелор требвінчоасе съ îнгръдеще пвмаї din Молдова ші Валахіеа, ші аѣ аціївпс а се чере de ла ачесте доъ локврї пентрв îнтвлцъреа храпеї лъквїторілор Царіградвлвї zахереаоа пвмітъ мвкагесъп, каре ачеастъ черіре de мвкагесъп, прічінвеще стрікъчївпеа ші пъгввіре съpачілор раеле, пентрв ачеаста с'аѣ фъквтînпъръteaскъ ашъzape пентрв dezръдъчінареа ачествї мвкагесъп, свнт ачеастъ алкътвіре, întъї zахереаоа че се ва стрънце,înпревпъ ші довітоачіле двкъндвсъ ла шкеле, ші вънzindвсъ двпъ прецвл хотъріт съ се тріматъ ла Царіград прінînadinc коръвїї а капанвлвї, ші întp'алтъ парте съ пв се dee, алдоіле съ пв ласъ întpв лепевіре съмтъпътвра ші съчерішвл свнт кввънт къ с'аѣ ръdікат мвкагїаоа, ші алцїї съ негвцїтореаскъ кв zахереаоа че вор аве еї пентрв вънzape în кът ші еїînсвшї съ се фолосаскъ, dар ші лъквїторії Царіградвлвї съ пв întimпine лінсъ de храпа требвінчоасъ, їар Воеводвл Молдавієї în превпъ кв боерії се вор сіргві în прічіна ачеаста.

Фіind къ din прічіна ръzвоївлвї атът din боерї кът ші din раеле аѣ къzвт сіліцї în вре о грешалъ, тоате ачесте орї че фелїв de вор фі, лъсъндвсъ întpв вітape съ їартъ, пвмаї dакъ се вор афла аввт кв свпвнере ші асквлтape, ші ка ніще свпвшї пв се вор абате din дрвтвл плекърії, ші се фіеînкредінцацї къ пв вор вede алт de кът ті-

www.dacoromanica.ro

лостівіре, мілъ ші îndъpape, ші ачеастъînnъpътеаскъ а теа єрtаре съ ле о фачі къноскъtъ сфъtъindъі а пітрече ръгъndъсъ пентръ мълцітеа анілор віецеі теле, ші пеклъtіреаînnъpъцієі теле.

Алецірea în tpente фіind спънzъpatъ de мъніле Domnълъі, ачеі de акът înainte Domnі вор алеце дъпъ требъіндъ ла ачесте пе ачеі кредінчошї ші вредічі atъt din гречі, кът ші din пъмінтені. Не лъпгъ ачеаста керестеліле каре din înвекіте с'аъ обічнъіт а се тъе din мънцій Молдавієі ші а Валахієі пентръ четъціле de ла Ръміле, съ се дъкъ пе ла четъцї, їар плата пентръ тъет ші карат дъпъ ачеле печетлъіте în скріс адіверіндъ че се вор da de кътръ бінаімине, се вор сокоті деплін în банії бірълъі каре есте în мъна Воеводълъі, фъръ а лі се тъе мъкар ън бан. Асемине фіind къ Воеводъл Молдавієі дъпъ обічеіъл локълъі їа ватъ пентръ тоате кътe він ла Галацї, нъ се ва фаче нічі оînnpotівіре din naptea назъpълъі Кіліеі, кареле прін оаміній съі їші траце дрітъл асъпра вътії Галацілор, ші фіind къ în кондічілеînnъpътецї нічі de кътъ нъ се афлъ скріс ка съ се афле în Галацї ватеш тріміс de ла Ісакче, се вор іcroni de акът înainte атът оаміній назъpълъі Кіліеі пентръ ватъ, кът ші ватешії Ісакчі. Dap ші сілітра каре съ стрінце пе фіеще каре ан пентръ требъінца тарапханалії нъ се ва da în вънzape ла алтъл чінева, каре къ ачеаста съ прічінъеаскъ стрікъчіъне ші пъгъбіреа съpачілор раеле, каре есте къ тотъл în протіваînnъpътецїі теле воіндъ, че прін Воеводъл Молдавієі се ва фаче ікономіе ка атът прецъл, кът ші кіріеа пентръ адъс, съ се сокоteaскъ în бірълъ цъpії, їар ачеаста дъndъсе маї întъі de щіре тарапханалії се

www.dacoromanica.ro

ва погоръ ла орї ші каре скеле, ші прін коръвїї се ва тріимите ла Царіград, ші пентрѹ ка съ аїбъ пѹтере ші търіе фіеще каре поронкъînпъръţеаскъ, ші ачел în протівъ ѹрмъторїѹ капетелор маї сѹсînсъмнате съ се недепсаскъ, се ва черчета кондіка, ші се ва фаче арътаре лаînпъръţіеа меа. Не лъпгъ ачесте боерії Валахіеї ші а Молдавіеї, прекѹм ші челелалте раеле ертъндѹсе дѹпъ кѹм с'аѹ зіс маї сѹс пентрѹ грешъліле în каре аѹ къзѹт în кѹрцереа ръзбоїѹлѹї, вор стъпъні пътънтѹріле пѹмите мошії, ші чінѹріле че аѹ авѹт înaintea ръзбоїѹлѹї дѹнъ доѹе înalte поронцї кѹ хатехѹмаїѹмѹл че с'аѹ dat deосебіт ла 1108, ла міжлокѹл лѹнеї Севал, аша dар лъкѹторії ачестор епархії, боерії ші съраціі пъzind datoрніка сѹпѹпере ші плекаре къtръînпъръţіеа меа, ші арътъind маре асѹмлтаре, ші асеminea сѹпѹпере іґетопѹлѹї че се ва оръндѹі недепъртъндѹсе нічї de кѹм de datoріе, чеînделетнічіндѹсе кѹ ачеа маї de съвършіт прівіґере întрѹ съвършіреа требѹіtоарелорînпъръţещї слѹжбе Фъръ ачел маї мік кѹсѹр, вор фі пърташі дѹнъ вреднічіе, de мілъ ші îndѹраре, ші се вор ѹмбрі сѹнт акоперетънтѹлînпъръţіеї; дѹнъ ачесте пентрѹ харачїѹл локѹлѹї din Валахіеа пѹ се вор чере маї мѹлт de 619 пѹнцї, ші din Молдавіеа німікъ маї мѹлт de 135 пѹнцї ші 444 ½ леї, ші дъндѹсе ла сфършітѹл фіеще кърѹеа ан харачїѹл помепіт de ла атъндоѹе ачесте епархії ла Царіград, пѹ се вор сілі а маї da ші ла хавалеле, їар пентрѹ баїрамлъкѹрї се вор da din Валахіеа în banї пѹмъраţї ші лѹкрѹрї 90000 леї, ші пентрѹ рекїабіе 40000 леї, ші din Молдавіеа пентрѹ баїрамлъкѹрї în banї rata ші лѹкрѹрї 90000 леї, ші пентрѹ рікїабіе

www.dacoromanica.ro

25000 леї, ші маї мылт съ пы се чеїе. De ла Domnї съ пы се чеїе нїмікъ пентрв інка, ші dакъ пы се вор доведі віоваці de вре о грешалъ съ пы се скімбе, ші de ла Domnїї че се фак аквм din noв, съ пы се еїе нїмікъ маї мылт de ачел обічнвіт, фъръ а пвтеаînсъ съ еїе ші еї чева de ла раеле, тръгынd пвтаї аваетвріле лор преквм саре, ватъ, ші алтеле асъмине; асъмине пашїї, кадїї, ші алцї забецї че се афлъ пе лъngъ ачесте доме епархїї, съ пы чеїе аваетврї свнъръtоаре ші пъгввітоаре пентрв раеле, преквм ші de а тріімите мвмбашірї пвтаї ші пвтаї ка съ еїе дарврї ші съ стрінгъ банї, есте кв totвл în протіваînалтеї мелеînпъръцїї. Кынd ва врта а се орынdві сав а се сковорі ачеї че се вор фі афлынd în тренtілеînалтеї мелеînпъръцїї, съ пы фіе требвінцъ нічі кв вн кіп а da беїї вре вн авает; захереліле че се вор тріімите din локвл ачеста, съ се трііматъ аша, în кът съ пы се прічінвеаскъ лъквіторілор ачестеї епархїї вр'о стръмторіре, ші кынd се ва квмпъра din партеа мірієї съ се плътеаскъ прецвл захерелеї în пвмъръtоаре, ші съ пы сеînкарче асвпра лъквіторілор, їар квмпъръndвсъ de кътръ негвціторї лі се ва плъті în пвмъръtоаре dвпъ прецвл локвлвї.

Фіind къ маїînainte ав фъквт арътаре къ квмпъръtоареа оілор de ла ачесте доме епархїї прін оамінї ші саіцїї а касапбашілор прічінвеще пъгвіре раелілор, с'ав лъсат а пы се маї врта ачеаста кв кінвл арътат; dар de требвінцъ фіind а се квмпъра оі din toатъ аче de Dвmnezeв пъzітъ стъпъніре а меа атът пентрв лъквіторії Царіградвлвї, кът ші пентрв таїнатврї, вор вінde раеліле ачестор доме локврї свнt прівігерea іегетонвлвї лор

www.dacoromanica.ro

оіле челе de вънzаре ла пегвціторї ші челевії кв прецвл кврґъторїв, фъръ а treче кв ведереа кът de пвцін че квînвелшвґаре tріімітере de ої ла Царіґрад, каре ачеаста се квпріндеînтрв атъндове помениталe сфінте поропчї шіînсфършіт съ се факъ сілінца къzвтъînтрв съвършіреа двпъ кввіінцъ а поропчілор în прічіна оілор, кънd ва фі требвінцъ а се чере кереcte, ші алте de певое de ла ачесте дове локврї, маїînтъї се ва da de щіре беілор кътъ сотъ требвеще, ші în вртъ се ва погорі ла хотаріле атъндврор помениталор епархії, їар плата пентрв тъет ші кърат се ва da în пвтъръtоape de кътръ мвтбашірії орънdвіцїînadinc пентрв ачеаста, преквт ва da тъпа раелілор ші съ пв фіе съліцї а о двче în локврї пеcte хотаръ, ші кънd се вор чере салахорї ші каръ de ла локвітоpії ачестор дове епархії, съ пв лі се таe нічї вп ban макар din прецвл обічнвіт, нічї съ се прелвпцеаскъ плата. Пе лъпгъ ачесте афаръ de фертаплъї пегвціторї nimine алтвл нічї din meціешї, нічї din емачі съ пвînтреînтрв ачесте дове локврї, ші вмблъnd din лок în лок съ пъгвбаскъ пе раеле адвкъnd în локвріле ачесте добітоаче спре храпъ, саў съмъпъnd ші съчерънd пъмъптвріле ші огоаръле лъквітоpілор ачестор епархії, саў съ ле стъпъпеаскъ, ші орї каре ва квteza а се пврta în протіва ачещії орънdвеле, се ва пеdепсі страшнік, аceminea дакъ двпъ паче саў стъпъnіт пedpent пъмъптврї саў царіні, се вор întoарче ла ачеї дрепцї стъпъні, ашіждереа кънd пв ва фі вре о неапъратъ требвінцъ, съ пв се тріімать мвтбашірї din parteaînпъръцієї ла ачесте дове локврї, ші мвтвашірії тріімішї съ пв поатъ чере de ла раеле чівбоte, ші пентрв фелїврї de прі-

www.dacoromanica.ro

чинї съ пъ інтіндъ зъбава лор în Молдова. Пентръ ка съ се пъзаскъ, ші съ се пъе în лъкраре къ тоатъ скъмпътатеа алкътъіреле де маї със дъпъ ачеа din інвеке-те ашъзаре, де къвіінцъ есте а се пъстра în мъпеле тале, ка черъпд требъінца съ се каъте фіеще че пont, ші не інпротівъ зрмъторіъл інпалтелор порончї довединдъсе съ се педенсаскъ, де орї че старе ва фі.

Боерії каре аратъ сърпъпере кътръ Domnъл лор ші слъжъск къ крединцъ інпалтълъї меъ девлет съ ръмъе în чінъріле ші трептіле че аъ авът інаintea ръзвоїълъї, ші съ'шї стъпъпеаскъ пътъптъріле че се пъмеск мошії. Аша дар фіind къ сіргъінца ші прівігереа а се пъзі în пежъгніре ачеле інсъмнате маї със, афлъндъсъ боерії în ліпещіреа ші довъндїреа чінърілор лор, къ сърпъпере інтръ зніре къ Domnъл лор кътръ а те інпъръцie, есте прічінъітоаре де ферічіреа църії, ші зніі din боерї сърпъръ пе раеле къ черіреа пеcте пъtінцъ, ші с'аъ порончіт ка зчещіеа съ се трагъ де ла ачест фелїъ де недрепте ші фъръ де къвънт лъкрърї, їар еї несъпъіндъсе се аместокъ їаръші în прічіні непотрівіт лор, ші аша індръзнеск а прічінъі жъгніре чершътеї бъне оръндъеле, інпротівіндъсъ кінърілор челор къ бъпъ кінзъіре а окъртъіреї Domнілор лор, не ачещіеа Воевозії ка ачеї че аъ слободъ пъtere, її вор недепсі, ші'ї зор інцъленці дъпъ къвіінцъ.

Іар тъ прекът с'аъ zic маї със, се те сіргъещі атът спре недеапса ачестора, кът ші спре ліпіщіреа сърачілор раеле, дъпъ ачеаста адъпъпд дape потрівітъ фіеще къръеа фъръ осъбіре, ші фъръ а се інсърчіна партеа дърії зніі асъпра алтъеа къ фелїърі де прічіні, ші депъртъндъте де о

www.dacoromanica.ro

ачест Фелїѹ de апъраре съ те сілещї спре съвършіреа дрептъцїї, прекѹм ші în зїліле съвършітѹлѹї мошѹлѹї меѹ Сѹлтан Абдїѹлхамід с'аѹ dat асеміпеа поронкъ, дрепт ачеea фіind къ înпъръteаска ме мілостівіре съ ръварсъ богат асѹпра тѹтѹрор раелілор de обще, de требѹінцъ есте а се пѹне în лѹкраре тоате міжлоачеле че ар пріві спре лініщіре ші înтмѹлціре. Аша dар înпъръteаска ме мілостівіре ші înдѹрапе înтінзіндѹсъ къtръ тоцї сѹпѹшії сърачї ші în певої, каре de ла Dѹмнезеѹ сѹнт аманет пѹтерії меле, с'аѹ сокотіт de кѹвіінцъ съ се înтъреаскъ înалта поронкъ че с'аѹ dat маї înainte пентрѹ бѹна орѹндѹеала локѹлѹї ші în зїліле Іѹвітоарей de Dѹмнезеѹ пѹтерей меле пентрѹ ка ші în ѹртъ съ се факъ пѹртаре de грїжъ ші сілінца требѹінчоасъ спре лініщіреа раелілор, ші маї алес лѹкрѹндѹсъ тоате ачеле кѹпрінсе прін înалта поронкъ datъ пентрѹ ачеа кѹ мілостівіре ші блѹндецъ ертаре de бір în кѹрцере de доі анї, се ва арѣта тоатъ осърдіеа къзѹтъ спре а се ѹнелті тоате ачеле че се атърнъ de ферічіреа локѹлѹї пентрѹ ачеаста с'аѹ dat ачеастъ de акѹм înaлтъ поронкъ, ка съ се înпъртъшаскъ раеліле Молдавіеї окротіреї ші а апъръреї требѹінчоасъ, дѹнд дѹпъ течіреа профезміеї de доі анї ші бірѹл потрівіт лор, ракіабігелілор, баїрамлъкѹріле, прекѹм ші аваетѹріле ачестѹї de акѹм Воевод, пъзіндѹсъ пестрѹмѹтат алкъїѹріле de маї сѹс, каре поронкъ с'аѹ трімис ла тіне. Їар тѹ пѹмітѹле Воевод, прімінд ачеастъ înaлтъ поронкъ ші четіндѹо înaintea Мітрополітѹлѹї Молдавіеї, епіскопілор, архімандріділор ші ігѹменілор, а тѹтѹрор боерілор, капітанілор, ші алтор лѹкѹіторї de орї ші че старе, ле веї арѣта къ în къtъ време

www.dacoromanica.ro

вор петрече кѹ кѫзѹта сѹнѹпере întemeeatъ пе статорнічіса ші кѹрѫцѫніеа inimeĭ, се ва рѫвърса богат асѹпра лор înnъръtеаска me milocтiвipe, ші тѹ, кѹт ші ѹрташії тъĭ, кѫnd te веĭ арѣта кѹ кѹпощінцъ înnъръtещілор меле фачері de бine, ші съвършind nomenitеле înnъръtещі порончі; пѹ веĭ аве нічі о înгріжіре пентрѹ скітѹареа та în грабъ, de кѫт пѹтаї аtѹнчеа кѫnd te веĭ доведі віноват вре ѹнеĭ грешълі вреднікъ de аці прічінѹі скітѹареа. Ащеаntъ dap, къ ші тѹ веĭ рътъне în domnieа та ка ѹн вредінчос кѹ toate жъртфіле кътръ înnъръщіеа mea, ші ачеле маї сѹсînсъmnate dѹnъ пропомиіле date de кътръ вечнікѹлînтрѹ nomenipe ѹнкіѹл меѣ Сѹлtan Maxmet, се вор пъzі пестрътѹtat ші din partea înnъръщіеĭ меле, вezірії, ші аціі, ші dакъ чінева din лъкѹitorі de пеcte Dѹнъреа ші алціі мічі саѣ марі вор трече хотарълe în minѹтѹл ачела се вор пеdепсі.

Ші тѹ te веĭ рѹга пентрѹ пеклътіреа ші întъpipea пъziteĭ de Dѹmnezeѣ пѹтері а меле, ші кѹ сфътѹіреа та ші тоці боерії Молdавіеĭ, dепъртъndѹte кѹ фрікъ de tot лѹкрѹ în protivъ. Аша съ щії, ші te сѹнѹне сфънтѹлѹі меѣ съmn.

С'аѣ скріс пе ла міжлокѹл лѹнеĭ Ramazan, 1206.

Кѹпрindереа дналтѹлѹі Лнпъръtеск Ферman.

Лаѹda Domnilор челор din неатѹл лѹі Месіеа алесѹле dintре стъпънitорії неатѹлѹі лѹі Іісѹс, астъzі Domnѹле ал Молdовії Алексandре Калімах, съ сеînкее съвършіріле tале кѹ ферічіре. Аціѹнгѫnd

www.dacoromanica.ro

ачест сфынт пре înалт съмн щиут съ фіе, къ унул din обічеіурі́ле челе прекуміоасе а преа înалтеі меле înпъръцій фіind netrekuta datóріе ші nedeспъръціта ръвнъ de a окроті ші a пъzі не чеі сунуші аі съі înтру toatъ dpentatea, de a ръвърса ісвоареле мілостівіреі кътръ дъпшіі ші de a се пъzі înтру toatъ бъна орънduеалъ ші фіind къ de кътръ проніеа Dumnezeeaскъ с'аŭ мілуит ші с'аŭ дъруит міе стъпъніреа ші înпъръціеа неînчетатъ пуртаре de гріжъ ші чеа маі înтъі сілінцъ аре înпъръціеа меа, пентру бунъ ші ферічітъ старе de обще тутурор церілор че се афлъ în сунупереа пре путерніческі меле стъпъніріі, іар dunъ ачеаста афлареа ші пъzіреа кінурілор фолоситоаре каре кautъ пумаі ші пумаі спре ръсуфларе, лініще ші одіхна челор de ла Dumnezeŭ înкредінцаці ла înпъръцеаска ме търіре сунусе пороаде ші раеле, ші înсфършіт de a фі ку неадоршіре спре черчетареа ші афлареа din тречіріле ші уртъріле ачелор орънduіці de кътръ înпъръціеа меа, стъпъніторі, ціудекъторі, ші domні în църіле стъпъніреі. меле, дечі фіind къ аторнъ înпъръцескъл постру кацет a пune în лукраре челе че се кувіn ла înпъръцеаска ме търіре, адікъ a кунрінde ші a ръсплъті ку мілостівіре не ачеі каре окроteск раеліле че лъкуеск în стъпъніреа înпъръціеі меле ші ле пъzeск înтру бунъ орънduеалъ лініще ші dpentate, іар în протівъ ачелор че урмеazъ înтр'алт кіп în протіва înпъръцещіі меле бунъ воінцъ de a лі се фаче недреапсъ ші перzape. Ку осъбіре dap ші цара Молдавіеі каре есте мощеніре de ла стрътошіі меі сунт înпъръцескъл меŭ скінтру de a фі în бунъ старе, ші de a нітрече тікълоаселе раеле înтру toatъ ферічі-

www.dacoromanica.ro

реа, лініцеа ші ръсвфлареа, de a се окъртві în-
тръ toatъ бъна орънdвеалъ, фіind къ есте чеа маї
întъї din бъне́ле воінцї ші черірілеînпъръцієї те-
ле, пъînчетъm deanъръреа a черчета стареа în-
тръ каре се афлъ раеліле ші тоцї чеалалцї лъ-
къіторї a Молdавієї, ші toate кіпъріле odiхнеї лор
ші întp'ъn къвънt neînчетat аветînпъръteаска пър-
таре de гріжъ пентръ чершъта бънъ старе ші фе-
річіреа пътънтълъї ачестъеа.

Тъ dap пъmitъле Domnъ, dъnъ a tалеînцълente
кіпърї ші кredinчоасе слъжбе каре с'аъ черкат ші
с'аъ icnitit къ îndeстъї анї маї înainte, în слъжба
марії драгомънії aînпъръtескълъї меъ diban, de
atъnчеа фіind къ се пъdъждъеа къ ла toate ър-
мътоареле слъжбе че веї фі орънdвіт веї аръта
ъртърї плъкъте лъъdate къ кredinцъ ші dpentate,
ці с'аъ înкredinцat ачеастъ таре слъжбъ a dom-
нієї Молdавієї. Їар акъm de iznoавъ врънd în-
пъръцієа me маї къ атърънтъл a се înкredinца
пентръ кіпъріле netречірей tале, с'аъ adeверіт къ
toatъ îndeстълареа, къ пъртънdъте къînцълепчіъ-
неа ші істечіъme ші алкътъind toate тішкъріле tале
a фі потрівіте къînпъръteаска me înaлтъ воінцъ
ші поронкъ întokmaї dъnъ къm се ащента de ла
tine, келтъеще сілінца къ toatъ кredinца a-
тът пентръ zantъл ші бъна окъртъіре a пътънтъ-
лъї кът ші dъnъ întъmплърї пентръ пъzіреа бъне́ї
орънdвеле, пе бнії інфрікошindъї ші nedeнcindъї,
їар пе алції кънpinzindъї ші ъmбpindъї, ші'ї пъ-
zеще нестръmъtat къ поеаніле бъне́ї netречірї къ
mъхафіції ші лъкъіторіїînпъръtещілор теле сар-
хатърї, ші къ dъnъ челе маї înainte ші не ъртъ
date înaлте înпъръtещї порончї прін сфънт înпъ-
ръtескъл меъ хат, пентръ nizamъл пътънтълъї te

www.dacoromanica.ro

афлї спре тъпгъереа шї кзпрindереа серачїлор, шї пе чеї ръсіпцї шї стръмзтацї din тръншїї adзкъndзї ла зрміле лор, келтзеще tot фелзл de съліпцъ пентрз бзпъ окъртзіреа шї ферічіта пітречїреа пътъптзлзї, depъртъnd шї ronind toate ръпіріле шї пedрептъцїле.

Шї dзпъ toate ачесте къ врънd съ арънцї прін лзкраре відерат тзлцъміріле tале шї пентрз къ din тіпереціле tале te хрънещї кз пре богателе міле а пре пзтерпічеї мелеînпъръцїї шї пентрз къ teaї фъкзт маї алес кеарънї ръdікаре шї крещіре аînпъръtещілор меле тънї, фънъ прецет te певоеще а пзне în лзкраре toate требзінчоаселе слзжбе шї поронцї dзпъ кіпзл кзвіінчос, їар маї алес teaї сілїт а профtаксі în време toate челе требзінчоасе пентрз zidіріле четъцїлор Акерманзлзї шї Кілієї, ка съ сфършещїînкзръndъ време ачеле поронцїte dове хатзаре, ла Бendерїз касъ погорїînпъръtескзл галіон каре dзпъ черіреîntокmаї с'аз фъкзт ла Галацї, ка съ тріімїцї în време zахереліле, вітеле шї алте требзінчоасе пентрз таїнатзріле ощілор че сънt рънdзіte асзпра Bidінзлзї, ка съ профtаксъщї лаînпъръtеаска четате а Царіградзлзї атът zахереле кът шї тріімітереа оілор прін целснї.

Deчїînсфършіт фъкъndзсъ toate ачесте de маї сзс лзміnate кзпоскзte лаînпъръціеа me шї кз adівъратînкредінцindзсе къ ла toate челелалte слзжбе шї поронцї шї de общіе ла toate мішкъріле tале te порцї tot кз ачеешї сілїпцъ,înцъленчїзне шї кредінцъ, їар осъвіт пентрз къ аз dat пентрз тіне асемінеа бзпъ търтзріе ачел de аксм візір шї кз desъвършітъ пзтере епітроп алînпъръцієї меле къ мзлт плъкзт с'аз арътат а ле tале

www.dacoromanica.ro

лъвdate,înцълente ші credinчoace вртърї ла преа пвterпіка meînпъръціе, ші teaїînвrednічіт de мвлте лавde, кънї ачеacta a taръвпъ ші пре плъквтъ вртаре пв пвтаї аў фъквт videratъ чеа кв таре credinцъ profimiea ачеacta a ta каре аї спре a пвte фаче квпосквтъ desъвършітъ слвцеаска ta бвпъ мвлцътіре, пentрв богателеînпъръtецї міле че се ръварсъ кътръ tine, чеînкъ аў adeveріт ші аў întъріт ші a ле стрътошілор тъї кътръ пре înalta, пре пвterпіка meînпъръціе credinчoaca слвжбъ. Фії dap întрв toatъ vrednічіea de лавdъ ші їатъ dap ъцї воім ка съ teînвrednічецї a къцїга, ші кв desфътare a гвcta de a пвръreа podвріле credinцеї, ші a dpentелор tале плъквte слвжбе.

Dечї dap фіind къ ecte бвпа воінцъ aînпъръціеї теле ка ші de авкт în ферічітвлînпъръtесквл теў огвр, съ adaoрї ші сеînтвлцъцїînкъ ші алте credinчoace слвжбе, кв асъштъпареа челор treквte маїînainte лвкрate, adікъ ка съ te сілецї кв neadopmipe пentрв бвпа cтareа ші ферічіреа пътъптвлвї, пentрв ръсвфлареа ші odіxna сърачілор раеле, ші съ фії кв лвare aminte a се пъzі nestръmвtat квпrindereаînaлтелор порончї, пentрв nizamвл пътъптвлвї, ші din боерї ші чеealaлцї лъквіторї пре чеї мъртвріcіцї în credinцъ кътръ пре пвterпіка meînпъръціе съ'ї тъпгъї ші съ'ї квпrinzї, їар пе чеї vrednічї de nedeaнcъ съ'ї nedeпcъцї фъръ a treче кв videreа грешъліле лор, ші съ пв ерцї ла орї чіне квtezъріле de a еші din xotaрвл datopiілор сале, саў a се абate кв кълкаре necte орънdвeала стърії сале къ кв ачест кіп съ се вртеze бвпа окъртвіре dвпъ квт чере xotaръле кввіінцеї бвпеї облъdвірї.

www.dacoromanica.ro

Банії мірііînпъръţещї ші обічнзіте ле рзсзтатзрї съ те сілещї а сеînпліні în времеа лор.

Пе тікълоаселе раеле съ'ї ферещї de асзпіре ші недрептъцї, їар din боерї ші чеелалцї къцї се ворînпротіві ла порончіле тале ші къцї în протіва преînалтеїînпъръţещії теле бзнії воінце вор кзтеza а съмнічі ші а асзпрі сърачіле раеле, не ачіеа дзнъ десъвършітъ пзтере че аї съ'ї недепсъщї спреînфрънареа зртъріі лор, ші съ келтзещї тоатъ сілінца în тоатъ времеа фъръ пре-цет кз окізл неадорміреї стръжзіnd ка дзнъ de-пліна пзтере че ці с'аз dat съ афле тоате кінзріле фолосітоаре пентрзînтемеереа ші бзна окъртзіре а пътъмнтзлзї,înтокмаї дзнъînцъленціле ші кредінчоасе кінзрї кз каре ші пънъ акзм теаї пзрtat, невоіndзте а траце ші а добъndі рзцеле сърачілор раеле къtръ пре пзтерніка теînпъръціе, ші се арънцї пеконтенит къtръînпъръціеа те în скріс toate вреднічіile de арътаре а ле тале сокотінце, спре ачеаста dap дзнъ сфънтзлînпъръtескзл мезînтрз порочіре dat хатіхзмаїзм с'аз фъкзт ші ачеастъ а теînалтъînпъръtеаскъ порончкъ кзпрінzъtоареînтъріреї шіînтемеереї Domnieї тале ші їатъ ці се trimite; дечї de te веї пзрta дзнъ кінзл de маї сзс арътat, ші ка съ пзї în лзкрареînтрз тоатъ десъвършітъînпъръtеаска теînалтъ порончкъ ші воінцъ, te веїînтрарта кз тоате пзтеріле сілінцеї în ферічітзл огзр аînпъръцієї меле, ка съ арънцї маї кзînадіс ші деакзм înainte ръвнъ, профіміе ші кредінцъ, арътъnd съвършіріле тзтзрор челор че маї сзс с'аз порончіт адікъ бзнеї окъртзірї а пътъмнтзлзї ші тоате челелалте чершзте de ла вреднічіеа десъвършітеї пзтерї че ці с'аз dat, ка кз кінзл ачеста

www.dacoromanica.ro

съ сеînтѫлцаскъ ші съ сеînтъреаскъ кѫ адъоціреа ачеа кътръ пѫтерніка теînпъръţеаскъ порочітъ вѫпъ іполіпсіс; съ къщіцї ші деакѫт ръвърсареа богателор міле ші недешъртателор фачерї де вине де ла пре пѫтерніка ші їѫвітоаре де дрептатеînпъръцїеа те, аша всї ѫрта негрешіт дѫпъ кѫпріндереа шіînцълеţереа ачещїїînалтеînпъръţещї поронцї че с'аѫ дат ла міжлокѫл лѫмінеї Шевал în анѫл 1212, în пъзітѫл де Дѫмнезеѫ Царіград.

Тълмъчіреа Каїтелеї пре ţналţѫлѫї Візір.

„Пре алесѫле ші пре кредінчосѫле Домнѫле а Молдовії, тѫ Фіінд де чеї хрънїцї ші крескѫцї întрѫ дрептате ші осъвітъ кредінцъ кѫ десъвършітъ іполіпсіс, слѫгъ а пре пѫтернічіїînпъръцїї, аѫ стрълѫчіт лѫмінателе съмніле дрептъцїї шіînцъленчїѫнеї din челе кѫ кредінцъ а ле тале лѫкрърї, ші с'аѫ възѫт прін черкареа родѫріле мѫлцъмірей тале din плъкѫтеле слѫжбе а драготъніеї челеї де мѫлцї анї ші де ла пре пѫтернікаînпъръцїе, ші дѫпъ тоатъ пъдеждеа ка ші маї în ѫртъ дѫпъ асеміпеаînцълепте кіпѫрї веї келтѫї тоатъ сілінца та спре съвършіреаînалтелор поронцї че се вор да кътръ тіне, маїînainte ці с'аѫînкредінцат слѫжбеле челе марї а Домніеї Молдавіеї потрівіндѫсъ кѫ а та Фіреаскъ ръвнъ, ші пековършітъ профімие ші сілінцъ, спре каре Фіінд ші преînалтъînпъръţеаскъ воінцъ ші поронкъ пентрѫ че десъвършітъ черчетареа шіînкредінцареа ѫртърілор ші тѫтѫрор мішкърілор тале, с'аѫ афлат ші с'аѫ гъсіт челе дрепте ші пескітѫат а тале лѫкрърї

www.dacoromanica.ro

алкътвіте квînпъръţеаска пъдежде ші вртъţоареînţокмаї стъпънiţоареа преînалţеї вînеї воînцї, фъкînd аї поţріві нашії тъї кв преînалţъînпъръţеаскъ вînъ воînцъ ші квînцълепчїune аї вніт двînъ ачеаста ші кінвріле вînеї окъртвірї, къте о даţъ прiнînгрозіре, прiнînфрікошърї ші вне орї їаръші прiн мънгъере ші блъndецъ; аї пъzit кв таре лвare аminte кввіїнчоаса вînъ нiţречере мецеешаскъînţре сархатврілеînпъръцієї. Лn destвл теаї сілiт спре а пвне în лвкраре ачеле пентрв вînа орънdвеалъ пътънţвлвї date преînалтеînпъръţещї порончї ші Фертанврї în кът аў фост прiн пвţінцъ те аїînгріжiт пентрв тоате ачеле че ътърнъ ла nizamвл църії квпрinzind раеліле челе de свнt а та окъртвіре квînцълепчїune ші ictечївтеа мінцеї тале, аїînтвлцiт лъквінца пътънţвлвї денъртъndвте de тоатъ nedрентатеа ші опрind тоатъ асвпрiреа.

Дечї дар фiind къ din копілъріеа та ещї хрънiт ші кресквт квînпъръţещіле богате міле ші фачерї de вine, теаї Фъквт ші desсъвършiт кіеар ші ръdікаре ші хрънiре dinînсвшї тъніле пре нвтерпічеїînпъръції, двнъ каре ші кв кввіїнцъ аї ръсплътiт прiн плъквţеле тале слвжбе твлцътіріле челе пентрв богателеînпъръţещї фачерї de вінe че с'аў ръвърсат асвпра та, кънїînкввіїнчоаселе времї, аї тріїміс тоате челе че с'аў кввенiт, требвінчоасе ла zidiріле четъцілор Кіліеї ші Акертанвлвї, în пвцінъ време аї съвършiт фачереа челор доне амбаре каре пв de мвлт ці с'аў порончiт ла четатеа Бендервлвї, галіонвл каре dinînалтъînпъръţеаскъ поронкъ с'аў Фъквт ла Галацї лаї съвършiт двнъ кінвл кв каре с'аў чершвт, тоатъ сіліна аї арътат ла пекврмата тріїміţере

www.dacoromanica.ro

а вітелор ші осъвітелор фелїврї de zахереле пентрв таїнатврїле ощілор че сънт рънdвite спре Bidin, атът iznaci zахереа квîndecтвларе, кът ші оі прin ţелебії п'аї kontenit a тріimite ла Царіград; пентрв ачеаста фіind къ възвітъ ші квпосквтъ лвminat с'аў фъквт тоатъ ръвна сілінţеї тале чеї пре лъвdate атът din ачесте de маї свс віне пріimite вртърї ші din тоате челелалте а тале съвършірї, п'am лincit ші поі пре ларг а фаче în скріс арътаре пентрв ісквсірea ші вredніка съdітъînтрв тіne сълінţъ, dъnd пентрв тоате ачесте бвне мъртврії кътръ пре пвтеріквл ші пре бвнвл пострв Ѧмпърат, din каре пре кredінчоасе ші кв профімie a ле тале слвжбе шіînпъръţеаска са пре пвтерікъ мъріре, пв пвтаї къ с'аў квпрінс кв чеа десъвършітъ мвлцъмire, dар ші de мвлте бвне кввънтърї ші лавde теаўînвredнічіт пе тіne. Фіе dар ţіе a къщіга кв десфътаре родвріле кredінţеї ші a dрентелор тале вртърї, dечї dвnъ квт ші нъnъ аквт теаї пвртат кв фіреаска таînцълепчївне ші естечївтеа мінţеї ші deaквтînainte съ чере пвтаї de кът кв адъоţіреа шіînтвлціреа челор треквте în слвжбе, асемінеа бвне вртърї порнite de ла лвареа та аminte шіînръdъчінata сілінцъ ла тоате къте атърнъ de общіе атът спре бвна окъртвіре a църії кът ші спре одіхна сарачілор раеле, пъzind адікъ преînалтелеînпъръţещї порончї че с'аў dат маї înainte, ші пе къцї din бвєрї ші раеле веї афлаînтрв кredінцъ свнвindвсъ кътръ втвріреа преînалтеїînпъръції, съ'ї квпрінzї ші съ'ї чінстещї, їар пе каре її веї гъсі кв вртърї ші лвкрърї în протівъ, îndатъ съ ле фачї ші педепселе кввіінчоасе, пе лъсind ţе пімінеа a се авате кът de пвţін din хотаріле стъ-

www.dacoromanica.ro

рії сале, пре кѹт ші не ачеї каре се вор іспіті а кълка порончіле тале ші în protiva înпъръте-щії бѹнеї воінце, вор кѹteza a се абате спре а-сѹпріре ші недрептъціле сарачілор раеле, ка ѹп стъпънitор ші кѹ десъвършітъ пѹтере, съ'ї недеп-същї дѹпъ тъсѹра віновъціеї лор, ші съ те сі-лещї пентрѹ чеа în времеînпліпіре a тірії църіі тѹтѹрор челоралалте обічнѹite рѹсѹматѹрї, tot дѹ-пъ кѹпоскѹtaînцъленчїѹне ші кредінцъ ші лъѹ-date ле кінѹрї каре ші пъпъ акѹт с'аѹ възѹт кел-тѹind сілінца ta спре пѹнереа ла кале a бѹ-неї орънdѹеле a пътънтѹлѹї, ші спре пъzіреа бѹнеї стъріі a раелелор, ші ка съ фачїînскріс арътаре кътръ преînalta Поартъ ші деакѹт înainte пентрѹ toate кѹвіінчоаселе прічінї, кѹ адъоціреа челор кредінчоасе a ле tale сокотінцї, спре ачеаста саѹ dat акѹтînпърътескѹ вредпікѹ deînкінъчїѹне înaлтѹ ферманînфрѹмѹсъцat ші кѹ сфънтѹл ха-тіхѹмаїѹм пентрѹ întъріреа ші întemeереа Domnieї tale, фіind dap къ фъръ îndoіре съ пъдъждѹеще ші се ащеаптъ дѹпъ a ta фіреаскъ ші плъкѹtъ кредінчоасъ мішкаре, ші дѹпъînцъленteле дрепте ші лъѹdate a ле tale лѹкрърї, ші дѹпъ кът се кѹпрindѹ прінînalteле вредніче deînкінъчїѹне порончї, къ te веї întрарта tot деаѹна кѹ ръннаînгріжіреї ші a сілінцеї пентрѹ бѹна ші кредінчоа-са лѹкраре ші съвършіреа тѹтѹрорînпърътещілор порончї.

Пентрѹ ачеаста ші пої спре întъріреа ші îndem-нареа datoрнічеї tale сілінцї ші профіміа ші ка съ адаоцї кѹ маї мѹлт дѹпъ чеа фъръ îndoіре пъдежде a пре пѹтерніціїînпъръції; ачеа кътръ tineînпъръteаска îndѹраре ші съ te фачї рънві-торїѹ ачелор асеміпеа кѹ tine; скрііndѹцї акѹт îцї

www.dacoromanica.ro

tpiimitim ачеастъ а поастръ каїте, каре лъundзо кв аціzторїзл лзї Dзmnezeз ші пліpoфopicindзte кв кредінцъ пентрв toatъ кзпрindepea еї пестръмзtat веї зрта съвършіреа dзпъ кзт скріім.

Тълмъчіреа mехtзпзлзї пре а пацаtзлзї Bizipiз.

„Пре алесзле întpe Domnії челзї din неатзл лзї Mecieа, întъїзле din cтъпъnitopії неатзлзї лзї Iісзс, actъzї Domnзле ал Молдовії Алексandpe Калімах, съ сеînкее съвършіріле tале кв зіне. Тв фіind къ dinînчепзтзл тъз teaї арътatat а фі din челе іcnitite întpв лаsdъ ші мъртзpicitъ întpв іcкзcite лзкрърї, съditъ кредінца шіînдъленчїзneaînсъ слъгъ а пре пзternічіїînпъръцїї, în decтзл с'аз арътat din трекзteле іcnite ші черкърї че аї келтзit кв cтръdanie сілінцї, спре кзпощінца бзпелор tale лзкрърї кътръ съвършірілеînaлтелорînпъръtещілор слъжбе че с'аз въззt dзпъ кзвіінцъ алкътзite, кв toatъ чеа прin пзtinцъ вredнічіе а та ші аз фост ла tine сінгзръ мъпгъере а te фълі ші а te лъзda, пзmaї чеа кътръ преînaлтзл ші фъкъторзл de зіне devлет, dpentatea, кредінца та атът în чеа din тъї кът ші în чеа de ал doіле dpaготъпіе пре плъкзte а ле tale слъжбе.

Din каре прічінзindзцісе dовъndіpe аînпъръtещії бзпеї іполінсіс ші сінгзрії cтъпъnitoape фолоcitoapeї воінцї кътръ tine, с'аз ръndзit пентрв ачеаcta în пзptapea ta de гріжъ пътъntзл Молдовії, ка съ окъртзещї раеліле челе сзпзсе ціе, ші се съвършещї toate прічіпеле църії dзпъ toatъ кзвіінца, deчї прin іcnita лзкръреї вidepat арътъndзсе къ пв пв-

www.dacoromanica.ro

маї теаї пѹрtat dѹпъ фіреаска ta credinцъ шіînцъ-
лепчїѹне кътръ бѹна окъртѹіре ші лъѹdata кіп-
zѹіре а пъмѣнтѹлѹї, чеînкъ пѹтаї din съdiтъ
bredniчіеа ta аі deпъртat кѹ totѹл ші comnѹл ші
odixna, атѣт пентрѹ кѹпрindereа ші окротіреа съ-
рачілор раеле, кът ші пентрѹ бѹна съвършіреа тѹ-
тѹрор пре стрълѹчітелорînалте поропчї.

„Аквт dap фіind къ с'аѹ datînпъръtескѹ bred-
нікѹ deînкіпъчїѹне фермапѹînфрѹтѹсецат ші
înтъріт кѹ сфъптѹл хатіхѹтаїѹт, пентрѹînтемеереа
ші статорнічіеа Domnieї тале ші пентрѹ челелалте
înпърътещї ілтефатѹрї, афаръ dap ші deосъбітъ каї-
теаоа поастръ че цї с'аѹ скріс пѹтаї пентрѹ а-
чеастъ спре маї лѹminaтъ арътаре, пентрѹ тѹлцъ-
міріло поастре de а тале credinчоасе лѹкрърї ка-
ре пъпъ аквт аї арьтат прін бѹна кіпzѹіре прі-
чіпеле че ц'аѹ поропчіт ціе, ші прін odixna рас-
лілор че съпт сѹпт а ta окъртѹіре, цї се trimite
о блапъ de сатѹрînпреѹпъ ші кѹ ѹп артасар
înnodoвit, спре ачеаста ка съ порцї de гріжъ а
ръсплъті кѹ тѹлцъміріле кѹвіінчоасе пентрѹ тѹ-
саадеleле че се фак кътръ tine, прекѹт маї сѹс
се аратъ, ші пентрѹ ка съ te арънцї ші de аквт
înainte кѹ toatъ datopніка credinцъ ші фърь пре-
цет сілінцъ кътръ поропчіле ші слѹжѣеле рѹndѹite
шіînсфършіт пентрѹ ка съ арънцї toatъ профіміеа
ta, în кът ва фі пѹtinца ла toate ачеле че се кѹ-
він, ші ѹртеазъ ла datopiea Domnieї тале.

С'аѹ скрісînadinc, ші цї се trimite ачест тех-
тѹп ал поастрѹ, каре лъѹndѹ'л кѹ аціѹторіѹл лѹї
Dѹmnezeѹ веї ѹртаînтокмаї прекѹт маї сѹс
се аратъ.

---

www.dacoromanica.ro

Тълмъчіреа de пе ѧпалтѫл хатіхѫмалѫм а пре пѫтерпічеї ѧппъръцїї че с'аѫ dat пентрѫ пізамѫл сѫдецїлор.

„Ѧнтъїѫле а Іегемонілор пеамѫлѫї Месіеї алесѫле а челор маї марї а пеамѫлѫї крещінеск Алексandре ВВD ал Молдавіеї съ сеînкое сфършітѫл тъѫ кѫ біне. Кънцї саѫ консѫлї саѫ віцї консѫлї, вор фі орѫndѫіцї атѫт пе ла остроавеле а мърії Албе ші пъпъ ла пърціле de înпрежма саѫ ші ла але локѫрї прін каре се вор фі петрекѫnd негѫціторіїле din înпъръцїїле европіенещї че петрек în паче кѫ пѫтерніка ші вечніка înпъръцїеа ме, ачещїеа ка съ фіе din неамѫл сѫпъпіреї лор анѫме съ кѫпрінде прін понтѫріле че с'аѫ ашъzat, ла фачереа пъчеї прекѫт кѫ totѫл în противa токмелелор пъчеї, есте кънd пѫмінцїї консѫлї ші віцї консѫлї вор фі din сѫпѫшїї пѫтерніцеї меле înпъръцїї, ші пентрѫ кѫ мѫлцї din сѫпѫселе поастре раеле de ла о време мещешѫцind кѫ кіп ка съ се ашеze консѫлї ші віцї консѫлї ші мѫлцї лѫnd натенте, кѫ обръznічіе аѫ înдръznит а се ашаza стрѫінї сѫдецї.

Спре înдрептареа ші înтокміреа ачестор прічінї înадинс ла анѫл 1206, пе ла înчепѫтѫл лѫнеї лѫї Сеферѫ с'аѫ скріс înпъръцїї фермапѫрї, ші с'аѫ трімис ла тоате остроавеле а мърії Албе, ші пе ла пърціле de înпрежмъ, анѫме лъмѫрind къ кънцї консѫлї ші віцї консѫлї, орї în кареле остров саѫ ші în каре лок а мърії Албе, се вор іві къ аѫ фост din а поастре сѫпѫсе раеле, ка піще înпротівіторї ла токмелеле пъчеї, ші ла пъмънтеаска облъдѫіре ка съ фіе фъръ de търіе скрісоріле че вор фі авѫnd de орѫndѫеала лор în слѫжбъ, ші съ се сокотеаскъ ка піще прощї сѫпѫшї, ші кънцї din сѫпѫселе раеле а пѫтерніцеї меле înпъръцїї

www.dacoromanica.ro

вор îndръzni a се фаче саѝ консулї din partea сѫдецілор стръінї, саѝ вор îndръzni a лѫа patente a консулілор черчетъndѫсе съ се pedeпсаскъ. Ші къцї їаръшї сѫдецї ші сѫпѫшї de стъпъніре стръінъ, кѫтнъръnd вор воі a dobъndi мошії din лѫкрѫріле мішкътоаре, ка ѫп лѫкрѫînnpotibitoріѫ ла сфъnta правілъ ші ла ашъzъріле пъчії, ѫнії ка ачещіеа deaкѫт съ се zътікпеаскъ a кѫтнъра în кѫnpindepea пѫternічеї телеînnъръцїї: касе, dѫrene ші але лѫкрері nemішкътоаре саѝ nentrѫ сінешї саѝ nentrѫ бісерічї ші мъnъстірі.

Ашъждерea къцї сѫдецї се вор încѫра лѫъnd фете a сѫпѫшілор раеле a пѫternічеї телеînnъръцїї фіind ачестора dѫnъ сфъnta леце; фіind къ ръtъn aceminea раеле a пѫternічеї телеînnъръцїї, ачещіеа съ плътеаска аѫt бір ші фіеще че алтъ dape nentrѫ авереа лор, ші de се ворînnротіві ла легѫтѫріле ачесте ші лаînnъръtещіле dpentъцї, аѫt nentrѫ сінешї кът ші nentrѫ аверіле че аѝ, нічї ка кѫт съ nѫ се аскѫndъ.

De врете dap къ ачеле аѫnчеа tpiimice порончї aînnъръцїеї теле, nentrѫ къ аѝ фост ne скѫрt алкътѫite, с'аѝ dobedit къ ла тѫлте пърцї de лок с'аѝ ѫрmat în protівъ, аѝ трebѫit nentrѫ ѫцълеціре лѫъnd de iznoавъ ачеле маїînainte скріре, ші potpiвindѫлѫ кѫ сфінтеле правіле пре ларг съ скріім ал 2-леînnъръtещї порончї пе ла къte локѫрї ва чере трebѫінца.

A. Dѫnъ кінѫл че с'аѝ скріс маїînainte, къцї din раелілеînnъръцїеї теле, ла анѫл че саѝ nomenit пънъ ла сфърштітѫл лѫї Цеpaziel-ахър, adікъ кѫ шente анї маїînainte a сорокѫлѫї че с'аѝ dat de чінчї лѫнї, аѝ аціѫнс a се фаче саѝ консулї саѝ віцї консулї фіind

www.dacoromanica.ro

în protiva toktelelor ші a пъmintецій облъ-dвірі, ка съ рътъе фъръ de пвtepe toate скрісоріле че вор фі авънd.

В. Орі къцї deakвт прін міжлочіреа de стръінї свнвші, вор квteza a лва консвлатврї în tot кінвл съ се сокоteaскъ dажніче орі a аве natente, îndatъ че се вор doвedi къ аъ Фъквt de ачесте съ се nedeнcaскъ кв търіе.

Г. Къцї стръінї свdецї орі negвцitopind орі вмвлънd nentpв алте прічінї вор воі întpв otoманіческа стъпъніре a къщіга прін квтпъ-рътвръ пътънt саъ алте тошії, în protivъ фіind ла обічеївріле челе dintpвînченвt, ші ла пъmintецїле правіле, вніі ка ачещіеа вънzind тошіле лор ла dажніче раеле aînсвшіînnъръцієї теле съ лъквїаскъ кв кіріе ші кв пъїталъ.

D. Орі къцї din dажнічії алтор стъпънірі ші din стръінї свdецї, се вор фіînсвpat кв Фете a раелілорînnъръцієї теле, такар къ dвnъ сфінtele правіле конії лор се пвтъръ dpeнte раеле aînnъръцієї теле, dap кв кін прі-eteneск саъ треквt кв вedepea ачеї конії къцї се вор фі пъсквt пънъ ла ачел сорок, квт ші Фечіорії ачестора къцї de атвнчеа се вор фі пъсквt ші се вор фіînсвpat кв Фете a раелілор ші dвnъ nomenitвл сорок, конії че вор фі фъквt dвnъ прietenеаска тречере кв вedepe, съ се сокоteaскъ ка ніще стръінї свdецї, ші de се вор фі афлънd саъ în слвжвъ de консвлат саъ вор фі dобъndit пътънтврї ші лвкрврї пеміщкътоаре, ачещіеа преквт ші чеї стръінї dажнічї ші свdецї, въzind ачеле пеміщ-кътоаре a ле лор аверї съ рътъе фъръ прілеж.

www.dacoromanica.ro

Е. Їар кръцї сѫдицї дѫнъ поменитѫл сорокînкоаче се ворînсѫра кѫ фете де а раелілор,înкрединцїндѫсъ съ сеînцїінцъze къ копіїлор че се вор паще, аѫ съ се сокотеаскъ дрепте раеле а пѫтерпічіеї теле îнпъръцїї.

Їатъ дар спре маї пре ларгъ арата́ре, кът ші спре îнцълецїреа алкътѫірілор че се кѫпрінд îнтрѫ челе де маї îнainte îнпъръте́щї Фермапѫрї, ші де ал доіле акѫт с'аѫ дат ачесте поропчї а îнпъръцїеї теле, ші фіind къ с'аѫ чершѫт ка дѫнъ правеле съ се щіе ла чіне се кѫвіне, копіїї че се вор паще din сѫдицїї îнсѫрацї кѫ фетеї раеле а пѫтерпічеї теле îнпъръцїї с'аѫ скос трей фетвале де ла тареле Съіхѫлісла́т каре съnt ачесте:

А. Петреа сѫdit mi дажнік din стъпъніре стръінъ, віind în кѫпрindереа стъпънірей пѫтерпічеї теле îнпъръцїї, de ва вреа съ кѫтпере вр'о парте de пътънt din челе че се дежтѫеск саѫ din челе че кѫ апѫл се цін în орънdъ, ка ѫн стъпън а сътъна îнтр'ачест пътънt, ѫнѫл ка ачеста съ ласъ а сътъна, аѫ пѫ се ласъ? (ръспѫнс) Nѫ се ласъ.

В. Павъл сѫdit ші дажнік din стъпъніре стръінъ, віind în кѫпрindереа стъпънірей пѫтерпічеї теле îнпъръцїї ва îнчепе а сетъна царінъ ка ѫн пъташ (саѫ îнтребат): дѫнъ правілъ, опрецїсъ Павел de а сътъна? (ръспѫнс) Съ опреще.

Г. Іоан сѫdit ші дажнік din стъпъніре стръінъ віind în кѫпрindереа стъпънірей пѫтерпічеї теле îнпъръцїї, с'аѫ îнсѫрат кѫ Маріеа фетее рае, копілѫл Некѫлаї че с'аѫ пъскѫт din тръншії, de се ва îнтоарче татъл съѫ Іоан ла цара ѫnde аѫ фост

www.dacoromanica.ro

маїînainte кѹ лъкѹінца, ші ел неврънd а мерце кѹ tatъл съѹ (съ întреабъ), съ кѹвіне а ръмъ-неа ачест Некѹлаї ла мѹмъса Маріеа? (ръспѹнс) Се кѹвіне.—Спре маї кѹ лѹпціме ші спре вешніка паче ачелор date маї din nainte ачелорînпъръ-тещї поропчї, ші кіпѹрї алкътѹіте întoкмаї кѹ сфінтеле правіле ші кѹ обічеїѹріле пътънтѹлѹї, саѹ tрііміс ші акѹм ачеастъînпъръteаскъ а me поропкъ прін хатіхѹмаїѹм, atът кътръ Domnѹл цъ-рії Romъneщї кът ші кътръ Domnѹл църіі Мол-довії, кът ші кътръ алції че с'аѹ къzѹt. Dpent а-чеea, макар къ dѹпъ datopie ші dѹпъ кѹвіінцъ ла ѹнеле ка ачесте прічіні, ѹрмеazъ а се фаче кът а фі маї мѹлт ла пѹтінцъ, прівігере ші лѹаре а-minte zi ші noante ка съ пѹ се întъмпле чел маї мік лѹкрѹ.

Фіind dap къ с'аѹînщіінцatînпъръціеа me къ în цара Romъneaскъ ші în цара Молдовії се ѹр-меazъ кътева прічіні în protiваînпъръtещілор меле поропчї, с'аѹ скріс ші акѹм ачеастъ страш-нікъ поропкъ, ші с'аѹ tрііміс кътръ tine Domnѹл Молдовії ші кътръ Domnѹл църіі Romъneщї tot întр'о време ка съ се ѹрмezъ неckімbat кѹ ма-ре лѹаре aminte ші кѹ скѹмпете челе кѹпрінсе, dѹпъ кіпѹріле алкътѹіте de маїînainte, кът ші ка съ пѹ паскъ чел маї мікînпротівъ лѹкрѹ, ла орънdѹелеле че с'аѹ арътat. Ашіждерea dѹпъ ал onтѹле кап а токтелелор de паче че с'аѹ фъкѹт кѹ Аѹстріеа, къцї лъкѹіторї din кѹпрінdерea атъn-dѹрор стъпънірї, adікъ маїînaintea ръстіріцїї de-не ѹртъ, саѹ ші în времеа ръстіріцїї вор фі прі-лежіте, de ла о стъпъніре ла алта, фъкъndѹсъ аколо сѹпѹшї ѹнії ка ачещіеа, нечершindѹсе нічї de кътръ ѹна стъпъніре, а се adѹче ла ѹрма лор

www.dacoromanica.ro

вnde лъкъеа маїînainte, съ се сокоteаскъ dвnъ квm ші алцї cтръінї сvdицї, квm ші къцї сvnвшї лъкvitорї орї din кvnpindepeaînnъръtеццї теле тъpipї, саv а Авcтpieї вор фі cтъnъnї ne авepї nemішкъtoape, фъръ а се zътікні нічї de кътръ о cтъnъnipe а алеце, în кареîntp'amъndove cтъnъnipї воеще а лъкві, съ се îndatopeаскъ а вinde nemішкътoapeле лор авepї din naptea чееалалте cтъnъnipї, тv dap nвmitвле Domn ал Молдовіі пліpoфopicindвte, în кът ecte de тpebвinцъ съвъpшіpea челор apътate întpвînnъръtецціле поpончї челор маї din nainte кътe ші ачecte de аввm, ал doilea ші іcnpъвіpea челор че în канвл ал onтвле а токтелілор de паче че с'аv фъквt întpeînnъръціea me ші întpe Авcтpia с'аv хотъpit. Dвnъ квm ne чеї cтръінї сvdицї асъminea веї metaxepici, ші ne чеї орї каре dintp'вntъї фіind раеле аînnъръцієї теле, с'аvînaintea ръcтіpіції ачецції de ne вpmъ, саv în вpemea ачецції ръcтіpіцї аv пріveцit în цара nemцаскъ, ші фъкъndвcъ аколо cвnвmї dажнічї вор вmвла în църілеînnъръцієї теле кв natente спре а negвцitopi, dвnъ квm în notpівъ nв веї кvnoaще de cvdицї ne къцї dвnъ ръcтіpіцъ пріveцind în цара nemцаскъ, ші лвъnd natente вор вmвла фъръ de нічї вn кввnt în пъpцілеînnъръцієї теле.

Ачecte toate вine кvnoскъndвле te веї сіpгві ка съ се іcnpъveаскъ dвnъ кінвл маїînainte ашъzat. Dpent ачeacta dвnъ че ачectînnъръteск Фepman се ва четі de обще ші се ва da în щіinца în авzвл tвtвpop, къцї вор îndpъzni а вmвла în protівъ, îndatъ фъръ міжлочіре съ'ї арцї кътръ înaltaînnъръteаскъ Поартъ кв nвmeле ші поpекліле лор; веі nъzi кв лвape aminte, ші toate кінвріле

www.dacoromanica.ro

че с'аѫ ашъzat întрѫ токтеліле ачелоралалте европіенещїînпъръцїї.

„Лѫndînпъръteаска ачеастъ поропкъ че цї се трїimite акѫт, те веї сілі кѫ toатъ сіргѫінца ші лѫаре aminte спреînплініреа тѫтѫрор къте поропчїт, dѫnъ кінѫл маїînainte скріс, ферindѫte кѫ totѫл de челе în протівъ ачестор поропчї.

Лn четатеа Царіградѫлѫї. Ла анѫл 1213 Мѫхарет 7.

Хотъріторa despre Бѫцеаръ.

„Хотарѫл че dіспарте локѫл че с'аѫ лъсат тъtарілор din локѫл Молдовії, dѫnъ хотарніка че с'аѫ фъкѫт în вретеа ръпосатѫлѫї Constantin Морѫz BBD, de кътръ dѫm. Неклаї Росет вів вел логофт. че аѫ фост ръndѫit черчетѫtор ші хотарнік. De ла Бендер, пѫрчеде хотарѫл че dіспарте локѫл Хотърнічепілор ші мерце tot пе troіеаn пънъ ла Бещітат, фъръ а фі алте сътне хотаре, їар de ла Бещітат маї цос din малѫл хindікїѫлѫї ѫnde с'аѫ фъкѫт мовілъ, am пѫрчес спре amеazъ zi ла deал спре о вълчеа пънъ în deал ші аколо есте о мовіліцъ веке, ші ачеїа с'аѫ сокотіт хотар, ші de аколо am пѫрчес în цос тѫкеа dеалѫлѫї пеcte коada ѫneї въї ші пеcte drѫtѫл че мерце ла Тігечїѫ ші ла Кодрѫ, ші tot în цос костіша ші кат алътѫреа кѫ drѫtѫл, с'аѫ фъкѫт мовіла Ѫрсѫл dрент în deал, ші de аколо tot în цос, dеалѫл алътѫре кѫ drѫtѫл Тігечїѫлѫї есте о мовілъ веке че'ї zік Баштенкїал ші саѫ сокотіт хотар, ші de аколо tot în цос тѫкеа пе ѫn drѫm пѫ пре бѣтѫт пънъ нї am întълnіt кѫ алт drѫm че віне despre соаре ръсаре, ші întре drѫtѫрї am фъкѫт мовіла бѫцеаг

www.dacoromanica.ro

хотар, ші de аколо tot în ţoc пе ачел дрѫтѫшор тѫкеа пінтре въї, пъпъ în фѫndѫл въїї че'ї зік Алгъра, ші am фъкѫт мовілъ алгъра din ţoc de дрѫт, ші de аколо лъсъnd дрѫтѫл ші апѫкъnd în ţoc подішѫл пъпъ am dat în дрѫтѫл че bine de ла Тігечї ші мерце ла Іалпъвецѫ, ші am фъкѫт мовілъ Bitan ші tot în ţoc deaлѫл, ші пін валеа Ѫлтенілор ші în deaлѫл деасѫпра Ѫлтенілор am фъкѫт мовілъ Ѫлтенілор, ші tot în ţoc пін о вале че'ї зік Борзещії, ші tot кам în ţoc ші кам ла вале ші în ţoc пъпъ ла Валеа Адъпкъ ші с'аѫ фъкѫт мовілъ Вале Адъпкъ în deal, ші de аколо tot кам ла deal пъпъ în тѫкеа деалѫлѫї Талтачїѫлѫї ші с'аѫ фъкѫт мовілъ Талтачїѫл, ші de аколеа костіша кам în ţoc пе ла доѫе izвоаре din костіце ші пъпъ în тѫкеа деалѫлѫї în дрѫтѫл че bine de ла Тігечї ші мерце în ţoc ші am фъкѫт мовілъ Деліілор în марţінеа дрѫтѫлѫї, ші de а колеа am мерс tot кам în ţoc пін валеа Вердешъпілор пе din ţoc de о Фъптъпъ че'ї зік татарії, фъптъпа лѫї Oteazвеї, ші de аколеа tot în ţoc тѫкеа пъпъ неам сѫit în deal ші am фъкѫт мовілъ гоманъ, ші de аколо tot în ţoc пъпъ în тѫкеа деалѫлѫї între Шаса ші între Іскапї ші am фъкѫт мовілъ Шаса în deal, ші de аколо пін о вале ші пін ѫn дрѫт ла deal ші кам în ţoc пъпъ am трекѫт валеа Іцкапілор ші am фъкѫт мовілъ Іцкапілор, ші tot în ţoc пе деасѫпра ѫнѫї deal маре че'ї зік Катцінѫл ші с'аѫ фъкѫт мовілъ Катцінѫлѫї, ші de аколеа пін валеа Карагашілор ші пе подіш пъпъ în дрѫтѫл че bine de ла Лека ші с'аѫ фъкѫт мовілъ лъпгъ дрѫт, ші de аколо ла deal пін валеа Стръшінещілор пъпъ în деалѫл Максінелор ші în deal с'аѫ фъкѫт мо-

www.dacoromanica.ro

вілъ Максіпелор, ші de аколо tot кат în ţос ші ла deал асвпра Лърţії ші în мвкеа deалвлві ат фъквт мовілъ пе Гіполо, ші de аколо ат пвр-чес tot кат în ţос подішвл пе drвт пъпъ ат аţвпс ла о мовілъ веке че'ї zік мовіла Бврлеї ші ачеа мовілъ есте în марţіпеа drвтвлві din свс de drвт ші с'аў сокотіт съ фіе хотар, ші ачеа мовілъ аре треї съпътврї în трънса, ші de аколо tot drвтвл în ţос пъпъ вnde се порпеще drвтвл în Ларга, ші din ţос de drвт în костішъ ат фъквт мовіла Лърţеї, ші tot ла вало пе drвт пъпъ în матка Лърţеї ші din свс de catвл Татарвлъ ат фъквт мовілъ în талвл анеї лърţеї Бошъріанвлві.

Свret de пе ѧпалтвл верат а преа пвтерніче ѧппъръţії че с'аў четіт ла ѧпіпрареа Domnieї мъріеї сале Konctantin Алексandрв Incілant BBD ѧп скавп ла 1799.

„Фіind къ atot Dвmnezeў ші dътътор бвпътъţілор челор пемърţіпіте dintрв а са пре пвтерніків Dвmnezeeaскъ пвтере ші ал съў mare dар, арътъnd преînпърътесквл пострв іпокімен а фі dintрв чеї маї преслъвіţї ші їзвіторї de dрентатеînпъраţї ші ачеа лвміпатъ ші пре възвітъ славъ а моţіпіреї поастре кв мвлте фелїврї de харвврїînпърътеţї а drептъţеї ші кв стрълвчіте лъвдъврї аў фъквт пре ал пострвînалт ші пре слъвіт праг скъпареа челор мічї ші челор марї ші а тетврор de общіе челор че сінтînтрв невоіпцъ, пентрв каре ші спре слава а атътеа шіînтрв мвлте фелїврї de бвпътъţї с'аў фъквт обічеївînпърътеск лъвdат ші канон векїв афтократоріческ ка прінтр'вп облъdвітоpїв че поате щерцеînсоіріле ші недреп-

www.dacoromanica.ro

тъцїле, ші лъкрънd dpeнtatea ші пестрътъtatea, ші вреdнік ка съ біне облъdъїаскъ пъmintецїле прічінї ші aîndpeнta політічеаска бъnъ алкътъіре ші бъна орънdъеалъ, ка чеї сънъші aînaлteїînпъръцїеї меле Порцї, сърачеле ші пенъtinчоаселе раеле окротindъсъ съ се odіхпеаскъînтръ ръсъфларе сънt ъmбраînпъръtецїї меле mілъірї, dечїînкрединцindъсъ Domnіea църіі Молdовіі пъртъторълъї a ачецїїînaлteînпъръtецї порончї лаъda Ігемонілор врецінї ші алесълъї ачелор înтъї a пеатълъї съъ Domnъл Konctantin Інсілant (a къръеа анї съ фіе къ біне). Deосъbit къ пъріпцїї ші стрътошїї съї съвършіеа челе требъінчоасе a бънеї ъртърї фъкънd челе къвіінчоасе къ крединца сънъніреїînтръînпъръtецїлеînaлte слъжбе ші пъріnteле съъ че аъ domnit маїînainte în цара Ромънеаскъ Алексandръ Інсілant BBD (a къръеа анї съ фіе къ біне), aтът векіл фіind a dpaгомънїї чеї марї a преînaлteї Порцї, къt ші маї пре ъртъ десъвършit dpaгoman фъкънdъсъ. Шї dъnъ ачеаста în вретеа domniілор сале în цара Ромънеаскъ ші a Молdовії, ші їаръшї în вретеа domnieї църіі Ромънецї, аъ пъс toatъ въртъtea спре арътареа челор къвіінчоасе къ dectoїnічіеа ші сіргъінца ші спре севършіреа челор требъінчоасе a слъжбелорînпъръtецї, de време че прін існіtъ am къноскъt къ ші пъшітъл фіїъл съъ ръвнind ка съ къщіце îndectъларе спре a съвършіînaлteлеînпъръtецї слъжбе, ші ъртънd dъnъ пілda стрътошілор съї, din копілъріе сілindъсъ a къщіга челе требнічеînвъцътърї ші aînвъца фелїърї de лімбї аъ къщігат чеа десъвършітъ пътере, прін каре шіînтръ dpaгомъніеа са с'аъ арътат маї алес de къt чеї асъmine лъїînтръ toatъ къръеа

www.dacoromanica.ro

драготъніеĭ арътъnd челе кѹвіінчоасе а ле кре-
'dinцеĭ, ші adѹnъnd сътне de іскѹсінцъ ші de іс-
теціме, ші кѹ а са бѹнъînвъцътѹръ аѹ арътat
dectoĭnічіса саînтрѹ тълтъчіре шіînтрѹ алкътѹ-
іре кѹ іскѹсінцъ ші кѹ тещершѹціреînтрѹ фелїбрї
de лімбї, маї алес слѹжind кѹ бѹнъ плъчере ші
кѹ dрептаре ла тѹкеалетеліле deînтоктеле че
с'аѹ фъкѹтînтреînалтѹл пострѹ девлет кѹ алте
кѹрцї ші ла тоate требѹінцеле ачелеа че аѹ фост.
Дечї бѹнъ чеа мареînцъленчїѹне ші іскѹсінца
мінцїї ші dѹnъ прісосіреаînцъленчїѹнеї сале чеа
кѹînкредінцаре саѹ кѹпоскѹтînтрѹ кѹрцереа
времеї драготъніеї фіind віdерат ші пъdъждѹіт къ
есте dectoĭнік спре а окъртѹї ші прічініле dom-
ніеї кѹ кінînтокміт кѹînпъръteаска meînалтъ
бѹнъ плъчере, ші пре вѹт аѹînтрекѹт фъръ de
тъсѹръ не тоцї чеї de маїînaintea са ла слѹж-
ба драготъніеї, аша шіînтрѹ ачеаста do акѹт
слѹжбъ ва ковърші пре протівнічїї съї, с'аѹ ръ-
върсат кътръ пѹmітѹл Domnînпъръteскѹл хар ші
мілостівіре пентрѹ ка съ пѹе тоатъ сілінца спре окро-
тіреа ші тънгъереа непѹтінчоаселор раеле а църії
Молдовії, каре есте dintрѹ челе а ле поастре стръ-
мошещї шіînпъръteщї, ші dѹnъ кѹвіінца аînпъ-
ръteщілор теле îndѹрърї, ші мілостівіреа че есте
асъпра пѹmітелор раеле, ші dѹnъ поїта аînпъ-
ръteщеї теле порончї че с'аѹ dat спре ачеа-
ста прін хатіхѹтаїѹт, ші ка съ се сілеаскъ спре
челе че сінт de ѹтбріре ші de тънгъереа ра-
леї плътіndѹ'шї dѹnъ кѹвіінцъ вірѹл лор, ші се
îndрептезъ ші челелалтеînпъръteщї слѹжбе че і
се вор порончі кін de dрептате ші de credінцъ,
пъzind în бѹна орънdѹеалъ тоate а ле църії кѹ
чеа прін пѹтінцъ лѹаре аminte ші сілінцъ, ші фъ-

www.dacoromanica.ro

кънд toатъ сіргбінца ка съ трагъ кътръ cineînпъръteаска me мъдъміре, în anбл 1213 ші ал 7-ле zi a лбнеї Шевал, dбпъ поїma a хаїхбmaїбmблбї, dintрб челеînалтеînпъръtъщілор теле dарбрї ші мілбірї, nбmita domnie a Молдавіеї сабînкredinцat nбmitблбї Domn Constantin Incilant (a кърбеа сфършіт съ фіе кб bine) dрent ачеаста фіind de кбвіінцъ a ce da ачеастъînалтъînпъръteаскъ поронкъ, dъndбice ачест веселітор ші стрълбчіт берат. Am порончіт ка nбmitбл domnind în Молдавіеа, dбпъ маї сбс арътаіеле алкътбірї съ арътe лъбdatъ хърнічіеа ші dictoїnічіеа са спре пъzіреа пътънtблбї, спріжінind ші арътънбind не лъкбіторї, ші се îndрenteze пъmintецiле прічіне кб toатъ вътрbtea, кбвіінчоаса îndрentape ші întрб ачеаста пре кбт ші маїînainte. Їар боерії пъріі Молдавіеі ші чіеалалцї zанчії ші лъкбіторї îndрentъndбсъ кътръ ел, пentрб toate прічіне челе атърнъ ла Domnії съ dea аскбltape кб сбпбnepe bine прiimind челе zice de кътръ ел, шіînплінind кб сбпбnepe кбвінteле сале челе че вор фі спре ббна ашъzapea пътънtблбї, съ се dенърteze кб лбape aminte de a treче nicte кбвінteле лбї ші нічі întр'бн кін съ nб се арътeînnротівіторіб ла toate челе че і се вор пъреа кб кале. Кбт ші nбmitбл Domn tot deaбna рътъind în калеа сбпбnіреї ші temeлнік фіind întрб кredinцъ съ dбкъ пе тоцї întрб ббна орънdбеалъ, nedencind dбпъ кбвіінцъ пе чеї че се вор nбрta кб несъпбnepe, ші съ nб konteneaскъ de aînцiінца ла îналтблînпъръteскбл теб праг, ачеле вredniче de încціінцаре прічіні a църеї, сілindбсъ кб toatъ вътрbtea ла toate прічіне dбпъ dрentate ші се dea харбл кбвіінчос, ші се арътe кътръînпъръціеа me

www.dacoromanica.ro

слъжвеле сале челе бъне ші лъудате, пепъmind nimineа în protiва ачестор маї сас порончіте, аша съ щіе ші съ креазъ тоцї ачестора че се скріе în тръ ачестînalt верат, спреînчепътъл лъmineї Шевал а анълъї 1213.

Копіеа Фермановлъї de Domnie, а Domnълъї Александръ Konstantin Морръ BBD 1802.

„Лаuda стъпъnitорілор пеатълъї Месіеї, алесъле între чеї маї марї а пеатълъї крещіпеск чел маїînainte Domn а църії Ромъпещї, їар астъzї Domnъле ал Молдавієї Konst. Zade Александре BBD, съвършіріле tале съ сеînкее кв вine. Аціївпгъnd ачестînaltînпъръteск ал теў съmn, щіхт съ фіе ціе пъmitъле Domn, къ кънопскътъ ші възвътъ фъкъndъсъ чеа пеапъратъ требъinцъ de а се фаче azлъ чел de маїînainte BBD ал Молдавієї Дракozade Алеко пентрв чеа ведератъ а са пъртаре пеплъкътъînслъжвеле църеї Молдавієї ші а църії Ромъпещї, ші пентрв кътezapea са спре фапте прічінъitoape deînповорарea лъкъitорілор, ші în локъл съў de а се рънdъї ші а се ашъza вп Domn кънопскът întръ credinцъ, ші icnitit întръ mішкъріле сале îndectъл ші пътерпік, спре а întemeea ферічіреа пътъntълъї, ші odixna раелілор, ші търтъріcit întръ вреdnічіе спре съвършіреа ші лъкрареа челор че се кънрind întръ софъntъл шіînфрътъсецатълînaлтълînпъръtescъл теў хатіхътаїът каре с'аўînoit спре челе маїînainte nizamърї а църії, ші de iznoавъ акът mілъite съретърї. Тъ dap пъmitъле Domn, din чеа маї întъї връстъ а та арътъnd toate лъкръріле ші

www.dacoromanica.ro

мішкъріле tале potрівіте кв мълцъmitoapea воінцъ аînалтеї мелеînпъръцїї, теаї пърtat квînцълепчїване ші кредінцъ спре бънъ съвършіреа tвtвpopînпъръtещілор меле слъжбе, каре с'аўînкредінцат ші с'аў рънdвіt ла tine de кътръ мъріреа пвtереї меле, їар маї алесînтрв челе de маїînainte Domnії а ле tале ла Молдова ші ла цара Romъneaскъ, аї арътat кредінцъ ші dpentate, кв лъвdate слъжбе dвнъ înалta me воінцъ спре бъна cтapea църілор ші спре odixna раслілор,înкъt toate лъкръріле ші бъnele tале кінzвірї с'аў черкат прін існіtaînцълепчїванеї de кътръînпъръtеаска me мъріре, ші с'аў кънoсквt ші лъminat с'аў възвtînтрв toate кінвріле вреdнічіеа ші кредінца ta ші dintрв челе маї de наінте а ле tале бъne кінzвірї ші мішкърї възвte ші кънoсквte фіind къ ші de аквmînainte кв асъmine вртърї веї келтві toatъ вреdнічіеа ші пвtереа ta, ка съ adвчї în лъкраре ші се съвършещї слъжбе лъвdate potрівіte кв ферічіta meînпъръtеаскъ мълцъміре ші пре înалta воінцъ, dpent ачеea dinînпъръtещіле меле înalte міле, ші непрецвіte стъпънещї фачерї de бine спре ръсплътіре ці с'аў dat ціе Domnieа църії Молдавіеї, каре ecte dpeantъ мощеніре аînпъръцієї меле dвнъ сфінцітвл de маре кавіінцъ хатіхвmaївm че с'аў dat de ла 4 а лъminеї Цемazieлахър ал апвлвї кврgтоpїв 1217, ші с'аў спънzвpat асвира вmерілор кредінцеї tале, окъртвіреа ші nizamвл църії dвнъ deнліna пвtере че с'аў dat ціе, непрв ачеастаînadinc с'аў dat ші ачест înалтînпъръtеск ал меў Ферман непрв memвpietвл тъў, ші с'аў tpimic ціе.

Deчї кънoсквt фъкъndвсъ ла adъпчіmea мінцеї tале, къ de a се da ціе спре ръсплътіреа че маї

www.dacoromanica.ro

сѫ пѫmiтъ Domnie a Молдавіеї алегъndѫte din міжлокѫл тѫтѫрор Domnілор,înсѫшїînпъръteаска me воіnцъ ачеаста есте пѫmaї ші пѫmaї пентрѫ чеа къtръ tineînперъteаска me кредіnцъ ші іноліncіс ші пентрѫ осъбіta стънъпеаскъînтрѫ tot фъкътоаре de біne їѫбіре, ші пентрѫ чеа кѫ mѫлтъ кредіnцъ dpentateînцъленчїѫne ші іскѫсіnцъ че аї арътat în челе маї din наinte Domnії a tале ла Молдавіеа ші ла цара Ромънеаскъ, каре ка о оглindъ лѫminoасъ аѫ стрълѫчіt, ші пентрѫ adeвърata пъdежde че ареînпъръteаска me търіре къ ші deакѫm înainte în порочіреаînпъръціеї меле веї келѫї toatъ сілінца спре а аръta лѫкрърї плъкѫte шаї mѫлт de кът тоцї чіеалалцї de маї înainte Domnї, веї мерце кѫ грабъ dѫnъînпъръteаска me поронкъ ла Молдова, ші te веї ашъza сѫindѫte în скаѫnѫл стъпъніреї tале; ші съlindѫte dѫnъ datoріеа кѫвіінцеї сѫnѫпереї tале ші dѫnъ черѫѫta вреdnічіеа ta спре îndрentapeа ші бѫna съвършіре a тѫтѫрор прічінілор църеї, шіînпѫternічind міжлокѫл ръвнеї tале, te веї невоіînтрѫ toate aтът ла zantѫл боерілор ші a челоралалцї лъкѫіторї, кът ші ла пъzіреа ші апърареа сърачілор раеле, ферindѫї de încърчіnърї ші nedрentъцї, ші пъzind кѫ невътъmare toate челе маї înainte ші акѫm în сфърmit, прinînпъръteскѫл меѫînaлt хатіхѫmaїѫm date nizamѫрї ші сѫretѫрї нельсъnd a сеînтъmпла чеа маї мікъ în protівъ ѫrтаре ла оръndѫeала ші бѫna алкътѫіре че естеînтрѫînпъръteщіле меле серхатѫрї шіînтре цара Молдовеї, ші ачеастъ бѫnъ алкътѫіре съ се пъzаскъ пѫрѫреа нестрътѫtat, съlindѫte ші спре a triimite nekontenit лаînпъръteаска четате a Царіградѫлѫї îndecтѫле оі ші zaхереле ші ка съ съ-

www.dacoromanica.ro

вершещї ла време челе чершвте прінînалтеле меле фертанврї требвінчоасе пентрвînпъръщіле меле серхатврї, ші інтр'ун кввînт съ нвї în лвкраре тоате требвінчоаселе слвжбе а пре стрълвчітеї мелоînпъръцїй че се вор чере de ла Domnia Молдавіеї прінînпъръщіле меле Фертанврї двнъ времеа каре се вор. атърна ла сїежарвл datoріеї ші а свнвнереї тале лвкръндвле ачесте тоате кв чел маї вун кін, ші кв лъвдате ші плъквте мішкърїînгріжиндвте ка съ арвнчї окїї прівігереї тале кв лъаре аминте ла тоате пърцїле deînпрецївр. квînцъленчївне мішкъндвте пврвреа пентрв вина стареа църїї ші пентрв тоатъ одихна ші лініщіреа съračілор раеле пъвind ші челе къzвте а вніреї ші а пріетеніеї кв стъпъніторііînпъръщілор меле серхатврї, ші съвършind оріче прічінъ квînцъленчївне ші іскусінцъ, келтвиндв'цї тоатъ пвтереа та ка съ пв се întъмпле чел маї мік кусур ші несілінцъ ла нічї о слвжбъ în протіваînпъръщїї меле вине пъдежде; шіînсфършіт веї фі лвкръторів індрептъреї твтвror требвінчоаселор прічінї двнъînпъръteаска те воінцъ, арътъind лвminat ші фъкъind квносквт твтвror къînпъръteаска те търіре дорече ші воеще ръсвфлареа шї одихна атът а боерілор кът ші а твтвror лъквіторілор църїї ші а съračілор раеле de свнт вмвріреа чеа десфътатъ а лініщіреї нітречіреї лор ші къ сънт ръвърсате кътръ тоате раеліле пврвреа квînвелшвгареаînпъръщілор меле індврърї ші недешъртателор міле, ші ка съ пв се întъмпле чеа маї пвцінъ течере кв відере ші не сілінцъ de а се къвта ші а се съвърші кв кредінцъ тоатеînпъръщіле меле требвінчоасе слвжбе, ші спре а се твлцъміînпъръteаска те тъ-

www.dacoromanica.ro

pipe, toцї лъкзіторії Молдавіеї сзнзіндзсе în-трз toate кінзріле ла поропчіле tале а Domнзлзї лор, не ачеї че се вор авate din datopiea че не-стрътзtатъ а сзнзнереї ші а асклзтъреї, ші се вор кзteza а аръta mішкърї în protiва datopnічеї кре-dinцъ, її веї nedeпсі ші її веїînцъленцї кз кзвіінчоаса ші къzзta nedeaпсъ, їар не ачеї каре її веї кзпоаще кз мъртзpicitъ kredinцъ шіînтрз da-topiea сзнзнереї лор къръînпъръціea meînteme-eцї ші ctatopnічіцї кз неклintipe її веї окроtі ші її веї кзпpinde кз фачере de бine, шіînсфършit te веї сілі пзрзреа dзнъ ictецimea minцеї ші în-цъленчїзнеї tале, ші dзнъ adъnчimea ші іскзсіn-ца ta ка съ аръцї пре плъкзte слъжбе, ші ачеа фіреаскъ а ta кредінцъ nentrз ка съînтърецї ші маї мзлt съ adіверецї ачеа къръ tine бзнъ în-пъръteаскъ а me іполінсіс ші кредінцъ, ші nentrз ка съ аръцї лъзdate ші бзне прімite лзкрърї ші слъжбе, ші съ прівігезї кз осъбіре ка съ пз сеînтъмпле кзсзр ші несілінцъînтрз німіка, ші ка съ пз се зрmeze mішкаре пъпъ ла зп пър în protiваînпъretецїї меле плъчерї, nentrз ачеаста с'аз dat înaлтзл мезînпъръtеск ферман прін ка-ре съ поропчеще цієска арізнгznd съ пзї în лзк-раре кзпpindepea са, каре чере nestрътзtata сзнзнере ші асклзтаре ферindзte кз лзаре aminte de челеînпротівъ; аша съ щїї, kredeînпъръte-скзлзї мез сътп че с'аз скріс лаînчеплзл лзmînеї Реценa анзлзї 1217 înтрз пъzita de Dзm-nezez четate а Царіградзлзї.

---

www.dacoromanica.ro

Копіеа лппрътескълъ ферman че аъ venit къръ Мъріеа Са Алексandръ Морръ BBD дъпъ marzaръл че с'аъ tpimic din partea дъмнілорсале воерілор 1802.

Алесъле între Domnii a неатъльъ Месіеї Хале Богдан BBD Алексandро, съвършіріле tале съ сеînкее къ наче. Аціъпгъnd ачеастъînaлтъînпъръteаскъ а me поропкъ, щіъt съ'щї фіе къ фіind арътat ші відерат лаînпъръteаска me търіре къ тъ чел маї със помenit Domn, крескът ші хрънit фіind din копілъріеа ta în сфера пре интерпічеї телеînпъръцій, ла къте пъпъ акъм хъzметърї ші treбї a стръльчітеї телеînпъръції аї фост рънdъit ші маї въртос în челе маї de наinte a tале Domnii a църіі Ротъпещї ші a Молдавіеї пъ пъмаї teaї пъртat къ кредінцъ спре мълцъміреаînпъръtещеї теле търірї, арътъnd вреднiче de лаъdъ слъжбе ші кредінцъ, ші дъпъ чеа фіреаскъ a taînцелепчїъне, іскъсінцъ, дрентате ші кредінцъ, teaї сіргъit atât ла îndрентареа ші окъртъіреа челор ръzъmate пе ътеріле вреднічіеї tалеînкредінцate ціе прічінї, ші ла апърареа ші окротіреа раелілор ші ла пеza пizamъльъ ші a бъпеї орънdъеле a ачестор доъе църіі, кът ші ла метъріетъл лор, dар ші деакъмînainte веї пъне toatъ въртъtea вреднічіеї tале ка съ арънцї вреднiче ші de лаъde слъжбе, пентръ ачеаста с'аъ хъръzit пъцin маїînainte din богателе телеînпъръtещї îndърърї Domniea Молдавіеї асъпра вреднічіеї tале, ші прin чеа de маїînainte datъ a meînфрътъсецатъ поропкъ, къ чел плin de търіре хатіхъmaїъm с'аъ întърit пizamъл църіі Молдавіеї, ші фіind къ есте щіъt къ п'аї лincit dintръînчепъt a аръta лаînaлта meînпъръціе тъльъ

www.dacoromanica.ro

кредінцъ ші сілінцъ а боерілор пъмітълъ темлекет, дъндˈtot деавна бъне пентръ дъпшій търтъріі шіînкізъшлъірі, къ атът întръ чеа де маі наінте дъпъ паче а та Domnie ла Молдова кътъ ші în времеле ачесте деакъм, стаă статорнічі ші неклінтіцї în калеа чеа дреантъ а сънъпереі ші а аскълтъреі, ші неабътъндъсъ din стежаръл статорнічеі кредінцъ întъріind ші înкредінцінд ачестеа пентръ дъпшій бъне търтъріі ші арътърі а тале, ші ачест деакърънд тріімік маргар а лор ла înалтъл înпъръцеск праг, с'аă адаос кътръ дъпшій înпъръцещіле меле îndърърі ші богатъ мілостівіре. Пентръ ачеаста дар дъпъ чел сфънт дат акъм хатіхъмаіъм,înсъмнъндъсъ în калетіле а înпъръцескълъі меă Діван ачест маі сăс номенит маргар, ші аколо пъзіндъсъ с'аă дат din порунка înпъръцієі мелеînадінс ачеастă înалтă порункă кънпрінзътоаре ка съ фачі лор арътаре, пентръ ачеаста ші съ фачі відерат кътръ тоцї къ с'аă фъкът щістă ші кънопскътă ла înпъръцеаска ме търіре сіргъінца ші осірдіеа каре аї арътат ла съвършіреа челор къзъте кътръ пре пътерніка ме înпъръцие кă дрептате ші кă кредінцъ, ші спре кăвіінчоасе мă щъміре, пентръ челе кътръ дъпшій ръвърсате кăînбелшъгаре стрълучіте а меле înпъръцещї îndърърі, ші порунчітоаре ка дъпъ челе арътате пъпъ акъм вредніче де лăсдă ъртърі ші бъне кінърі а тале, асъмінс ші деакъм съ арăцї пеконтенит ачеа сълітă кредінцъ ші дрептате а та, ші ачеа Фіреаскă пъртаре де гріжă, ші съ пăї тоатă вътъстеа ші пътереа та ка съ черчетезї ші съ îndрептезї кă бăн ші лъсдат кін ші кă плъкъте ъртърі тоате прічініле църіі Молдавіі, ачесте тоате кънопскъте фъкъндъсъ іскъсінцеі тале, тă маі

www.dacoromanica.ro

сѫс помениѫле Domn, те веї пѫрта дѫпъ кінѫл де маї сѫс арътат шіînчінгъндѫте кѫ тоатъ вътѫтеа ші рътна, веї арята аче фіреаскъ а та дрентате ші аче де мѫлцъміреînпъръцеції меле мъріре плекареа та,

Їар вої боерілор помениції църі ші чіелалцї лъкѫіторі, де време къ де кътръ вої în чел маї сѫс помениї маґзар, аці фъкѫт рѫгъминте ка съ пѫ фіе ептат де а въ лінсі деакѫмînainte de помениѫл вострѫ Domn, каре ачеастъ черіре есте ѫнітъ ші потрівітъ кѫînпъръцеаска меа воінцъ, ші пентрѫ къ арътатѫл Domn есте слѫгъ дреантъ ші кредінчоасъ ші емектар аînалтеї мелеînпъръції, фіїѫ ші ѫрмаш а пъріцї ші стрътошї кредінчошї къ-тръ пре пѫтерніка меînпъръціе, кътръ кареле аре стрълѫчіта ме în мъріре кѫ тот кінѫл бѫн іноліпсіс ші кредінцъ, ші аре адевъратъ ші пестръмѫтатъînкредінцаре къ ва пѫне тоатъ сілінца атът спре ръсѫфлареа ші бѫна стареа раелілор кѫм ші ла алте требі аînалтеї мелеînпъръції, пѫрътндѫсъ кѫ кінѫрі вредніче де лаѫдъ ші арътъпд плъкѫте слѫжбе, веці ръмъне кѫ тотѫл лініщіці деспреînгріжіреа аѫлѫлѫї помениѫлѫї Domn. Че дарînтрѫ кѫцет шіînтрѫ о ѫніре dinînпреѫнъ кѫ Domnѫл вострѫ веці пѫне петърцінітъ сълінцъ ла одіхна ші бѫна статорнічіеа църіі Молдавіеї фіind келер аînпъръціеї меле, ші спре ръсѫфлареа съраціілор раеле, їар маї въртос сѫнѫіндѫвъ поронцеї ші воінцеї помениѫлѫї Domnѫлѫї вострѫ ші пѫрътндѫвъ дѫпъ челе дѫпъ време ші акѫм în ѫрмъ date а меле поронцїînалте, шіînфрѫтѫсецате кѫ хатіхѫмаїѫм, въ веці сіргѫі кѫ тоатъ сілінца спре лѫкрареа челор къзѫте сѫнѫпереї ші кредінцеї воастре, феріндѫвъ де тот кінѫл ші мішкареаînпро-

www.dacoromanica.ro

тівъ; спре ачеаста dар с'аў dат ачеастъ înалтъ поронкъ а me, прін каре поронческ къ аціўнгъnd аколо, съ ўртацї dўнъ стрълўчіта еї кўпрindере, черъndўсъ негрешіт сўнўнере ші аскўлтаре, лўъnd аminte ші фcpindўвъ de ачеле înпротівъ ўртърї, ачеаста щіind dацї сўнўнере înпъръtескўлўї теў съmn.

С'аў скріс къtръ сфършітўл лўнеї Рецеб ла анўл 1217, înтрў чеа de Dўmnezeў пъzітъ четате а Царіградўлўї.

Хатешъріфў че аў venit dўнъ арzўл Domнілорсале Боерілор че аў trіimіс ла Царіград 1804 lўnie 1.

Маї 'інтъї а Іgemонілор неатўлўї крещінеск Domn а Молдавіеї Konctantin Zade Алексandре BBDA, сфършітўл тъў съ се înксе кў біне. Аціўнгъnd ачест а nocтрў înалт înпъръtеск съmn, щіўт съ'цї фіе къ dintрў челе маї de ne ўртъ trіimіce din naptea ta ші din naptea боерілор църіїї скрісорі ші mazzap с'аў înцълес къ de ла о време în коаче în пътънтўріле Молдавіеї ші а църіїї Ромънещї din оаре каре щіўte прічінї къzind din рънdўеала лор trenteле боеріеї лор съ da ші челор невреднічї ші nedectoінічї din пъmintenї, ші dintрў ачеаста се прічінўіа къ ўнїї ка ачіеа че с'аў adaoc în боеріе, ândatъ че се vedea ла ачеастъ рънdўеалъ, nў nўmaї къ къdea în пъреріі de a се сокоті de onoтрівъ кў бътрънїї боері (не каре неатў ші кредінца ші бўна netre-чере їаў фъкўt de a фі чеї інтъї а пътънтўлўї ші din стрътошїї лор щіўцї ші алешї), dар înкъ ачещї фъръ de рънdўеалъ netўлцъmindўсъ інтрў cтapea

www.dacoromanica.ro

лорînтраînтрѹ кѹцетърї касъ аціѹнгъ шї ла челе маї марї боерії шї ла челе маї іскѹсіте слѹжбе а пътътнтѹлѹї, шї аша îndръznind a treče necte хотаръле лор съ atinцea шї хѹлеа тішкъріле шї кінѹріле челор маї марї а лор, превѹт с'аѹînтъмплат шї în трекѹтеле ачестор времї а Domnілор de маї наintea ta, кънd nentre оареш каре а лор сфършітѹрї шї гъndѹрї (nentrѹ къ се тречеа кѹ bederea nedeanca ѹпора ка ачестора) се adaoце din zi în zi îndръznеала шї небъгареа de сатъ а лор în кът кѹteza съînпръщіе пе дрѹтѹрї шї съ лінеаскъ пе а локѹрї ефтале кѹпрінzътоаре de дефъітърї шї хѹле, шї съ кадъ dintrѹ але асемине пекѹвіінчоасе ѹртърї, каре кѹ toate къ nѹ ecte îndoeалъ къ tѹ Domnѹле ал Молдавіеї аї nѹс toatъ сілица ка съ ле îndreptezї ачесте ка пе ніще фанте adѹкътоаре de скандале, шї прічінѹітоаре de тѹлбѹраре, шї în протіва векілор обічеїѹрї а пътътнтѹлѹї, шї теаї сіргѹіт ка фіеще каре din чеї din тъїѹ шї ал doile старе а боерілор пъzindѹшї хотарѹл съѹ dѹnъ епангелта шї стареа лѹї съ nѹ се абатъ din тъсѹріле сале шї аша чеї маї мѹлцї dintrѹ ачіеа кѹ таре деосъвіре îndъленцindѹсъ с'аѹ алінат, dap din ачіеа ѹнії din чеї netreбнічї шї десфърпацї, трекѹnd їарѣшї necte тъсѹріле лор, фіind къ аѹ къzѹт în пекѹвіінчоасе шї фъръ de рѹndѹеалъ порнірї, în кѹт аѹ îndръznit съ деіе шї къtръ tine încѹшї în кіп de жалѹбъ о неіскълітъ хъртіе кѹпрінzътоаре de хѹле шї de дефъітърї асѹпра бътрънілор боерї а пътътнтѹлѹї, каре ачеастъ а лор тішкаре аѹ шї прічінѹіт nѹ ѹцінъ тъхнъчїѹне боерілор, пентрѹ каре шї с'аѹ фъкѹт общеаскъ рѹгъчїѹне ка тѹлбѹръторіі ачіеа съ се nedeпсаскъ спре пілда

www.dacoromanica.ro

ші а алтора, ші фіind къ кв adевърat dвпъ о аша твлціте de боері о dешарїъ пърере de a фі кв тоцїї de o потрівъ старе ші чіncte, ecte кв totвл пефолocitoare вътъмъtoare ші прічінвitoare de твлбвраре ші стръмвтъtoareînчепъtорілор, ші капоaнеле пътъnтецїлор бвнелор рънdвеле нєnтрв ачеea deаквтînainte te веї сілі, тв Domnвле ал Молдавієї ка ачеї din тъї, ал doілea ші ал тріїлea треaнтъ боерії пъzindв'ші хотаръле лор ръmъindв ші мвлцъmindвсъ întрв рънdвеала лор съ се deпърteze кв totвл фієще каре din пъреріле челе necte стареа лор; ші dакъ вре вnвл dintre ачещіea орї din каре рънdвеалъ ші треaнтъ ва фі трекънd necte мъсвріле сале, ва îndръzni спре a фаче вре o мішкаре, сав се ва порні спре кввinte пекъzвte ші фърь рънdвеалъ пе вnвл ка a чела (фіind къ ecte dintрв челе неaнърate ші de требвінцъ a сеînфръna) de ва фі de îndectвл спре a се îнцълепці, îл веї izroni din хотаръле църіі, ла остроaвеле че се aфлъ свntînaлteле стъпънірї, їар de nв, îл веї nedeнсі ші маї кв страшнікъ nedeaнсъ. Ачещіе фърь de îndoeaлъ dвпъ че ав къщїгat necte стареа лор треaнтъ a боерісї, de a îndръzni съ треакъ хотаръле лор ші de a авea пърере ші протімісіс ші de a хвлі кв nedрentate ші a пърь în tot кінвл пе бътрънії боері каре нітрек întрв кредінцъ ші dрentate, сокотindвсъ не cine a фі de o потрівъ ла ачесте кв дъншії, ші черънd челе de o потрівъ кв сї ecte лвкрв прічінвitoрів de твлбвраре, ші în протіва бвнеї орънdвеле a пътънтвлвї, dрent ачеea сав din треaнta din тъї сав de ал doілea ші ал тріїлea din орї ші каре ва фі de nв се вор пърьсі de пъреріле челе фърь кввinte, ші вор îndръzni a фаче мішкърї

www.dacoromanica.ro

пекъzвte ші пetребніче, ші сфътвindвї пре еї пв се ворînцълецці, пегрешіт требве съ се пеdепсаскъ ші съ се ісгопеаскъ din хотаръле църіі преквт саѣ маї zic, ші прin сіліпца та съ се прівігеze dвпъ dpentate ші кввіінцъ ші съ се пъzaскъînтрв toaтъ ввна окъртвіре a dpenteї квтпъпірї фъръ a пв се прічіпві аmeстекаре ші тълвъраре ла nizamвл ші ръndвеала пътънтвлві, каре ачеаста фіind къ ecteînсвшї ачеешїînпъръteaскъ a me воіпцъ, се dъ ші се tpiimite ціеînadinc ачеастъ a me сфънтъînпъръteaскъ поропкъînпodобітъ кв хатехвmaівm; че dap тв чела че сщї щівтъ слвгъînтрв aтъта кредіпцъ ші dpentate ші фіівл кредіпчоасеї слвцї aînaлteї мелеînпъръцїї, dвпъ че dintрв tine съdітъînцъленчївне адъпчіме de сокотіпцїї ші ісквсіпца та преквт ші пъпъ аквт кътеînтрв ачеле de фіінцъ ші марї прічіпї с'аѣînкредіпцат ла вреdпічіеа ші мвлта ісквсіпца та, с'аѣînплініт ші с'аѣ сфършіт dвпъ пофта ші воіпцаînaлteї мелеînпъръцїї ші маї алес dвпъ че с'аѣînкредіпцат ціе Domniea Молdавіеї фіind щівтînпъръцієї мелеînцъленteле мішкърї ші челе кв ісквсіпце кінврї a тале спре ліпіщеа ші odixna сарачілор раеле ші спреînплініреа ші ввна окъртвіреа прічіпілор пътънтвлві, ші фіind віdepaтъ ачеа къръ tineînпъръteaскъ a me кредіпцъ ші întemeeтъ пліроФоріе, аша ші deaквтînainte ecte вineînкредіпцатînпъръteсквл меѣ свфлет, къ toate кредіпчоаселе тале мішкърї шіînцъленteле кінврї вор фі вine плъквte ші вnite квînпъръteaска ме ввпъ воіпцъ ші сокотіпцъ, te веї сілі dap спре челе че сънт de ліпіщеа ші odixna лъквіторілор пътънтвлві ші ла челе пentрв ввна орънdвеала ачелор dintъї, ал doілеа ші ал tpiілеа

www.dacoromanica.ro

стърї а воерілор поропчіндуле лор ка съ'ші пъzаскъ хотаръле ші ръндуеліле лор ші съ се despărțeze de сокотеліле ші de пъреріле icotimieĭ, în кът дакъ вре унул dintru еї ва пъші хотаріле сале, ва îndrъzni съ факъ вре о тішкаре не кувіінчоасъ, дунъ ачеа întreagъ ші десевършітъ путере ші istiклат каре с'аў dat ціе din parteaînпъръцієї меле веї пърта de гріжъ ка съ'л неденсъщї спреînфрънаре, îл веї скоате пре ел din хотаръле църії, ші îл веї icroni сълиндуте ка съ се пъzаскъ дреанта кутнъніре шї буна рънduеалъ а пътъутулуї, ші аша фъкъндусъ ціе întru щіінцъ, къ ачеаста este ачеа încuшї а meînпъръteаскъ воінцъ, te веї сърги de a o пуне în лукраре, aceminea ку кінул че с'аў zic арътънd ші ла ачеаста ачеле din parteaînпъръцієї пъдъждуитеînцъленте кінурї ші ку бунъ сокотінцъ тішкъріле tale. Iар вої воерілор църії дунъ че се вор фаче ші воъ щіут челе че се кунпind, întru ачеастъ a me сфъпътъînпъръteаскъ поропкъ въ веці пърта прекум ачеаста încътneazъ ші чере ку nestрътutare, сунуіндувъ întru toate ла поропка, сокотінца ші воінца Domнулуї вострu întru німік ші кът de пуцін неабътъндувъ din пунктул ачеї кътръ ел datopnika воастръ credinцъ ші буна плъчере, ші аша сълиндувъ ку тоцій ка съ се пъzаскъ челе къzute datopії а credinцеї ші сунунереї воастре, въ веці denърта de toatъînnpotiва уртаре сунуіндувъ ла кунпindeреа ачещії сфінте а меле поропчї, аша съ щії ші съ крезї сфъпtулуїînпъръteскулуї теў съмп. С'аў dat лаînчепутул луї Сафер а анулуї 1217, în чea de Dumnezeў пъzitъ четате a Царіградулуї.

NБ. Анафораоа тіпъріtъ ла фаца 57 а ачестеї пърцї аў motiватў Ферманул de фацъ. Т. К.

www.dacoromanica.ro

Тълтъчіреа преа мпалтвлъ ми прътеск хатіше ріѥ.

„Ми времеа каре с'аѹ съвършіт кѹ віне пачеа шіînвоіреаînтре преа înалта ме вечнікъ înпъръціе шіînтре înпъръціеа немцаскъ, аѹвпчеа тілостівindѹсъ înпърътеаска ме търіре асѹпра стъріі челор чінчі цінѹтѹрі а Молдовіі каре с'аѹ лѹат înапоі де ла немцї, аѹ хъръzіт преа înалт сфънт Ферман пентрѹ ертареа дърілор а пѹмителор чінчі цінѹтѹрі, атът де хараці кът ші де тоате алте марі ші мічі вірѹрі, сокотindѹсъ ачеастъ ертаре а дъ-рілор din zіѹа ачеea din каре с'аѹ іскъліт пачеа немцілор, адікъ де ла трії а лѹмінеі Zълхіze а анѹлѹі 1205 пънъ ла înплініреа де доі анї. Асе-мінеа ші дѹнъ че с'аѹ скітѹат ѹръчїѹнеа ші вражѹ-ба че аѹ міжлочіт маі înainteînтре înпъръціеа ме шіînтре înпъръціеа рѹшілор ші с'аѹînторс în паче ші пріетеніе, дѹнъ indѹрареа кътръ раеліле челоралалте цінѹтѹрі а Молдовіі пентрѹ кът аѹ сѹ-ферит невоі ші асѹпрірі în времеа ръzвоіѹлѹі, саѹ дърѹіт їаръші прін înалт сфънтѹл меѹ Ферман кѹ-тръ сфършітѹл лѹмінеі Цемazіеавел а анѹлѹі 1206 кѹпрінzѹторіѹ де ертареа дърілор а пѹмителор цінѹтѹрі а Молдовіі, атът де харачіѹ кът ші де Хъ-діа Рекїаѹіеа ші Цїѹнеле ші де тоате алтеле марі ші мічі вірѹрі,înчепѹndѹсъ ертареа дърілор ачестеа де ла 22 а лѹмінеі Цемazіелахър а анѹлѹі 1206 ші прелѹнцindѹсъ пънъ ла înплініреа де доі анї. Їар дѹнъ ачеаста віind арzѹ греческ din партеа боерілор ші ачелоралалцї лъкѹіторі а Молдовіі кѹ-прінzѹторіѹ (дѹнъ тълтъчіреа че с'аѹ арътат) кѹ де патрѹ ші чінчі анї с'аѹ невоіт din прічіна не-казѹрілор, ші стрімторіріле че аѹ сѹферит în вре-

www.dacoromanica.ro

теа ръсвоїлуї ку пъвъліріле ші кълкъріле че с'аў інтъмплат аші лъса чеї маї мулцї din трънші patріеа лор, ші а се denърта de ла дъпса прічинуindусе прънъdeniea пътънтулуї Молдовії, ші аціунгъnd лъкуіторії еї în чеа маї проастъ ші жалнікъ старе, ші къ авънd сунушії нетърцініть плекаре ші сунунере ку десъвършіть аскултаре къtръ преа нуterніка me інnъръціе ші сиріжініndусъ în міloстівіреа ші індурареа нутереї меле къtръ дънші, съ роагъ а се інnoї чел маї înainte dat пре інalt Ферman кунpinzъtoріу бунеї орънdуеле а пътънтулуї Молдовії ші ачелоралалте осъбіте пропомії, дечї къутъndусъ atунчеа каїdуріле челе пъzite інtрu інnъръtескул меў diван а фермануріlор че се даў dунъ време фіind къ с'аў гъсіt інtрu ачеле кунpindереа ачеаста къ ла анул 1188 къtръ інціутъцареа лумінеї Шевал с'аў хъръzit ла амъndоуе църіле ачесте înalte сфінте фермануріі інфрунтусецате ку преа сфъntул хатіхумаїум, кунpinzind ачесте de маї цос adікъ:

„Раелеле ачестор доуе пътънтуріі а църіі Ромънещі ші а Молдовії че сънt сокотіте în локу келеріулуї інnъръtещії меле търіріі, плътind dунъ стареа лор dареа анулуї adекъ харачіу съ пу се сунере nentрu векі сокотеле оріі în че кіп вор фі ачеле, саў de banї înaxt саў de алteле сунt оріі каре нумірі ші кънd се ва інtъмпла жалобъ ші пріgoнipe, саў інtре вре унул din ехлеїсламіі, adекъ din чеї de кредіцa otomaнiчеаскъ ку вре унул din раеле лъкуіторіу ал църіі саў інtре доуе раеле, ачеастъ цїudекатъ Domнul Молдовії че'л dунъ време черчетъndуеле dунъ dрentate ші аскултъnd ziceле atът а пърътулуї кът ші а пърътулуї, съ інnлineаскъ dрentul че се ва доведі, ші ла

www.dacoromanica.ro

съвършіреа цїѹдекъцїлор че се вор întътпла întре чеї de крединца otomanїчеаскъ ші între раеле, съ фії міжлочїторїѹ atѣт чел че се ва афла divanеfendeci a Domnѹлѹї dѹпъ време, кѣт ші алцїї din крединца otomanїчеаскъ, їар dакъ вре о прїчїпъ de цїѹдекатъ dintрѹ ачесте че вор фі între чеї de крединца otomanїчеаскъ ші între раеле пѹ ва лѹа съвършіре нїчї прїп міжлочїреа пѹмїцїлор, adекъ divanефendici че ва фі лъпгъ Domnѹл dѹпъ време ші алцї otomanї, ші се ва apata къ кѹцетѹл ачелор пърѣші саѹ ші а пърѣцїлор otomanї atърпъ ка съ прїчїпѹїаскъ стрікъчїѹне ші се пъгѹбеаскъ сърачїле раеле, съ пѹ се întгъdѹеаскъ а се întсърчїна ші а се асѹпрі лъкѹїторії кѹ ачест фелїѹ de neadевърat ші în protiва правелїлор цїѹдекъцї ші жалѹбе, че съвършіреа ла aceminea прігонірї de îndoїалъ съ се факъînaintea кадїѹлѹї Ібраілії, къѹтъndѹсъ цїѹдекata dѹпъ toatъ dpentatea. Їар кадіїї Ібраілії сънt îndatoріцї кѣnd се ва орънdѹі ла dъпшії време прїчїпъ de цїѹдекатъ din partea челѹї dѹпъ време Domn a Молдовії съ фіе кѹ лѹаре aminte, ші нїчї întр'ѹп кіп съ пѹ факъ лѹкрѹ în protiва dрептъцеї ші а правілїлор, сълindѹсъ a da dpentate ла partea ѹnde се кѹвіне, ші а пѹ се întсърчїна кѹ nedpentate сърачїле расле а ле църіі.

„Ші къ съ пѹ се асѹпреаскъ ші съ се сѹпере раеліле Молдовії, черъndѹсе ші сїлindѹсе а се ръdїка în алтъ parte de лок пентрѹ вре о прїчїпъ de цїѹдекатъ.

„Ші фіind къ с'аѹ dat фетіва къ търтѹріеа ѹпеї раеле асѹпра ѹпѹеа din крединца otomanїчеаскъ ecte прїimітъ ші сокотітъ пѹтаї ла цїѹдекъцїле кліропотілор ші а генеалогіеї лор adекъ а рѹ-

www.dacoromanica.ro

deniilor, ĭar la celelalte prĭcĭnĭ ce sănt pentru a negucĭtorĭilor şi a sokotelilor este nepriimitĭ mărturĭea raelilor, pentru acea sta dune kunpindirea numitei fetivalĭ asemănea să se urmezĭ.

„Şi kă orĭ kăţĭ saŭ din oşenĭ (adekă din tarma oşineaskă) saŭ din alţĭĭ de kredinţa otomanĭcăeaskă vor face vre o greşală în ţara Moldovĭĭ acĭea să se trĭimată la sarhatăriile de prin kreţĭăr, şi akolo să se nedensaskă prin marafetăl zabeţilor lor.

„Şi kă ku toate kă sănt date maĭ înainte osăbite înalte fermanărĭ ka să nu kuteze în protiva nizamălăĭ de maĭ înainte a întra în pămăntăl Moldovĭĭ serhatlăĭ şi alţĭĭ din taĭfaliile kaĭcĭilor Ouărĭĭ, poroncĭtoare ka să nu strĭce din temelĭĭ kăşilele ce sănt ne pămăntăl Moldovĭĭ, kare maĭ înainte aŭ anukat a se face, şi să se izgoneaskă acĭeĭ kare fără nicĭ o trebuinţă umblă prin ţară netrebnicĭ şi fărăţorĭ de rele, dar ku toate acestea aproape de sokoteală este kă de vor cerka unĭĭ ka acĭeşiea a întra în ţară, şi dănă ce vor iskodi între dănşiĭ gălcevĭ şi va oteră unăl ne altăl, apoĭ vor cere preţărĭ de săpţe şi prin neadevărate iskodirĭ şi minĭnoase, şi prin cerirĭ veklene de nedrepte lăkrărĭ şi banĭ să poată prĭcĭnăĭ kinărĭ asunpitoare şi păgănitoare sărăcĭilor raele a Moldovĭĭ, pentru acea sta de akum înainte afară din ceĭ rănduiţĭ şi numeraţĭ negucĭtorĭ nimene altăl din sarhatărĭ să nu kuteze a întra în pămăntăl Moldovĭĭ, dar şi aceĭ kunoskuţĭ negucĭtorĭ ce saŭ zic maĭ sus, kănd vor veni în ţară pentru negucĭtoriea lor să aĭă a lua teskereie de voe de la zabeţĭĭ lor, şi aţĭănţănd la Moldova să arăte teskereiile aceie

www.dacoromanica.ro

саѹ кътръînсѹшї Domnѹл Молдовїї саѹ кътръ векілѹл съѹ, ші лѹъnd їаръші алте тескереле de воѳ саѹ de лаînсѹшї Domnѹл Молдовїї саѹ de ла векілѹл Domnѹлѹї, аша съ ѹрmeze кѹ слободzenie аліжверішѹл лор, фърь а nѹ чере ла цінѹтѹріле ѹnde вор терце пентрѹ негѹцїторїї a zidi саѹ a кѹmпъра касе пентрѹ шідерea лор, нічї a ара ші a сътana, нічї a асѹпрі кѹ алте кінѹрї пе раеле, нічї a da сълем акаазъ, каре toate ачестеînтрѹ ачесташї кіп съ кѹпрindînтреînалтеле порончї че e'aѹ dat маїînainte пентрѹ nizam, ші неаръpat требѹе съ се ѹрmeze.

„Ші къ пентрѹ неадевърate девалї ші прічїнї, съ nѹ фіе слобод de a се рънdѹї ла Молдова тѹтбашірї din ярtea візірілор, кадіілор ші zaбецілор, спре сѹпърареа сърачілор раеле.

„Ші къ къте локѹрі ші мошїї саѹ тъпъстірещї саѹ ші a алтора каре прin сілнічїї ші nedpeнtate саѹ стъпъnit de кътръ чеї нетребнічї, каре локѹрї се пѹтеск ші пъnъ акѹт раеле, съ се факъ черчетаре кѹ атърѹntѹл ші dѹnъ toatъ dpeнtatea пентрѹ ачеаста ші доведindѹсъ къ кѹ nedpeнtate саѹ стъпъnit, съ се деїе їаръшіînапої ла ачеї адевъраці стъпъні.

„Ші къ nѹ este eptat de a авea în пътънтѹл Молдовїї негѹцїторїї otomanї ші чіфтълъкѹрї, нічї съ пъшѹнехе віте.

„Ші къ фіind кѹ totѹл опрit чеї че тергѹ ла мансѹпѹріле лор, ѹреînалцації меї візірї ші пре слъвіції екітъїѹлъї а се абате din дрѹтѹл чел dpeнt, саѹ ла терцерса саѹ лаînтоарчереа лор ка съînтре пін цара Молдовїї, ші ка съ еіе de ла раеле фъръ плаtъ челе пентрѹ храна лор, ші оаміній лор саѹ каї de menzъл саѹ de a фаче ал-

www.dacoromanica.ro

te асемепеа черірї прічінвіtоаре deînпілареа съ-рачілор раеле, пентрв ачеаста нічї інтр'вн кіп пв воещеînпъръteаска me търіре а се пъгвві deaквт лъквіtорії църії Молдовії de къtрь віzірї ші екітвілъї ші de къіръ екпаеліле лор, авъtъndвсъ din дрвтвл чел дрент ші întръnd în цара Молдовії.

„Асеminea ші ачеї каре морг кв прічінї tребвінчоасе tрекъtорї саў tъtарї саў ші алції пе ла сархатвріле în преціврвл пърцілор ачестора, съ пв се абатъ din дрвтвл чел дрент, нічї съ віе ла Молдова, нічї съ чеіе каї de menzъл маї мвлцї de къt съ квпрind în фермапвріле de menzъл че аў în мъніле лор, ші къцї іаръшї вор терце двпъ време кв метвріетврї ла цара Молдовії, нічї еї съ пв свпере черъnd маї мвлцї каї de къt квпрindереа фермапврілор de menzъл че вор авеа, ші дакъ пентрв пвпереа în лвкраре а ачестор de маї свс каре toate се квпрind ші în челе de маїînainte date порончї саў вртат чеа маї мікъ пе сілінцъ, їар деаквтînainte пентрв чеа пестръмвtatъ пъzipe а tвtврор ачестор свретврї, съ се факъ негрешіt чеа маї таре пвртаре de гріжъ, ші орї каре ва квteza а се арата кв мішкаре în потріваînалтеї мелеînпъръteщї порончї фъръ къt de пвцінъ прелвнціре съ се недепсаскъ двпъ кввіінцъ вній ка ачіеа.

„Ші къ Фіind de маїînainte date осъвіteînналтеînпъръteщї фермапврї, порончіtоаре ка în време къnd вор терце раеліле Молдовії ла târгвріле казалелор ші сателор пестe Двнъреа, саў пентрв вре о требвінцъ а лор саў пентрвînсвшї аліжверішвл лор, съ пв се свпере de къtръ харакчії ші zавеції ачелор пърцї, нічї кв черірї

www.dacoromanica.ro

de харачїв ші de спенцї, нічї кв алте прічінвірї dap нічї oaminiї харакчїілор ші а колцїілор кв кв-вънt къ кавтъ oaminї стръінї съ пв întpe în пъ-мънтвл Молдовїї саў съ вмбле din лок în лок; спре ачеаста саў dat порончі прін înaлте Ферта-пврї къръ ачеї че саў къзвт ка съ се depъptezъ кв totвл de ачеастъ мішкаре.

„Ші къ атът раеліле кът ші чіеалалцї лъкзіторї a Молдовїї съ пв аїбъ вре o свпъраре de къръ nime асвпра страілор ші a portвлвї лор, двпъ eptapea ші чеа десъвършіт словозъніе a църії къ-тръ ачеаста.

„Ші къ кв toate къ боерії чеї че маї înainte аў venit аічеа кв magzap аў apatat къ с'ар фі dat маї de demвлт сфінте хатіхвмаївмврї ка орі къцї din раеліле Молдовїї вор прїіmi credinца otomaniчеаскъ пв noate a чере napte de кліроnomії de ла пъріцїї ші рвdeniiле лор, dap ачеаста пв с'аў гъ-сіт în kondiчіле каїдврілор преквт къ с'ар фі dat асъminea хатіхвмаївмврї саў преа înaлте Ферта-пврї, încъ фіind къ прічіna ачеаста este din челе че атърнъ ла a ле правілеї, черъndвсе лецівіта хотъріре; спре ачеаста с'аў dat patpв сфінте фет-фале квпрінзътоare: чеа întъї, къ dakъ nazapinea-пв квtare adekъ крещінвл ва прїіmi credinца o-tomaniчеаскъ ші ва мврі, tatъл ачелвї nazapinean квtare фіind de асъminea credinцъ, adekъ naza-pineanв пв noate съ фіе кліроnom фіївлвї съў че с'аў фъквт otoman;—ал doilea dakъ квtare nazapinean бървat nazapinenчеї квтъріса ва прїіmi кре-dinца otomaniчеаскъ, їар пвmita femeea лвї квta-ре ва рътъне întpв чеа din тъї credinцъ a еї ші ва мврі, пв се noate фаче кліроnom еї бър-ватвл съў че аў прїіmit credinца otomaniчеаскъ;—

www.dacoromanica.ro

ал тріілеа дакъ кутаре назарінеан Фіїул кутъръеа назарінеан ва пріімі кредінца отоманічеаскъ, ші ва мърі татъл съў în лецеа луї назарінеан фіінд, пу поате фіїул луй че аў пріімит кредінца отоманічеаскъ а се фаче кліроному луї;—ал патрулеа дакъ кутаре din лецеа отоманічеаскъ ва фаче слобод ші ва ерта не робул съў кутаре назарінеан, їар робул луї ачела ва мурі фъръ а пу пріімі кредінца отоманічеаскъ пу се поате фаче кліронom ачестуї слобод роб назарінеан стъпъніторул съў ачел че л'аў ертат;—ачесте фіінд фетфале съ кувіне дар дупъ кунпіндереа лор а се урма ку пестрътутаре.

„Ші къ фіінд ертат ші лъсат де а се фаче мутбаеа адекъ де а се кумпъра оі ку прецурі хотъръте не тот анул din цара Молдовіі дупъînалтеле фермануурі, прін марафетул ачелуї дупъ време касапбаша, дар фіінд ші неапъратъ требуінцъ ка съ се адукъ оі din стъпъніреа пре нутерпічеї мелеînпъръцій пентру таїнатуріле міріеї ші пентру храна лъкуіторілор Царіградулуї. Дрент ачеea раселіле църіі Молдовіі съ пу тъїнуїаскъ оіле че вор авеа де вънзаре, че ку прецул кургъторіі съ ле вънзъ ла негуціторі ші целені ші ку ачест кіп пріп назаретул Домнулуї Молдовіі дупъ време, съ се факъ кусур де а тріімите лаînпъръteаска ме четате а Царіградулуї, орі кът де мултъ сунъ де оі че се ва нуте, ші ачесте оі съ ле вънду лъкуіторіі църіі Молдовіі нумаї ла негуціторі ші целеніі ачіеа каре аў а ле адуче ла Царіград, їар пу în алте пърцї.

„Ші къ унтъцтул Молдовіі фіінд сокотіт în локул келеріїулуїînпъръtецій меле мъріі, дрент ачеea ші черіреа де а се адуче мултъ захере din

www.dacoromanica.ro

атъндове ачесте църі а Валахіеї ші а Молдовіі есте маї кв осъбіре пестрътвтатъ ші неапъратъ, кътчі свта хотърътъ а zахерелеї че се чере din църіле ачесте, де тот Фелівл есте пентрв індествлареа храніі челор че лъквеск інтрв інпъръцеаска ме четате а Царіградвлвї, пентрв ачеаста ва съ пв се прічінвїаскъ пъгвбіре сърачілор раеле а Молдовіі, фачет мвсаде інпъръціеа ме спре депъртареа ачещіі пъгвбірі а се вртa двпъ кінвл де маї пос, адекъ din тоате Фелїврile де сътъпътврі каре прін лвкрареа пътъптвлвї фак раеліле Молдовіі, съ погоаре пекоптенит індествле свме до zахереле ла шкеліле че сънт не Дъпъреа ші съ се вънzъ двпъ прецвл квргъторїв ла реїzіі коръбіілор а кабапвлвї, інсъ пвтаї ла ачеї реїzї каре-аў а вені ла Царіград їар пв інтре алте пърцї, ші лъквіторіі Молдовіі съ пв пъръсаскъ лвкрареа пътъптвлвї ші сътъпътвріле, арътъпд несіліпцъ пентрв къ с'аў ръдікат черіреа че хотъріть а свтеї zахере каре съ пвтеа мвкаесъ, дар осъбіт съ пв тъінвїаскъ ачещі лъквіторі, zахереаоа че вор авea де вънzаре кв квцет де преквпіі ші ръле къщігврі, ші інтрв ачесташі кіп ші раеліле Молдовіі съ се Фолосаскъ ші съ добъндеаскъ din вънzареа zахерелілор, ші чеї че лъквеск інтрв інпъръцеаска ме четате а Царіградвлвї, съ пв пътімеаскъ лінсъ пентрв треввінчоаса лор храпъ, дечі ла ачеастъ прічінъ ва келтві пврвреа сълінца кввіінчоасъ, атът Domnвл Молдовіі чел двпъ време кът ші боерії църіі.

„Ші къ орі кът ші орі ін че кіп грешале аў апвкат а се фаче де кътръ боері ші раеліле цъцїі Мвнтенещі ші а Молдовіі, ін тревта време а ръзвоївлвї двпъ невоінцъ, тоате ачеле че с'аў ін-

www.dacoromanica.ro

тъмплат фанте ші мішкърї а лор, с'аѫ еptat в'о десъвършітъ ѫїtape de кътръînпъръціеа me, ш пѫ'ші ва adѫче aminte пре пѫterпіка me înпъръціе în вечї, нічї пентрѫ а ле черчета, нічї пентрѫ а фаче ръсплъtіре ръ кътръ пiminea din тръншії пентрѫ челе треѫѫte фанте а лор, ші деакѫт înaинте în кът еї вор фі пеклінтіцї din стежърѫл сѫпѫпереї ші а асѫѫлъреї къtръ пре пѫterпіка me înпъръціе, ші вор пѫне în лѫкраре челе кръzѫte ла datopіеа сѫпѫшілор, неаѫтъtѫндѫсъ din кѫвіінчоаса лор плекаре, пѫ вор вede пімікъ алтъ din partea înпъръцієї меле de кът мілостівіре, індѫрape ші ѫтбріре, каре ачесте фъръ de індоеалъ фіind се вор apata кътръ тоцї de общіе.

„Ші къ боерїле църії Ромънещї ші а Молдовії, фіind къ се кѫвіне а се da ла ачеї каре dintre гречї ші пъmintenї вор фі маї алешї ші кѫ індеcтѫларе ла бѫна кінzѫіреа лор ші кредін ошї, пентрѫ ачеаста пѫнктѫл боеріілор съ ласъ інтрѫ тот ла ачеї дѫпъ време Domnї а църії Ромънещї ші а Молдовії, спре а metaхерісі în слъжба лор дѫпъ треѫѫінцъ пре чеї вреднічї ші кредінчошї, атът din гречї кът ші din пъmintenї, protimicind пре чеї маї іскѫсіцї din пъmintenії боерї ла боеріile ачеле каре сънt кеаръші кѫвіінчоасе пъmintenілор.

„Ші къ кънd вор треѫѫі керестеле пентрѫ zidіріле четъцілор че сънt în partea Рѫmілії, съ се тае ачеле керестеле din кодрії църії Ромънещї ші а Молдовії, ші съ се каре ла локѫріле ачеле ѫnde ecte треѫѫінца, dap лѫндѫсъ cinetѫрї нечетлѫite de ла бінаеміні пентрѫ сѫта керестелілор съ се плътіаскъ пеліпсіт прецѫл тъетѫлѫї керестелеї ші а въратѫлѫї din банії мірієї а църії Ромънещї ші а Молдовії, фъръ а пѫ се скъde нічї ѫn бан.

www.dacoromanica.ro

„Шi къ пентрѹ чеї маї înainte тріімішї, каре церцеа ла Галцї din partea ачелѹї дѹпъ време пазір а Кілієї, ші сѹнъра пентрѹ черіреа de гїѹтбрѹк адекъ de ватъ, дѹпъ че вътіле тѹтѹрор захерелілор ші а алтор лѹкрѹрї че се скобоарѣ ла шкеле, дѹпъ овічеїѹл цѣрії съ еѹ de кътрѣ Domnѹл Молдовії, саѹ dat înalte поронцї ка съ нѹ теаргъ деакѹм înainte ла Галацї оаміні de аї пазърѹлѹї Кілієї, нічї съ кѹтеze а сѹнъра пентрѹ черіреа de гїѹтбрѹк, їар осъбіт de ачеаста фіind къ нѹ с'аѹ гъсіт трекѹт în кондічіле калетѹлѹї діванѹлѹї къ с'ар фі dat вре о datъ înaлтъ поронкъ ка съ фіе ла Галацї мъзъторіѹ гїѹтбрѹчї de ла Ісакче. Dpent ачеea съ се факъ сілінцъ de a лінсі кѹ totѹл ачеастъ фъръ de кале ші фъръ кѹвѹнт тріімітерea a гїѹтбрѹкчїѹлѹї de ла Ісакче, ші оаміній пазърѹлѹї Кілієї.

„Шi фіind къ кѹ кѹзѹнт ші прічінѹіре de a се înпліні ші a се стрѹнце din цара Молдовії не tot анѹл ачеа хотъріт ші щіѹт сѹмъ de гїѹверцїле адекъ сълітръ пентрѹ требѹінца зарапханелої înпърътещї, съ рѹндѹеа în tot анѹл кѹнд ѹнѹл кѹнд алтѹл, дѹндѹсъ ачеаста ка о ківерніса лъ ачеї че се тріімит, ші тріімішії ачіеа че се нѹміа мѹлтезъмї, тергѹнд аколо сѹнъра ші інсърчіна сърачіле раеле, каре ші ачеаста фіind în протіва înпърътещії меле бѹне воінцъ. Dpent ачеea деакѹм înainte нѹ ва церце nime în цара Молдовії кѹ пѹтірї de пазър, саѹ мѹлтезіме ка съ чеїе гїѹверцїле, їар гїѹверцїлеаоа че есте требѹінчоасъ пентрѹ зарапханеаоа înпърътеаскъ съ се гъteаскъ прін мъна ші марафетѹл ачелѹї дѹпъ време Domn a Молдовії, плътіндѹсъ деплін прецѹл атѹт a кѹмпъръторії кѹт ші a кірієї дѹсѹлѹї, кътрѣ

www.dacoromanica.ro

лъкзіторіі църіі, din ванії міріеіînпъръцещі a Молдовиі, шіînтрв ачесташ кіп гъсindвсъ съ се факъînщіінцаре кътръ zaраихапеаоаînпъръцеаскъ ла каре шкеле с'аў скоборіт, ка de аколо кв каіче съ се adвкъ ла Царіград.

„Ші къ ка съ се пъzаскъînтрв desъвършіцъ лвкраре tot nizamвл ачеста че с'аў dat, ші съ се факъînпліпіре de toate кътe сънt пентрв ачеаста în свс zice, ші съ се пеdепсаскъ орі чіне în протіва ачещіі порончі ва фаче мішкаре. Dрепт ачеea съ се кавте în време de требвінцъ каіdвріле adекъ кondічіле фіеще кървеа modeлр din челе арътате маі свс, ші се се факъ арътаре ла пре înалта ме Поартъ.

„Ші фіind къ с'аўînвredнічіт a къщігаînпъръцеаска ме ертаре преквм саў zic маі свс, чеі че аў грешіт орі în че кіп în времеа требвтвлві ръzboїв, саў din боері саў din раеле, ші лъкзіторіі a църіі Ромъпещі ші a Молдовіі, dрепт ачеea съ лі сеînoїаскъ лор їаръші требіле боеріілор че аў аввт маіînaintea ръzboївлві, dъndвлісъînапої ші акаретвріле adекъ тошіиле лор, încъ фіind къ с'аў гъсіт скріс ші требвт în каіdвріле dіванвлвіînпъръцеск ка ла челе че се арацъ маі цос ашъzвръ с'аў adaoc ші ачеастъ орънdвеалъ пентрв квпріndерea ші вмбріреа лор, dвпъ чеа кътръ дъпшііînпъръцеаска ме таре мілъ ші îndвраре кв хоцъріре ка съ фіе кв лвare aminte deаквмînainte спре a нвне în лвкраре челе къzвте ла datoрніка лор свньнере фъръ a нв се абате нічі інтр'вп кіп ші пъпъ ла вп пър din калеа кредінцеі ші a свньнерсі, че adвкъnd нетърцініцъ свньнере ші асквлтаре кътръ Domніі чеі dвпъ време съ факъ сілінцъ, ші съ сеînгріжа-

www.dacoromanica.ro

скъ спре съвършіреаînпъръţеţілор слъжбе, despărţînduse-se чеа маї маре лъаре aminte de чел маї мік кусур; каре ашъзърї ші сврецърї сънт ачесте de маї сус, адекъ:

„Деакумînainte съ се чеіе de ла цара Ромънеаскъ маї мулт de кът пумаї 619 лунцї de banї, іар de ла цара Молдовіі пумаї 135 пунцї ші 445 леї ші ціумъtate пентру харачъл анулуї, каре dare a анулуї a фіеще къріеа църї съ се deie аічеа лаînпъръţеаска me четате a Царіградулуї ла сфършітул анулуї, ші съ се рънduїаскъ a се da în хавалеле.

„Ші съ се маї deie de ла цара Ромънеаскъ 90,000 леї în наxt ші în лъкрурї сунt нумірї de idire ші 40,000 леї ку нуміре de рікїабіеа, їар de ла Молдова пентру xidieа în banї ші în лъкру съ се deie 90,000 леї ші пентру рікїабіеа 25,000 леї ші маї мулт съ се чеіе німікъ.

„De ла Domnї съ се чеіе не tot анул келтуеала мъкарелъулуї адекъ aînoірії Domnieї, ші пънъ се ваînтъмпла вре o грешалъ каре съ се doведеаскъ адеверать съ се скімбе Domnії църілор.

„De ла Domnії че се фак дунъ време съ се чеіе дърї ціаізъле ші аваетурї маї мулт de кът сънt обічнуіte din векї, dar ші ачеле обічнуіte ціаізъле ші аваетурї съ се еіе de ла раеліле църії, че съ се deie din ературіле че се кувin Domnілор, адекъ din окнъ, ватъ ші din челелалте русуратурї.

„Пашії, Kadiії, ші алцї забецї че сънt în прецїурал ачестор доме църї, съ се факъ черірї ші сълнічіе пентру дарурї ші аваетурї, а къроra пъгуіре атърнъ їаръшї асупра сърачілор раеле, ші

www.dacoromanica.ro

nică съ tpiimitъ din partea лор mъmбaшipĭ, пъ-maĭ ші пъmaĭ пentpъ лъъpĭ de банĭ ші алте da-pъpĭ, каре пъ сънt eptate de кътръ преînalta me-înnъpъцie.

„Кънd се ваînтъmпла azлъ ші de iznoaвъ pъn-дъipĭ a pъцiaлълъĭînnъpъцieĭ меле, пъ аре a се da din царъ nică ъn фел de цiaĭzъ саъ аваеt.

„De ла ачесте маĭ със пъmite доъе цъpĭ съсе чеie съmъnъtъpĭ ші алте zaxepeлe atъt кът съ пъ се прiчinъiaскъ cтeпaxopiĭ paeлiлop, ші кънd ва къmпъра mipia zaxepe din цъpiлe aчeлe, съ плъ-теаскъ прецъл zaxepeлeĭ în банĭ rata, ші кiрiea дъсълъĭ съ пъ сеîncъpчineze aсъпра лъкъitopiлop, iap кънd вор къmпъра zaxepeлe пeгъцitopiĭ съ o плъteaскъ дъnъ прецъл къpгъtopiъ къ банĭ пе minъ.

„Фiind къ се къnpinde în чeлe de маĭ înainte date доъе înaлte поponчĭ дъnъ къm маĭ със c'aъ aрътat къ de a се къmпъра oĭ din пъmiteлe цъpĭ къ mapaфeтъл caiцiiлop ші a oaminiлop лъĭ кaсaп-баш, aчeacta ecte прiчinъipe de пaгъba ші nedpeп-tatea paeлiлop дъnъ къm маĭ înainte c'aъ aрътat, c'aъ eptat de a се фаче къmпъpътъpa oiлopînтpъ aчeл кiп,înсъ фiind тpeбъinчoc лъкpъ de a се a-дъче oĭ din cтъnъnipeaînnъpъцieĭ меле пentpъ taĭnaтъpiлe mipieĭ ші пentpъ xpana лъкъitopiлop Цapiгpaдълъĭ, пentpъ aчeacta paeлiлe цъpiĭ Мол-дaвieĭ съ пъ тъĭnъeaскъ oiлe лор чe лe aъ de въn-zape чe къ прецъл къpгъtopiъ съ лe въnzъ лa пe-гъцitopĭ ші цeлeniĭ, шіînтpъ aчeстaшĭ кiп къ na-zapeтъл чeлъĭ дъnъ вpeme Domn ал Молдaвieĭ съ пъ се фaкъ късъp de a се тpimite лa Цapiгpaд opĭ кът de mълъ сътъ de oĭ, ші oiлe aчeсте съ лe въnzъ лъкъitopiĭ Молдaвieĭ пъmaĭ лa aчeĭ пeгъцi-

www.dacoromanica.ro

торі ші целепії каре вор адуче ла împъръteaска me четате a Царіградулуі, їар пу împ'алтъ парте. Dpent ачеса ші деакум înainte се ва фаче съліпцъ прin лукраре ла тоate къте съnt пентру ачесте требуінчоасе.

„Кънd се вор чере de ла amъndoуе църіле ачесте керестеле ші алте требуінчоасе пентру zidірі, маї împъї съ се деїе împţiinţare Domnілор челор дупъ време de сума че се чере ші împру ачест кіп съ се каре ачеле черуте ла хотареле църілор, ші съ се плъteaскъ atъt tъetul къt ші къратул раелілор de къtръ mumбашірі че вор фі ла віпалеле ачесте în кіп ка ачела ка съ ле деїе mъna ші раелілор a фі mулцъміцї ші în bani пе міп, dap съ пу се сілеаскъ раеліле ка съ каре ачесте черірі de керестеле ші алтеле, ші афаръ din хотареле църії нічі intp'un кіп.

„Aceminea кънd се вор чере de ла amъndoуе църіле ачесте лукръторі ші алцї салахорі ші карръ съ се плъteaскъ кіundeлікуріле фъръ a пу се скъde din чea обічнуітъ платъ a лор нічі un ban, dap нічі съ се урпеаскъ време пентру ачеастъ платъ a лор, съ пу фіе eptat a întpa în църіле ачесте nimenea алтул din ертакуріле ші алцї лъкуіторі de пе mалул Dунъреї ка съ сунере ші се пъгубеаскъ раеліле, фъръ numaї Фертаплъії пегуціторі.

„Съ пу аре нічі съ camene пе пътънтуріле раелілор ачестор доуе църі, нічі съ adукъ віте пентру пъшуне ші храпъ, їар каре ва куteza ку урмаре în protiва nizamулуі съ се nedeпсаскъ ку стръшнічіе.

„Dакъ dunъînkeepea пъчеї c'aŭ стъпънit прin

www.dacoromanica.ro

сълнічіе локврї de a раелілор съ се întoaркъ їаръші ла стъпънірea лор.

„Când пв ва фі тарe требвінцъ ші грабнікъ прічінъ съ пв се тріітітъ ла църіле ачесте твтбашірї din partea пре пвтернічії телеînпъръції, ші їаръші când се вор тріміте се пв факъ черіре de ла раеле пентрв келтвеала твтбашърлъкволві лор, нічі кв izвodірї de прічіні zadarніче съ прелвнцеаскъ шідерea лор în царъ; каре toate ачесте свретврї adъоцindвсъ de кътръ челе de маї înainte пентрв ка съ се пъzаскъ пврвреа фіind în тъпеле лор, ші când ва фі требвінцъ съ се кавте каїдвріле фіеще кървea made ші съ се пве în лвкраре двпъ квт хотъръск, їар каре ва îndръzні în протіва ачестор свретврї a врта чел маї мік лвкрв, ачела орї каре ва фі пентрв ка съ'шї еїе ръсплътіре съ се арвте кътръ пре înaлта те Поартъ ші съ се педенсаскъ.

„Ші фіind къ с'аї фост dat пре înaлтъ поронкъ ка боерілор че аї слвжіт кв credінцъ пре пвтернічеї телеînпъръції ші adвк къzвта свнвнере кътръ Domнвл лор съ лі се деїе трепте боеріеї лор че с'аїînвredнічіт înaintea ръzвоївлві, ші съ ле ръмъе în стъпъніре ші тошіле лор, ші фіind къ de a се фаче прівігере ка съ се пъzаскъ пврвреа челе маї свс арътате свретврї ші съ се întemeezъ ші съ се adaoгъ акаретврїле боерілор кътръ каре атърнъ еї пентрв ка съ тръеаскъ ші пентрв ка съ добъndeаскъ двпъ векївл обічеїв фолосінцеле челе dintрв ачесте, ші рангврїле боерілор de маї înainte кв хотъръре ка съ пв арвте ші еї несълінцъ пъпъ ла чел маї мік лвкрв de a пвне în лвкраре чea двпъ datoрie червтъ de ла дъншії петърцінітъ свнвнере ші кътръ порончіле ші воінцеле

www.dacoromanica.ro

Domnilor лор плекаре, дечї вритъnd еїînтр'ачесташі кіп съ фіе съліпцъ пентрв квпріndереа ші пентрв odixna лор.

„Лнтрв ачесташі кіп dар фіind къ сіліпца ачеаста adвче ферічіреа църілор с'аў dat поронкъ кътръ боерії пътъптвлві съ се dепърteze de ачеле фъръ de кале а ле лор черірі, їар маї алес de ачеле текліфврї ші фъръ de орънdвеалъ арътърї каре пв пот съ ле свфере ші съ ле ръdіче раеліле din прічіна сърачіеї ла каре аў аціївпс цара în времеа ръzboівлві, їар каре dintre dъпшії пв се ва арята асквлтъторїв порончії, ші în протіваînпъръtещії теле бвпеї воінце ва пъгвві ші ва асвпрі сърачіле раеле ші се ва аmeстека în лвкрврї каре пв се кввіп лві ші ва квteza а пвпе în лвкраре фъръ кале ші фъръ рънdвеалъ текліфврї ші черірі ешite din хотаръле лві прічінвitoare ачесте de твлвврареа пizamвлві, ші de стрікареа орънdвелеї чеї бвпе, прекум ші dакъ се ва арятаînпротівitorїв ла лвкрареа челор бвпе кінzвірї каре ва metaхерісі Domnвл пентрв îndpeнtareа а вмврвлві църії, ші пентрв ръсвфлареа ші тъпгъереа раелілор, ші dакъ ва квteza чіпева кътръ вре о мішкаре în протіва воінцеї Domnвлві фіind къ Domnії че се алег ші се ашazъ асвпра лор din parteaînпъръцієї теле аў toatъ desъвършita пвtere спре а nedeнсі кв кввіінчоаса nedeaнсъ пе ачеї фъръ рънdвеалъ, dpent ачеea съ фіе toatъ сіліпца ка съ се nedeнсаскъ dвпъ кінвл de маї свс вніі ка ачіеа, ші спре а се ctatopнічі паzа ръсвфлъреї сърачілор раеле ші вртареа пizamвлві църії.

„Бірвл анвлві общеск каре се кввіне а се стрънце de ла toate раеліле фъръ осъвіре, dвпъ квт

www.dacoromanica.ro

прін пъzіреа дрептъцеї ва аціѹнце партеа фіеще
кърѹеа съ ѹрмеzeînтрѹ тоатъ дрептатеа, їар пѹ кѹ
оареші каре фъръ кале афлърї ші прічінѹірї ѹніі
din раеле съ се осъбеаскъ din бір. ші партеа а-
челора съ сеînсърчіneze асѹпра челорамалцї лъ-
кѹіторї. Дечї съ фіе пѹрѹреа кѹ лѹаре аміте de а
се пъzі дрептате ла ачесте ші de а се фаче де-
пъртаре de окротірї фъръ оръндѹеалъ.

„Пентрѹ тоате ачесте de маї сѹс сѹретѹрї с'аѹ
ръндѹітînалт сфънт ферман плін de мілостівіре
ла анѹл 1198 în лѹміна Ребїѹевел în вретеа în-
пъръцієї пѹрѹреа помепітѹлѹї ші пре ферічітѹлѹї
пре слъвітѹлѹї мошѹлѹї меѹ Сѹлтан Хамід (асѹ-
пра кърѹеа ръварсъ мілъ ші ертаре) каре фер-
ман с'аѹ гъсіт трекѹт ші în каїдѹрілеînпъръте-
скѹлѹї діван, фіінд дар къ тоате ачесте къте саѹ аръ-
татînтокмірї ші ашъzърї сънт прічінѹітоаре de în-
тѹлцїреа ші ферічіреа пѹмітѹлѹї пъмънт ал Мол-
давієї ші deînнодобіреа ші пъмнтѹіреа de мѹлте
фелїѹрї de асѹпрірї а лъкѹіторілор еї, дрепт ачеea
дѹпъ ачеа кътръ тоцї чеї певоіцї ші сарачїînпъ-
ръteаска ме мілостівіре каре есте din пре стръ-
лѹчіте дарѹрї а пре дрептеїînпърътещії теле
фіінцї, ші кътръ расіле каре сънт аманетѹрї а
сфънтѹлѹї Дѹмнezeѹ Стъпънѹл лѹмеї,înпъръте-
аска ме îndѹраре с'аѹ фост хъръzіт ла анѹл 1206
преînалтѹл меѹ ферманînнодобіт кѹ хатіхѹмаїѹм
кѹпрінzъторіѹ амъндѹрор челор zice маї сѹс сфін-
телор ферманѹрї ачелѹї din тъї че с'аѹ дат în анѹл
1188 înтъріт кѹ сфънтѹл хатіхѹмаїѹм прекѹт с'аѹ
арътат маї сѹс, їар ачелѹї de ал доілеа потрівіт
кѹ сѹретѹл че с'аѹ дат ла анѹл 1198 вомд пре
пѹтерніка меînпъръteаска търіре ка ші în стръ-
лѹчіте зіле аînпъръцієї теле съ фіе în лѹкра-

www.dacoromanica.ro

ре пескімбатъ ачеле сврєтврї каре съ квпрind în фермавел че с'аѵ dat маї înainte ші съ се intemeezъ ръсвфлареа сърачілор, їар маї алес съ се съвършаскъ кінвріле челе че сънt пентрв întвлціреа ші ферічіреа църії пвindвсе în лвкраре ші поїта каре în осъвіт ферман че с'аѵ dat пентрв ептареа дърілор de doї anї a раелілор dвнъ паче dвнъ індврареа ші мілостівіреа чеа кътръ тоцї лъквіторії Молдавієї съ квпрinde; їар dвнъ înпліпіреа de doї anї a ертъреї дърілор съ се întoкмеаскъ дъріле деціziea idirtea ші рікїавіеа ші аціеанzъріле ші алтор хаваеле а фі потрівіте кв ачесте de маї свс арътате свретврї, ачесте dар съ квпрind în челе de маї свс арътате пре înалте сфінте фермавврї, dар къ кв тречіреа вретеї с'аѵ прічінвіт ла вне-ле din челе маї свс ашъzърї ші свретврї тълвкрare ші înпротівъ вртаре, ші dвнъ вртътоаріле ашъzърї а актінателеї че сънt între înalta me înпъръціе ші între înпъръціеа Рвсієї аре кввънt de дрентате, înпъръціеа Рвсієї а фаче міжлочіре пентрв пътъntвріле църії Ромънещї ші а Молдавієї, спре ачеаста пентрв întъріреа лвкръреї чеї deаквт înainte a арътателор свретврї, елчівл înпъръцієї Рвсієї din Царіград аѵ арътат кътръ пре înalta me înпъръціе, прin такріп рънdвіт фіind ка din пartea înпъръцієї сале съ чеїе адъоціре ла челе de маї înainte date свретврї ші ачесте че се арать маї цос madeле, adeкъ:

„Deаквт înainte вретеа Domnieї лор съ фіе хотъръть деплін пъпъ ла шente анї сокотіndвсъ din zioa рънdвіреї Domnілор ші în кътъ време пв се ва арята грешалъ відерать съ пв се факъ azлв Domnieї маї înainte de înпліпіреа ачелор 7 анї, în кът dакъ în кърцереа вретеї арътате ачелор

www.dacoromanica.ro

7 anĭ се ва арѣта înвіоновѣціре, dакъ nъ се da înтъї щіре din парѣea înaлтеї меле înпъръцїї къtръ елчіъл Ръсіеі ші nъ се ва пліроформісі къ înтръ adевър аша есте, ші nъ се ва арѣta ші се ва доведі къ къ adевърat есте înвіоновѣціт ші съпъс грешалеї ачіеа, съ nъ фіе сртат а се скімна Domnii інтр'ал кіп de кът nъmaї în вретеа ачеea.

„Ачеле че с'аъ izbodit din noъ бірърі, аваетърі ші черірі маї пе ъртъ de съретъл че с'аъ фъкъt ла анъл 1193 съ лінсаскъ къ totъл ші dъnъ ачест temeїъ съ рънdъeaскъ ші се хотъреаскъ Domnъл Молдавіеїînпреънъ къ боерії бірърілe анълъї ші черірілe салеînпърцindъle dъnъ чел маї dрept кіп ші съ се фереаскъ чеї dъnъ време Domnї deînпротівъ ъртаре.

„Domnii dъnъ време а Молдавіеї съ аїбъ сокотіte арътъріле че ва фаче dъnъ време елчіъл Ръсіеї aтъt пентръ ачеастъ made а бірърілор кът ші пентръ пъzіреа пропомілор църії, ші пентръ къte се къпрind ашъzърі întръ ачеастъînaлтъ поронкъ.

„Пентръ ка съ се ръdіче ші се лінсаскъ къ totъл ръ ъртареа че ера ла madeaoa челор фъръ бір раеле скъtіцї а боерілор, ші întръ ачест кіп съ се ъшъреze грeъtatea ачещїї черірі а бірълъї, съ nъ рътъе слобод de бір нічі ънъл din раеле афаръ de nъmъръл скъtіцілор че сънt treкъцї în Bicтepie dъnъ векїъл обічеїъ, че тоцї de o потрівъ съ ръdіче сарчіна ачестъї бір ші съ се стъпжъпеаскъ къ чеа desъвършіт опріре съпърареа ші асъпріреа каре се фъчеа раелілор de къtръ таксълdарії бірърілор орі къ че кіп.

„Ші фіind къ сире ръсплътіре лефеле ощілор че сънt în цара Ромънеаскъ есте treбъінцъ а се

www.dacoromanica.ro

фаче аціѭторіѭ de o сѫтъ ші din partea Молдавіеї арѫпкъндѫсъ осъбіте бірѫрї, пентрѫ ачеаста съ се кінзѫїаскъ кѫ dpentate челе кѫвіїнчоасе ла madeaoa ачеаста dѫпъ осъбітînалт ферман че се ва da пентрѫ прічіна ачеаста.

„Кѫте teptinѫрї се вор фаче din partea преînalteї телеînпъръцій атѫт din zaxepeле кѫт ші de ѫнт, оі ші întp'ѫп кѫвѫнт ші de алте metaxѫрї а пътъпѭлѫї съ се фаѫъ анѫте арѫтате ші лѫтѫріте сѫтеле лор în фермапѫріле че се вор da пентрѫ ачесте ші întpѫ ачесте преînalte фермапѫрі съ се кѫпрінзъ поропка ші кѫтръ боерії цѣрії ші съ се четеаскъ de фацъ ла divanѫл Молдавіеї ші фіind кѫ есте съ се факъ вороавъ кѫ боерії, dakъ ачел лѫкрѫ чершѫт орї че ва фі есте кѫ пѫтіпцъ съ се факъ десъвършіт орї парте din трънсѫ съ сеînплінеаскъ din царъ орї пѫ, dpent ачеea черіреа ші рѫгъчїѫнеа че вор фаче пентрѫ ачел лѫкрѫ боерії прін міжлочіреа Domnѫлѫї лор съ аїбъ аскѫлтаре, їар плата челор de маї сѫс zice teptinѫрї съ се деїе de кѫтръ міріе фъръ прелѫціре dѫпъ прецѫл кѫргѫторіѭ, їар întp'ѫлт кіп съ пѫ се факъ тѫтбаеоа адекъ съмнікъ кѫтпърътѫръ.

„Прецѫл zaxepeлеї че се кѫтпъръ не tot анѫл din partea міріеї съ се плъteаскъ dѫпъ фіїатѫл каре съ tae не tot анѫл ла шкелеа Галацій ші ка съ пѫ се прічінѫїаскъ greѫtate лъкѫіторілор кѫ dѫсѫл zaxepeлеї кърѫндѫсъ кѫ апгъріе, чел dѫпъ време Domn се ва сілі кѫ credinцъ а тъеа фіїатѫл zaxepeлеї ла пѫmita шкеле, сокотіndѫсъ ші кіріеа dѫсѫлѫї.

„Фермапѫріле каре dѫпъ време съ daѫ кътръ цара Молдавіеї съ се четеаскъ de фацъ în diва-

www.dacoromanica.ro

пъл Молдавіеї, ші дъпъ четіре съ се пъе în пъстраре ла каїдъріле църії.

„Боеріиле пътъптълъї съ се деїе ла пътъптенї лъкъіторї църії дар съ фіе în тъна пътерії Domnълъї дъпъ време, спре а алеце ші а оръндъі ла ачесте ші din гречї не ачеї чінстіцї къ щіинцъ ші вреднічї де ачеле боерії, ші кънд се ва în-тъмпла вре о асъпріре ърматъ din партеа гречілор în боеріиле ачеле întръ каре се вор афла ръндъіцї, Domnъл дъпъ време съ'ї скоатъ ші съ'ї не-деисаскъ ші не дъпшії асеміпеа ка не боерії пъ-мінтенї, ші съ'ї сілеаскъ а întоарче înапої банії че аъ лъат къ асъпріре.

„Кътъ келтъеалъ ва требъі пентръ цъпереа пен-зълхапалелор не тот апъл съ о ръндъеаскъ ші съ о хотъраскъ Domnъл дъпъ време къ боерії di-ванълъї, ші маї мълт де кът ръндъіта сътъ съ пъ се деїе къ нічї ъп къвънт де прічінъіре.

„Окъртъіреа спіталъріло, а школілор ші а дръ-мъріло ші а алтор асеміпеа прічінї че înадінс се къвін църії съ се факъ хавале къ поропка ші хотъръреа челъї дъпъ време Domn ла боерії пътъптълъї.

„Din кълъгърії че пъ сънт înкінацї ші сънъші ла Мънъстірї саъ ла мітрополітъл църії мъріпд вре ъпъл тоате челе ръмасе din аверіле сале съ пъ се деїе де кътръ піме алтъл, че înплініндъсъ прін ма-рафетъл челъї дъпъ време Domn съ ръмъе ка ъп venit а касеї сърачілор ші въдъвілор ші а алтор асъміпеа ачестор бъне лъкрърї; ачеї че сънт къ metaniea лор не ла монастірї дакъ ва мърі вре ъпъл авереа лор че ва ръмъпеа съ фіе ка ъп venit а мънъстіреї ачіеа кътръ каре îшї аре metaniea ші сънъпереа са.

www.dacoromanica.ro

„Кѣте локврї а цїрїї Ротѣпещї шї а Молдавієї съ аѳлѣ аквт сѫнт нѫте de раеле каре с'аѫ рѣнit шї кѫ сѣлнїчїе с'аѫ стѣпѣnit adeкѣ în царa Ротѣпеаскѣ în partea Гїѫргїѫвѫлѫї, Івраїлеї, а Кїлієї шї чеаалалтѣ parte de Олт, їар ла Молдавіеа în кѫпрindepea цѣпѫтѫлѫї Хотїнѫлѫї ачесте кѫ сѣлнїчїе стѣпѣnite локврї а цїрїї Ротѣпещї шї а Молдавієї съ се întoaркѣ înaпoї, шї întрѫ пре înaлteле фермапѫрї че сѣнt съ се deїе пентрѫ ачеастѣ прїчїпѣ кѣтрѣ ачеї че се кѫвїне съ се хотѣраскѣ шї времеа.

„Шї фїind кѣ ecte бѫпа воїнцѣ а пре пѫтернїчеї мелеînпѣрѣцїї прекѫт маї сѫс с'аѫ арѣtat ка съ се факѣ прївїгере deакѫт înainte аѳарѣ de Фермаплѣїї пегѫцitорї орї кѣцї din лѣкѫitорїї пѣрцїлор de аѳарѣ саѫ ертакѫрї саѫ алцїї вор кѫleza în protiва ашѣзѣрїлор ачестора съ între în цѣрїле ачесте шї съ лѣкѫїаскѣ шї съ пѣгѫбеаскѣ раеліле, съ се опрїаскѣ шї съ се izгопїаскѣ ѫнїї ка ачїеа.

„Шї deакѫт înainte кѣте înaлte фермапѫрї се вор трїimite ла aтѣndoѫe цѣрїле ачесте съ фїе потрївїte кѫ ачесте сѫреѫрї шї кѫ пропомїїле шї обїчеїѫрїле цѣрїї, шї ка съ се пѫе în лѫкраре toate кїпѫрїле шї міжлочїрїле каре прїчїпѫеск бѫпа старе шї ферїчїреа шї петѣрцїnita лїнїще шї odixna сѫпѫшїлор че сѣнt лѣкѫitорї сѫнt înпѣрѣтеаска me мѣрїре în цара ачеea шї ка съ пѫ се epte нїчї о мішкаре în protiва пропомїїлор каре с'аѫ хѣрѣzit шї с'аѫ мілѫit цѣрїї прїn ачеастѣ a me înaлtѣ поронкѣ, спре ачеаста с'аѫ datѫ шї с'аѫ трїimic цїе ачест înaлт ал меѫ фермап порончїторїѫ ка aтѣt тѫ пѫmitѫле Domn ал Молдавієї dѫнѣ Фірїаска та креднцѣ шї dpeнtate шї рѣвнѣ кѣтрѣ слѫж-

www.dacoromanica.ro

беле челе плъкуте кът ші боерії ші лъкуіторії цъ-
рії adукъnd datopnika тулцъміре пентру къте про-
помії в'аціînпredпічіт акум, ші сіргуіndувъ спре
înпліпірea тертіпурілор челор чершуте прін înпъ-
рътещіле меле înалте ферманурї потрівіте ку аче-
ле de маї сус скрісе ашъзърї, съ келтуіцї toatъ
сілінца ші пътінца пъруреа ка съ înпліпіцї челе
къзуте а сунъперей ші а аскултъреї ші се съвър-
шіцї челе кувіінчоасе ла datopieа ші кредінца
воастръ, ші съ се факъ лукаре аміте ші denъртаре
спре а пу се întъмпла înкъпере de вре о лукраре
în протіва ачестуї înалт ферман ші а înпъръ̂тещії
меле воінцї пъпъ ла ун пър; поропческ dар ка
ту пъміте̂ле Domn съ четещї ачеастъ înалтъ а ме
сфъптъ поропкъ întру аузул тутурор атът а мітро-
політулуї църії кът ші а епіскопілор, а кълугърі-
лор ші а егуменілор ші а тутурор боерілор ші бо-
ерінашілор ші а лъкуіторілор раеле Фъкъnd кунос-
кутъ пороduлуї кунрindерea чea denлінъ dpeнta-
te a înпъръ̂тещії меле бунъ воінцъ ші се înкре-
dінцъзї не тоцї къ атът боерії кът ші чіеалалцї
лъкуіторі аї Молдавіеї în кът пу се вор абате din
калеа чea dpeaнтъ пуind în лукраре челе къзуте
ла сунъперea ші аскултареа лор, ші adукъnd da-
topnika урмаре ла пре înалтеле фермануурї че се
даў, вор фі ръвърсате ку înбелшугаре înпъръ̂те-
щілор меле indурърї de общіе къtръ toate раелі-
ле ші чіеалацї сунъші ші къtръ чеі сърачї ші не-
воіцї ші вор къщіга пъруреа ші în toatъ вретеа
петърцінita ръсуфларе ші odixna în курцерea dpen-
телор зіле а înпъръцієї меле, їар ту пъміте̂ле
Domn ші ачеї дунъ тіне діїadoxї a Domnieї înкът
ве'цї арята челе къзуте ла datopnika воастръ су-
нъперe ші мулцъміре стрълучітелор înпъръ̂тещілор

www.dacoromanica.ro

теле Фачерї de бine кътръ вої, ші вецї пъне ла кале ші вецїînпліні кътe чере неапърат кънpindереа aînпърътещілор теле порончї че с'аў арътат маї сус, съ фіе бineînкредinцат къ de nъ се ва аръта вре o грешалъ a ta търтъріситъ ші кънoскътъ каре съ чее azлъ ші скітвареа ta, nъ веї черка пъртареа de гріжъ de скітвареа Domnieї ші de пъртаре, ші în кът веї ръмъне нестръмutatînтръ щіята обічнuita ta кредinцъ ші дрептate веї фі неклintit din Domnieа Молдавіеї, ші nъ nъmaї къ се вор пъzi пъръреа toate челе маї сус арътate свретърї, dar ші сілinцъ се за фаче a се пъне în лъкраре atът din партеаînпърътещії челе търірї кът ші din партеа марелор теї вizірї ші преслъвіцї епітропї aînпъръцієї теле, toate кътe с'аўînредnічїт a къщіга расіле църії ачещіеа пропомії ті вшъринцї în дрепте ле zіле a пре слъвітълъї стръмошълъї теў Султан Мухамет Хан, (асъпра къръеа съ ревърсъ. Domnъл челе десфътate ріърї a ертърії) ші къ есте кънoскът Фъръ de îndoeалъ къ тоцї лъкъіторії Dъnърії ші a сархатърілор ші a алтор пърцї марі ші мічї каре вор кътeza сире лъкрърї ші фаute în протіва nizamълъї че с'аў dat, ачіеа îndatъ че се ва лъаînціінцare пентрu кътezareа чеа фъръ рънdъеалъ a лор се вор черта къ недепселе кънiinчoасеînкредinцindъї dar ші арътъnd тъ nъmitъле Domn ал Молдавіеї тътъror боерілор ші челоралалте раеле ші лъкъіторї аї Молдавіеї кънpindереа ачестъїînалт фермапînпърътеск, ле веї порончї ка съ фіе ръгъторї пентрu îndeлъngареа віецеї теле ші пентрu întъріреа славеї ші пътереї теле, ферindъсъ de toate челеînпротівъ брітърї a преînалтеї теле сфінте порончї. 1217.

---

www.dacoromanica.ro

Арзъл че с'аъ фъкът кътръ преа стръльчita Поарѣ din partea дъмилорсале боерілор пентрѫ Мъсаіт кътласі.

1803 Февр. 20.

„Кътръ пре înalt ші пре стръльчіт Прагъл пре пътерніцій дрептеї ші пре milостівеї înпъръцій (каре în вечі съ фіе пъzitъ, стръльчind înтрѫ славъ ші пътере) кѫ toатъ плекъчіѫнеа ші цеѫнікі плекат înцѣінцът поі пре плекателе слъцї ші сѫнѫсе раеле чеї че лъкѫім în пътъпътъл Молдовій: Mітрополітъл ші кредінчошій ші пре плекате слъцї боері, къ din înчеѫт пъziцї фіind ші діїафендепсіцї сѫнт пре ферічita ѫтбръ а пре пътерніцій înпъръцій ка ніще бѫнї сѫнѫші а ачещій църіі, каре аре таре лаѫдъ а се пѫті келер пре пътерніцій înпъръцій къцігъnd тот деаѫна міліле ші родѫріле ачеле каре пре înцълеанта пронie стъпънілор кѫ чеа десъвършітъ дрептате ші milостівіре не кѫпринде, пѫтаї пѫцін прекѫт ші декѫръnd am фост мілѫцї дѫнъ ачеа деосъбітъ înпъръteаскъ кѫ milостівіре воінцъ кѫ чел вреднік de înкінъчіѫне хатіхѫтаіѫт спре înoіреа ші înтъріреа пропоміілор а плекатѫлѫї поcтрѫ пътъnт, пѫ пѫцін ші несітцит че кѫ таре лѫкраре мічі ші марі ші фіеще каре старе ѫтплъndѫне de toатъ бѫкѫріеа, къцігъnd ръсѫфларе ші ѫшѫраре ші ачеа кѫ бѫнъ дрептате че пре богат се ръварсъ кътръ. поі, окъртѫіреа ші окротіреа прін ачел че дѫнъ milостівіре с'аъ ръndѫit

www.dacoromanica.ro

ка поѫ Domnînкъ din cтръмошїї съї фiind кре-
dinчоасъ слѫгъ а пре пѫтернїчїїînпъръцїї, nimiкъ
алтъ nѫ авет вреднiк спре мѫлцъмiре de кът а
рѫга пре мiлостiвѫл Dѫmnezeѫ пентрѫînделѫнцi-
теа анiлор вiецїї а пре пѫтернїчїї шi пре мiло-
стiвѫлѫї поcтрѫînпърат, шi пентрѫ слава шi стръ-
лѫчiреа челорералцї пре înалцацї стъпънї каре
спре înтърiреа шi пъzire а поастрѣ ачелор славї
шi мiчї слѫцї кѫцетъ шi поартъ грiжъ înпаратѫл
челор че înпъръцеск мiлостiвѫл Dѫmnezeѫ съ înтъ-
рiаскъ шi съ пъzаскъ înпърътеаска лѫї стъпъ-
нiре кѫ песфършiтъ славъ шi вечнiкъ пре ферi-
чiре спре бѫкѫрiеа поастрѣ а пре плекацiлор шi
кредiнчоаселор слѫцї а пре ферiчiтеї înпъръцїї.
Dintрѫ ачесте чеа богатъ шi кѫ таре блъндецъ шi
мiлостiвiре înпъръщiле мiле съ ръварсъ кътрѣ
пої лѫнд бѫнъ пъдежде пої пре плекателе слѫцї
îндръznим а фаче înцiiнцаре, къ лѫгъ марцiнеа
хотарълор а плекатѫлѫї поcтрѫ нътънт кътрѣ ка-
zаоа Iсmaiлѫлѫї, оаре кънд пре пѫтернiка înпъръ-
цiе аѫ мiлѫit не ѫn мѫcait, дъндѫї вое съ факъ
о къшлъ de вiте кѫ хотърът лок пентрѫ пъшѫнеа
вiтелор, каре къшлъ есте акум ла лѫнтрѫ în diа-
стiма локѫлѫї, каре din пътънтѫл Молдовiї ла а-
нѫл 1123 аѫ фост dat Татарълор пентрѫ арат шi
пентрѫ пѫшѫнатѫл вiтелор лор, неînкъпъндѫї ло-
кѫл хотарълор че се нѫтеск халiл паша ѫрдѫл,
стъпънiї ачещiї къшле че се нѫтеще а мѫcaiтѫ-

www.dacoromanica.ro

лві, кѣте пвдіи adaogѣnd кѣшла аѣ фѣкѣt tocat ші din време în време ешind din хотареле че се пѣсѣсе пентрѣ пѣшѣпеа вітелор ачещіі кѣшле, пе de o парте лѣнгѣ o сіліще тѣтѣраскѣ че се пѣтеще Кѣлакаї, ші пе de алтѣ парте лѣнгѣ сіліщеа че се пѣтеще Гomont, каре ші акѣт ecte лѣкѣтѣ de ont тѣтарі ші доѣе раеле, пеcте ачесте хотаре întînzindѣсѣ în пѣтѣнтѣл Молдовіі, аѣ рѣпit o маре întindere de пѣтѣнt din moшiile поастре а пре плекателор слѣці а înпѣрѣціеі tале, ші фiind кѣ de ла o време înпреѣнѣ кѣ алт cat din кazaoa Істаілѣлві каре се пѣтеще Орчік бѣрпѣ, с'аѣ фѣкѣt вакѣф чеі дѣпѣ време мѣлtozemі пентрѣ лѣкоміеа са, din zi în zi în тѣріе се întinde în царѣ ші лѣцескѣ хотареле кѣшлеі, рѣпind пѣтѣнтѣл поастрѣ ші пе лiпсеск din дрепте venitѣріле moшiілор поастре, каре din міла пре пѣтерніччі înпѣрѣції ні саѣ слобozit a не хрѣні, авѣnd dap поі пре плекателе слѣці întѣріреа ші тѣпгѣереа кѣ пре пѣтерніка înпѣрѣціе dintрѣ a саînсѣші мілостівіре воеще de a се пѣне пестрѣтѣstat toate ачеле че сѣнt спре întѣріреа келерівлві сѣѣ требѣінчоасѣ ші веке a ле поастре пропотіі ші нічі кѣ ѣн кіп пѣ сѣфере, че'л маі мік dintрѣ ачеле че сѣнt спре стрікѣчівпеа ші сѣпѣрареа поастрѣ челор слабі ші сарачі, авем ші în toate зілеле înaintea окілор пощріі ші ачеле пекontenite страшніче сфinte порончі че се даѣ кѣтрѣ чеі de în-

www.dacoromanica.ro

прецїврѫ марї віzірї ші кътръ пашї ші zавецї а тѫтѫрор таргелор, пентрѫ діїафendінціс ші песѫпъ-рареа поастръ а кредінчоаселор раеле. Пентрѫ ачеаста дар ка съ не мънтѫім de ачеа întрѫ тоате zілеле гълчевіре, пъгѫбіре ші стрікъчїѫне, че ні се прічінѫеще не de o парте de кътръ мѫлтеzімї кѫ кълкареа мошіілор поастре, ші не деалтъ парте de кътръ ачеї че с'аѫ обічнѫіт întрѫ ръѫтъцї ші ръ-нірї de добітоаче ші алте лѫкрѫрї авънd скапареа лор ла ачеа къшлъ. Алергъм ла міла ші дрентатеа пре пѫтернічїїînпъръцїї, ші фіерѫінте не рѫгъм ка съ се факъ ілхак сѫнт стъпънірea Молдавієї локѫл ачеста че се пѫтеще Къшлъ ші цара поастръ се фъгъдѫеще ка съ плътїаскъ ла вакѫф, не тот анѫл че се ва сокоті кѫ аналогіе пѫтаї пентрѫ ачест мѫсаіт къшлаш, їар Ортак бѫрнѫ фі-ind къ ecte денапте de марцінеа хотарелор пъ-мънтѫлѫї пострѫ ші în лъѫнтрѫ în казаоа Ісмаі-лѫлѫї, поате ка съ ръмъе сѫнт калетѫл Ісмаіл-лѫлѫї ші фіind къ пѫ ecte афаръ de щіинцъ а преînцъленцїлор пощрії стъпънї кѫт къ лъкѫеск ші алцї тътарї întрѫ ачеастъînкѫнцїѫраре а локѫлѫї че аѫ рѫтас пентрѫ храпа тътарілор, съ пѫ се сѫпере кѫ німікъ алтъ, Фъръ пѫтаї кѫ ѫшѫрѫл ші алетѫл пентрѫ віте ші стѫнї ші каселе лор дѫнъ în-воеала каре de ла сіне аѫ пріімит съ плътїаскъ кѫ кѫвънт de пъталъ, кѫ ачест кіп не рѫгъм ка съ се факъ ші пентрѫ ачещіеа че се вор афла

www.dacoromanica.ro

кѹ лъкѹінца не ачеа къшлъ. Кѹ ачеаста îndръznind noĭ пре плекателе слѹцї а îngreѹеа înалтеле аѹzirĭ а стъпънілор пощрії, не рѹгът прекѹт ла toate прічіпеле аша ші ачеаста съ пѹ ръdіче deaсѹпра поастръ міла ші мілостівіреа пре пѹterniчеїînпъръції, фіind сире întъріреа nizamѹлѹї ші фолосінца пътънтѹлѹї пострѹ, кѹ ачеа desъвършітъ пъzіре а векілор поастре пропомії кѹ каре ne-am mілѹit.

„С'аѹ іскъліт де преосфінціеа са пъріnteле Mітрополіт ші де тоцї дѹтпеалор боерії, пѹind ші печеціле, ші с'аѹ скріс кѹт este коала де хъртіе търчеаскъ пѹтаї пе цізтъtate ла лпчепѹтѹл коалеї, лъсъпдѹсъ чіеалалтъ цізтъtate де с'аѹ скріс търчеще, кѹт се факѹ ші потеле че се даѹ рѹсъще саѹ лптр'алтъ літбъ.

Manіfestѹл Мъріреї Сале Лппъратѹлѹї a toate Рѹсііле, каре с'аѹ четіт ла 23 Декетв. 1806 лп Dіванѹл ачестѹї Прінчіпат.

Noї Алексandрѹ лптъї Лппърат ші cінгѹр стъпъnitop a toate Рѹсііле і прочї, і прочї.

Кѹтрѹ Domnії Mітрополіцї, Епіскопії, Преоцїї, Монахії а тѹтѹрор бісеріцілор ші тъпъстірілор, і кѹтрѹ боерії кѹтрѹ чеї де неат, кѹтрѹ кѹnitanії ші кѹтрѹ тоцї лъкѹitorії църілор Молдавіеї ші а Валахіеї, сѹпѹtate.

Пъріnteщіле гріжї ші статорніка лѹаре аminte че прокатохії пощрії în toate întъмплъріле аѹ а-

www.dacoromanica.ro

рътат пентрѹ статорнічіеа ші слобозеніеа вісерічещій пърцї, ачелор де неам ші а тѹтѹрор лъкѹіторілор църіло Молдавіеї ші а Валахіеї, ші осірдіеа кѹ каре аѹ фъкѹт адѹчереа аминте ші черкаре în пѹтерніче трататѹрї пентрѹ бѹнъ стареа воастръ, кѹ дрепт кѹвънт ачесте тоате аѹ фъкѹт пе стъпъніторіі Рѹсіеї окротіторі пътънтѹлѹї воастрѹ.

Din чеасѹл сѹіреї поастре ла скѹпѹ ѹрмънд челор маї din наінтеа поастръ неînчетат ам прівіґет пентрѹ пъзіреа лініщіреї воастре, атѹт în фаптъ пѹінд дрептѹріле че не ера къщігате, кѹт ші плекъндѹне а фаче тоате челе кѹте неînсѹфла рѹвна поастръ пентрѹ а воастръ ферічіре, фіеще каре din воі щіе къ прівілегіѹріле че аѹ кізъшлѹіт аверіле ші пре воіînшівъ, прін кѹтъ фіреа стъпънірецї сѹнт каре трѹцї оînлесніеа, аѹ фост съвѹршіреа неадорміте прівігерї а прокатохілор пощрі ші а поастръînсѹшї.

Мішкъріле каре де вр'о кѹтъва време аѹ арѹтат Поарта дѹнъ фанте челе дѹнъ воеа еї че аѹ кѹтезат а фаче, ші дѹнъ неîндѹплекареа аînплініі легѹтѹріле, аѹînтребѹінцатînтрареа ощілор поастре în Молдавіеа ші Валахіеа. Аша дарînфъцошареа ощілор поастре въ вор пъзі де тоате ръліле сѹнт каре пътънтѹл воастрѹ ера съ сеînпріжтѹіаскъ, ші се ва пъзі în слобода лѹкраре а кредінцїі, ші десфътареа тѹтѹрор прівілегіѹрілор

www.dacoromanica.ro

воастре, атътînсвшімеа кредінцїї кът ші а обічнвіцілор, цъпереа de minte de atъtea слъжбе de ла о парте кът ші de ла алта, маїînскврт ші ачеа din inimъ пофтъ de atъte всакврї въ ва фаче а сокоті пе вреднічіле поастре оцї ка о парте dinînсвші воі. Noї am аввт toatъ лвареа аminte ка съ intimninъm петревнічіile челе în парте че пвтеа кврце din слобозеніеа осташілор. Генералїї пощрі ші чіеалалцї орънdвіцї шіînсърчінацї кв съвършіреа поропчілор поастре пв вор лінсі нічї întp'вп кіп а пъzі чеа маї деплінъ ші маї ввпъ орънdвеалъ кінzвindвсъ кв дрегъторіile локвлвї, ші dъndввъînкредінцаре în toate ziziле, къ ачеастъ tpiimitepe a оцілор поастре пв пвтаї къ пв есте întовъръшітъ кв нічї о пекввіінцъ de ръzвоїв стръін, dapînкъ аре temeїв a întimnina ші a апъра інтересвріле поастре ші a воастре. Гъndвл пострв есте ка съ пъzim în лвкрареа дрегъторіілор лор toate вреднічіile dвпъ овічеївріле de маїînainte,înсъ кънd ші ачеле дрегъторії din partea лор ворînлесні мерцереа ші ашъzареа оцілор поастре, квт ші лвкрвріле кв каре сънтînсърчінате, ші каре атърпъ пвтаї ші пвтаї спре а се пъzі църіле în чеа десъвършітъ ші деплінъ старе ші десфъtare a прівілегіврілор лор.

Орі ші квт вор фі întъmплъріле, поі фъгъdвім а въ прічінві десфъtare în toate прілежвріле

www.dacoromanica.ro

înaltеї noastre окротірї, ші къ пвind în лвкраре tot фелвл de кінврї че ва фі în пвtereа воастръ, ка съ лвкраціînпревинъ ла мънтвitoareа съвършіре че въ пвnem înainte, каре este de a seînпінце din хотареле воастре орї че връжташ ва воі съ тълвбре лвкрареа ферічіреї воастре, въ веці арята вреднічї întрв toate соарteї че въ гътімв.

Декетв. 12 анвл 1806.

Лпкredinцat кв іскълітвра марелві Komandiрїв aînпърътещілор оці: Domnвл Генерал Міхелсоп.

Тълмъчіреа de пе italiвл лппърътеск ферman че ав venit къtръ Мъріеа Са Скарлат Алексandрв Калімах BBD, кврінzвtoрів de мвлцъміре пентрв zахереаоа че с'ав trimic ла Капанвл лппърътеск.

Ла анвл 1814 Іанварie.

Алесвле între стъпънitoріі Domnї a неатвлві Месіеї Скарлат BBODA, Domnвле ал Молдавіеї, сфършітвл съ ці сеînкеіе кв біне. Аціінгънd ачеастъ a поастръînпърътеаскъ поронкъ щіві съ'ці фіе къ tв nвmitвле Domn de време че ці с'авînкredинцat окъртвіреа Молдавіеї, аїînплінit toate къte dрentatea ші кredинца te-ав повъцвit прin лъвdaтеле фанте ші плъквтеле кінврї че аї вrmat între каре ші кв trimiтереа ачеа în време a феліврї de zахереле кв indectвларе лаînпърътеаска

www.dacoromanica.ro

поастръ четате а Царіградулуй, шіînпръ лукрареа ачестора прin фаптъ аї арътат десъвършіт осърдіеа та, авънд спре довадъ вреднічіле тале съвършірї ку а поастръînпъръteаскъ мулцъміре, їар боерії църії ортъндînтру toate aceminea ціе шіînбръцошind дупъ кувіинцъ datoріile лор челе къзуте кътръ а поастръ пре путернікъînпъръціе, аўînкредінцат datoрніка лор сунунере ші кредінцъ кътръ хрънітоареа ші фъкътоареа лор de біне а поастръînпъръціе. Ачеаста маї алесînкредінціндусъ din челе каре în орта вреднічілор лукрърї în скріс аї вестіт поуъ. Аў Фост дар de плъчере поуъ кіпул ку каре прекум маї сус am zic с'аў пуртат пуміцій боерїînтру кредінцъ съвършindînпъръteщіле поастре поронцї, ші с'аў адаос ачеа dintруînвекіме кътръ тіне пъзітъ а поастръ înпъръteаскъ їуубіре. Ші de време къ скопосул поструи шіînпъръteаска поронкъ се алкътуеще спре ашї авеа нітречере ку букуріе ші лініщіре тоцї de обще сунушії поцрі че се афлъ лъкуind суб а поастръ стъпъніре, ащептъм ші деакум ка дупъ кіпул ачеста авъндînгріжіре пентру ачеа în-тру toatъ одіхна окротіреа ші лініщіреа тутурор de обще сунушілор поцрі, съ фії асъмінеаînтру toatъ осърдіеа ортънд плъкуте службе ку лъудате лукрърї ла toateînпъръteщіле съвършірї дупъ повъцуіреа кредінцій ші аînцълепчіунеї тале.

Кътръ ачеаста дънд ачеастъînалтъ поронкъ о

www.dacoromanica.ro

tpiimitem npinînnъръteaска noactръ вrdie лъвdъndв'цї ръвna ta че aї арътat пънъ aквт ші арътъndвцї aчea кътръ tine a noactръînnъръteaскъ бвnъ квцetape ші їввіре. Aчecteа dap aквт пліроfopicindвte ші щiinцъ авъnd фъръ îndoipe къ чеї че слвжъск cтъпънірей noactpe întpв кredinцъ ші dpentate ceînвredniческ dpeнtелор ръсплътірї, фії deanвpвреа întoктaї вртъtopїв ші întpв пъdeждea кredinчoaселор ші лъвdaтелор tале фaнte сіргвещite спре aдъoцiреаînnъръtещії noactpe бвnей квцетърї ші їввірї dенъртъndвte de орї чеînnpotівъ врmape.

Aчecteа съ'цї фie щiвt ші te свnвne сфънtвлвї noctpв съmn. C'aв dat ла anвл 1228 лаînчeпвtвл лвnей Мвхарет.

Тълмъчіреа дnaлtвлвї xatixвmaiвm че aв venit Domnвлвї Скарлat • Алексandрв Калimax BBOD кв dap дnnъръteск o tabакере.

1814 Івліе 12.

„Алесвле întpe Domnії neamвлвї Месіеї Скарлat Zade Domnвле ал Молdaвіеї, съ сеînкеіе сфъpnitвл тъв кв бine. Прin aчeacтъ a noactръînnъръteaскъ поpoнкъ фaчeт квnoсквt къ tв чел че ещї întpe чеї лъвdaцї nentpв кredinца ші dpeнtate слвцї a neклътiteї ші векії tapeї noactpeînnъръції, прin вredniчiea ші dpeanta алергаре че aї

www.dacoromanica.ro

вrmat în слъжба драготъніеї împърътескълъї noстрв diban, în каре маї înainte аъ фост шї маї алес din времеа че с'аъ înкredinцat вredniчieї шi дрептъцеї tале Domnieа Молдавіеї аї арътат съмніле кredinцеї шi a ръвнеї, пв пвтаї întрв плъквте înnлiнiрї a înnърътещiлор noастре слъжве дар шi întрв indecтвлатъ тriimitere a фелїврї de zaxeреле ла înnърътеаска noастръ четате, шiînкъ кв deoсъвітъ сълiнцъînчепъnd двчереа челе de требвiнцъ спре грабніка съвършіре a фачерії четъцілор, каре înnърътеще am цївдекат a се фаче кв аціївторівлъї Dвmnezeв toate ачесте плъквте арътъndвсъ ла a noастрь стъпъніре, с'аъ сокотіт ціе вredniче de лавдъ шi de біне кввънтърї, їар noї înnърътеще бвквръndвне пентрв осърдіеа че аї пвс спре înnлiнiреа datoрniчії тале квпощінцї, двпъ кіпвл маї свс арътат шi спре съвършіреа iспръвілор че атърнъ de ла a ta кredinцъ în protiва фачерілор de біне че te-аїînвredniчit de ла a noастръ стъпъніре ziчem біне съ'цї фіе ціе, шi съ teînвredniчещї a вide шi a гвста podвріле кredinцїї шi a дрептъцїї кътръ ачеастъ de Dвmnezeв інсвфлатъ авъnd iniтъ, пъдъждвіт къ двпъ фірещіле тале іспръві че пъпъ аквт аїînnлiнit, асътіnea шi deaквт прiн ачелеашї вredniче de лавдъ слъжве шiînцълente кіпврї întoкmaї кв a noастръînnърътеаскъ воiнцъ шi notрiвітъ кв înnреціївръріле челе біне кввънtate, te веї сіргві спре ферічіреа цъ-

www.dacoromanica.ro

мънтулуй ші лініщіта петречіре а сунушілор, кум ші інтру грабніка съвършіре а іннъръцещілор поастре четъцї, тріімицінд ла ачіеа върора саŭ інкредінцат фачереа лор летне, карълe, ші орї че алтъ ва фі de требуінцъ, їар ла а поастръ іннъръцеаскъ четате фелїурї de захереле ку індестуларе ші оі, прін каре лъкуіторії съ поатъ ку ушурінцъ аші інплініі фіещіле лор требуінцї; акум дар ку лаude фъкънd кунoскут ачеле трекуте слъжбе а ле тале, ші інгріжінduне de тіне, їатъ прін ачеастъ а поастръ de бине воітоаре іннъръцеаскъ хотърыре міруіndуте їцї тріімітем ціе дар о табакере ку петре de діїамант, кунoскут фъкъndуо ціе ші інгріжінduне пентру тіне їцї тріімітім ші ачеастъ а поастръ поронкъ. Дрент ачеea індатъ че вор аціунце інаіта поастръ поронкъ іннреунъ ку табакереа ачеа de петре, ку пасурї плекате інтъмпінъndуле ші сърутъndуле, ші арътъnd даторіиле кунощінцїї веї фі рягъторіу пентру вечнічіреа іннъръцещії поастре путерї, бине інкредінцат фіind інтр'алт кіп къ дунъ а та даторіе, іннъръцеще черім а окъртуі бине, ші а індрепта Домніеа че ці с'аŭ інкредінцат, прекум дрептатea, інцълецірea ші політічеаска та іскусінцъ те повъцуеще а окроті ші інтот кіпул а апара пе аї поастрі сунушї, а съвърші тоате челе неапърате ші de требуінцъ прічінї каре кредінцїї тале с'аŭ лъсат, їар маї алес гътind маї інainte ачеле din partea Молдавіеї чер-

www.dacoromanica.ro

шите каръ, лемне ші челелалте требуінчоасе, съ ле тріміцї ку неконтенире къръ чеї че с'аў інкрединцат фачереа четъцілор. Лъпгъ ачестеа ші а тріімите пентру требуінца ферічиteї поастре четъцї маї мултъ сунтъ де оі ші де zахереле де кът съ пъдъждуеще, ші інтр'ун кувънт а інплині інтру тоатъ слобода воє че'цї есте датъ ку чел маї плъкут кін, прекум ші пъдъждуім де ла тіне, тоате прічініле че атърнъ де ла а та окъртуіре, окротінд інтру тоате не лъкуіторії ачелуї лок каре ка ун аманет ні с'аў інкрединцат нову, де ла пре інаltул Dумнезеў інгріжіндуте ку тоатъ сіргуінца інтру лукрареа міжлочірілор къте требуеск спре а лор інтру лініщіре окротіре сунт а поастръ адъпкъ інпъръteaскъ умбріре. Еа сама дар, сіргуещіте съ урмезї дунъ кінул де маї сус zic, аратъ лукръріле дрептъцій ші а інцълецірії тале, ші урмеazъ адъогънд апоастръ къръ тіне інтру пріінцъ інпъръteaскъ плекаре, денъртъндуте ку неінтоарчере пре кум ші пъдъждуім де тоате ачеле къте сънт ін протіва челор маї сус алкътуите, ачесте біне кунощеле ші сфънтулуї інпъръteскулуї нострु сътп сунунете.

С'аў dat ла інчепутул лунеї Ръцеп анул 1228.

---

www.dacoromanica.ro

Маrzар че с'аѣ фъкѹт кътръ пре înпалцатѹл віzір, мѹлцѹміторіѹ асѹпра фертанѹрілор каре аѣ venit Domnѹлѹі Скарлат Алексанdрѹ Калімах ВВОD.

„Пре înпълцате пре мілостіве, ші ал пострѹ мѹлт фъкъторіѹ de віне стъпън, enitron а пре пѹтерніччії ші хрънітоареї поастре înпъръцції, поі пре плекаціі слѹцї Мітрополітѹл църіі, Архімандріції ші Егѹменії а мънъстірілор, боері марі ші мічі ші de тоатъ стареа credinчоасе раеле каре лъкѹім în темлекетѹл Молдавієї, прін ал пострѹ плекат маrzар ѹмілите гласѹрі de рѹгъчіѹне dintрѹ адънкѹл інімії întindem кътръ сфънтѹл Dѹмнезеѹ, ка съ înалцъ кѹ пемърцініре брацѹл чел пѹтернік а пре бѹнѹлѹі пострѹ înпърат, съ сѹнѹе сѹнт нічоареле лѹі пре тот връжмашѹл ші înпротівнікѹл ші съ дърѹіаскъ пѹтерії înалтѹлѹі девлет ші мілостівѹлѹі пострѹ стъпън, віацъ indelѹнгатъ ші славъ несфършітъ.

„Пъріцції ші стрътошії поцрії din непѹтъраці анї даѣ ші поі кѹ ѹртаре пеконтенітъ, хръніці кѹ мілеле înалтѹлѹі девлет а пре пѹтерікѹлѹі ші їѹвіторіѹлѹі de оамінї ал пострѹ înпърат, deапѹрѹреа ам фост слѹцї ші раеле пре credinчоасе, ші ла орі каре înпротівіре de пъгѹбіре ші стрѹнчінърі саѣ стъпцеріле каре dѹнъ време інтрѹ înпреціѹрърі de ръzѹоае ам сѹферіт, калкаці de неамѹрі протівніче пѹ неам абъіѹт вре о datъ ла совотінцї

www.dacoromanica.ro

стрѣіне саѹ неасътънате кѹ але лѹтінацілор по-
щрі Domnї, нічї ам слъвіт інтрѹ кът de нѹцін din
дреантъ свинѹнерса нѹастръ, че статорнічіцї не а-
девърата кѹцетаре, ам пъзіт деанѹрѹреа дрептатеа
ші садакат слѹжінд ла інналтеле інпъръцецї порунчї
кѹ рвнъ фіерѹінте. Мъртѹрісіте сънт фъръ індо-
іре тоате стрѹнчінъріле каре ръзбоіѹл трекѹт аѹ
прічінѹіт новъ де общіе, їар дѹнъ контенірea а-
честѹї ръзбоїѹ сінгѹръ мънгъереа ші сѹфлетеаска
нѹастръ мѹлцъміре аѹ фост ші есте, пентрѹ къ
бѹнѹл Dѹмнезеѹ кѹ мілостівнікъ індѹраре кътръ
ноі неаѹ дърѹіт новъ ачел аѹрит век кѹ дѹлче стъ-
пъніре а хрънітоареї нѹастре інпъръцій, ка съ ні-
тречем віеаца пъріпцілор ші а стръмошілор по-
щрії, сѹнт ѹтѹбріреа ші віецѹітоареа розъ а сфін-
цітѹлѹї нѹстрѹ девлет інтрѹ ачеастъ дреантъ кре-
дінцъ а нѹастръ, інтемеетъ не ачеа дінтрѹ інвѣ-
кіме мілостівнікъ індѹраре, ші статорнічї а ні афла
пентрѹ деанѹрѹреа сѹнт ачеіашї ѹтѹбріре а пре
інналтѹлѹї девлет, пѹ ам кѹцетат чева нічї пентрѹ
стрѹнчінареа ші пентръ цінїта пъгѹбіре, кѹ ръмъне-
дінастъпга Прѹтѹлѹї а стръмошъщілор нѹастре мошії
де ла каре ам авѹт тоатъ храна віецѹіреї касълор
нѹастре. Domнѹл нѹстрѹ кѹ пъріпteаска інгріжі-
ре кътръ тоатъ общіеа, прін бѹнеле кінзѹірї кѹ
дреантъ ші лѹѹдатъ окротіре аѹ мънгъет інтрѹ
тоате невоіцеле ші стрѹнчінъріле нѹастре, де а
кърѹеа їѹбіре де дрептате ші інбѹнъцъцітъ окър-

www.dacoromanica.ro

мвіре тоцї де общіе не афлъм інтрв ачеа десъвършітъ мвлцъміре. Прін мілостівнікъ індвраре а пре баввлвї нострв інпарат с'аб дървіт новъ стръмошещіле привілегїврї кв пъзіре фърь стръмвтаре, ші привіт фърь контенире кътрь тоцї де общіе мілостівнікъ вмвріре ші рввърсаре кътрь ноі din пре богателе міле а пре нвтерпічії інпъръцій. Ам къщігат петърцінітъ свфлетеаскъ мвлцъміре ші деацївне мъпгъере стрвнчінърілор ші невоінцілор нострe. De ла кввріндереа інальвлвї інпъръческ ферман че с'аб тріімис Домнвлвї нострв dat ла анвл 1228 ла інченвтвл лвнеї Мвхарем кв рввърсаре de мілостівіре інтрв кванощінца свнвперії ші а кредінцеї нострe, дар ші вртаре кв сіргвінцъ a datoріілор нострe, кв съвършіре a інпревнъ кв Домнвл нострв a порончілор хрънітоареї нострe інпъръцій. Ne-am інпъртъміт de мілостівніка індвраре, ші am къщігат асъмінеа свфлетїаскъ мвлцъміре ші мъпгъере de ла інальвл інпъръческ хатіхвмаївм dat інтрв ачесташі an ла інченвтвл лвнеї Ръцеп, ші тріміс кътрь Домнвл нострв кв інальт інпъръческ дар ші хъръзіт дрентеї кванощінцъ de a адевъраta кредінцъ ші осърдіеа съвършіреа лор фърь квсвр a інальтелор інпъръщї порончї.

„Мъртвріcім ачеле дінтрв інвекіме ші кътрь ноі вртъторе рввърсърї de мілостівіре a пре нвтерпіквлвї нострв інпарат. Nв асквндем асъмінеа фа-

www.dacoromanica.ro

черіле de вine ші проповедвіт міло́стівніка îndвpape вв пъзіреа вевілор поастре обічеївірі ші вртареа ашъзъмънтвлві леціі ші а кредінціі поастре ші întpв вртареа ачестора, інкредінцъм свфлетеаска поастръ мвлцъміре ші къщігареа мъпгъерії ла певоінціле ші стрвпчінъріле че не с'аб прічінвіт кв вртареа ръзвоівлві треквт. Ne афлъм întpв стръмторіре мвлтъ кв скімбареа хотарвлві, dap не ввпоащем desъвършіт порочіцї, афлъndвne свнт вмбріреа пре îналтвлві девлет а хрънітоареї поастре інпъръції, de ла каре преквт мошії ші стръмошії пощрії асъміпеа ші поі къщігъм ръвърсъріле de міло́стівіре din поіанвл îndвръріло́р пре ввпвлві пострв інпърат, акървіа славъ съ фіе петърцінітъ în вечі, dap прін інпъръteаска îndвpape фсрічіре пентрв поі квпоащем dреанта ші блъnda окъртвіре а Domnвлві пострв. Кв общеще гласврі de вмелінцъ не рвгъм міло́стіве ал пострв стъпън ка съ фіі кълръ поі кв ачеїашї міло́стівіре, а міжлочі deanвpвреа съ къщігъм фърь контенipe міла ші îndвpapeа întpв пвмеле лві Dвmnezeв de ла пре ввпвл пострв інпърат ші de ла лвмінаціі пощрії Domnї.

1814 Івліе 16.

Toate актеле diplomatiче de ла Фаца 113 ші пъпъ аіче ле-am тінъріт din o кондікъ manвскрінтъ ал No. de 150 Феце; маї toate актеле ачестеа поартъ ла капътвл фіеръкіа: *Последвindвce ші flindв ал ніокта кв оріґіналвл с'аб алкредінцатв.* **Міхаіл Стврza Ворнік**, скрісв de алцвші мъна са. — Ачеастъ кондікъ се афлъ ал Бібліотіка Л. С. Прінчепелві Міхаї Г. Стврza. **Т. К.**

---

www.dacoromanica.ro

Скрісоареа Сераскерулуї къtръ лъкуitорії Молдавієї.

„Къtръ боерії tоцї ші негуцitорії tоцї і лъкуitорії din toate цінуtурiле ші търгурiле вам трiimic ферманул меў къ съnteцї раеаоа преа нуtернiкулуїînпърat ал постру, каре а'цї служit ку дреnтate ші n'ацї фъкут нічї un кусур, ші аці фост ку toatъ сърнпереа преа бine щiутъ ші преаînалтеї Порцї ші nоъ, ші ачеї каре аў фост віноваці гречї ші аместекаці tот ръў, ші кареле din гречї nу вор фі аместекаці ші ш'аў къutat de алежверішул лор съ nу аїбъ нічї оînгріжіре, ші съ'шї каute фіеще каре de алежверішул луї къ nу ва фі нічї un фел de прітеждіе саў сунъраре ла ачещіеа; їар каре вор фі аместекаці ку tълхърії, ачіеа каре аў фъкут tулбурare ші съръчіе църії ачещіеа, не ачіеа съ'ї прindeцї, съ'ї педенсіцї трiimiцindуї ла zапчіїї дуmв. їар кънd вор фі mулцї ші nу'ї вецї nутеа прinde аtунчеа съ фачецї de щіре прin дрегъtорії шіînщiinцindune вом трiimite noї deї вом прinde, ші ачіеа каре аў анукат de с'аў стръmutat de пре ла локурiле ші търгурiле лор съ сеîntоаркъînапої ші се nу аїбъ нічї о фрікъ къutъndу'шї de алежверішурiле лор ші odixнindусъ прin каселе лор, прекум ші маїînainte— пентру ачеаста їатъ ві се трiimite ферманул меў în каре m'am іскълit ші am печетлуit.

Лисуші Паша Мухафъz Івраіm Сараскер. 1821.

---

www.dacoromanica.ro

Традъчерea de пе Фермапъл дмпъръtеск din 1821.

„Чinctiцї, deплinї cтъпънitорї, преслъвiцї сфetнiчї, вънї окъртъitорї a прiчiпiлор пороdълъї, ші съвършitорї къînтреціme de minte a требъiнцiлор лъї шіînтърitорї a temeїълъї, a пъterii ші a ферiчiрiї лъї, шіînпodовiцї de кътръ пре înалтъл Dъmnezeї къ фелїърї de тiлъiрї халi Мъхафъz Iбраiлеї вiзiръл теї *Iосиф Паша*, ші Мъхафъz a Варпiї, черкацi a оцiлор din Молdавiea, вiзiрїъл теї *Салi Паша*, ші тъ чел чinctitînтръ чеї de бъп неам Салахор a înалтеi телеînпъръцiї, каре teaї орънdъitînтръ прiчiпеле de аколо. Dъпъ че ва аціъпце кътръ воі ачеастъ a me înалтъ поропкъ, фіе цiъt вовъ тътърор, къ din прiчiнаîndръzпелеї a ocinditълъї фiїъ a лъї Incilant ші a înръътъцiтълъї Mihaiл Съцъл BBOD ал Молdавieї, каре атъndоі ачещiea фърь мъctраре de къцет с'аї ъnit a adъчеînтръ ръсврътiре, тълбъраре цара ачеаста. Era de къвiiнцъ a се пъzi ші a се апара despre toate пъвълiрiле ачелор къ ръ къцетаре пе раеаоа ачеаста фърь пъterе че ecteînкредiнgатъ новъ de ла *Dъmnezeї*, adъкъndъоînтръ чеа din тъї бъпъ ctaторнiчiе ші ферiчiре. Пентръ ачеаста dap am пъc toatъ сълiнца ші toate челе требъiнчоасеînкiнъiрї спре a скапа къ арiъторiъл лъї Dъmnezeї ачесте локърї de молiнсiре шіînръътъцiре прiчiнъitорiлор de тълбърърї апостацї.

www.dacoromanica.ro

întрѹ ачеастъ време încъ, înkredinţindѹcъ prepѹterpika me înnъръţie, къ din partea ѹnora din oщenї, c'aѹ ѹrmat pekѹniinчoacъ, ші acѹnpitoape ѹrmъrї, ші în orashѹl Iashї, ші afaръ din oraщ pe la ţinѹtѹrї, ші cate, ѹind nedreantъ cъnъnipe, la kъtева din mosiile boereщї, dezbръkъndѹle de toate лѹkrѹріле че авеа, (ачеasta kѹ totѹl ecte înnpotiba prinчinѹrілор înaлtеї înnъръţії a noactpe,) ші înnotріва Dѹmnezeeщії voinţъ. Iar къщї din cѹnѹшії ші vetежії oщenї, din чeata Ianiчерілор a pre nѹternичії меле înnъръţії, съ сокoteск a nѹ фі viноваţї întрѹ ачеастъ ѹrmare, ші съnt denъrtaţї de ѹrmъrї acѹnpitoape ші nѹmaї ачеї че nѹ aѹ kѹnoskѹt datopiile лор, ші nѹ aѹ ţiѹdekat prичініле politичещї, се сокoteск Фръръ aѹzѹ ші фръръ minte ѹnії ka ачещіea. Kѹ toate kъ dѹnъ data cфъntъ feтва ші dѹnъ înaлtъ poronkъ че c'aѹ dat, c'aѹ хotъrit a se лѹa лѹkrѹріле, ші a se omorї ne къщї din Гречї раеле, че aѹ îndръznit съ ръdиче съmnѹл anoctacii, ші aѹ ѹrmat ръzboiѹ kѹ mѹcѹlmanii, la kъtева лokѹrї, din enikratieaînnъръţієї меле, iar къщїînсъ съnt întрѹ cѹnѹnepe ші askѹлtape, ші kѹ ѹrmъrї чincti-te, ші къщї dintрѹînчeнъt, aѹ aвѹt înnъръtъшipe întрѹ ѹrmъrї de anoctacie, c'aѹ donedit kѹ adeвърat ші nрin рѹгъminte aѹ nъzѹit, ші aѹ черѹt eptape, лі c'aѹ dat, iarъ ві kaînтъї se vor сокoti de dreщї, ші se vor окroti cѹnt ѹmbрірea pre nѹternичеї

www.dacoromanica.ro

телеînпъръцїї. Ачесте сънt прінчіпвріле аînалтвлвї теѣ Довлет.

Спре ачесте toate аѣ червt трebвînца, а се рънdві вп от квînцълепчвне ші черкат, ші іаtъ te рънdвеще тв Салахорівле, че ещї în зъстрат кв бвніле вртърї, ші се пъdъждвеще de ла tine съвършіреа че бвнъ, ші прін Хатіхвmаівт аînалтеї телеînпъръцїї, teînвterпіческѣ ші кв гръбіре ші фърь tречере de време, веї терце аколо, ші dвнъ аувпцереа ta веї черчеta ші веї афла небвнеле орънdвеле ші тішкъріле ощепілор, ші te веї îndeletнічі, кв бвне тъсврї, а съвърші toate dвнъ кввіинцъ, ші аїînкredинца toate прінчіпврілеînпъръцієї теле, гъсind тіжлочіре de a опрі каtахрісвріле врmate, окроtind ші пе toate ачеле невіновate раеле, ші а опрі свпъръріле ощепілор, пвind în лвкраре ші вої поменіцілор Віzірїînалtъ поронка me, de a окроtі пе свпвса me рае, вецї пвне toatъ сілінца спре deпъртarea свпърърілорîntoкmaї dвнъ квпрindерeaînалteї порончї. Ачеаста съ лвацї лаînцълецере, ші въ свпвнецї кътръ ачест сфънt ал теѣ сътнѣ.

1821 Авгвст 26.

Фермanѣ дмпъръtескѣ кътръ Domnвл Ioan Candв Свzza ВВD.

Алесвлеîntрв чеїîntъї аї неамвлвї лві Месіе, орънdвіt domnѣ ал Молдавієї Іоане Candвл Свzza, акърве сфършіt съ сеînкеіе кв порочіре! Щівt съ'щї фіе къ фіind арътatъ în івалъînшъ-

www.dacoromanica.ro

лѣтоарса реа кредінцъ ачелор din такътвл Фанаріоцілор de маїînainte domnї, ші челор свпвші лор Гречї боерї, ші фъкъндвсъînалтъînпърътеаскъ а те воінцъ ка съ се рънduвеаскъ domnъ dвпъ квт din векї ера din чінстіцїї пътънтенї боерї. Тъ Воеводвле вл Молдавії, кареле din пвртареа та с'аъ възвт къ аї вреднїчіе ші квтпъпеалъ с'аъ дървіт кредінцїї тале аквт domnіеа Молдавієї, прін алецереа dintр'ачеї din Молдова ші de кърънd веніцї лаînалта те Поартъ пре кредінчоасе раеле аînпъръцієї теле, ші fiind къ спре довада твлцъміреї пентрв ачеастъ фачере de вінe шіînпърътеаскъ а те таре мілостівіре с'аъînфъцошат din партеа та ші din партеа челор кв тіне аіче афлацї боерї, ла прагвл îndвръторіъ а преа пвтернічії теле Порцї, о скрісоаре гречеаскъ în кіп de маrzар, квпрінzъtоаре de оареш каре рвгъminte, спре а се лвкра de аквтînainte deосъвітъ сілінцъ ші сіргвінцъ спре довадъ ші пъzіреа кредінцїї ші дрептъцїї, ші спре цінереа бвнеї статорнічії а церії, ші окротіреа лъквіторілор, ші а тоатъ бвнеї рънduелї, каре скрісоаре тълмъчіндвсъ с'аъ въzвт поїма са, къ чере мілостівіре, ші съ роагъ ка, фіind къ пъпъ аквт треквцїї Гречї domnї, ші чеї свпвші лор боерї, ші ачеї пе каре її трънеса ла сї, ші їїînтребвінца în слвжбе, ші алцїї din неатвл Гречілор, Сърбї, Бвлгарї, ші Арнъвцї ші попії лор, фъчеа феліврї

www.dacoromanica.ro

de nedreptăцї ші сѫпърърї, ші тоцї ачещіеа ші фіеще каре din еї, îшї авеînпъртъшіре ла оареш каре тълвъртоареînтъмплърї, есте de аневое съ лінсїаскъ de акѫт челе спре іспітъ кѫпоскѫте прічінї, ачеї че се поате прінѫне de асеminea оареш каре ръzвръtіре, ші пентрѫ ка съ сеînтемеeze чеа десъвършіт сігѫранцїе, ші лініще а църії, ші ка съ се добъndeаскъ în деобщіе одіхнъ ші ръсѫфларе, съ nѫ се маї скріе de акѫт Неферї din Гречії ші Арнъѫцїї че се вор фі аѳлъnd în Молдова, нічї съ се ръndѫeаскъ din еї Делібаш ші Тъѳекчібаш, че прін щіреа ші марафетѫл лъї Diван Еѳendicі, ші а лъї Баш-Бешлеага, съ се алсагъ Тъѳекчібаш ші Делібаш, ші ръndѫindѫсъ ла tine съ скріе Неферї din адевъраціі пътъnteнї кѫ кіzъшіе, ка съ фіеînпреѫнъ кѫ чеї ръndѫіцї dѫnъ че се ва сокоті de tine ші боерії пътъnteнї. Пе лънгъ ачеаста съ се ръndѫeаскъ de къръînалтѫл теѳ Девлет ѫн Diван Еѳendicі кѫ іскѫсінцъ ші ѫн Башбешлеага вреднік ка съ фіеînпреѫнъ кѫ tine, ші фіind къ în времіле трекѫте есте пілдъ къ аѳ фост кѫ Башбешлеага шенте сѫте ont Неферї, спре ачеаста съ се ръndѫeаскъ ші акѫт спре наzа църії о міе de Неферї съ фіе сѫnt аскѫлтареа лъї Башбешлеага din Търчії чінстіцї, ші лефіле лор, dѫnъînкінѫіреа кѫ каре се da dinînчепѫt аша съ се dee ші акѫт, ші пентрѫ чеї маї тѫлцї че акѫт

www.dacoromanica.ro

аѫ а ле се плъті din venitѫріле, ші din deосъві-
теле фолосѫрї ші хавастѫрї a domnieї ші din Окне,
ші ѫнії ка ачещіеа съ се тѫлцъпаскъ кѫ лефіле
ші tainatѫріле че лі се даѫ, сілindѫсъ întpѫ пaza църії
înпреѫпъ кѫ пътънtenії zaвецї ші Неферї. Маї пе
ѫртъînсъ ші акѫт къ аѫînчетат ръѫл ръzтеріції ші
с'аѫ întopc лініщеа, de се ва кѫпоаще къ пѫ есте
требѫінцъ de o mie Неферї съ се скадъ пе цінътъ-
tate, ші съ ръмъе пѫтаї чінчї сѫte Неферї, ка
съ ръмъе în слѫжбъ прекѫт ші маїînainte, ші
дакъ (Dѫmnezeѫ фереаскъ) с'ар întъмпла вре о
întъмпларе ка чеа de маїînainte тѫлѫврътоаре,
фіind къ пѫ вор фі îndeстѫї неферї каре се афлъ
кѫ Бешлеага, пентрѫ ачеea de пе акѫт съ се
deeînaлteле порончї ші повъцѫірї окъртѫіторілор
Сархатѫрілор, ка кънd ле се ва аръта лор тре-
бѫінца din пartea domnѫлѫї, а боерілор ші a Баш-
бешлеагъї îndatъ съ се тріміть ашкерїѫл чершѫт
ші тѫнѫрї ші алте требѫінчоасе пентрѫ ръzвоіѫ,
сaнt пѫртаре de гріжъ a Бешлеагъї! ші къцї се
афлъ лъкѫind în пѫміта царъ Гречї, Сърбї, Бѫл-
гарї, ші din неатѫл Арнъуцілор, ші Попії ші ал-
ції din аместекате неатѫрї, фіind къ despre а-
чещіеа пѫ поате съ фіе сігѫранціе, ші ка съ фіе
deплінъ ліниціта статорнічіе ші сігѫранціеа църії
прекѫт се кѫвіне, тоцї се треакъ ла Рѫмеле, а-
фарь пѫтаї de къцїва пентрѫ каре пътънtenії се
вор фаче кізъшї în івалъ къ се ферескѫ de ръ-

www.dacoromanica.ro

леле вртърї, ші къ съnt din рънdвела челор чinctiцї, пentрв ачест феліў de oaminї квпосквцї съ се факъ izвod кв ашъзъmънt ка din ачещіеа съ пв се факъ воерї саў алt coіў de zaвіцї, ші съ пв се рънdвеаскъ de аквт ші пічї întр'о време în слвжвеле църії, ші аша съ се dee вое ла ачещіеа ка съ ръmъе ші съ шаdъ. Аша ші ачеї че ла ачеастъ de кврънd întъmплатъ ръzmiріцъ, atъt ачеї че с'аўînпръщіеt în коаче ші în коло, кът ші ачеї пentрв каре есте хоtъріре а се трече, ла Рвmелі феліў de феліў de oaminї, съ пв поatъ пічї întр'о време съ калче în царъ, ші dакъ вnії ка ачещії авънd але лор trebвinцъ вор аве гънd съ treакъ прin царъ, съ се черчеteze de окърmвitорії ші zaвіції ші алцї стъпънitорї а Сархатврілор, ші de пв ва фі вре о прічінъ ка съ се опреаскъ, atвнче ла вnії ка ачещіеа съ се dee tешкере кврinzъtoape кіпвлвї ші феліблвї лор, ші съ се dee ла Капвкехаеоа църії че се ва афла ла Сархat, ші ачела съ'л trimitъ ла Кънitanії църії, ші ел съ'л dee ла zaветвл че се пвmеще Xatman ші съ'л факъ теслім ші dакъ се ва doвedi къ есте om каре are trebвinцъ ші чinctit, съ се ціе пънъ се ва черчеta ші îші ва сфърші trebвinца са, ші сфършindвсъ фърь zъбавъ îndatъ съ'л întoаркъ іаръші; іаръ de се ва doвedi чеваші пекввіінчос ла ел, îndatъ съ се izгoneаскъ ші съ се алвнце, ші пentрв

www.dacoromanica.ro

ачещіеа асеміпеа съ се dee порѫнчї ші повъ-
цѫірї ла къцї се кѫвіне, ші чеї în царъ афлацї
адеверіцї сѫдецї, а алтор пѫтерї съ пѫ стъпъ-
неаскъ аверї ші тошії, ші еї съ ле вънdъ пъ-
тънтепілор кѫ кѫвіінчосѫл прецѫ фъръ прелѫнціре,
ші къцї din раеле кѫцеteazъ съ фіе сѫдецї съ
лі се іее din мънъ patenteле ші съ'ї сѫнѫе în пѫ-
търѫл раелілор ка маї înainte. Ші de акѫт ѫнії
ка ачещіеа în треѫѫінцеле църії саѫ алте nizamѫрї
ші хѫzmetѫрї съ пѫ маї фіе, ші съ се întъреаскъ
întрѫ ачеаста de маї înainte date фермапѫрї, ші
сѫдецїї карії він în царъ пентрѫ негѫціторіе ші
треѫѫінцъ, dакъ dѫпъ капоапеле църії, вор прімі
рънdѫеала de ачест Фелїѫ, ші се ва доведі къ пѫ
съnt din оаміпії чеї іzгоніцї съ се dee вое ѫ-
нора ка ачелора съ маргъ ші съ віе. Ші ла
треѫѫінцеле църії марї ші мічї прін алеціреа dom-
нілор съ се рънdѫеаскъ оаміні din пътънтені
іспітіцї ші чінстіцї ші кредінчошї ші съ се întре-
ѫѫінцезъ în слѫжбе, іар din гречї ші din алте неа-
мѫрї пѫ сте кѫ кѫвіінцъ а фі în слѫжбе, пъzindѫсъ
ѫна орънdѫеалъ спре апърареа ші мънгъереа лъкѫі-
торілор църії, съ се întъреаскъ чеа din векїѫ боеріе,
сѫnt асѫлтареа лор dѫпъ векїѫл обічеїѫ ші чеа din-
тре меціешіте леînнъръцещілор меле Сархатѫрї din
векїѫ ѫрматъ бѫпъ рънdѫеалъ ші армоніе, съ се
пъzаскъ асеміпеа ші de акѫт. Ші фіind къ чеї
de маї înainte Гречї domнї опреа не боерії карії

www.dacoromanica.ro

вine ла înалта me Поартъ, вnвл din боерї саѣ дої кв marzар кв векілime din partea боерілор обществї пентрв оар ш каре черіре а църії, de аквт înainte пентрв оареш каре а локвлві требвінцъ съ пв се опреаскъ а veni ла înалта me Поартъ, каре dакъ ачещї боерї че вор воі а veni ла Поартъ de вор аве съ се жълвеаскъ пентрв domnвл лор, атвнче жалоба се ва черчета кв атървнтвл de înалта mea Поартъ, ші de вор фі арътъріле dpente ші adевърate, dвпъ квт ва фі de кввіінцъ се ва пвне în лвкраре. Aceminea ші кънd din în тъмпларе пв вор фі adевърate жълвіріле, ші се вор вide а фі не оареш каре temeіѣ а ръвтъції се вор nedeнсі преквт се каde. Попії Гречї че пъпъ аквт аѣ фост шъzind не ла пътъпtещеле monactipї de карії се-лвкра феліврї de ръле вртърї, тоцї съ се izгoneaскъ ші съ се алвпце, ші dакъ din embatiквріле ачеле ръndвite de ла monactipї спре а се da ла оареш каре алте monactipї, ші ла алте пърцї а înпъръtещії теле стъпънірї, de ва рътъне вре вnвл din ачесте неплътite, се пв trimiтъ Патріархвл din Царіграd вре вн попъ ка съ ле прітаскъ, че кв такрір съ факъ рвгъminte кътръ înalta Поартъ, ші de аколо înщіінцindвсъ Капвкехаѐоа кв ачест кіп съ се înпліneaскъ чершвтвл embatiк. Пе лъngъ ачесте съ лipсаскъ temeліеа ръвтъцілор, съ се факъ лвare aminte ка съ стріче шкоаліле Гречещї, каре Гре-

www.dacoromanica.ro

чїї domнї аѣ iскodit спреînвъцътѹра а оареш каре ръѹтъцї. Domнїї афаръ de авaетѹріле лор челе векї шї орънdѹiтеле вонiтѹрї сь пѹ їее, шї ачеле къте Гречїї domнї прiн оареш каре кінѹрї аѣ iскodit фъръ кѹвiiнцъ се лiпсаскъ кѹ totѹл; аша dар чеа сiпгѹръ стъпънiтоаре воiнцъ, шї чел кѹ мiлостiвiреînпънрътеск ал теѣ скопос, фiindînтемеет спре аш аве лъкѹiторiї челе обiчнѹite обiчеiѹрї, шї пропотiї шї орънdѹеле, че с'аѣînтърiт кѹînпънрътещї а меле фермапѹрї, шї спре а сеînкредiнца de акѹт тѹтѹрор, шї ла пенѹтiнчоаселе раеле сiгѹранцiе шї лiнiще шї odiхнъ, с'аѣ datînпънрътеаска аскѹлтаре ла toate черiрiле фъкѹte пентрѹ ачесте, прекѹт шї пентрѹ toate челелалте арътate шї în понтѹрiле de маї сѹс фiind арътate, къ Башбешлеага съ се афле ѹп анѣ în слѹжба Бешлецiеї, шї лаînплiнiреа анѹлѹї скiмбъндѹсъ съ се алеагъ алтѹл каре се ва гъсї кѹ кѹвiiнцъ шї съ се ръндѹеаскъ. Кѹ ачест кіп ръндѹiндѹсъ акѹт Башбешлеагъ пе чiнctiтѹл Еіѹѹ Ага dinînпънрътещїї Салахорї, ка съ меаргъ dреnt ла Сiлiстра шї фъкънd о мiе de пеферї diн оаменїї iснiтiцї шї чiнctiцї карїї требѹеск а фi кѹ ел, шї гъсindѹї, кънd се вор трацe în пънцiле de аiче ръндѹiтеле оцї че се афлъ în Молдова dѹпъînцълецiреаînпънрътещїлор меле порѹнчї каре с'аѣ dat, ла пре чiнctiтѹл шї пре слъвiтѹл сфетнiк шї Beziр ал теѣ Мѹхамет Селiм Паша, (акърѹе слава фiе вечнiкъ) пѹмiтѹл Беш-

www.dacoromanica.ro

леага лъund къ ел пе adъпацїї о тіе пеферї шї
їntрънd їn Молdова, і саѣ dat лъї їnалтъ вred-
нїкъ de їnкїnъчїune a me порънкъ ка съ се сї-
леаскъ їntръ аскълтареа та dъnъ кътт се кънine
рънdъїреї сале. Не лънгъ ачеаста с'аѣ рънdъїt
съ теаргъ їnпреъnъ къ tine їn слъжба Kitanълъї
чел din Хоцегеанїї їnалтълъї теѣ dіван, алес
пре чінctit шї слъвіt Съгет Іврaim Нїві. Dечї
фіind къ с'аѣ dat їnadinc порънчї шї новъцъїре,
ла тоцї окъртъїторїї чеї орънdъїцї стъпънїторї, шї
кътръ tine їndeосъъї їnалте порънчї dъnъ кїnъл
de маї сис, ка съ профтаксаскъ оцї шї тъnърї
шї челе трebъїnчоасе але ръzboїълъї ка съ трea-
къ їn Молdова фънъ къ атънрънтъл черчетаре а
оамінї пекъпосъцї, шї ачеї карїї сънt съ се іz-
гонеаскъ шї съ се алъпце din царъ, шї къ ачеї
къцї рътъп їn царъ пътъраці съ фіе шї къ кї-
zъшіса пътъnтенїлор, шї афаръ de чеї чінctіцї
шї de кредінцъ оамінї, саѣ Гречї нїчїънъл съ
пъ се рънdъеаскъ нїчї їntр'о време їn боерїе,
саѣ їn слъжбе пътъnтещї, dъnъ кътт с'аѣ dat челе
de трebъїнцъ повъцъїрї, шї пентръ ка съ се о-
преаскъ шї съ се апъларїсаскъ пedрентеле че-
рірї їnкїnъїte de Гречїї domnї, шї іскоditеле пе-
къвіїнчоасе мішкърї, шї фіind къ с'аѣ dat їndeо-
съъї кътръ tine, пентръ nizamъл шї бъна рънd-
дъеала съdецїлор алте їnалте порънчї, шї пентръ
челе маї сис помenite черірї de рънъmінte, каре

www.dacoromanica.ro

пентрѹ ка съ întре în лѹкраре ші пѹнере ла кале с'аѹînkredinцat чеї кѹ istеціme kredinції tале, кѹ ѹnite сокотінцї ші a боерілор пътъnteнї, спре ачеаста пѹmaї с'аѹ dat ачеастъ înnъръteaскъ înaлtъ хотъріре ші с'аѹ tрimic. Акѹт dечї dѹnъ че веїînцълеце фіінца прічініі съ съвършецї ші съ îndreцї фіеще каре прічінъ dѹnъ кѹвіінца kredinції ші istецімеї шіînцълепчѹneї tале, ші dѹnъ кѹm се чере de ла tine, ші съ їеї aminte ка съ ѧнерс ші съ мънгъе пенѹtinчоаселе раеле de nedpeнtate, фіind фоарте de aневое ачеаста. Съ te сілецї ка съ се ctaтоpнічеаскъ ші съ се întoaркъ odixna ші лініщеа, ші арътъnd ла орї че прічінъ dѹnъînцълепчіѹnea ші кѹnoщінца ta, чеа треѹѹінчоасъ dpeнtate ші kredinца ta, съ пѹїînкът се поate кѹ чеа маї tape съргѹінцъ ші сілінцъ пентрѹ ка съ dѹбъndецїînnъръteaска înaлta мънtѹitoape мѹлцъмірea поастръ. Спре ачеаста с'аѹ dat înaлtѹл вrednik deînкінъчіѹne ферman, прін каре порѹнчім съ te порцї кѹ чершѹta kredinцъ. Лntрѹ ачесташ кін кѹnoаще ші фії kredinчос ла сфъntѹл postрѹ сътнѹ. 1822.

Фермаnѹл прін каре се рънdѹеще Domnѹ, ші обнъdѹitoріѹ прінчіnaтѹлѹї Молdавіеї пе Мъріеа са Ioan Candѹл Cѹрza BBD.

Ла анї 1822. Іѹліе 1. кънdѹ с'аѹ фъкѹt domnia·

Фіind кѹ пре înaлtѹл стъпънitoріѹ a toate ші пеcфършітѹл ші вечнікѹл Дъtъtoріѹ tѹtѹрор бѹнъ-

www.dacoromanica.ro

тъцілор, авърве славъ ші міль есте пековършітъ în вечі ші неасътъпатъ de пвтереа чеа таре ші de дарвл съв чел пеквпрінс, ав віне воіт а оръндві не а не фіінцъ че din мощеніреînпъръteaскъ, ші сінгъръ стъпънітоаре спре а фіînпърат стъпъніторів преста фаца пътъпталві, ш'ав пвс пре слъвітвл съмпв а преînалтеі мъріріі сале асвпра челор че ав петрекът кв бвпъ кввіінцъînтрв дрептате пре слъвіцї стъпъніторі, фіінд прагвл тев челînалт ші пре слъвіт, ка съ фіе скъпаре а Еґіпетілор ші а мегістанілор, ші ачелор че ав прічіні.

Пентрв ачеea дар двпъ дрепт кввънт, спре твлцъміре, пентрв атъtea дарврі есте кв бвпъ кввіінцъ, аînпъръtещії Мърірі înтрв обічеівл пъzіт аînпъръtещії сінгврії стъпънітоарії мърірі, ка тоцї свпвшіїînпъръціеі теле къцї се афлъ свнт îndatoріта свпвнере ші кредінцъ, ші слабіле раеле съ се пъzаскъ ші съ се окротеаскъ свнт аріпелеînпъръtещії теле мілостівірі, înтрв лініще ші одіхнъ трвінд, în ферічітъ ші пебъптвітъ нітречіре прін рвндвіреа внвї стъпъніторів вреднік ші дестоїнік, спре а пъзі ферічіта ші порочіта старе а пътъптвлві, ші кв деопъртареа стрътвътъцілор челор іzвоdite, съръверсъ съмпеле дрептъції.

Пентрв ачест кввънт дар, фіінд къ ті с'ав фъквт квпосквт квт къ пвртъторівл ачествіînалт ал

www.dacoromanica.ro

меѣ ферман împъръţеск, пліп de міло́стівіре, алесѣле împre неатѣл лѣї Іісѣс, ші лаѣда împre Еґімонії неатѣлѣї Месієї, Іоан Сандѣл Стѣрза, акърѣеа съ фіе порочіт сфършітѣл, кареле фіind къ ecte din воєрії чеї чінстіцї, ші în бѣп іполінсіс пътъпţѣлѣї Молдавієї, ші din încѣш фіціорномія ші а са торалїта се вede пре деплін, кѣт къ аре вреднічіе спре а облъдѣі кѣ бѣпъ оръндѣеалъ, ші кѣ бѣпъ кібзѣіре прічініле локѣлѣї ші кѣт къ ва пѣне toaţъ сілінца са, спре а се арѣта біне плъкѣте пѣрţъріле сале, къръ împъръцієа ме, с'аѣ хотъріт къръ пѣмітѣл din пемърініте́ле împъръţещї дарърі, ші din пре înalta împъръţеаска мілостівіре, акѣт ла анѣл 1237 ла 24 а лѣнії Шъвал, împъръţескѣл Хатіхѣмаіѣм, дъндѣсъ арѣтатѣлѣї Іоан Сандѣл Стѣрza domnieа Молдавієї че din тощеніре ecte авере а împъръцієї теле, прін фъгъдѣінцъ ші îndatoріре спре а пъзі епархіеа Молдавієї, ші а окроті ші а апъра пе слабіле ші сърачеле раеле, ші кънd пе челе de маї înainte арѣтате împъръţещеле теле мілостівірі ші фачеріле de біне, дѣпъ неапъратa требѣінцъ, а бѣнії стърі а тетлекетѣлѣї Молдавієї, съ аїбъ а се сілі, ка съ тріміть ші харачіѣл, че се ва рънdѣі а раелілор Молдавієї, дѣпъ а са пѣтере ла împъръţеаска ме хазне; шіîntрѣ ѣп кѣвѣнт съ пѣе toaţъ сіргѣінца спре а съвърші toate прічініле къръ пътъпţѣл Молдавієї,

www.dacoromanica.ro

дѹнъ пъдъждѹіта дрентате ші крединца лѹї în токма дѹнъînпъръteаска поастръ бѹна плъчере, прекѹт ші есте пъдъждѹіт де ла дъпсѹл, къ ва îndрента тоате прічініле пътъптѹлѹї, пентрѹ ка съ къщіце прін дрент кѹвънт, шіînпъръteаска поастръ бѹна плъчере, дѹнъ îndатопіта сѹнѹпере, ші съдікатѹл съѹ.

Пентрѹ ачеаста дѹнъînалтînпъръteскѹл Ферман, че і с'аѹ датînпреѹнъ кѹ хатішеріфѹл îнтокмаї дѹнъînпъръteщеле порѹнчї date, Іоан Candѹл Cтѹрza, ва стъпъні domnieа Молдавієї, пентрѹ каре с'аѹ дат ачестînпъръteск плін де бѹкѹріе ші де весъліе, бератѹ ал меѹ, прін каре порѹнчім ка маї сѹс пѹмітѹл Воевод ал Молдавієї, съ аїбъ а стъпъні прінц'патѹл дѹнъ кінѹріле че с'аѹ арътат маї сѹс, адекъ ші съ окрoteаскъ цара ші не сърачіле ші слъбіте раеле, ші съ ле апере ші съ ле акопере, іаръ боерії Метлекетѹлѹї ші чіелалцї zавецї ші раеле съ се аръте къірь Діванѹл лор кѹ къzѹта сѹнѹпере ші плекаре ші съ адѹкъ асклтаре ла кѹвінтеле лѹї, ші ла порѹнчеле лѹї, ші съ се depъpteze кѹ тотѹл де а се арѣта кѹînпротівіре, ші маї сѹс пѹмітѹл Воевод пѹртъндѹсъ дѹнъ калеа чеа дреантъ а îndатопітеї кредінцъ ші стъпъніре, ші рътъінд статорнік ші несмінтіт înтрѹ датопіле сале, съ пѹ лінсаскъ де а арѣта ші а фаче кѹноскѹт ла преînалтѹл праг аînпъръцієї, кѣт се ва вені а се

www.dacoromanica.ro

арѣта фіind de кѹвіінцѣ пентрѹ метлекет, ші съ се сіргѹеаскѣ кѹ лѹаре аминте ші кѹ сіліцѣ, ка съ факѣ слѹжба плекатѣ, арѣтѣnd осѣрдіе кѣтрѣ toate челе че прівеск дреанта кредінцѣ, ші Cadakatѹл лѹї. Ачесте інтокмаї ѹртѣndѹле nimine din oaminї съ пѹ се факѣ інпротівіторї, че щіind съ adѹкѣ кредінцѣ ла сф. сѣтп че с'аѹ скріс ла анії 1237. 24 а лѹнії Шевал.

NOÏ IOAN CANDѹЛ CTѹPZA BBD. Kѹ MILA ЛѹЇ DѹMNEZEѹ DOMN ЦѢРІЇ MOLDABIEÏ.

„Чінстіцї кредінчошї боерї domnieї меле, Dta. Candѹл Ctѹpza бів вел Bict, Dta. Рѣдѹкане Pocet Xat. Dta. Алексandре Балш бів вел Bict. Dta. Costakі Kanta бів вел Bict. ші тоцї чеелалцї боерї Молдовенї, афлацї несте хотар ін Черпъѹцї, ші Сѹчеава, ферічітѣ сѣнѣtate, ші tot бінеле въ пофtimѹ.“

Време індectѹлѣ ecte ін міжлок, de кѣnd negѹра індоселелор цine ne Dвоастрѣ дісліницї de cinѹpіле патріеї, ін локѹрї стрсіне, ші ін сѹнѣрѣрї обічнѹite прівеціреї. Акѹт інсѣ фіind кѣ toate ачеле препѹсѹрї с'аѹ інпрѣщіет, ші лініщіреа ecte ін окї вѣzѹtѣ, кѹ toatѣ інтемієреа ші порочіреа соарteї патріеї, пѹтаї рѣтѣне нічї о інгріжіре, саѹ кѣцетаре de опріре ші імпедекаре, кѣnd ші патріса кѹ доріцѣ въ кеатѣ, ші noї aceminea въ ащентѣт. Depapte dap de акѹт de

www.dacoromanica.ro

toatъ îndoeala, къ нічі ѕи фел de гъndipe, nѕmaї noateînвълѕі dpeanta кѕпощіпцъ a Dлорвоастреînnlinind кетареа пѧтріеї, ші a dopinції noastre, кредем къ веці грѣбі venipea în лъкашѕріле Dлорвоастре, în odixniле стрътошъщї, ші întpѕ тѕлцъміріле, ла каре tpeanta Евгеніеї dѕnъ кѕвіінцъ въ траце. Ші съntemѕ ал Dлорвоастре iѕѕitopiѕ.

1826. Іѕліе 22. Іашії.

(*Іскѣлїі*) *Noї Ioan Сандѕл Стѕрza Воевод.*

Вел Віст.

Toate актеле, бератѕрї фермапѕрї tinъpite de ла Фаца 223 ші пъпъ аколе леатѣ скосѣ dintp'o kondikъ a mea скрісъ пе ла 1826, пентрѕ каре гърънtezѣ аѕtentiчitatea лор.— Офіціа Мъріеї сале domnѕлѕї Ioan Сандѕл Стѕрza ВВ. кътръ боєрії din Чернъвцї, o am дмпрѣмѕtatѣ de ла D. Capd. M. Zаларіѣ, кърѕїа їатѣ дпапоеѣ оріціналѕл. Т. К.

www.dacoromanica.ro

NOĬ
ГРІГОРІ АЛЕКС. ГІКА ВВ.
КЪ МІЛА ЛЕЙ DOMNEZEŬ
DOMNŬ ЦЕРЕЇ МОЛДАВІЕЇ.

ЕЛ ортареа черіреї Фъкъїъ Noъ de къїръ Departamentъл Аверілор Бісеріческї ші ал Дивъцъторілор публіче, de a se întърі къ хрісовъ актъл de скімбъ прін care Епісконіеа Romanълъї, лъund de la obştіеа оръшъніілор târgълъї Romanъл, moşіile Kordenії къ вніте сілїї ne Красна în ці-

www.dacoromanica.ro

пътвл Фълчїївлвї, ші Гоштанїї пе Орбек în ці-
пътвл Неамцвлвї, аї dat търговецїлор ватра тър-
гвлвї Romanъ întreg кв toate махалалеле de прin
прецївр ші кв treї свте treїzeчї фълчї імашъ;—
Domnїea поастръ черчетънd вп aceminea акт 'лам
гъсit кв data din 20 Івnie анвл вртъторіъ, свnt
No. 3070. іскълit de Теофїлїea са Архїеревл Івctin
Edecїc локотenent de Епіскоп ал Romanвлвї, ші de
шефвл Departamentвлвї Аверїлор Бісерічещї ші ал
Лнвъцътврїлор пвбліче Dлвї Ворніквл Грігорїе
Квza, în вртъtoareа квnpindepe: „Акт de скітвъ
„прin каре се фаче щївt къ dвnъ свїреа пе скав-
„пвл сф. Епіскопїї Romanв, а ръпосатвлвї аквм Е-
„піскоп Beniamin Pocet, Dлор .орътъпїї търгвлвї
„Romanъ, тънгвindвсъ преосфїнцїеї сале despre
„асвпрїріле ші свферїнца ла каре се гъсїа свнвшї
„кв лвкрареа прївілегївлвї din noъ къщїгat de
„сф. Епісконіе асвпра ачествї târg ші аплікарі-
„cit ла анвл 1835, Апріл 19, ла каре тънгвіре
„преосфїнцїea са кв toatъ їввіреа de omenipe фъ-
„кънd кввїїнчоаса вагаре de сатъ асвпра твтв-
„рорînnілърїлор ла каре тіжлоче пелїнїщеа по-
„podвлвї ші свпъраре веар ші а сф. Епіскопїї
„прin челе пеконтeniteînвълвірї în adвnareа вені-
„тврїлорînсвшite de ла безтъп ші отквпв ра-
„квлвї, ші спре а ctatopнічі în вїitoріъ о лїнїще
„а вп'еа ші алтїea пърцї, аї червt ка общїea о-
„ръшъпїлор съ сеînфъцошезъ ла преосфїнцїea са

www.dacoromanica.ro

„prin леціеціі векілї, кв каре пътрвnzind în totвл
„aînpreціврърілор прічинвitoape de пелінеще ші
„свферінцї, съ пъшаскъ кътръ oînboipe. Deчї în-
„пвternічind оръшъніі din naptea a toatъ общіеа
„пе Длор воерії: Постелніквл Грігорie Doni аквт
„Bopnік, Cnatapiв Dimitpie Ctpat аквт Агъ,
„Клвчр. Ованес Xpictea ші Пахарніквл Георrie
„Nавт аквт ръпосат, prin акт іскълит de грътa-
„da eї шіînфортълвitв de Трібвнал ціvdекъto-
„рескв, с'ав шіînфъцошат ла преосфінціеа са ші
„denвind de фацъ dobeziлеînnілърілор каре їав
„ctat свnt toatъînkpedipea, къ пре кът еле ера
„în adевър асвnpitoape, не atъta кеар ші пъшite
„necte текствл dpentвлві кв каре сф. Епісконіе ар
„фі trebвit съ се фолосаскъ de ла възіratвл прі-
„вілегів, ші квînpinteaскъ бвnъ boinцъînторкъnd
„лвareа aminte асвnpa dobezілор de kpedinцъ че
„ав dizвълит къ benitвл de 850 галвінї че ера,
„parte, се гъсъ міжлочit de авvzвл antpenpenopi-
„лор, каре пвmaї dвnъ aceminea кіп съînлеcnea
„în cnopipea preцвлві; aша dapînkpedinцindвсъ
„преосфінціеа са de adевър ші пътрвnzindвсъ de
„свферінцеле оръшъніілор пв с'ав anapat de про-
„пвnepea че векілії арътацї ав фъквт, каînno-
„tpiва локвлві квnpincв din mошіеа сф. Епісконії
„кв ватра търгвлві ші toate махалалеле ші кв treї
„свte фълчї пentpв imaшїînpreціврвл търгвлві,
„съ квmnepe оръшъніі în орі каре parte a prin-

www.dacoromanica.ro

„цінатулуї унде вор гъсі о мошіе ку venit de фа-
„цъ de чінчї сute галбінї ne anŭ, ші съ o deie сф.
„Епісконії скітбŭ, каре сутъ реснунде кеар ла
„ачеea че фъръînnіларе пу се noate луа маї
„мулт пентру venituл târgулуї, кучї спорілу че ку
„асунпіре посесорії îl луа, ne фіind лецуit, пу era
„нічї сігур,înкът къ прin уртареа унеїînгръdірї
„лецізite посесіа ачестуї venit a târgулуї нічї o-
„dinioaръ пutea спорі ка venituл мошіілор каре din
„timnŭ în timnŭ спорескŭ ші negreшit прекут ла
„toate алте мошії аша ва спорі ші venituл мо-
„шіеї че вор da în скітбŭ сф. Епісконії. Dap tot
„odatъ общіеа прin жалобъ ші къtръ Фостул domnŭ
„къртуіторіŭ Міхаіл Грігоріŭ Стурza Воевод че-
„рънd a се nozвълі ші deînaлta окъртуіре скіт-
„бул че преосфінціа са аŭ пріimit a фаче; жалоба
„с'аŭ рекомендуit Denaptamentулуї Аверілор Бісе-
„річещі ку rezолуціе: „Ка înînцълеціре ку преo-
„сфінціа са ші бунаînвоіре între ътбе пърцї,
„съ се дъсъвършаскъ алкътуіреа скітбулуї, ка-
„ре съ се adукъ ші ла aînълцімії сале кунощінцъ
„спре a сеînainti лукрареа;- în уртареа кърiea
„ші a adресулуї Denaptamentулуї бісеріческŭ, ла
„17 Август анул 1844, кетънd преосфінціа са
„інтрунірea векілілор с'аŭ ші търцінit totul ал-
„кътуіреї скітбулуї ку сф. Епісконіе прin анume
„zделкъ din 17 Август, 1844, че аŭ луat ші аŭ
„dat ку a преосфінціеї сале іскълітуръ ші a сф.

www.dacoromanica.ro

„Епископій печете în кънpindepea пънктърілор ар-
„тътоаре.

1-іў. Ватра târgулуі întper къ toate махалалеле
„de прin preцiър че се încamnъ пе лiнie, adekъ din
„апа Молдовеі din marцinea бълцій пъmitъ a Piio-
„сълуі че ecte despre ресърit, ші înainte спре
„meazъ-noante пе marцinea лъкъинцілор пънъ în
„drътъ че есъ спре catъл Лъцка, ші de аколо
„întorкъndъсъ спре апъс лiнie aceminea пе mar-
„цinea лъкъинцілор пънъ іаръш în апа Молдовеі,
„ші de аколо апа în цiос пънъ ла пънктъл de ла
„каре с'аў înчепът, се ласъ în denлina ші вечніка
„пропрieta a оръшънілор.

2-ле. Лпрецiъръл târgулуі de осъbit din лi-
„niile ші cemnile арътate прin artiкъл 1-іў съ се
„maі deосъbeaскъ ші treі-cute-treizeчі фълчі imaшў
„къ înчепере іаръші din апа Молдовеі шіînpre-
„цiър къ o notpibitъ лъцime,înкът іаръш пънъ în
„апа Молдовеі съ се îndenлineaскъ coma фъл-
„чілор de imaш, ръmъind în denлina ші вечніка
„пропрieta a оръшенілор къ în цiъmътate ші matka
„Молдовеі къ апъ, фърь ка Епископіеа съ аібъ
„вре odinioaръ drept de вре ъп фел de черіре a-
„тът din târg, кът ші de пе локъл de imaш.

3-ле. Атът ватра târgулуі къ toate махалалеле
„prekъm се лътъреще ла пънктъл 1-іў, prekъm
„ші imaшъл de прin preцiър notpibit пънктълуі ал
„2-ле ръdikъndъсъ în план топографіческў се ва

www.dacoromanica.ro

„Încemna prin limie despărțitoare, care anlika-
„picindусъ ші не Фаца пътънтулуй ші statopni-
„чindусъ сътне despre tomiea сф. Епископії, съ
„ва ші trъda în стъпънірea оръшънілор de ла 23
„Апріл a viitoріулуй анъ, una mie onty суте патру-
„zecї ші чінчї, слобозї фіind оръшъніїînкъ din
„анул ачеста întru кът леар чере требуінца къ-
„тръînкінуірea кътнъръторії томіей скімбътоаре
„ку сф. Епископіе a съвъріші алкътуірea пріиві-
„тоаре не анул viitor, una mie onty суте патру-
„zecї ші чінчї,înчепъторіў de ла doъzecї ші treї
„Апріл, пентру toate обіектуріле къте леарînкінуі
„în аціуторіул zicei кътнъръторї, фърь a se în-
„протіві кът de нъщin de сф. Епископіе ка una че
„prin лукрареа скімбулуй се deосъбеще de
„проприетаоа са.

4-ле. Оръшънії се îndatoreскъ în локул пъ-
„мънтулуй priimit dенъ artikuліле de maї сус a da
„сф. Епископії, іарьш пътънт în orї care parte
„a principatулуй în venit dovedit de Фацъ de чінчї
„суте галбінї olando imпъръtещї не анъ, плъкут
„Епископієї ші acigurat despre tot Фелiul de pri-
„чінї, îndatopindусъ ка пънъ ла doъzecї ші treї
„Апріл, анулуй viitoriў una mie onty суте патру-
„zecї ші шесъ кътнъръnd aceminea пътънт, ші
„acigurъndul în totul a îngrъdirii formilor le-
„gиite съ'л тръdee în вечніка проприета a сф. Е-
„пісконії ку лукрареа посесієї не venitul арътат

www.dacoromanica.ro

„de чінчі сѫте галбінї пріімінд ші de ла сф. Е-
„пісконіе актѫл скімбъторії інфортъльѫіт de інаіта
„окъртѫіре потрівіт інтотѫл алкъторілор съвър-
„шіте прін ачеастъ zделкъ; іаръ дакъ търговецій
„ла ачест термін пѫ ар тръда сф. Епісконії пъ-
„мънтѫл індатопіт інтокмаї дѫпъ кѫпрінderea
„zделчії, атѫнчеа тоатъ алкъторіреа скімбѫлъї съ
„се дісфіінцезъ ші съ се інтоаркъ сф. Епісконії
„пропріетаоа са.

5-ле. Аша прекѫт прін пѫнктѫл ал треіле про-
„пріетаоа търговецілор се інсѫшеще de ла доъ-
„zечі ші треї Апріл, ѫна міе онтѫ сѫте патрѫ zечі
„ші чінчі, іаръ пентрѫ тръдареа мошіеї în скімѫ
„сф. Епісконії, съ маї прелѫнцеще дѫпъ кѫпрін-
„deреа пѫнктѫлъї ал 4-ле інкъ ѫн анѫ, адекъ пъ-
„нъ ла доъzечі ші треї Апріл, анѫл ѫна міе онтѫ
„сѫт патрѫ зъчі ші шасъ, кѫ о кібzѫіре ка târго-
„вецій съ се індемънезъ în кѫмпъръторѫ мошіеї
„ші індеплініреа форталітъцілор, сънт даторіі дар
„ка în зіѫа de доъzечі ші треї Апріл, ѫна міе онтѫ
„сѫте патрѫ zечі ші чінчі, съ пѫтере чінчі сѫте
„галбінї інтрег венітѫл ачелъї ан 1845. ка ѫнії
„че'шї пріітескѫ фолосѫл пропріетъцій.

6-ле. Подѫл інтрекътореа пеcте апа Молдо-
„веї de ші сѫ кѫ ѫн капът не малѫл діп астъп-
„га, пропієта лецѫітъ акѫт а târговецілор, дар ръ-
„мъінд în сарчіна сф, Епісконії ал ціне кѫ сінгѫ-
„ръ келтѫеала сф. Епісконії ші прекѫт вадѫріле

www.dacoromanica.ro

„ші геапа în тречереа търговецілор пъ поате фі
„опрit, се ва фолосі de tot venitъл de la бръ-
„dina подълъі în вечі.

7-ле. Моріле сф. Епіскопії че сънt пе апа
„Молдовеі прекът ші салхапаоа вор фі în вечі
„несъпарате despre търговецї къ вре ъп фел de
„черірі, ръмъind ачесте акареtърі ка dpente про-
„пietъцї сф. Епіскопії спре а се фолосі de tot
„venitъл лор în паче, în вечі неклintit, авънd în-
„къ îndemънape de imaшînпрецїъръл ачестор ві-
„пале din imaшъл търгълъі спре întimninapea тре-
„бъінцїі ачелор че ар стъръі съ мачіне саъ се tae
„вite ла салхапа în време de toamnъ, пентръ къ
„înпротіва ачестор требъінцї ші а прънdърілор ка-
„ре се гъсескъ сънt лініеа imaшълъі с'аъ лецїъіц
„треizечї фълчї necte съта de треі съте фълчї.

8-ле. Каса сф. Епіскопії, къ tot локълînпре-
„цїъръл еі че actъzї се кънpinde în îngръditъръ
„къ medeanъл че ecte denaintea порцїі пънъ în
„ограda Dсале Сnal. Георrie Мardарі, акъм Агъ,
„ші Ікономъл Koctandin, toate але акареtърі къте
„сф. Епіскопіе аре în лъънtръ търгълъі, прекът
„ші осъвite чінчіспрezече локърі, doze стърпе ші
„треіспрezече локъite de слъжitорії сф. Епіскопії,
„tpate ачесте регъларісite анъте прin осъвitъ хъртіе,
„сънt іскъліtъра търговецілор în intindepea ло-
„кърілор кънpince de фіеще каре, ръмъn къ dpent
„de пропрieta a сф. Епіскопії în вечі неклintite

www.dacoromanica.ro

„ші несвнърате de търговецї атът în времеа de „фацъ ла аналогіеа безмъновлъї пентрв кътпъръторa „ра мошіеї скімбъторе кв сф. Епісконіе кът ші „în орї каре време свнт нічї о алтъînкінзіре саў „кввнт,înцълегъндвсъ къ кръчтеле сф. Епі„сконії пентрв вінзл че вор консвмарісі дзнъ о„бічеізл чел пънъ аквм, пв аў а фіînповорате кв „откввл пентрв вінзл обічнзіт а винде, че сло„вode despre toatъ dareа че търговецїї ар ана„логісі асвпра вінзлвї în требвінца кътпъръторії „мошіеї, aceminea пв вор фі свнърате нвмаї ла „аналогіеа безмъновлвї дзгеніле кътпъръте de ла „mezat de Длвї Спат. Епакі Бзркі, аквм Агъ, кв „titлзрї несвнвсе безмъновлвї, ші пентрв toate „біналіле сф. Епісконії прін актзл ачел фортъ„лзіт а скімбвлвї се вор treче анвме потрівіт „zделчії, ші ачеї осъбіте регвларісіре.

9-ле. Ла întъмпларе кънд кзрдереа апеї Мол„dовеї с'ар решезі кв мъчінъторa малзрілор în „сире târг ameрінцінд дърътаре пътъновлвї ші „а локвінцілор, орътъніі ла aceminea întъмпла„ре пв вор фі опріцї de сф. Епісконіе а пв în„требвінца міжлоачеле челе спре абатереа апеї „ші ферірea стрікъчвнеї. Ачеастъ zделкъ târці„nitъ în кзпрindереа de маї свс de кътръ Departamentзл Аверілор Бісерічецї аў фост свнвсъ кв„пощінцеї фоствлвї domn кърмзіторів, кареле кв „офісвл Господ свт No 10, дъндво în черчетареа

www.dacoromanica.ro

„ші а общещій обічнвітеї Адвнърї, авъріеа апа-
„фора din 8 Март 1845, свнт No. 44.înквпрін-
„dere „къ гъсind скітввл notрівіт ші пріінчос
„пентрв îмве пърцї л'аўînкввіінцат de ввп"
„Къщігъndвшї îналта інтъріторъ ші dвнъ че прін
„Секретаріат кв отношъніеа din 31 а ачееашї лвнї
„ші анв свнт No. 686. с'аўînнъртъшіт Departa-
„mentвл Бісеріческв п'аў лінсіт ші векілії общіеї
„оръшънілоînнвтерніціцї не temeiвл zделчії de a
„інтріжі інкінвіреа ші вртареа îndatoріреї кътръ
„сф. Епісконіе че'ї пріве пре каре с'аў ші inde-
„плініт кв десъвършіре adекъ:

1-іў. Къ 500 галбінї venitвл търгвлвї пентрв în-
„трег анвл 1845, în вртареа рестіреї пвнктвлвї
„ал 5-ле іаў респвнс Departamentвлвї Аверілор
„Бісеріческї не adеверінца ачествеа din 21 Апріл
„1845. свнт No. 2. двнъ каре ші сф. Епісконіе
„notрівіт пвнктвлвї ал 3-ле atît ватра търгвлвї
„кът ші локвл de іташ нвмит ла пвнктвл 1-іў ші
„ал 2-ле de ла 23 Апріл 1845. ле-аў лacat în-
„deплина проприетаоа оръшънілоînтокмаї двнъ
„планвл геометріческв інкінвіт маї în вртъ în
„доме есетиларе, de кътръ інцінеріл цінвтвлвї
„Dлвї Іордакі Вяченіс, квînсъмнаре de соко-
„теала арътътоаре фълчілор че квпрindв.

2-ле. Къ пентрв мошіеа de скітвў двнъ în-
„цълеціреаînскріс а векілілор оръшъніло кв
„преосфінцітвл Епіскоп ші двнъînсвш вроінца

www.dacoromanica.ro

„преосфінціеї сале а о da оръшъніі în dove тръ-
„нърї маї мічї нъмаї ка мошіеа Гоштаніі не
„Орбек din цінъта Неатцъльї, акъріеа проніетаръ
„рекомендъісъ вънzареа еї de вечі, ші каре мо-
„шіе de ші нъ акопере întреагъ îndatoріре а оръ-
„шъніілор, dar фіind de інтерес сф. Еніскопії а
„о лінї ші аînбъпътъці къ ачеаста мошіеа са веке
„de алътъре нъміть Бъркъ, съ се кътпере de
„оръшъні, прііминдъо преосфінціїа са drept venit
„de 200 галбінї анъал, ші рестъл съ се dee în
„alt трăп de мошіе, пентръ каре рест гъсиндъсъ
„ші мошіеа Кордеиії не Красна în цінъта Фъл-
„чіілъльї, къ venit de 400 галбінї, къ каре ші къ а
„мошіеї Гоштаніі de 200 галбінї арътъnd преос-
„фінціеа са деплінъ мълцъміре, а къноащеînda-
„торіреа оръшъніілор îndeплініть ші пентръ темеіъл
„тръдъріі мошіеї de скімбъ în dove пърціînпър-
„тъшind вевілілор аратаці копіе de не анафораоа
„просеа фінціеі сале ші întъріръра фостъльї domnъ
„кърмъітор în кънpindереа ачеаста, „înпріівіре къ
„търговеції пеcte алкътъірі daъ Еніскопіеї venit de
„100 галбінї маї мълт, ші ачеаста есте къ мълцъмі-
„реа а ътбе пърці сеînкъвіінцаzъ кътпъраreа мо-
„шіеї Кордеиії, къ ачеа în venit de 200 галбінї спре
„îndeплініреа скімбъльї.“ не каре темеіъ кътпъ-
„рындъсъ de вечї de кътръ векілії оръшъніілор пъміте-
„ле мошії, în ъртареа пъкътъльї ал 4-ле din zделкъ
„с'аъ ші тръdatъ сф. Еніеконії îтпреъпъ къ а лор

www.dacoromanica.ro

„documentурі, în путър de чінчїzечі бакъцї a тошіеї
„Kopdenії, ші доъzечі ші унъ a тошіеї Гошманії
„дунъ treї adiверіпцї a преосфінцітулуї пъріnte E-
„пископ din 1845 Іулie 31, сунt No. 661, ші din
„1846, Генаріе 23 ші Февруаріе 1, къ аў пріimit
„de лаînnутерпічіцїї общіеї арътателе documentурі
„че ар фачеînсушірі проприетъцїї ку toatъ асігура-
„реа че аў фост datorі але da дунъ zделкъ.

3-ле. Къ аварету́ріле сф. Епіскопії ші локу-
„ріле чінчїспрезече din каре доуе стърпе, ші treї-
„спрезече локуite, че дунъ купрindереа пункту-
„луї ал 8-ле din zделкъ уртеazъ a се арьta a-
„путе ші прin ачест акт, с'аў лъмурit къ сънt:

1 Локул dinnреціурул Епіскопієї купрincў ДП
Дпгръditуръ.

Сънж. пал. палч.	
51. 7	Фацada Епіскопієї despre meazъ-noanteînчепъndусъ din колцул de ла ресъріt.
114. 6	Дп лунгул din колцў despre ресъріt теціеші ку проприетъціле Ікономулуї Costandin ші a Dсале Пост. Алек-сandру Teodori спре ameazъ-zi.
43. 2	Колцул de ла ameazъ-zi пънъ ла кол-цул de ла ресъріt теціеші ку локул луї Ioan Гръdinariў.
70	De ла колцул de ла ресъріt пънъ în колцул de ла ameazъ-zi ундеї капътў локулуї în лунгў.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

137 Фъндъл пъпъ ла колцъл despre resărit meţiesit kъ ana Молдовеї.

118. 4 De ла колцъ фъндълъї despre resărit, пъпъ ла колцъ despre meazănoante meţiesit kъ ъліца.

97 De ла колцъ despre ameazъ noante спре анъс кът ţine гардъл пъпъ în zidiъ.

14 De ла колцъл гардълъї спре meazănoante пъпъ ла колцъ de ъnde c'aъînceput тъсоріщеа.

646. 3 Adekъ шесъ съте патръ zecї ші шесъ стъпжінї ші treї палте,

2 Antindepea meїdeanълъї denaintea порцїї Епископієї

8. 5 Din колцъл zidiълъї Епископієї despre анъс în колцъл zidiълъї Dсале Ага Георгіе Мардарі че пріївеще спре meazъ-zi.

30 Din стълпъл порцїї Епископії partea dreantъ despre анъс пъпъ în стълпъл порцїї Dсале Ага Мардарі partea стъпгъ despre meazъ-zi.

27 Din стълпъл порцїї Епископієї partea стъпгъ despre resărit пъпъ în колцъл гардълъї ръпос: Capd. Георгіе Барбовскі, че се meţiешеще kъ локъл преотълъї Іоніцъ Арон.

23 Din ачелашї стълпъ пъпъ în колцъ

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

zaплazвлвĭ Iкономвлвĭ Koctandin meцiешit кв локвл Capd. Барбовскі.

14. Din колцвл zidiвлвĭ Епiсконiеĭ despre ресърit în колцвл zaплazвлвĭ Iкономвлвĭ Koctandin че вine спре meazъ-zi.

102. 5 Adекъ вna свтъ doĭ cтъпжiнĭ чiпчĭ палте necte tot.

Мъсорiцea локврiлор акаретврiлор къте Епiсконiea аре ДЛ квпрiцсвл търгвлвĭ.

Ачеле din пърteа дреапtъ a вл цiĭ.

3 Локвл a dove акаретврĭ.

6. 2. 6 Фаца ла вliцъ despre ресърit.

5. 4. 3 Фвndвл despre анвс meцiешit кв локвл Dсале Слъцер. Ioan Неклаў.

17. 4. 2 Лвнгў латвреа despre meazъ-noante meцiешit кв локвл лвĭ Niцъ Фрвnzъ.

14. 4 Лвнгў латвреа despre meazъ-zi meцiешit кв локвл лвĭ Васiлiе Постолакі.

43. 7. 3 Adекъ патрв-zечĭ шi treĭ cтъпжiнĭ шente палте, treĭ палтаче, necte tot.

4. Локў a шесъ волте че се ziк ла Аркапаш.

14. 5 Фаца ла вliцъ despre ресърit.

12. 1 Фвndвл despre анвс meцiешit, парte în дрвтвл шосълiĭ шi парte кв дрвтвл despre локвл лвĭ Anton Iфtemi Арвкъĭ.

24. 3 Лвнгвл латвреа despre a meazъ-noan-

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. пач.

te meţiesiţĭ kŭ xŭdiţa despre lokŭl negŭţitoriŭlŭĭ Haskal cin Iosin.

20. 1 Лѫngŭ latŭrea despre a meazъ-zi meţiesiţ kŭ lokŭl negŭţitoriŭlŭĭ Iordakĭ Пѫngъ.

71. 2 Adekъ shentezechĭ shi ŭnŭ stъnzinĭ, doe palme necte tot.

5 Lokŭl xanŭlŭĭ shi doъ dŭrene che se zikŭ a lŭĭ Балш.

11. 3. 1 Faţa despre resъpit în ŭliţъ.

6. Фѫndŭl despre anŭc.

11. 2 Kŭrtezishŭl la tiżlok.

45. Лѫngŭ latŭrea despre a meazъ-noapte meţiesiţ kŭ lokŭl negŭţitoriŭlŭĭ Nekŭlaĭ Stanchio, Berkŭ kroitoriŭ shi alţiĭ.

39. 6 Лѫngŭ latŭrea despre meazъ-zi meţiesiţ kŭ lokŭl Dsale Kъmînъresiĭ Kacandra Ikonomŭ.

113. 3. 1 Adekъ ŭna sŭtъ treĭsprezsche stъnzinĭ, treĭ palme shi ŭn paltak necte tot.

6 Lokŭl krъchtiĭ de la talŭl aneĭ Moldoveĭ.

4. 4. 4 Kŭrtezishŭl despre resъpit.

6. 3 Kŭrtezishŭl de la anŭc despre Moldova.

14. 6 Lѫngŭl latŭrea despre meazъ-noapte nъnъ în talŭl Moldoveĭ.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

13 Лъпгъл Фаца латъреа despre meazъ-zi meţiesit къ drъmъл че мерце ла nod.

38. 5. 4 Адекъ treizeчї ші onte стъпжінї, чінчї палте, patръ палтаче.

Ачеле дін partea стъпгъ а вліцїї.

7 Локъл а о dъreanъ ші о кръштъ алътъре de лъпгъ болтеле че аъ Фост а Бончіълъї саъ Аксъnte Хъъ.

4. 4. Фаца despre анъс în вліцъ.

3. 6. 2 Фъndъл despre ресърit meţiesit къ drъmъл.

25. 3. 3 Лъпгъл latъreа despre meazъ-noante meţiesitъ къ локъл negъţitoріълъї Чіобан Бъбъръz.

27. 6. 6 Лъпгъл latъreа despre meazъ-zi meţiesît къ локъл болтелор Бончіълъї анът а negъţitoріълъї Іцік Nadлер.

61. 4. 3 Адекъ шесъzeчї ші анъ стъпжінї, patръ палте, treї палтаче.

8 Локъл а о dъreanъ ші о кръштъ чесе zîче а лъї Іцік Ромъ саъ Ксаръ.

4. 6. 4 Фаца ла вліцъ despre анъс.

3. 7. 7 Фъndъл despre ресърit meţiesit къ drъmъл.

20. 6. Латъреа despre meazъ-noante meţiesit къ локъл monastîреа Пречіста.

20. 5. Латъреа despre meazъ-zi meţiesit къ локъл negъţitoріълъї Aріton Місір.

50. 1. 3 Адекъ чінчїzeчї стъпжінї ана палтъ ші treї палтаче.

www.dacoromanica.ro

Сѣнж. пал. палч.

9 Локвл а о двгеанъ де мвнцерие ші о кръшмъ.

5. 4. 2 Фаца ла вліцъ despre апвс.

6. 4 Фвndвл despre ръсъріт меціешіт кв дрвмвл.

17. 5. 3 Лвпгвл латвреа despre meazъ-noante меціешіт кв локвл лвї Георгіе Караталъв сав звгравв.

17. 2. Лвпгвл латвреа despre meazъ-zi меціешіт кв локвл Dсале Слвц. Васіліе Тврквлецї.

46. 4. 1 Адекъ патрвzечї ші шесъ сѣнж. патрв палте, вн палтак necte tot.

10 Локвл кръчтеї din търгвл вітелор.

8. 5. Фаца despre апвс ла вліцъ.

11. Фвndвл despre ресъріт меціешіт кв локвл Dсале Пост. Алексandрв Теодорі.

23. 4. 4 Лвпгвл латвреа despre ameazъ-noante меціешіт кв локвл Dсале Пост. Алексandрв Теодорі.

21. 2. Лвпгвл латвреа despre ameazъ-zi меціешіт кв локвл лвї Стефан Аркапаш.

64. 3. 4 Адекъ шесъzечї ші патрв сѣнжінї, треї палте, патрв палтаче necte tot.

Мвсоріщеа а доме локврї сѣрпе.

1 Локвл nвmit а Рѣznовапвлвї.

8. 4. Фаца despre ресъріт în сошеа.

www.dacoromanica.ro

Сѣпж. пал. палч.

8. Фѫndѫл despre anѫc kѫ локѫл лѫї Nekѫлаї Camandѫрї în meţiesie.

28. 4. Латѫреа despre ameazъ-noante meţiesit kѫ xѫdiţa.

26. 4. Лѫпгѫл латѫреа despre ameazъ-zi meţiesit kѫ локѫл лѫї Георгіе Кълкъїѫ.

---

71. 4. Adekъ ştentezeчї şi ѫnѫ cтѣпжінї, patpѫ palme pecte tot.

2 Локѫл ѧn marţinea liniеї imaşѫлѫї din сѫc de скоала пѫблікъ.

9. 6. Фаца despre pecъpit în ѫліцъ despre локѫл Capd. Іліеш Dimitpiѫ.

4. Фѫndѫл despre anѫc.

87. Лѫпгѫл латѫреа despre meazъ-noante meţiesit kѫ liniea imaşѫлѫї.

87. Лѫпгѫл латѫреа despre meazъ-zi meţiesit kѫ локѫл лѫї Васіліе Бѫzatѫ şi a Кречіѫпесеї.

---

187. 6. Adekъ ѫna cѫtъ ontѫzeчї şi şente cтѣпжінї şi şecъ palme pecte tot.

Мѣсорїцеа а 13 локѫрї лѫкѫite de слѫжі-торїї Епіскопіеї.

1 Локѫл dѫrenїї лѫї Nіцъ Фрѫnzъ din ѫліца mape, partea dreantъ.

3. 4. 2 Фаца ла ѫліцъ despre pecъpit.

3. Фѫndѫл despre anѫc meţiesit kѫ локѫл Dcale Слѫц. Ioan Nekѫлаѫ.

18. 5. Лѫпгѫл латѫреа despre ameazъ-noante meţiesit kѫ локѫл Dcale Ioan Філіп Каръташѫ.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

17. 4. 3 Лѫпгѫл латѫреа despre meazъ-zi meţiesit кѫ локѫл Епископіеĭ.

42. 5. 5 Adekъ patrѫ zečĭ şi doĭ stъpжinĭ, činčĭ palme, činčĭ palmače.

2 Локѫл лѫĭ Васіліе Арпъѫтѫл.

13. 1. Faţa la drѫmѫl despre meazъ-noante.

14. 6. Fѫndѫl despre ameazъ-zi meţiesit кѫ локѫл Dсале Столк. Алексandrѫ Ţiocanѫ.

13. 5. Лѫпгѫл латѫреа despre resъrit meţiesit кѫ локѫл лѫĭ Тъпасъ Бѫкъtarіĭ.

13. 2. Лѫпгѫл латѫреа despre anѫc meţiesit кѫ локѫл прѫѫтѫлѫĭ Georgie.

54. 6. Adekъ činčĭzečĭ şi patrѫ stъpжinĭ, шесъ palme.

3 Локѫл лѫĭ Tапасъ Бѫкъtarіĭ.

12. 1. Faţa la drѫm despre meazъ-noante.

6. 6. Fѫndѫl despre meazъ-zi meţiesit кѫ локѫл Dсале Столк. Алексandrѫ Ţiocanѫ.

19. 3. Partea despre resъrit meţiesit кѫ o хѫdiţъ despre локѫл лѫĭ Georgie Čilibiѫ.

13. 5. Partea despre anѫc meţiesit кѫ локѫл лѫĭ Васіліе Арпъѫтѫл.

51. 7. Adekъ činčĭzečĭ şi ѧnѫ stъpжinĭ, шенте palme necte tot.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

4 Локвл лві Іоан Хорпар саѣ Манолякі Ціоділъ.

10. 4. Парте despre ресъріт теціешіт кв локвл Бавіі Аніції.

11. 3. Partea despre anвc теціешіт кв локвл лві Dimitrie Стан.

10. 4. Partea despre meazъ-zi теціешіт кв локвл лві Іоан Апаріѣ.

10. 4. Partea despre meazъ-noante теціешіт кв локвл лві Ікономвл Стефан.

42. 7. Adekъ patrвzecї ші doї стъпжінї шенте палте.

5 Локвл лві Dвmitrв Стан.

19. Partea despre ресъріт теціешіт кв локвл лві Іоан Апаріѣ.

13. 6. Partea despre anвc теціешіт кв локвл Ікономвлві Стефан.

14. 3. Partea despre ameazъ-noante теціешіт кв локвл лві Георгіе а Ілінкъї.

13. 2. Partea despre ameazъ-zi теціешіт кв дрвтвл despre локвл превтвлві Георгіе.

60. 3, Adekъ шесъzecї стъпжінї, treї палте necte tot.

6 Локвл лві Ніцъ Кітаріѣ саѣ Ангелвша Спълъторіца.

12. 2. Фаца ла дрвтвл despre meazъ-zi.

11. 3. Фвndвл despre meazъ-noante теціе-

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. пзлч.

шіт кѹ локѹл Дсале Спіцеріѹлѹї Тіѹінка.

11. Партеа деспре ресъріт ла дрѹтѹл деспре локѹл Дсале Іордакі Іакомі.

9. Партеа деспре апѹс теціешіт кѹ локѹл лѹї Бірван.

43. 5. Адекъ патрѹзечі ші трей стъпжіні, чінчі палме.

7 Локѹл лѹї Стефан Кітаріѹ.

10. 1. Фаца деспре меазъ-зі ла дрѹтѹл деспре гръдіна Епіскопіеї.

6. 4. Фѹндѹл деспре меазъ-поанте теціешіт кѹ локѹл че аѹ фост а лѹї Іордакі Гъцѹ.

13. 5. Партеа деспре ресъріт теціешіт кѹ локѹл Дсале Шатр. Некѹлаї Георгіѹ.

11. 4. 4 Партеа деспре апѹс теціешіт кѹ локѹл лѹї Іоан Кодреанѹ.

41. 6. 4 Адекъ патрѹзечі ші ѹнѹ стъпж. шесе палме, патрѹ палмаче.

8 Локѹл лѹї Іоан Кодреанѹ.

16. 4. Фаца деспре амеазъ-зі ла дрѹтѹл деспре гръдіна Епіскопіеї.

18. 6. Фѹндѹл деспре амеазъ-поанте теціешіт кѹ локѹл че аѹ фост а лѹї Іордакі Гъцѹ.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

11. 4. 4 Партеа despre resărit meţieşit ку локул луй Стефан Кітарій.

3. 4. Партеа despre апус.

50. 2. 4 Адекъ чінчізечі стъпжіні, доуъ палте, патру палтаче.

9 Локул луй Думітру Панфіле.

32. 6. 2 Фаца despre ameazъ-zi ла drum.

21. 5. 4 Фундул despre ameazъ-noante meţieşit ку худіца despre локул луй Іоан Хересків.

3. Партеа despre resărit meţieşit ку худіца ші drumul.

22. 2. Партеа despre апус meţieşit ку локул діаконулуй Некулай.

79 5 6 Адекъ шентезечі ші поуъ стъпжіні, чінчі палте, шесъ палтаче.

10 Локул луй Некулай Кетраріў.

16. 2. 2 Фаца despre resărit ла drum despre локул бісеріцей сф. Георгіе.

18. 1. Партеа despre апус meţieşit ку локул луй Іоан Тещіван.

15. Партеа despre meazъ-noante meţieşit ку локул луй Шерван Сурдуцілъ ші Павел Столеріў.

14. Партеа despre meazъ-zi meţieşit ку худіца despre локул Дсале Міхалакі Моцок.

63. 3. 2 Адекъ шесезечі ші треі стъпжіні, треі палте, доуе палтаче.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. палч.

11 Локъл лъї Васіліе Пъче Бъкъторіъ.

12. Фаца despre ameazъ-zi în xъdiça despre локъл преьтълъї Некълаї.

16. 4. Фъndъл despre ameazъ-noante meçiesit къ локъл лъї batavъ Ioan.

21. 1. 4 Partea despre resъrit meçiesit къ локъл лъї Ioan a Дръгъцїї.

17. Partea despre apъc meçiesit къ локъл лъї Koctantin Гъшъ.

66. 5. 4 Adekъ шесезечї ші шесъ стъпжінї, чінчї палте ші patpъ палтаче.

12 Локъл лъї Koctandin Гъшъ.

12. 4. Фаца despre meazъ-zi în xъdiça despre локъл Маріеї Роїбълесії.

9. 7. Фъndъл despre meazъ-noante meçiesit къ локъл batavълъї Ioan.

17. Partea despre resъrit meçiesit къ локъл лъї Васіліе Пъче.

13. Partea despre apъc meçiesit къ локъл Іконотълъї Алексandpъ.

52. 3. Adekъ чінчїzечї ші doї стъпжінї, treї палте.

13 Локъл лъї Ioan Гімічї саъ а Маріеї Роїбълесії.

10. 4. Фаца despre meazъ-noante în xъdiça despre локъл лъї Koctandin Гъшъ.

9. 4. 4 Фъndъл despre meazъ-zi meçiesit къ локъл Dсале Іордакі Іакомі.

www.dacoromanica.ro

Стъпж. пал. пач.

10. Partea despre resărit meșiesit ку локул преутулуй Nekулаї.

7. 5. Partea despre apuc meșiesit ку локул луй Koctandin Botezatъ.

37. 5. 4 Adekъ treizechї ші шенте стъпжінї, чінчї палте ші patpу палтаче.

Dechї дупъ лукръріле маї сус прескрісе че лъ-„турескъ къ atъt търговецїї къt ші Епіскопіа ку „desъвършіре атъndoуе пърцїле шіаў îndeplinit „уна къtръ алта îndatoріріле алкътуіреї скітбулуй, „ші маї ку прісосінцъ търговецїї, (дупъ пілда în-„посесуерії тошіілор), ку спорірea venituлуй de „ла 500 ла 633 галбінї апуал! în време хотъ-„рітъ ші în toate челелалте kondiцїї a купрindereї „zделчїї,înkietъ ку a ътбелор пърцї notріvitъ „кутъпъріе ші буп ъ îпуоіре în îпцълецере ші ку „Deпartamentул Аверілор Бісерічещї, ку în ку-„пътъціреа общещеї обічнуітеї Adунърї, ші ку în-„кувіінцърї domнещї, къtръ каре пемаї ръмъind „a се фаче фъръ пумаї ачест desъвършіt акt ал „ачещїї скітбътурї, каре din прічіna времілор „неліниціте n'aў апукat пъпъ акум a се фаче, ші „din прічіпъ къ ръпос. Епіскоп Beniamin фіind în „віеацъ череа în челе de пе уртъ, întpoduчереа „a оаре каре kondiцїї непрїimite de купрindereа „zделчїї. Dpept ачеea се adiвереще къ прекум „Сф. Епіскопіе прїimind тюшііле de скітбъ че

www.dacoromanica.ro

„търговецїї і леаѫ dat adekъ: Kopdenїї кѫ ѫnitele
„сїлеще ne Краспа în ţinѫtѫл Фълчїїѫлѫї, ші
„Гошманїї, ne Орбік în ţinѫtѫл Neamţѫлѫї, се
„ші фолосеще de a лор venit îuкъ de ла anѫл
„1846 Апріл, de кънd prin Denaptamentѫл Бі-
„серіческѫ, ле аѫ шіînnoseciet ne сокоteала са,
„ръмъind de atѫnчea ші în вечї de стъпънъ кѫ
„desъвършітъ proprieta, întokmaї ка ne a сале
„dpente очіне, în nѫtepea dokѫmentѫрілор че аѫ
„priimit, кѫ каре ші оръшъніі ле аѫ кѫmпърат
„de ла mezat, аша ші Длор toţї îndeoѫţie ші de
„toate стъріле търговецї прекѫm аѫ стъпъnit de ла
„1845 ші пъпъ astъzї търгѫл ші imaшѫл лѫat
„în скітьѫ песѫnъраţї întrѫ nimікъ, aceminea
„ші în biitop Длор ші ѫрmaтії Длорсале in вечї
„съ aїбъ a стъпъni, ка ne a ca dpeantъ очінъ
„ші moшie кѫ desъвършітъ proprieta aчеea че шї
„Eпіскопіа prin аша nenъгѫбitop ші леţїзіт кіа
„ле-аѫ dat, adekъ a тът пътъntѫл кѫprinсѫ кѫ лъ-
„кѫінцъле ші фелїзрї de алте вінале a оръшъні-
„лор че алкътѫческѫ търгѫл Pomanѫл, în кътimea
„аѳлатъ кѫ тъсѫра geometрічеаскъ de doъ сѫte
„шесъzечї ші doъ фълчї, шесъzечї ші шесъ пръ-
„жінї ші шесъ стъпжінї patraţї, îngrъdit despre
„anѫсѫ ші meazъ-zi кѫ înţіѫmтъţъţареа апеї Мол-
„doвеї, iap despre ресъріт ші meazъ-noante кѫ
„чінчїспрезече лінїї trace ne лъngъ лѫкѫінцъ, фі-
„гѫрate ші în план сѫnt шесъспрезече litere de

www.dacoromanica.ro

„ла А: пъпъ ла Т: іскълît de преосфінціеа са
„пъpinтеле локотенентъ атунче de Епіскоп, Архіе-
„реул Кесаріе Cinadon ші къцїва din оръшенї,
„акърораînчепут ecte din апа Молдовій ла тар-
„цінеа лъкуінцілор despre ресъpit de кътръ вал-
„та нъmitъ Ржіосул, шіînпрецїур пъпъ пе лъп-
„гъ салхана пе dinціос ші dpent іаръш în апа
„Молдовеї, кът ші локул а treї сute treїzeчї
„фълчї, пентру імаш кіbzуite în naptea din сус,
„ші despre ресъpit a търгулуї потрівіт алкътуіреї,
„deосъbit ші пе Фаца пътънтулуї de кътръ чее-
„лалтъ тошіе а Епісконіеї шіînсъmnat прin доъ
„лініі фігурате ші în план, чеа întъї despre ресъpit
„сунт літера А.înчепътоаре din апа Молдовеї de
„ла No. 1. ку правъцї кътръ меazъ-noante пъпъ
„ла No. 2. în лунціme de 1230 стъпжінї Господ,
„статорнічітъ ші ку патру петре хотаръ; чеа ал 2-ле
„сунт літера Б: куînчепере din капътул чеї din
„тъї de ла No. 2. ші îndpentatъ кътръ апус, în
„лунціme de 1740 стъпжінї Господ пъпъ ла
„No. 3. іаръш în апа Молдовеї статорнічітъ ші
„ку треї петре хотаръ, каре лініе de o потрівъ
„саu adiверіт ші пе план ку іскълітура а преo-
„сфінцітулуї пъpinте локотенент de Епіскоп ші
„а къцїва din оръшенї, алкътуind necte tot amъn-
„доъ ачесте унite пърцї de пътъnt, лъкуit ші не-
„лъкуit чінчї сute поъzeчї ші доъ фълчї, шесе-
„zeчї ші шесъ пръжінї. ші шесе стъпжінї ква-

www.dacoromanica.ro

„драцї, че Епископіеа аѹ дат кѹ скімбѹ în веч-
„ніка пропріета а търговецілор ші кѹ тоате дрі-
„тѹріле саѹ прівілецїврї ѹніте де ел, кѣте прін
„осѣбіте документѹрї din време în време саѹ în-
„сѹшіт сф. Епископіе, маї алес în прівіреа про-
„пріетъцїї търгѹлѹї, каре тоате ачеле документѹрї
„інтрѹ кѣт ар кѹпрінде інтъріреа ѹнор асеміпеа
„дрітѹрї саѹ прівілецїврї вор рътъпеа де асѣзї
„înainte ші în веч фърѣ пѹтере лѹкрѣтоаре маї
„мѹлт în фолосѹл Епископіеї, де време кѣ прін
„ачест скімбѹ търгѹл ші кѹ тоате дрітѹріле лінїте
„де пропріетатеа лѹї аѹ трекѹт кѣтрѣ търговецї
„інпреѹнѣ ші кѹ пекѹрматѣ дрептате în апарареа
„малѹлѹї потрівіт Арт. ал 9-ле, din кѹпрінderea
„zделчїї арѣтатѣ маї сѹс, асеміпеа ші de a пѹ
„фі сѹпъраці търговецїї нічї одініоарѣ de Еписко-
„піе ла тречіреа апеї Молдовеї прін вадѹрї кѹ
„черіре de брѹдінѣ, каре вадѹрї пѹрѹреа ле вор
„фі слободе фърѣ платѣ ка ші тречіреле пе гea-
„цѣ, ші пѹ се ва аместека Епископіеа нічї о-
„дініоарѣ де аînпотріві саѹ аînвъліві стъпъніреа
„търговецілор ла пътъптѹл арѣтат орї ла інтре-
„бѹінцареа вре ѹнѹї дрітѹ а десъвършітеї пропрie-
„тъцї че їар прівї în тотѹл саѹ în парте, нічї аш
„înсѹші кѣндва вре ѹн дрепт інтрѹ кѣт de пѹцін
„ші сѹнт нічї ѹн кѹвѣнт маї мѹлт de кѣт дрітѹл
„че шаѹ пъстрат прін токмала ачестѹї скімбѹ în
„кѹпрінсѹл пропріетъцїї орѣшъніпілор din лъѹнтрѹ

www.dacoromanica.ro

„târgului și afarĕ, adecĕ pătrai asupra locului
„din preciprăl Eпiscopiei, cât se găsește supрinc
„ку інгрăditura de actăzi a medeanului de naintea
„порціі Епіскопіеі, ачелор апуте маі сус арă-
„tate віпале, локурі стерпе și лăкуite de служі-
„topii Епіскопіеі лăтурite toate în măsoriștea de
„маі сус, а подулуі de pe apa Молдовеі, а по-
„рії și салхана ку pe înpotivitĕ вое ла іташул
„târgului вітелор, ачелор че ар стăрui ку еле
„toamna ла салхана спре тăере, și în toatĕ вре-
„mea ла моарă центру măчініșă potrivit Apt. 7.
„din zdelkă arătat маі сус, пенутănd вре odată
„nici Епіскопіеа, nici târговеції ку nici un кувănt
„de прічинуіре și сунт nici un фел de tălmăчі-
„pe a se iспіті de a стріка ачест скімбă, și dap
„спре щіінцă și пестрămутатă уртаре фăкăп-
„dусă доуе ачеміпеа актурі în каре саă încem-
„nat și палма мăсоріщеі локурілор, ачеста сунт
„іскăлітура локотенентулуі de actăzi a Епіскопіеі de
„Romană преосфінціеа са Архіереул Іустін Edecic,
„și a Шефулуі Departamentулуі Аверілор Біce-
„річещі și алînвăцăтурілор публіче, і печетеа
„ачестуі Departament саă dat оръшăнілор din-
„превнă și ку un есемпларіă a планулуі геоме-
„tріческă адеверітă de ătбе пărціле priimindусă
„un ачеміпеа акт și план ку іскăлітурile în de-
„общіе а оръшенілор adiverit de локул котие-
„tent.“ Dpept ачеea domniea поастръ în прівіре

www.dacoromanica.ro

къ скітвъл ачеста саѣ фъкѹт кѹ пріітіреа атъндѹрор пърцілор ші пріпîтвѹпъţъţіреа а Общецій Обічнѹітеї Адѹнърі, іînкѹвіінцъріле прокатохѹлѹї пострѹ, авѹнд ші пъпъ астъзї лѹкрареа лѹї кѹ тоатъ сфінцъніеа, пріп ачест хрісов кѹ а поастръ іскъліт ѹръ ші нечете ъл інтърім, спре а се пъзі кѹ нестръмѹтаре ші în вііторіѹ, дрептѹл проприетъцій ші а венітѹлѹїînсѹшт атъндѹрор пърцілор скітвъţоареînтокмаї дѹнъ актѹл де скітвѹ. Скрісесаѣ хрісовѹл ачеста ла скаѹнѹл domnieї in капітала Іашії în анѹл ал патрѹлеа ал domnieї поастре ші саѣ dat оръшъніпор târгѹлѹї Romanѹ.

Анѹл 1852. лѹна Сентв. 11.

(*Іскъліт*) *Noї Грігоріе Александрѹ Гіка Воевод.*

(Л. II.)

No. 136.

Шефѹл Departamentѹлѹї Аверілор Бісеріченї ші алînвъţъţѹрілор пѹбліче.

(Іскъліт) Грігоріе Кѹza Ворнік Прочітох.

Шефѹл Секціеї А. Вѹлѹцъ Спат.

Хрісовѹл ачеста л'am тінъріт de пе о копіе легалізатъ de ціѹдекъторіа de Romanѹ сѹв No. 4965 анѹл 1852 Noемв. 27.— Спре маі маре пѹблічітате л'am тінъріт ші лп брошѹре, din каре треї есемпларе am хъръзіт Консіліѹлѹї Мѹнічіпал din Romanѹ.

Т. К.

---

www.dacoromanica.ro

ХРІСОВȘЛ DAT MONACTIREI КЪПРІАНА (a) DE ANTIOХȘ KONCTANTIN BOEBODȘЛ MOЛDABIEI.

Лн Nȣmeлe Пърinтeлȣĭ ші ал Фiiȣлȣĭ ші ал Сф. Dȣхȣ.—Трeimea чea Сфъnтъ ші de o фiiнцъ ші nedeспърцiтъ.— Eaтъ eȣ, шърбȣл Стъпънȣлȣĭ mieȣ, Domнȣлȣĭ Dȣmnezeȣ ші Мънтȣitoрiȣлȣĭ nocтрȣ Iс. Хс. шіînкiнъtoрiȣ ал Трeimeĭ—. Eȣ Antioхȣ Koncтantin Boeboдȣ, кȣ mila лȣĭ Dȣmnezeȣ domn църiĭ Moлdaвieĭ. Bine воiтam domnia mea, din a noacтръ bine воiнцъ, din iнimъ кȣратъ ші лȣminaтъ, din totȣ сȣфлeтȣл nocтрȣ ші кȣ aцiȣтoрiȣл лȣĭ Dȣmnezeȣ, сокoтind domnia mea, ші ръвнind лȣкрȣрiлор челор бȣне, че aȣ фъкȣт алцĭ domнĭînтрȣ сфiнцiе ръносацĭ, карiĭ aȣ фocт maĭ nainte de noĭ, din iȣбiреа че aȣ авȣт кътръ Dȣmnezeȣ, ші кътръ сфiнтeле бiсерiчĭ, ші monaстiрĭ, ші кътръ рȣгътoрiĭ de Dȣmnezeȣ, карiĭ aȣ

(a) Мънъстiреа Кънpiana, ȣна din мънъстiрiле Басарабiеĭ, дȣпре кȣm се bede лн хрiсовȣл ачеcta, ecte фȣndaтъ de прiнцȣл mareле Cтeфan. Tpadiцia попoранъ dedȣче nȣmipea eĭ de Кънpiana de ла o Кънpioapъ, пе кареа лн ачел локȣ o ap фi вънat Eрoȣл прiнцȣ.— Лн ачeacтъ monactipe се пъстреazъ лнкъ, ка ȣнȣ monȣmentȣ ал евсъвiеĭ domнiлор поцpi, o Eвaнгeлie веке славoнъ, кȣ асȣпраскpiepe акъpia tpadȣчepe ecte ачeacta: „Bine чinctitoрiȣл ші iȣбitoрiȣл de Хс. Ioan Петрȣ Boeboдȣ, кȣ mila лȣĭ Dȣmnezeȣ domnȣ a toaтъ цapa Moлdo-Влахiеĭ, ші doamna лȣĭ Eлeana ші фiiĭ domnieĭ сале: Liешȣ Boeboдȣ ші Cтeфan ші Koncтantin, ші am фъкȣт ші am лнфрȣмȣсецat ачecт Tетра-вaнгeл ші 'лam dat лн рȣга domнieĭ мeле, лн noȣ zidita noacтръ monactipe, Adoнmipea

www.dacoromanica.ro

„мідзіт, ші аз інтрріт, пентрв, мънтзіреа, свфлетзлзї „ себ, пентрв „зпъ вечнікъ, ші петзріторіъ пзте ші пентрв потерірea песфършіт.— Пентрв ачеea domnia mea, імпрезнъ кв „пътрв Іерархі, аі „Моldавії, Кір Сава, Архіепіскопзл ші Мітрополітзл Сучевії, ші Кір „Міоаілъ Епіскопзл de Romanъ, „ші Кір Лаврінтіе „Епіскопзл „de Рждъзцї, ші Кір Варлаамъ Епіскопзл de Хъші, ші кв tot сфатзл боерілор noстрі марі ші мічі, am черчетат „пентрв сф. „monactipe че се кіамъ Къпріana, зnde este храмзл „Adormірсї Преасфінтеї, кзратеї ші „преа зінe кзвъntатеї Стъпъneї noастре Нъскътоареї de Dзmnezeъ ші пзрзреа Фечіоареї Марісї.— Діind къ фоарте аз слъзіт ші аз сърчіт ачеастъ сф. monactipe, ші аз рамас фърь анере, ші фърь toate челе de требзінцъ спре храна ачестзї лъкашъ, din негріжірea ші ківірнісірea чea рь a локзіторілор еї, a зпор кълзгърї рзї, леніші, нітребнічі лзї Dзmnezeъ ші

Преакзратеї Нъскътоареї de Dзmnezeъ, че се зіче Къпріana ла анзл 7053. лзна Октомврie."

Апропо! лп бібліотіка Ceminapieї de Періесловъ, лп Гзверніа Полтовеї се маї аФлъ лпкъ о aceminea Евaнгеліе лп карea се зіче, къ este скрісъ de Diaконзл Міхаілъ лп анзл 1545, дзпре воea прінцзлзї Молдовеї Іоан Петрв Воевод, Фіізл въtрънзлзї Стефан чел маре Воеводъ дзтъ де ел лп рісеріка din noъ ziditъ лп Сучеава, лп пзтеле марелзї мзченік Dimitрie izворъторізлзї de міръ.— Вра се зікъ, амъndoзe ачесте Евaнгелії сънt скрісе din порзнка ачелзеаші прінцъ a Молдавеї Петрв Рареш, ші ла ачелаш анъ 1545, лп a doзa domnie a лзї.

www.dacoromanica.ro

оатенілорѫ.— Пентрѫ ачеea domnia mea ші кѫ tot сфатѫл поcтрѫ am черчетат, ші am сфъtѫit, къ пѫ се кѫbine a лъса ачеастъ сф. monactipe Къпріana съ се пѫctiaскъ, ші съ съръчеаскъ de totѫ în zілеле domnieї noactpe.— De ачеea domnieа mea amînкinat, ші am мілѫit, ші am dat ачеастъ сф. monactipe Къпріana сф. слъѫiteї monactipї îmпъръtещї че се кіатъ Zографѫл, ла сф. Mѫnte a Atonѫлѫї, ѫnde ecte храtѫл сф. слъѫitѫлѫї, фъкъtоріѫлѫї de minѫnї ші пѫрtъtоріѫлѫї de біrѫінцъ, тарелѫї тѫчепік Геоrie, Осташѫл лѫї Хс. ка съ фіе monactipea ачеаcta маї сѫс скрісъ, Къпріana, вечнік Меток a сф. лъкаш Zографѫл de ла сф. Mѫnte, прекѫт ecte ші сф. monactipe Добровъцѫл.— Фіind къ ръпосatѫл întрѫ сфінціе Io Cteфan Boeвod, чел бътрън ші бѫnѫ, пърinteле, ръпосatѫлѫї întрѫ сфінціе Io-Bordan Boeвodѫ, ecte кtitop ал сф. лъкашѫ Zоrрафѫл, аѫînnoit ші аѫ мілѫit сф. лъкашѫ, аѫ zidit пartea чеа сѫрпатъ a тѫрѫлѫї огръzії, аѫ zidit шї кіліile ші трънezape, аѫ dat ші вешminte ші вace ші алтъ авере, пентрѫ ачеea ачест domnѫ întрѫ сфінціе ръпосat, маї сѫс скрісѫл Cteфanѫ Boeвodѫ, аѫ фост кtitop ал сф. лъкашѫ ал Zографѫлѫї de ла сф. Mѫnte, ші іаръші кtitop ші фѫndatop amъndѫporѫ a честор monactipї Къпріana ші Добровъцѫл, че сѫnt zidite de дъncѫл de ачеea dѫnъ o цізdекатъ бѫnъ се кѫbinea але сале, ла але сале, ка de акѫт сф. monactipe Къпріana

www.dacoromanica.ro

съ фіе вечінік Mitoк ал сф. лъкашъ ал Zографъ-лъї de ла сф. Mъnte, ші къ toate otчініле date de ktitorї, къ cate, къ вечінії къцї сънt monactipeщї, ші къ вії, ші къ васеле вісерічещї ші васпіче, ші къ цігані, ші къ еазърї, ші морї, ші къ хелещеї адекъ вълцї къ пещї, ші къ гръдіні, ші къ прісъчї, ші къ tot авъtъл, вачї, ші орї че алta, ші къ tot benitъл de къmnъ, ші de пъдъре, ші de претъtindenea, прекът аратъ докъmenteле ші але алтор ръпосацї în-трк сфінціе domnї аї Молдовеї, ші ки Ѹрікъ, аде-къ хрісов, de ла ръпосатъл în трк сфінціе Васіліе Воевод пентрк Добровъцъ, фіind къ ші Добро-въцъл съръчісъ ші се пъстіісъ кънdва, ка ші акът Кънріana, ші възind ръпосатъл în трк сфінціе Васіліе Воеводъ пъстіірea лакашълъї Добровъцълъї din неїн-гріжірea ші din лепea ші реаоа ківернісіре а вълъ-гърілор Влахї, аъ înkinat сф. monactipe Добровъцъл сф. лакашъ ал Zографълъї de ла сф. Mъnte, съ фіе вечнік Mitoк, прекът мъртъріщеще адевъра-тъл Ѹрікъ ал domnieї лъї.— De ачеea ші noї am ръвнit ачестъї ръпосат în трк сфінціе domnъ Васі-ліе, ші прекът аъ фъкъt ел къ лъкашъл Добровъцъ-лъї, аша ші noї am фъкъt къ лъкашъл Кънріana.— Фіind къ локъitorії а сф. лъкашъ а Zогра-фълъї de ла сф. Mъnte сънt сфінцї ші чінстіцї пъ-рінцї, Сірбї ші Българї, ші чеї че се тріімет de аколо аіче Ігъmeni, ші Іеромонахї, ші Іеродіа-конї, ші Монахї, сънt Сірбї інтрегъ інцъленцї, ші

www.dacoromanica.ro

вѣнї ківірнicїторї а сф. вісерічї, ші а чінcтітеї касъ, прекѣт ecte плъкѣт ші лѣї Dѣmnezeѣ ші oamenілор.— De ачеea de акѣт în naiнte сфѣнтѣл лакашѣл Кънpiana съ фіе вечнік ші неклъtit Mitoкѣ а сф. лъкашѣ Zографѣл de ла сф. Mѣnte прекѣт саѣ скріс маї сѣс.— Еаръ чінctiцїї пъpiнцї а сф. лъкашѣ а Zографѣлѣї de ла сф. Mѣnte съ аїбъ а рѣга пе Dѣmnezeѣ пентрѣ съпътatea ші мънтѣipea noacтръ, ші a doamneї noacтре, ші a de Dѣmnezeѣ даціlор фії аї поцрії, ші пентрѣ eptapea пакателор пъскъторілор поцрії челор în трѣ сфінціе ръпосацї.—

Еаръ ла ачеacta ecte крединца domnieї noacтре, маї сѣс скрісъ: Noї Io Antioxѣ Konctantin Boeвodѣ, ші крединца преа іѣбітѣлѣї фрате а domnieї теле, Io Dimitpie Boeвodѣ, ші крединца боерілор поцрії.— Крединца Панѣлѣї Васіліе Костаке, тареле Вornік ал църіі de ціосѣ, ші крединца Панѣлѣї Mitpea Aпocтол, тареле Вornік ал църіі de сѣс, ші крединца Панѣлѣї Лѣпѣл Bordan Хатманѣл ші Паркълабѣл de Сѣчеава, ші крединца Панѣлѣї Маполакі тареле Постелнік. . . . ш. а. (Dѣnъ ачеea ѣртеazъ обічнѣіте блъстъмѣрї în пѣтеле лѣї Хс, а Nъскъtoareї de Dѣmnezeѣ, a Cinodѣлѣї din Nікеа ші ч.)

Аѣ скріс Петрашкѣ Добровъцанѣл ла Іашї, Лп анѣл 7206.

Ion Antiox Konctantin Воеводѣ. (Л. П.)

www.dacoromanica.ro

Хрісовул ачеста есте скрісъ ѧn лїтва Славонъ, шї оріцinалулъ се пъстреазъ ѧn monactipea Зографулуї; іаръ аічї се іръдъ дупре кум с'аъ аѳлат публікатъ ѧn цїурналул de Одеса. „Записки одесскаго общества.“ Анул 1844, Ф. 349.— *Пер. Мелхіседекъ.*

NOÏ IOAN CANDУЛ СТУРZA BBD. КУ МІЛА ЛУЇ DУМNEZEУ DOMN ЦЪРІЇ МОЛDОВІЇ.

Фіind къ бреасла жidовілор din орашул Іашїї пріп жалоба че аъ dat къtръ domnia me, аъ арътat къ осъбіt de хрісоавеле domneцїї че аъ пentрu dареа лор în че кіп съ урmeze, аъ авut о осъбітъ карte Госпod, шї пentрu алте рънdуелї але лецеї лор, шї пentрu овічеіурїле шї чісліле че аъ între dъпшїї, поропчіtоаре ка ла toate челе че вор гъсі ку кале шї ку dреntate Хахамбаша шї чеї маї фрунtашї din жъdовії пътънtенї съ dee ку toцїї аскулtаре, dар фіind къ унїї dintre dъпшїї шї маї алес din стреінїї іубіторї de тълбурърї, фіind шї непрімitорї de а урта ла челе че рънdуеала її îndatoреще, стаъînпротіва сфатурілор челор de фолос, шї пу пutаї къ ла тълte прічінуеск сунърърї бреслїї, dаръ dаъînпedекаре, шї ла dареа бірулуї че съnt dаtорї ал da, шї фіind къ картеа ачеea din întъmпларе с'аъ пerdut, аъ фъкut рugъminte ка de пе кondічіле Вісtерієї съ лї се deїе о aceminea карte шї de ла domnia me, dупъ каре жалобъ фъкъndусъ черчеtаре, шїînкре-

www.dacoromanica.ro

dingindune domnieame din кondiчile Bicteріеї, къ аѹ авѹт о acemінea карţе de ла чеї маї înainte ферічіцї інтрѹ помепіре domnї, прекѹт de ла Конctandin Алексandрѹ Inciлant Воевод, din анѹл 1800, de ла Алексandрѹ Konctandin Морѹz Воевод din анѹл 1804, ші de ла Скарлат Алексandрѹ Калімах Воевод din анѹл 1814, ші dѹпъ жалоба че аѹ dat ші рѹгъmintea че аѹ фъкѹт сокотindѹсъ ші de кътръ domnia me a фі кѹ кале, а се пъzi ачеастъ рънdѹеалъ, че аѹ авѹт din векіѹ dѹпъ кѹпрindерea ачелор кърцї, с'аѹ dat ші de ла domnia me ачеастъ карте ла тъпа лѹї Шаїт Хахатбаша, ші ачелор маї фрѹntaшї din вреасла лор, Іосіф Поставаріѹ, Соломон Izраіл, ші Іосіф Daніїл, прін каре порончім воъ тѹтѹрор жidовілор din Іашї, ка ла рънdѹеліле челе dѹпъ леţеа воастръ обічеіѹрї ші чісло че се вор фаче інтре воі, кѹш ші ла прецѹл кърпії че тъецї пентрѹ воі, че се пѹтеще таксіе, dѹпъ повъцѹіріле пѹтітѹлѹї Хахатбаша, ші ачелоралалцї, ка ѹпії че сѹnt маї алешї din жidовії пътънtenї, се авецї кѹ тоціі а ѹрта, dънdѹле сѹпѹпере ші аскѹлтаре, кънї каріле се ва аръta інпротівіторіѹ, ші пѹ ва da аскѹлтаре ла челе че adѹпареа воастръ ва гъсі кѹ кале, ва фі сѹпѹсѹ пеdепсеї; еарѣ жidовії сѹdецї съ пѹ фіе волнічї нічї кѹ ѹнѹ кінѹ а ţine трѹпкіѹ ка съ таіе карне ші съ вънdъ пентрѹ dъпшії, че пѹтаї жidовії пътънtenї съ аїбъ трѹпкіѹ, ла ка-

www.dacoromanica.ro

ре съ таїе ші съ вънdъ карпе, ші жіdовії сѫdецї карпеа че ле ва требъі, съ о кѫтпере de ла жіdовії съсані пътънtені, кѫ прецѫл че вор кѫтпъра ші чіелалцї жіdові din ораш, кѫт ші пасереле че вор аве de тъіеtѫ орі че фелїѫ, іарътї Хахатѫл жіdовілор пътънtені съ ле таїе, іар жіdовії сѫdецї съ пѫ фіе волнічі нічі кѫ ѫп кіп а аве осъбіt Хахат. Нічі ѫнѫл din съсанії жіdові съ пѫ кѫtezъ а вінde карпе ла жіdові, фърь а пѫ лѫа прецѫл таксеї, dѫнъ хотъріреа че се ва фаче de кътръ Хахатбаша, ші de кътръ ачеї маї алешї аї бреслії, кънчі каре ва кѫtezа а ѫрта împrotivъ се ва пеdenci. Dpent ачеea поpoнчім domnia me, ка dѫнъ кѫт маї сѫс прin картеа ачеаста се хотъръще, аceminea ші întokmaї съ се ѫрmezъ de кътръ тоцї. 1823. Февръаріе. 1

(*Іскъліt*) *Noї Іоan Сандѫ Стѫрца Воевод*

(Л. П.) Вел Віст.

Картеа ачеастъ domneaскъ ecte скрісъ пе хъртіе; оріцінаѫл de пе каре am тіпъріtѫ текстѫл de сѫсѫ се аѳлъ ла D. Ісаак Марковічі, Кахал пацієї Ісраілтене din Іашї. Т. К.

КАРТЕ DE МЪРТЪРІЕ.

Адекъ Тодірашко фічорѫл лѫї Пахомie мъртѫріcескѫ кѫ ачеацтъ адевъратъ мъртѫріе а ме че am фъкѫto ла мъна лѫї Коcтantin Чідin фечорѫл Маріеї Міхъесе, пепотѫл лѫї Стефан Чідin, прекѫт съ се щіе къ în времіле de мѫлt, пе кънd ера Тѫрчії în Каменіцъ, ші ера непаче, *трѫind еѫ лп стѫпка Сорокъї деппресп ші кѫ алцї оатенї де фріка ощілор*, цінем în касъ пе ѫп Гаврiл Бѫрdѫган, ші'л сиріжінем ла време de бъ-

www.dacoromanica.ro

тръпецъ ші de nenвtinдъ Фiind ші орбъ, ші не а-
чеа време tot вiнеа ачел Стефан Чidin din Со-
рока de'л черка кв вiдерса ла каса mea, ші în-
требъndвл еъ odatъ пе Гаврiл Бврдвгаn, че вiне
ла ачел om de'л tot чеаркъ, iарь Бврдвгаn me-аъ
спвс, къї есте вър-прimаре, каре Бврдвгаn пе тъпа
mea аъ mврit стерпъ. Ші аъ mаї аввт вн фрате
dарь пе ачела пв 'лат анвкат, нiчї цiн minte квт
лаъ кemat, dарь am авzit преквт аъ аввт фечор,
паъ фост стерпъ. Ашiждерса нiчї чiне сар траце
семинденiе din Фрателе лвї Гаврiл Бврдвгаn
iарът пв щiъ, че пре кът щiъ атъта мъртврiсескъ
ші щiъ, къ Коstantin ачеста Чidin есте dрept
nenot de фатъ лвї Чidin Стефан, пе каре ъл
мъртврiсiа Бврдвгаn къї вър прi-маре, ші аша
am мъртврiсit ші înaintea Dсале Сandвлвї Стврza
вiв вел Логофът, ла цiвдеката че аъ аввт Тро-
хin Лакi, кв Коstantin Чidin, ші кв Трохin Цi-
ра, ші кв превтвл Георгiе zвт Мърiвцiї фетеї
Гафiцiї, пентрв мошiе din Черепкъъ, от цiнвтвл
Сорокъї, цiвмъtate de cat парtea чеа de свс,
квтмъртвра лвї Карагioz, че аъ рътас ла треї
фечорi аї съї ла Чidin Вiстерпiчелвл ші ла
фрацiї съї Колin ші Бврдвгаn, ші пентрв кре-
dинца mea am пвс dецitвл ші аъ iскълit ші алцiї
чiне саъ тъмилат. Ѹ iас лет 7255. Генарiе 30.

Todирашко Пахомi martвр. 1747
Ереї Георгiе zet Мърiвцiї martвр.
Трохin Цiра, martвр.
Трохin Лакi martвр.
Танасъ Логофът de таїнъ am скрiс.

Л. П.

Ачеасъ мъртврiе am тiпърito de пе орiцiнал.

www.dacoromanica.ro

СОРЕТОЛ

DOMNОЛЫ ГЕОРГІЕ СТЕФАН В. В.

din 7164 (1656) Апріліе 2.

Іатъ Domniea noactръ черчетѫnd ші кв de aтървнтвл четind documentвл înaintea Domnieĭ noactre adвс de ла кълвгъріі de ла Сф. monactipe, din тѫргвл поспрв вnde ecte хратвл а Треї Сфинцї, Маріле Василіе, Грігоріе Богослов ші Іоан гвръ de Авр, фъквтъ de ктіторвл еї *Василіе* ВВ. че аў фост маїînainte de noї, ші, двпъ четіреа documentвлві,înцелегѫnd воінца ші dopinца челві маї свс скріс Domn, кареле възind mape лінсъ de даскалї бвнїînвъцъторї în цара noactръ, фърв de каре фоарте мвлт пътѫнтвл пътіпеще ші се інтвнекъ фървînвъцъвра кърцеї, dpent ачеїа, маї свс пвмітвл Ктітор сокотindînпревнъ кв tot сфатвл цереї, ші dopind а фаче біне інтрв *поменіреа* пътѫнтвлві съў, аў ашezat прін а са кетаре даскалї бвнї ші рввніторі лаînвъцъторі, de ла Кіев Печерскі а сфінтеї Лавре, de ла Преосфинцітвл ші de Двмнezеў тетъторівл пъріинтеле Патрашко Могіла, Архіепісконвл Кіеввлві, ка съ фіе спреînвъцъвра ші лвмінареа мінцеї коніілор пътѫнтвлві поспрв, іаръ пентрв ачеаста леаў лъсат лор, треї сате анвме: *Рвкітенії*, *Тътвшенії* ші *Івранії*, ка съ фіе пентрв індествлареа ші храна ачелор даскалї бвніînвъцъторї, ші аў лъсат лор ачеле треї сате în паче despre toate дъріле марі ші мічі че съ вор афла în пътѫнтвл поспрв, афаръ de бірвл окърмвіреї de престе ан, ші афаръ de ачеле се фіе сквтіцї de оарешкаре парте din гощіна оілор пентрв ачеле сате, ші de алтъ парте пентрв гощіна порчілор прекъм есте скріс în ачел document.

www.dacoromanica.ro

Iар апої пѫ demѫлѣ акѫт, нічї ѫп фолос бѫп пѫ с'аѫ фъкѫт дѫще ачел ашъzъмжнт, кънчї дѫпъ ачеїа даскалїї ачіа саѫ izronit de ла monactipe, ші în локѫл лор с'аѫ адѫс din царя Гречеаскъ. Dpent ачеаста пої кѫ сфатѫл пострѫ черчетжнd, кжт de бѫнї аѫ фост ачїї даскалї de ла Кіев înînвъцътѫрї, че фѫсесе ла ачеа Сф. Monactipe, ші мѫлт лѫкрѫ ші таре фолос ръмжind de ла джншїї нътжнтѫлѫї пострѫ din а лорînвъцътѫрї, ші фіind къ акѫт кълъгърїї гречї нічї ѫп фолос deînвъцътѫръ ка ачіа нътжнтѫлѫї пострѫ пѫ адѫк, пентрѫ ачеіа Domnia me черчетжнd пентрѫ ачеea ші възind нетокмала ші лїпса лор, іам мілѫіт пре джншїї кѫ челе маї сѫс скрісе *трей сате* ка съ ле фіе în паче ші de ла Domnieа поастръ despre търѫнтеле дърї de престе лѫнъ ші de іліш, ші de сѫлцїѫ ші de міере ші de ѫнт ші de чіаръ, афаръ de дарea окъртѫірей ші алте дърї ашъzate în нътжнтѫл ачеста че се ворînтъмпла ка съ деіе ші їїînпреѫнъ кѫ чіелалцї, іаръ челе de престе лѫнъ търѫнте дърї съ фіе къ лъгърілор de ла Сф. Monactipe пентрѫ храпъ шіînбръкъмінте necmintit în вечї de вечї. Іаръ спре ачеаста есте кредінца Domnieї поастре челѫї маї сѫс скріс *Георгіе Стефан* ВВ. ші кредінца тѫтѫрор боерілор посрі:

Іопашко Рѫсѫл Вел Логофѫт. Стефан Бозл, Вел Ворнік. Васіле Хатман, і Паркалаб Сучевеї. Кіріеак Стѫрza, і Іоан Хѫбчшескѫ, Паркалабі de Хотін. Бантеш Паркалаб de Неамцѫ. Гое, Паркалаб de Роман. Іліе Шептелічї, Вел Пост. Грігоріе Рѫсо, Вел Спат. Могѫлдѫ, Вел Пахар. Солотон Ьѫрладеанѫл, Вел Вист. Стамати Вел Стол. Даріе Кѫреці, Вел Котіс

Тінъріть de пе о кондікъ пекс каре аѫ серніть de довадъ ла процесѫл сковелелор пѫрталь de D. Пост. Георгіе Асаті, іаръ акѫт скоѫ din брошѫра тінъріть: *реклатаціа епітропіеї сковелелор.* Т. К.

---

www.dacoromanica.ro

Тълмъчіреа скрісорії сървещї, че с'аѫ гъсітѫ съ-патъ ѧн піеатръ пе zidиѫл Бісерічії de ла Ръzбоені.

Ѧн зіленеле благочестіѫлѫї ші de Хс. ѩвіторіѫлѫї . . . . . Іо Щефан ВВОD, кѫ міла лѫї Dѫmnezeѫ Domnѫ пътъптѫлѫї Молдавіеі, кѫ фіѩл съѫ Bordan ВВОD ла леат 7004 ѧнтрѫ ал доѫzeчелеа анѫ ал Domnieі сале, с'аѫ ръdікатѫ пѫтерпікѫл Мохаметѫ Ѧмпъратѫл Тѫрческѫ кѫ toate пѫтеріле сале de ла ръсъріті, ѧнкъ ші Бесараб ВВОD че се пѫміа Іон, аѫ venітѫ кѫ toatъ пѫтереа пътъптѫлѫї съѫ . . . . . ка съ робіаскъ ші съ пѫстііаскъ пътъптѫл Молдавіеі. Аціѩнгъndѫ даръ пъпъ ла ачестѫ локѫ че се пѫтеще Валеа-Албъ, Noї Щефан ВВОD кѫ фіії пощрі Bordan ші Алексandрѫ, амѫ ешітѫ аіче ѧнaintea лор ші амѫ фъкѫтѫ кѫ dъпшії таре ръzбоіѫ ла лѫна лѫї Іѫліе ѧн 26 зіле, ші кѫ слобозіреа лѫї Dѫmnezeѫ бірѫіщї аѫ фостѫ крещініі de пъгъні, ші аѫ къzѫтѫ мѫлціте мѫлтъ de трѫпѫрі din осташі молдовені. . . . totѫ o datъ атѫнче . . . аѫ ловітѫ пътъптѫл Молдовіі din пartea ачеіа. . . . Dрентѫ ачеіа, кѫ бѫна поастръ воінцъ, Noї Щефан ВВОD ші кѫ бѫна поастръ пріімірe, с'аѫ фъкѫтѫ ачеастъ Бісерікъ ѧн пѫтеле Архістратігѫлѫї Сфѫнтѫ Архангелѫ Міхаіл спре рѫгъчіѫніле поаетре ші а Doamneї поастре Маріеа, ші а фіілор пощрі Алексandрѫ ші Bordan, ші ѧнтрѫ помепіреа сѫфле-

www.dacoromanica.ro

телор тѣтѣрор православнічілор крещінї, каре аіче с'аѣ ѧнгропатѣ ла леат 7004.

Notiţie асѣпра стѣпчеї din ţinutѣл Сорочеї, ţiitatѣ ѧн карţea de тѣрţѣріе de ла фаца 277 а пѣрцеї а treia а Ѹрікарїѣлѣї.

Ачеастъ стѣпкъ се аѣлъ апроапе de Nictpѣ ла ръсъпітѣ-meazъ-zi, акоперітъ de o мѣлціме de віі пе о ѧнтіндере дестѣл de ѧнсемнатъ; се зіче къ de Фріка Татарілор локѣіторіі de пріп Бесарабіа аѣ Фостѣ певоіцї съ съпе ѣнѣ адъпоетѣ ѧн ачеа стѣпкъ. Ѧнтрареа еї ecte атѣтѣ de ѧнгѣстъ ѧн кътѣ авіа ѣнѣ омѣ тѣрѫндѣсе поате ѧнтра, ші пѣтаї ла оарекаре діпъртаре еа ѧнчепе а се лърці ѧн кътѣ ар пѣтеа лъкѣі маї мѣлте familiї. Дѣпъ ачеіа іарѣші се ѧнгѣстъ ші пе ѣрмъ се лърцеще, ѧн кътѣ кѣ кіпѣл ачеста локѣіторіі че се адъпоетіаѣ ѧн ачеа стѣпкъ дакъ ераѣ алѣпгацї din ѧнтѣіа болтітѣръ, еї се тръцеаѣ ѧн адоѣа, ѧн атреіа ші аша маї departe апъръндѣсе кѣ артеле, пъпъ ла ресѣфлътоареа еї de ла meazъ-zi каре da ѧн catѣл пѣмітѣ: *Zactѣnka*. Ѧнтіндереа ачестеї гроте пе деасѣпра поате фі de 20 мінѣте, іаръ пе din лъѣнтрѣ пѣ се ші; кътї піме пѣ кѣteazъ а фаче о асемине черкаре, temъндѣ-е de пріпеждіі, орї de Фріка ѣнперетіцілор че се зікѣ асѣпра ачестеї стѣпчї.—Тотѣ пе стѣпка ачеаста ла ръсъпітѣ се аѣлъ сѣпатъ ѧн о піатръ крідоасъ о кіліе каре се зіче къ din ѧнвекіме ар фі Фостѣ локѣінца ѣнѣї пѣсікѣ каре пѣтаї о datъ пе анѣ се арѣта оатенілор ѧн zioa Боготеzеї кѣндѣ клерѣл din Сорока ші de necte Nictpѣ сфінціа апа ачеаста; ел ста кѣ пічїоареле гоале de departe асклѣтъндѣ сфінціреа апеї. Пентрѣ пѣтріреа лѣї се зіче къ ла подѣл пѣмітѣ а лѣї Бекір че ecte necte валеа Zъстѣпкъї, ста атѣрнатѣ ѣнѣ пѣ ерашѣ ѧн каре дрѣтецїі арѣпкаѣ кѣле чева терінде. Ѧн лъѣнтрѣл кілїоареї се поате ведеа ші акѣт ѣнѣ фел de каталіteастъ сѣпатъ ѧн піатръ ші ѧн фѣндѣ о съпѣтѣръ кѣтѣ поате ста ѣнѣ омѣ ѧн пічїоаре, ѣнде се зіче къ сехастрѣл жші фъчеа рѣгъчїѣнеле.

Кѣ ачеастъ оказіе провокътѣ не тоцї археолоцїі ка съ ні деїе о діскріере despre Кастелѣл Сорочеї, а кърѣіа інскрінціе деасѣпра порцеї, ар фі Фостѣ ѧн лімба латінъ, ші despre каре кастел кѣ тоцїі такѣ пъ-пъ акѣт.

Т. К.

Капътѣл пърцеї а treia.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro